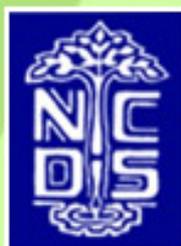

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଚତୁସ୍ତ୍ରୀଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା
(4*50TPD) ସ୍ତୂଳୀ ଆଇରନ କାରଖାନାକୁ 0.072 MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ
ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ (ଟି ଓ ଆର୍ ୨୭-୦୦୦୦୧)

ପ୍ରଦାନ ହେଲା :

ରାଜ୍ୟ ଏମ୍ ଆଇ ଏ ଯୁନିଟ୍

ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ର,

(ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଗଠିତ ଆଇ ସି ଏମ୍ ଏମ୍ ଆର୍ ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥା)

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୩ ଓଡ଼ିଶା, ଭାରତ

ପ୍ରଦାନ କଲେ :

STARR

ସୋସାଇଟି ଫର ଟେକ୍ନି ଆକ୍ସନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ

ପୁରୀ ନମ୍ବର ଏମ୍ -୭ ଆଇ ଆର୍ ସି ଭିଲେଜ, ନୟାପଲ୍ଲୀ-ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୫, ଓଡ଼ିଶା

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (4*50TPD) ସ୍ଫୁଟି ଆଇରନ କାରଖାନାକୁ 0.072 MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ (ଟି ଓ ଆର୍ ୨୭-୦୦୦୦୧)

ପ୍ରଦାନ ହେଲା :

ରାଜ୍ୟ ଏମ୍ ଆଇ ଏ ଯୁନିଟ୍

ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ର,

(ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଗଠିତ ଆଇ ସି ଏମ୍ ଏମ୍ ଆର୍ ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥା)

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୩ ଓଡ଼ିଶା, ଭାରତ

ପ୍ରଦାନ କଲେ :

ସୋସାଇଟି ଫର ଟେକ୍ନି ଆକ୍ସନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ

ପୁର ନମ୍ବର ଏମ୍ -୭ ଆଇ ଆର୍ ସି ଭିଲେଜ, ନୟାପଲ୍ଲୀ-ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୫, ଓଡ଼ିଶା

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ ଚରଣ ଦାଶ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ସନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା

ଶ୍ରୀ ଉମାକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର

ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ରଞ୍ଜନ ମହାକୁଲ

ଡି ଟି ପି ଏବଂ ଡିଜାଇନ୍

ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟ ନାରାୟଣ ରଥ

ସହାୟତା

ରାଜ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଯୁନିଟ୍

ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର

(ଓଡ଼ିଶାର ସରକାରଙ୍କର ସହଯୋଗରେ ଆଇ ସି ଏସ ଏସ ଆର ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ)

କୃତଜ୍ଞତା

ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୁଗାରୁରୁପେ ଆଗେଇନେବା ପାଇଁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ଆମେ ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ୍ ପି ଡି ଏସ୍) ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞତା ରାଜ୍ୟ ସଂଯୋଜକ ତଥା ଏନ୍ ପି ଡି ଏସ୍ ର ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଡଃ ରାଜ କୁମାର ଖୋସଲା ଲୁ ତାଙ୍କର ସମୟୋଚିତ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆମେ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଦଳର ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରି ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ଆମେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତଥା ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଲୁ ନିକଟରେ ଆମର ଗଭିର କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛୁ ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଉପାଦେୟ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ଆମେ ସର୍ବ-କଲେକ୍ଟର ପାନପୋଷ, ତହସିଲଦାର ତଥା ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜ୍ଞାପନ କରୁଅଛୁ ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ସମସ୍ତ ବୈଷୟିକ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ସହଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ସୁଖ୍ୟ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ, ଇଡ୍-କୋ, ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ଇଡ୍-କୋ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଅଛୁ ।

ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ସମୟ ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ଆୟୋଜନ କରିବାରେ ସହଯୋଗ କରିଥିବାରୁ, ବ୍ଲାକ୍ ମେମ୍ବର ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ସଭ୍ୟ ସମେତ ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସମସ୍ତ ସହଯୋଗୀ ଆମର ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିଚାର ବିମର୍ଷ ସମୟରେ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟ ପ୍ରଦାନ କରି ସହଯୋଗ କରିଥିବାରୁ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ନିକଟରେ ସମପରିମାଣରେ କୃତଜ୍ଞତା ।

ଗବେଷଣା ଦଳର ସମସ୍ତ ସହଯୋଗୀ ଶେତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ଆମର ପ୍ରଂସାର ଯୋଗ୍ୟ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ଟିଭିଟି ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସୂଚୀପତ୍ର

କୃତଜ୍ଞତା	iv
ସୂଚୀପତ୍ର	v
ସାରଣୀ ସୂଚୀ.....	xi
ମାନଚିତ୍ର ସୂଚୀ	xii
ଚିତ୍ର ସୂଚୀ	xii
ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସୂଚୀ	xiii
ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ :	1
କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ	1
୧.୧ ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	1
୧.୨. ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ.....	1
୧.୩. ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବସ୍ଥିତି	1
୧.୪. ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ	1
୧.୫. ସର୍ବନିମ୍ନ ବିଶ୍ଳାପିତ ବିକଳ ଏବଂ ଜମିର ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା	2
୧.୬ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ତଥା ଗୋଷ୍ଠୀର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ପାର୍ଶ୍ଵଚିତ୍ର.....	3
୧.୭ ପ୍ରଶମନ ଉପାୟ	5
୧.୮.ସାମାଜିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭର ଆକଳନ	6
୧.୯. ଉପସଂହାର ଓ ସୁପାରିଶ	6
ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ : ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନା	9
୨.୧ ପ୍ରକଳ୍ପର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ବିକାଶକାରୀଙ୍କ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	9
୨.୨ ପରିଚାଳନାର ଢାଞ୍ଚା.....	11
୨.୩ ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ସମେତ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	12
୨.୩.୧. ପ୍ରକଳ୍ପ ର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା	12
୨.୩.୨ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି କିପରି ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି.....	13
୨.୪ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆକାର, ଅବସ୍ଥିତି, ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଉତ୍ପାଦନ, ଉତ୍ପାଦନର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବିପଦ ସମ୍ପର୍କରେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ.....	15
୨.୫ ବିକଳର ପରୀକ୍ଷଣ.....	17
୨.୬. ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ	18
୨.୭. ମୂଳ ଡିଜାଇନ୍ ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆକାର ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସୁବିଧା.....	18
୨.୮. ଅତିରିକ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧା ର ଆବଶ୍ୟକତା	19
୨.୯. ଶ୍ରମବଳର ଆବଶ୍ୟକତା.....	19

୨.୯.୧. ଅସ୍ଥାୟୀ	19
୨.୯.୨. ସ୍ଥାୟୀ.....	19
୨.୧୦. ଯଦି ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଏସ ଆଇ ଏ କିମ୍ବା ଇ ଆଇ ଏ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ ତାହାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ.....	20
୨.୧୧ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆକଳନ କାନୁନ	20
୨.୧୧.୧ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା.....	20
୨.୧୧.୨ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ୧୮୯୪	21
୨.୧୧.୩ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ନୀତି-୨୦୦୬	21
୨.୧୧.୪ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ,ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩	22
୨.୧୧.୫ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ନିୟମ (ଓ ଆର୍ ଏସ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଆର୍) ୨୦୧୬ ..	26
୨.୧୨. ବିବରଣୀର ବିଷୟ ବସ୍ତୁ.....	34
ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ: ଦଳ ଗଠନ, କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ, ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନର ସମୟ ସାରଣୀ	35
୩.୧ ଉପକ୍ରମ	35
୩.୨ ଅଧିକନ ଦଳର ତାଲିକା ସମେତ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା.....	35
୩.୩ ଆକଳନ ର ପରିସର	37
୩.୪ ଆକଳନ ଅଧିକନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	38
୩.୫ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା.....	39
୩.୫.୧ ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା.....	39
୩.୫.୨ ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିକନ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଓ ପ୍ରଣାଳୀ.....	39
୩.୫.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ କୌଶଳ	40
୩.୫.୩.୧ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା	41
୩.୫.୩.୨ ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମୀଣ ଆକଳନ (PRA).....	41
୩.୫.୩.୩ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉନଥିବା ପରିବାର ସହ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସାକ୍ଷାତକାର 41	
୩.୫.୩.୪ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ.....	42
୩.୫.୪ ବ୍ୟବହୃତ ନମୁନାର ଢାଞ୍ଚା.....	42

୩.୫.୫ ବ୍ୟବହୃତ ସୂଚନା କିମ୍ବା ତଥ୍ୟର ଉତ୍ସର ସମୀକ୍ଷା (ବିସ୍ତୃତ ରେଫରେନ୍ସ ଫର୍ମରେ ପୃଥକ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ).....44

୩.୫.୬ ଜନ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ...44

୩.୫.୬.୧ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା (FGDs) 44

୩.୫.୬.୨ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାଧନ ଏବଂ ବିଚାର ବିମର୍ଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା 47

୩.୫.୬.୩ ଜନଗଣନା ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରି ସର୍ବେକ୍ଷଣ 48

୩.୫.୬.୪ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତି 48

୩.୫.୬.୫ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି 48

୩.୫.୬.୬ ଚିଠା ବିବରଣୀ.....49

୩.୫.୬ ଜନଶୁଣାଣି 49

୩.୫.୮ ଜନଶୁଣାଣିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ 50

୩.୫.୯ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି 50

୩.୫.୧୦ ଜନଶୁଣାଣିର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ.....51

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ: ଜମିର ଆକଳନ 58

୪.୧ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଦର୍ଶାଉଥିବା ମାନଚିତ୍ର.....58

୪.୨ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ, ଉଭୟ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ପରିବେଶ, ସାମାଜିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ସହିତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଭାବିତ 59

୪.୩ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ର ପରିମାଣ ଏବଂ ଅବସ୍ଥିତି...59

୪.୪ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ କି ?59

୪.୫ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ବିକଳ ସ୍ଥାନର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ତାହାର ଉପଯୁକ୍ତତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରୀକ୍ଷଣ 59

୪.୬ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ସର୍ବଶେଷ ଉପାୟ କି ? 60

୪.୭ ଯଦି ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଜମି, କ୍ରୟ, କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଲିଜ୍ କିମ୍ବା ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର 60

୪.୮ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଯେ କୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ ଅବ୍ୟବହୃତ ଜମି ବ୍ୟବହାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ଏହିପରି କୌଣସି ଜମି କାହା ଦଖଲରେ ଅଛି କି ?.....60

୪.୯ ଜମିର ପ୍ରକାର, ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଜମିର ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ଏକ କୃଷି ଜମି, ଉଚ୍ଚ ଜମି ପାଇଁ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ଫସଲ ଢାଞ୍ଚା । 60

୪.୧୦ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତାକୁ ନେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ.....62

୪.୧୧ ଜମି ଧାରଣର ଆକାର, ମାଲିକାନା ଢାଞ୍ଚା, ଜମି ଆବଣ୍ଟନ, ଆବାସିକ ଘର ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି;.....62

୪.୧୧.୧ ଜମି ଧାରଣର ଆକାର, ମାଲିକାନା ଢାଞ୍ଚା, ଜମି ଆବଣ୍ଟନ, ...62

୪.୧୧.୨ ଆବାସିକ ଘର ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ଓ ବେସରକାରୀ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ
63

୪.୧୨ ଜମି ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ମାଲିକାନାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗତ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜମିର ମାଲିକାନା, ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ 63

୪.୧୨.୧ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ କ୍ଷତି ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଆଧାର63

୪.୧୨.୨ ବିଭିନ୍ନ ଗୁଣକ ଏବଂ ସ୍ଲାଉଡିଙ୍ଗ ସ୍କେଲ 64

୪.୧୨.୩ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ, ଜମି ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ଗଛର ମୂଲ୍ୟ 64

୪.୧୨.୪ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି 65

୪.୧୨.୫ ଅତିରିକ୍ତ ପାଉଣା 65

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ: ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଆକଳନ ଓ ଗଣନା 66

୫.୧. ଜମି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ପରିବାରର ଗଣନା....66

୫.୧.୨ ଲିଙ୍ଗଗତ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର.....67

୫.୧.୩ ବୟସ ସଂରଚନା.....68

୫.୧.୪ ବୃତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ବିତରଣ 70

୫.୧.୬ ଆୟ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟତା ଓ ରଣଗ୍ରସ୍ତତା 71

୫.୧.୮ ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି 74

୫.୨. ବାସକରୁଥିବା ପରିବେଶର ଗୁଣବତ୍ତା 75

୫.୨.୧ ବାସଗୃହର ଅବସ୍ଥା, ମୌଳିକ ସୁବିଧା ର ଉପଲବ୍ଧତା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ଥିତି 75

୫.୨.୨ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଚରଣ 77

୫.୩. ଜୀବିକା ହରାଇଥିବା ପରିବାର ଗଣନା.....78

୫.୪. ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ପରିବାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାରମ୍ପରିକ ଜଙ୍ଗଲବାସିନ୍ଦା ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାର ହରାଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଗଣନା.....78

୫.୫. ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରର ଗଣନା: .78

୫.୯ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସାମାଜିକ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି (ଜଙ୍ଗଲ ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରହକାରୀ, ଶିକାରୀ, କେଉଟ, ଏବଂ ନାଉରିଆ).....78

୫.୭. କୃଷି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପରିବାର, ଭତାନେଇ ଜମି ଚାଷ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଫଳାଧିକାର ଦାବିଦାର ବ୍ୟକ୍ତି, ଭାଗଚାଷୀ କିମ୍ବା କାରିଗର କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ତିନି ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବେ 80

୫.୮. ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଯେ କୌଣସି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ଜମି ଦେଇଛନ୍ତି	80
୫.୯. ସହରାଞ୍ଚଳର ଯେ କୌଣସି ଜମିରେ ଯଦି ପରିବାରମାନେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ୩ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ପୂର୍ବରୁ ବସବାସ କରିଆସୁଛନ୍ତି;	81
୫.୧୦. ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିର ତାଲିକା.....	81
ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ: ଅଧିକାର ଅଞ୍ଚଳର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର, ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର	82
୧.୧. ମୁଖ୍ୟବନ୍ଧ	82
୧.୨ ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ.....	83
୧.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ବ୍ଲକ/ ତହସିଲର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର.....	87
୧.୩ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର.....	88
୧.୪. ଜମି ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଜୀବିକାର ସ୍ଥିତି	94
୧.୫. ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	95
୧.୬. ଧର୍ମପିଠ ଏବଂ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ	95
୧.୭ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଭାଗୀଦାରୀତା.....	95
ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ: ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିବାରର ଧାରଣା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ.....	97
୧.୧ ପୃଷ୍ଠଭୂମି.....	97
୧.୨ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି	97
୧.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଚେତନତା	98
୧.୪ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ:	99
୧.୪.୧ ଜମି ଏବଂ ଜମି ଭିତ୍ତିକ ଜୀବିକା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ:.....	99
୧.୪.୨ ପରିବେଶ ନିର୍ଗମନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ:	100
୧.୪.୩ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ.....	101
୧.୪.୪ ଗୋଷ୍ଠୀର ନିରାପତ୍ତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ:	102
୧.୪.୬ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଓ ସେବା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ.....	102
୧.୫ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ମିଳିବାକୁ ଥିବା ଲାଭ : ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ	102
୧.୬ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଆଶା ଏବଂ ପସନ୍ଦ:	103
୧.୭ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା:.....	103
୧.୮ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ସାଂଗଠନିକ ଆୟୋଜନ	105
୧.୯ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା	106

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ: ମୂଲ୍ୟ ସହ ଲାଭର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସୁପାରିଶ	111
୮.୧ ମୂଲ୍ୟ ସହ ଲାଭର ବିଶ୍ଳେଷଣ.....	111
୮.୧.୧ ମୁଖବନ୍ଧ	111
୮.୧.୨ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଲାଭର ବିଶ୍ଳେଷଣ.....	111
୮.୧.୩ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଲାଭ	112
୮.୧.୪ ଆର୍ଥିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଲାଭ	112
୮.୨ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଆକଳନ.....	113
୮.୩ ଜମିର ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ କମ୍ ବିସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ବିକଳ୍ପର ଚୟନ	114
୮.୪ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ତୀବ୍ରତା	114
୮.୫ କ୍ଷତିକାରକ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସରକୁ ସମାଧାନ କରିବାରେ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।.....	115
୮.୬ ଉପସଂହାର ଓ ସୁପାରିଶ.....	115
ଅନୁସୂଚୀ	
ଅନୁସୂଚୀ-୧	119
ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଏବଂ ଭୂମି ଅନୁସୂଚୀ.....	119
ଅନୁସୂଚୀ-୨	123
ଜନଶୁଣାଣି ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି.....	123
ଅନୁସୂଚୀ-୩	125
ଜନଶୁଣାଣିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର.....	125
ଅନୁସୂଚୀ-୪	130
ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ରେ ଭାଗ ନେଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ତାଲିକା.....	130
ଅନୁସୂଚୀ- ୫	131
ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାରର ତାଲିକା.....	131
ଅନୁସୂଚୀ-୬	133
ଗ୍ରାମର ସାମାଜିକ ଓ ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର.....	133
ସର୍ଭେ ଓ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ଫଟୋଗ୍ରାଫ	134
ଜନଶୁଣାଣି ଫଟୋଗ୍ରାଫ	136

ସାରଣୀ ସୂଚୀ

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
ସାରଣୀ :- ୨.୧	ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଧିଧାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩	୨୩
ସାରଣୀ :- ୨.୨	ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଓ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଧିଧାନ ନୀତି (ଓ ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆର୍ ଆର୍) ୨୦୧୬ ସାରାଂଶ	୨୮
ସାରଣୀ :- ୨.୩	ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ	୩୦
ସାରଣୀ :- ୨.୪	ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ନିମନ୍ତେ ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଧିଧାନ ଅଧିକାରର ଉପାଦାନ	୩୨
ସାରଣୀ :- ୩.୧	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦଳର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର	୩୬
ସାରଣୀ :- ୩.୨	ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାରର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ	୪୩
ସାରଣୀ :- ୪.୧:	ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ପ୍ରକାର	୬୧
ସାରଣୀ :- ୪.୨	ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ପ୍ରଭାବିତ ଘରର ବେଞ୍ଚ ମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ	୬୩
ସାରଣୀ :- ୪.୩	ଦୂରତ୍ୱର ପରିଧି, ବିଭିନ୍ନ ଗୁଣକ ଏବଂ ସ୍କାଇଲିନ୍ ଫ୍ଲୋ	୬୪
ସାରଣୀ :- ୪.୪	ହିସାବ ପ୍ରଣାଳୀର ନମୁନା	୬୫
ସାରଣୀ :- ୫.୧	ଧର୍ମ ଓ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଧାରରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସଂରଚନା	୬୬
ସାରଣୀ :- ୫.୨	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଲିଙ୍ଗଗତ ସଂରଚନା	୬୬
ସାରଣୀ :- ୫.୩	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ବିତରଣ	୬୮
ସାରଣୀ :- ୫.୪	ଲୋକସଂଖ୍ୟା ର ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଗିକରଣ	୬୮
ସାରଣୀ :- ୫.୫	ଶିକ୍ଷାର ସ୍ତରକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ର ବିତରଣ	୬୯
ସାରଣୀ :- ୫.୬	ବୃତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ବିତରଣ	୭୦
ସାରଣୀ :- ୫.୭	ଆୟ ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁସାରେ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ବିଭିନ୍ନକରଣ	୭୧
ସାରଣୀ :- ୫.୮	ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମାସିକ ବ୍ୟୟ (ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ)	୭୨
ସାରଣୀ :- ୫.୯	ଅଣ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମାସିକ ବ୍ୟୟ	୭୩
ସାରଣୀ :- ୫.୧୦	କେତେ ପରିବାର ରଣ ନେଇଛନ୍ତି	୭୩
ସାରଣୀ :- ୫.୧୧	ରଣ ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	୭୪
ସାରଣୀ :- ୫.୧୨	ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିତରଣ	୭୪
ସାରଣୀ :- ୫.୧୩	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଦୁସ୍ୱତର ସ୍ଥିତି	୭୫
ସାରଣୀ :- ୫.୧୪	ଗୃହନିର୍ମାଣ ଢାଞ୍ଚା	୭୬
ସାରଣୀ :- ୫.୧୫	ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନାଗରିକ ସୁବିଧା	୭୬
ସାରଣୀ :- ୫.୧୬	ସର୍ଭେ ପୂର୍ବରୁ ଗତ ୧୨ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଅସୁସ୍ଥତାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟ	୭୭
ସାରଣୀ :- ୫.୧୭	ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା	୭୭
ସାରଣୀ :- ୫.୧୮	ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଉପଲବ୍ଧତା	୭୮
ସାରଣୀ :- ୫.୧୯	ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ	୭୯
ସାରଣୀ :- ୫.୨୦	ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିରେ ବିତରଣ	୭୯
ସାରଣୀ :- ୫.୨୧	ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜନସଂଖ୍ୟାର ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ	୮୦

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
ସାରଣୀ :- ୭.୧	ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୌଳିକ ତଥ୍ୟ	୮୭
ସାରଣୀ :- ୭.୨	ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା	୮୭
ସାରଣୀ :- ୭.୩	ଜିଲ୍ଲାର ଜନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ	୮୭
ସାରଣୀ :- ୭.୪	ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ	୮୯
ସାରଣୀ :- ୭.୫	ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ସାଧାରଣ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି	୯୨
ସାରଣୀ :- ୭.୬	ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା	୧୦୭
ସାରଣୀ :- ୭.୭	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା	୧୦୮

ମାନଚିତ୍ର ସୂଚୀ

ମାନଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
ମାନଚିତ୍ର :- ୨.୧	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବସ୍ଥିତି	୧୫
ମାନଚିତ୍ର :- ୨.୨	ଗୁଗୁଲ ମାନଚିତ୍ର ରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅବସ୍ଥିତି	୧୬
ମାନଚିତ୍ର :- ୨.୩	ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳକୁ ରାସ୍ତାର ମାନଚିତ୍ର	୧୬
ମାନଚିତ୍ର :- ୪.୧	ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରି ବାଣ୍ଟିଆସାହି ଗ୍ରାମର କାଡ଼ାସ୍ତ୍ରାଳ ମାନଚିତ୍ର	୫୮
ମାନଚିତ୍ର :- ୭.୧	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ମାନଚିତ୍ର	୮୪
ମାନଚିତ୍ର :- ୭.୨	ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଦର୍ଶାଇ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ବ୍ଲକ ମାନଚିତ୍ର	୮୭

ଚିତ୍ର ସୂଚୀ

ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
ଚିତ୍ର :- ୫.୧	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ବିତରଣ	୬୮
ଚିତ୍ର :- ୫.୨	ବିଭିନ୍ନ ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ର ବିଭାଜନ	୬୯
ଚିତ୍ର :- ୫.୩	ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତାର ଛିତି	୭୦
ଚିତ୍ର :- ୫.୪	ବୃତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିତରଣ	୭୧
ଚିତ୍ର :- ୫.୫	ଆୟ ପରିସର ଅନୁଯାୟୀ ପରିବାରର ବିତରଣ	୭୨
ଚିତ୍ର :- ୫.୬	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	୭୩
ଚିତ୍ର :- ୫.୭	ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜନସଂଖ୍ୟାର ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ	୮୫

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସୂଚୀ

ସି ପି ଆର୍	:	କମନ୍ ପ୍ରପର୍ଟି ରିସୋର୍ସ / ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି
ଡି ପି ଆର୍	:	ଡିଟେଲ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ / ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ
ସି ଏଚ ସି	:	ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାକ୍ଷ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର
ଏଫ୍ ଜି ଡି	:	କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା
ଜି ଓ ଆଇ	:	ଗଭର୍ନମେଣ୍ଟ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ / ଭାରତ ସରକାର
ଜି ଓ ଓ	:	ଗଭର୍ନମେଣ୍ଟ ଅଫ ଓଡ଼ିଶା / ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ଜି ଓ ଡି ଟି	:	ଗଭର୍ନମେଣ୍ଟ
ଜି ପି	:	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ
ଏଚ୍ ଏଚ୍	:	ପରିବାର
କେ ଏମ	:	କିଲୋମିଟର
ଏଲ୍ ଏ ଓ	:	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ
ଏମ ଜି ଏନ ଆର ଇ ଜି ଏ	:	ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ନ୍ୟାସନାଲ ରୁରାଲ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ସ୍କିମ
ଏନ ସି ଡି ଏସ୍	:	ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ସେଣ୍ଟର ଫର ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଷ୍ଟଡିଜ
ଏନ ଜି ଓ	:	ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ
ଏନ ଏଚ	:	ନ୍ୟାସନାଲ ହାଇଡ୍ରୋ / ଜାତୀୟ ରାଜପଥ
ଓ ବି ସି	:	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଞ୍ଜୁଆ ବର୍ଗ
ପି ଏ ଏଫ	:	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର
ପି ଏ ପି	:	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ
ପି ଏଚ୍ ସି	:	ପ୍ରାଇମେରୀ ହେଲଥ୍ ସେଣ୍ଟର / ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାକ୍ଷ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର
ପି ଆର୍ ଏ	:	ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମୀଣ ଅବଧାରଣା
ପି ଆର ଆଇ	:	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ଆର ଆଣ୍ଡ ଆର	:	ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ
ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍	:	ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ
ଆଣ୍ଡ ଆର୍	:	ରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩
ଆର୍ ଓ ଆର୍	:	ଜମି ଅଧିକାରର ରେକର୍ଡ
ଏସ୍ ସି	:	ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି
ଏସ୍ ଏଚ ଜି	:	ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ
ଏସ୍ ଆଇ ଏ	:	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ
ଏସ୍ ଆଇ ଏମ୍ ପି	:	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା
ଏସ୍ ଟି	:	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

୧.୧ ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ - ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ (ToR ୨୭ - ୦୦୦୦୧)

୧.୨. ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ -

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନରେ ସୁଚ୍ଛତା ଆଇନ ୨୦୧୩ ର ଧାରା ୪(୧) ର ଏକ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ପ୍ରବଧାନ ହିସାବରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହା କାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ (ToR ୨୭ - ୦୦୦୦୧) ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି । ନିୟମାବଳୀରେ ଏହା ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ କାରଣ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଲୋକମାନଙ୍କ ଲାଭ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଧାରା ୨(ଖ)(୧) ଅନୁଯାୟୀ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି । ତେଣୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମି ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ।

୧.୩. ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବସ୍ଥିତି

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯିବ । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ଭୁବନେଶ୍ୱର (ଭାୟା ତାଳଚେର) ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୩୪୧ କିଲୋମିଟର, ରାଉରକେଲା - ସମ୍ବଲପୁର ରାଜପଥର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ରାଉରକେଲା ଠାରୁ ୨୬ କିଲୋମିଟର, ପାନପୋଷ ଠାରୁ ୧୪ କିଲୋମିଟର, କାଂସବାହାଲ ଠାରୁ ୩ କିଲୋମିଟର ଏବଂ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଠାରୁ ୧୦ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ସଡ଼କ ଏବଂ ରେଳପଥ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ । ନିକଟତମ ବାଣିଜ୍ୟିକ ରେଳ ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଥାନ କାଂସବାହାଲ ଏବଂ ରାଉରକେଲା । ଏହି ସ୍ଥାନ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ ବହୁତ ଉତ୍ତମ । ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଭୌଗୋଳିକ ସମନ୍ୱୟ ୧୯ ଡିଗ୍ରୀ ୫୪ ମିନିଟ ୫୬.୭୫ ସେକେଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ଏବଂ ୮୪ ଡିଗ୍ରୀ ୪୧ ମିନିଟ ୩୧.୯୧" ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ।

୧.୪. ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି ।

୧.୫. ସର୍ବନିମ୍ନ ବିସ୍ଥାପିତ ବିକଳ ଏବଂ ଜମିର ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା

ବହୁ ପୂର୍ବରୁ କମ୍ପାନୀର ୨୦୦ TPD କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଆଇରନ୍ ଯୁନିଟ୍ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ କମ୍ପାନୀର କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଅଛି । କମ୍ପାନୀ ପରିସର ନିକଟରେ, କମ୍ପାନୀ ମୌଜା - ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଅଧୀନରେ ଏହାର ବର୍ତ୍ତମାନର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୮୦.୦୦ ଏକର ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରିଛି । ତେଣୁ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ମୋଟ ଜମି ଆବଶ୍ୟକତା ୮୦ ଏକର । କମ୍ପାନୀ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଇଡକୋ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସେହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

ଇଡକୋ ଏବଂ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ ସମସ୍ତ ବିକଳଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସ୍ଥାନକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ପରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଚୟନ କରିବା ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ବିକଳର ତୁଳନାତ୍ମକ ଆକଳନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ମୌଳିକ ବିଚାରଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାର ଅଟେ ।

- ଉତ୍ତମ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ରାଉରକେଲା ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୨୬ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ପାନପୋଷ ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୪ କିଲୋମିଟର, କାଂସବାହାଲ ଠାରୁ ୩ କିଲୋମିଟର ଏବଂ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଠାରୁ ୧୫ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ସଡ଼କ ଏବଂ ରେଳପଥ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ ।
- ନିକଟତମ ବାଣିଜ୍ୟିକ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ କାଂସବାହାଲ ଏବଂ ରାଉରକେଲା । ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବହୁତ ଭଲ ।
- ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ବିମାନବନ୍ଦର ନିକଟତମ ବିମାନବନ୍ଦର ଅଟେ, ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଠାରୁ ୧୧୦ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିମାନବନ୍ଦର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରେ ଆବସ୍ଥିତ ।
- ଜଳର ଉପଲବ୍ଧତା । ଲୁହା ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ତିଆରି ଏକ ଅତ୍ୟଧିକ ତାପ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଯେଉଁଥିରେ ଧାତୁ ଯନ୍ତ୍ରକୌଶଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଅବ୍ୟବହୃତ ତାପ ହ୍ରାସ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ପଣ୍ଡା ପାଣି ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଏବଂ ଉପକରଣ ଚୟନ ପାଇଁ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧତା ଏକ ମୂଳ ମାନଦଣ୍ଡ ଅଟେ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଘରୋଇ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଜଳ ସମେତ ମୋଟ ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ୧୨୦.୦୦ ଘନ ମିଟର କିମ୍ବା ୧.୧୭ କ୍ୟୁସେକ । ଆବଶ୍ୟକ ଶିଳ୍ପ ଜଳର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଶଙ୍ଖ ନଦୀରୁ ପୂରଣ କରାଯିବ । ଯାହା ପ୍ଲାଣ୍ଟ ନିକଟରେ ପ୍ରାୟ ୫ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି । କମ୍ପାନୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଠାରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଜଳ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଜନା କରୁଛି । ଲୋକମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଜଳ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ପରିସରରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀର ଅବସ୍ଥିତ ନଳକୂପ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ସୁବିଧା ଅନୁଯାୟୀ ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

- ସମାଧାନ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଇଥାନ ସମସ୍ୟା ନାହିଁ ଏବଂ

- ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ବନାମ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ।

ବିକଳ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଏପରି କୌଣସି ବିକଳ ନାହିଁ । ଅଧିୟନ ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନେ ଆଲୋଚନାରୁ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ଯେ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ଥାନ ସହିତ ସହମତ । ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD) କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପଡିତ ଜମି ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଉଛି । ବିକଳ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ।

୧.୬ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ତଥା ଗୋଷ୍ଠୀର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର

(୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବାପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ୭ ଟି ପରିବାର ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ଚାଷଜମି ହରାଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆର ଓ ଆର ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୨ ଟି ଖାତାର ୬ ଟି ପ୍ଲଟର ୮ ଜଣ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ୧୧.୪୯୦୦ ଏକର ଜମି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ଚାଷଜମି ହରାଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଭାବରେ ପରିଗଣିତ । କିନ୍ତୁ ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ୪ ଜଣ ମୂଳ ଜମି ମାଲିକ କୌଣସି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବିନା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ତ୍ତେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୪ ଜଣ ଆର ଓ ଆର ଧାରକ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ୪ ଜଣ ଟାଇଟଲ୍ ଧାରକଙ୍କ ପରିବାରର ବଂଶାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଗାଁରେ ୭ ଟି ବିସ୍ତାରିତ ପରିବାର ଥିବା ଅବଗତ ହୋଇଥିଲା । ଶେଷରେ ଏଥିପାଇଁ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଛି । ହାରାହାରି ଏବଂ ଶତକଡ଼ା ପରି ସରଳ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବହାର କରି ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି । ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଅନୁସୂଚି – ୨ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ୭ ଟି ପରିବାରର ତଥ୍ୟ ରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ ପରିବାର ହିନ୍ଦୁ ସଂପ୍ରଦାୟର । ସମସ୍ତ ୭ଟି ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପରିବାର ଅଟନ୍ତି । ପରିବାର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଲିଙ୍ଗ ବର୍ଗୀକରଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୪ (୫୭.୧୪%) ଟି ପୁରୁଷ ଏବଂ ୩ (୪୨.୮୬%) ଜଣ ମହିଳା ଅଟନ୍ତି । ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ଅଧିୟନ କରାଯାଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୁଷମୁଖ୍ୟ ପରିବାର ଅଧିକ ଅଟନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର ୧୪.୨୯% (୧ ଜଣ) ମହିଳା ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରୁଥିବା ଦଳର ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ । ଜନସଂଖ୍ୟାର ଲିଙ୍ଗ ବର୍ଗୀକରଣରୁ ଏହା ଅବଗତ ହେଲା ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟା ୨୭ ଅଟେ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୧୪ ଅର୍ଥାତ (୫୧.୮୫%) ପୁରୁଷ ଏବଂ ୧୩ (୪୮.୧୫%) ମହିଳା ଅଟନ୍ତି । ପରିବାରର ହାରାହାରି ଆକାର ୩.୮୫ ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ୯୨୮ ଅଟେ । ୧୯-୪୦ ଏବଂ ୪୦-୬୦ ବର୍ଷର ବୟସ ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭାବରେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହି ବୟସ ବର୍ଗର ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସମାଜ, ପରିବାର

ଏବଂ ଚତୁର୍ଥାଂଶରେ ରେ ଅବଦାନ ପାଇଁ ରୋଜଗାର କରନ୍ତି । ସାରଣୀରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ସର୍ବାଧିକ ୧୬(୫୯.୨୬%) ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବୟସ ବର୍ଗ (୧୯-୪୦ବର୍ଷ) ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବୟସ ବର୍ଗ ୪୧-୬୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୧୦ (୩୭.୦୪%) ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବୟସ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ୬୦ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ବୟସ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ୧ (୩.୭୦%) ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲେ ଯେ, ୦ ରୁ ୬ ବର୍ଷ ବୟସ ବର୍ଗ , ୭ ବର୍ଷରୁ ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସ ଏବଂ ୧୫ ରୁ ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସ ବର୍ଗମଧ୍ୟରେ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ଏହାର ଅର୍ଥ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ୯୫ % ରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସକ୍ରିୟ ବୟସ ବର୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି । ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ୧୯-୬୦ ବର୍ଷ ବୟସର କାର୍ଯ୍ୟ ବୟସ ଜନସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୯୫% ଜନସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରେ ଯାହାକି ୫ % ନିର୍ଭରଶୀଳ ଭାର ଧାରଣ କରିଥାଏ ଯାହାକି ବହୁତ କମ ଅଟେ । ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବୟସବର୍ଗ ଉପରେ କମ ନିର୍ଭରଶୀଳତା, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଏକ କଠିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ତଥାପି ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ସେହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମୁଦାୟ ପ୍ରଭାବିତ ୨୭ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତବୟସ୍କ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ସ୍ଥିତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଭାବିତ ବର୍ଗରେ ସର୍ବାଧିକ ଲୋକ ଅର୍ଥାତ ୯(୩୩.୩୩%) ହାଇସ୍କୁଲ ସ୍ତର ଅର୍ଥାତ ନବମ ରୁ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତା ପଛକୁ ୪ (୧୪.୮୧%) ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ନିରକ୍ଷର ଏବଂ ସେହି ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତି ସାମାନ୍ୟ ସାକ୍ଷର, ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ମଧ୍ୟ ପାସ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ନିରକ୍ଷରତା ସ୍ତର ମାତ୍ର ୨୮ (୪.୪୭%) ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ସାକ୍ଷରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୪୦ (୬.୩୯%) ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରୁ ଅବଗତ ଯେ, ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ୨୭ ଜଣ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୭୬.୯୨% କିଛି ନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛନ୍ତି । ଯାହାର କି ବୟସ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯ ରୁ ୬୦ ବର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟରେ । ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେକାରୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୬.୯୨% । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ୧ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବୃଦ୍ଧ ଏବଂ କାମ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହନ୍ତି ।

ଯେଉଁମାନେ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଜଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ପରିବାରର ଆୟରେ ଯୋଗଦାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୦ (୭୨.୯୨%) । ରୋଜଗାରର ନମୁନାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାବେଳେ ଏହା ଅବଗତ ହେଲା ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ବର୍ଗର ଅର୍ଥନୈତିକ ସକ୍ରିୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଅର୍ଥାତ ୧୯(୨୦.୦୦%) ବ୍ୟକ୍ତି ଦିନ ମଜୁରିଆ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜଣେ ବି ବ୍ୟକ୍ତି ଚାଷ କିମ୍ବା କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନାହାନ୍ତି । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏହି ଜନସଂଖ୍ୟା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ପାରିବାରିକ ଆୟର ବିତରଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସର୍ବାଧିକ ୩ (୪୨.୮୬%) ପରିବାରର ଆୟ ବାର୍ଷିକ ଟଙ୍କା ୪,୦୦,୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ରହିଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବାଧିକ ୨ (୨୮.୫୭%) ପରିବାର ର ଆୟ ଟଙ୍କା ୩,୦୧,୦୦୦ ରୁ ଟଙ୍କା ୪,୦୦୦,୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଆୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ତୃତୀୟ ସର୍ବାଧିକ ୨ (୨୮.୫୭%) ପରିବାରର ବାର୍ଷିକ ଆୟ ଟଙ୍କା ୨,୦୦,୦୦୧ ରୁ ଟଙ୍କା ୩,୦୦,୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ । କୌଣସି ପରିବାର ଆୟ ଟଙ୍କା ୨,୦୦,୦୦୦ ରୁ କମ ନାହିଁ ।

୧.୭ ପ୍ରଶମନ ଉପାୟ

- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପ୍ରକଳ୍ପର ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥା ନୂତନ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅଧିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବା ଉଚିତ୍ ।
- ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ଜମିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ତହସିଲ ଦ୍ୱାରା ଜମିର ସେଟେଲମେଣ୍ଟ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩, ORFCTLAR & R ନିୟମ ୨୦୧୬ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।
- ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ କ୍ଷତିପୂରଣ ।
- କ୍ଷତିପୂରଣର ତୁରନ୍ତ ଦେୟ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ନିୟମିତ ଆୟର ଉତ୍ସ ଉପରେ ତଦାରଖ ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଉନ୍ନତ କୃଷି ଅଭ୍ୟାସ ଉପରେ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ।
- ପ୍ରଭାବିତ କୃଷକମାନେ ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ଯୋଜନା ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ।
- ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଆତ୍ମ ନିୟୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇପାରେ ।
- ସ୍ଥାନୀୟ ବିକାଶ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଯେଉଁଥିରେ ରୋଜଗାର ଏବଂ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ।
- MGNREGS ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରି ଆୟର କ୍ଷତି ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଇପାରିବ ।
- ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବ ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ କଞ୍ଚାମାଲର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯିବ ।
- ଯୁବକମାନଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ।
- ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ସେହି ଯୁବକମାନଙ୍କର ରୋଜଗାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ।
- ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦିନଦୟାଳ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଗ୍ରାମୀଣ କୌଶଳ ଯୋଜନା (DDU-GKY) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ବେକାର ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ।
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ ୨୦୧୩ ଏବଂ ୨୦୧୬ ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ।
- ସଡ଼କ ଏବଂ ଡ୍ରେନ୍ ଉଲି ସର୍ବସାଧାରଣ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଉନ୍ନତିକରଣ ।
- ପଶୁପାଳନ ଏବଂ ମାଛଚାଷ ରେ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
- ପଶୁପାଳନରୁ ଆୟ ପାଇବା ପାଇଁ ଉପାୟ ଖୋଜିବା ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଜମିରେ ସଫଳତା ରାଷ୍ଟ୍ର କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କୃଷି ବିଭାଗକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇପାରେ ।
- ପ୍ରଦୂଷଣର ସାମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହା ଧୂଳି ଆଲର୍ଜି କାରଣରୁ ଅଜାଣତରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ରୋଗରେ ପଡ଼ିବା ସମ୍ଭାବନାକୁ ହ୍ରାସକରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

- ଶ୍ରମିକ ପାଖରେ ସଂକ୍ରାମକରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯିବା ମାତ୍ରେ ସହାୟତା ମାଗିଲେ ତୁରନ୍ତ ଉପଚାର ପାଇବା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାର ପ୍ରାବଧାନ ରହିବା ଉଚିତ ।
- ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ, ଏକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଉପୁଜିଲେ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧.୮. ସାମାଜିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭର ଆକଳନ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ମେସର୍ସ ସିଡିଇଟି ଏକ୍ସପ୍ଲୋସିଭ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ଼ କ୍ ଦ୍ୱାରା ବିସ୍ଫୋରକ ଓ ବିସ୍ଫୋଟକ କାରଖାନା ର ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବହୁ ଅଫିସର, ଇଞ୍ଜିନିଅର, ରୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଶ୍ରମିକ ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକ କରିବ । ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅର୍ଦ୍ଧ-କୁଶଳୀ ଏବଂ ଅଣ-କୁଶଳୀ ବର୍ଗର ହୋଇଥିବେ । ଅଧ୍ୟୟନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଣ-ଶ୍ରମିକମାନେ (ନାମମାତ୍ର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୬୦% ଅଟନ୍ତି ଯାହାକି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ମାନବ ଶକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୁଚାଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ଶ୍ରମିକମାନେ ସାଧାରଣତ ଅଣ-କୁଶଳୀ ଅଟନ୍ତି, ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଶ୍ରମ ରୋଜଗାରର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ନିର୍ମାଣ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ସହିତ, ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସାଧାରଣ ମଧ୍ୟ ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଛୋଟ ବଡ଼ ଠିକାକାମ, ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକରି ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକ ପରିସର ମଧ୍ୟ ରହିବ । ଘରୋଇ ଶିଳ୍ପର ଉତ୍ପାଦ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ହେଉଛି ବେତନ ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ଯାହା ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରାମବାସୀ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଦଳ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

(୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବାଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ପ୍ରବାହ ବିକାଶର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ଲୋକ ଏବଂ ସେତି ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । କିନ୍ତୁ, ଏହା ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ରୋଜଗାରର ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ଆଣିବ । ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବ, ପର୍ବ ତଥା ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବରେ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି, ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ପର୍କ ବୃଦ୍ଧି କରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକଳ୍ପରେ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବାୟୁ-ଧୂଳି-ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁଁ ଜମି ଉଚ୍ଛେଦ । ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ଉପରୋକ୍ତ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଅତ୍ୟଧିକ ହେବ, କାରଣ ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଘର ନଷ୍ଟ ହେବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପରିମାଣର ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ଏହାକୁ ପୂରଣ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

୧.୯. ଉପସଂହାର ଓ ସୁପାରିଶ

(୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ଗ୍ରାମରୁ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଛି । ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ ରହୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହା ଲାଭଦାୟକ ହେବ । ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ଲକ୍ଷ୍ଣା ଓ ସେମାନଙ୍କର

ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସଂପୃକ୍ତ ସଂସ୍ଥା ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେହେତୁ ଅଧିକାରୀ ଜନଗଣନା ମୋଡରେ କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ତଥା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଭାବନା ଏବଂ ଧାରଣାକୁ ଗୁଠିବା ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ସୁଯୋଗ ରହିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ହେତୁ ସାମାଜିକ ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମତ ବ୍ୟତୀତ; ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଦଳ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରୁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ଯାହା ବିବରଣୀରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷତି ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ସୁଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ କ୍ଷତି କେବଳ ଜମିଜମା ସମ୍ପତ୍ତି ଆକାରରେ ଅଛି ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ ତାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ ରୂପାୟନ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ।

- ଯଦିଓ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି, ତଥାପି ଅନେକେ ଲୋକ କ୍ଷତିପୂରଣର ପରିମାଣ ଏବଂ ପକ୍ଷିତ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ୱଚ୍ଛତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଫୋରମରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜମି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ଉଚିତ ।
- ଗ୍ରାମର ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରାମବାସୀ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଲୋକମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ଯାହାକି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେ ବିଷୟରେ ଜାଣି ନାହାଁନ୍ତି; ଏବଂ ଗାଁରୁ କେତେ ଘରୋଇ ଜମି, କେତେ ସରକାରୀ ଜମି ଏବଂ କାହାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ ସେ ବିଷୟରେ ଲୋକମାନେ ଅବଗତ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ଶୀଘ୍ର ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ଉଚିତ ।
- ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ କ୍ଷତିପୂରଣ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ସରକାରଙ୍କ ବେଞ୍ଚ ମାର୍କ ମୂଲ୍ୟରେ ନୁହେଁ ବରଂ ବଜାର ମୂଲ୍ୟରେ ହେବା ଉଚିତ ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ।
- ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏକ ଗୁଣାତ୍ମକ ତଥା ସମ୍ମାନଜନକ ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଆହୁରି ବିକଶିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ଚାଷକାର୍ଯ୍ୟ ରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇ ବୃତ୍ତିଗତ ଢାଞ୍ଚାରେ ଏକ ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ କୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ଏବଂ ନିରନ୍ତର ସହଯୋଗ ଏବଂ ଅତି ନିକଟରେ ରହି ଏକ ଯତ୍ନଶୀଳ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ଧାରା ୧୧ (୧) ଏବଂ ଆର ଓ ଆର ପ୍ରମାଣି କରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ତୁରନ୍ତ ଦେୟପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।
- କ୍ଷତିପୂରଣର ଦେୟ ସୁଗମ ଏବଂ ଅସୁବିଧା ମୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ।

- କୌଣସି ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ପାରିବାରିକ ସ୍ତରର ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ପୃଥକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆଇନଗତ ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ।
- ତୁରନ୍ତ ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲକ୍ଷ ହେବା ଉଚିତ ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଯେଉଁମାନଙ୍କର କି ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମାତ୍ମକ କିମ୍ବା ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ ।
- ଆୟ ବଢାଇବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯିବା ଉଚିତ । ବିଶେଷତଃ ବିପିଏଲ ପରିବାରକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।
- ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ (SHGs) ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ତାଲିମ ଏବଂ ବଜାର ସହ ସଂଯୋଗ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।
- ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ (SHGs)ର ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ପାଣି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କିମ୍ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ସହଜରେ ରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହିତ ଲିଙ୍କ୍ କରାଯାଉ ।
- ଉନ୍ନତ କୃଷି ଅଭ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ କୃଷି ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ସେବାଗୁଡ଼ିକୁ ସହଜରେ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଉ ଯାହାଦ୍ୱାରା କୃଷିରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ କୃଷିକୁ ଅଧିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।
- ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇପାରେ । ଶୀତଳ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ମୁକ୍ତ ପରିବେଶକୁ ପୁନଃ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ବୃକ୍ଷତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା କରାଯାଇପାରେ ।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ଗ୍ରାମବାସୀ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଏବଂ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହରେ ଆଶାବାଦୀ । ଏହା କେବଳ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟ ତଥା ଦେଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଲାଭଦାୟକ ହେବ । ଏହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବାରୁ ଜମି ହରାଉଥିବା ପରିବାର ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେତୁ ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀ ପରୋକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ । ଏଥି ସହିତ କ୍ଷତିପୂରଣରୁ ପରିବାର ଉପକୃତ ହେବେ। ତେଣୁ ଆଇନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସରକାରୀ ଔପଚାରିକତା ସମାପ୍ତ ହେବା ମାତ୍ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଉଚିତ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ (୪*୫୦TPD) ଶୁଖି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ କରାଯିବ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ବଳିଦାନ ବୃଥା ହେବ ନାହିଁ । ରାଷ୍ଟ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ରାଜ୍ୟ ତଥା ସମଗ୍ର ଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନା

୨.୧ ପ୍ରକଳ୍ପର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ବିକାଶକାରୀଙ୍କ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଭାରତରେ ଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକରେ ସଞ୍ଜଲୁହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଏକ ପ୍ରମୁଖ କଞ୍ଚାମାଲ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଯାହା ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ ଘରୋଇ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଉପଯୋଗୀ ମୂଲ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧତା ହେତୁ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଆର୍ଦ୍ର ଫର୍ଣ୍ଣେସ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟଜନ ଫର୍ଣ୍ଣେସରେ ସ୍କ୍ରାପ୍ ଲୁହାର ଏକ ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ବିଶେଷକରି କ୍ଷୁଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ କାରଖାନାରେ, ସ୍କ୍ରାପ୍ ଧାତୁର ଅଭାବ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଉଚ୍ଚ-ଗୁଣବତ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ; ଏହା ଭାରତକୁ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ ସଞ୍ଜ ଆଇରନ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଭାବରେ ଗଢ଼ି ତୋଳିଛି । ଭାରତ ଏହାର ପ୍ରଚୁର ଲୁହା ଖଣିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଏହାକୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛି ।

ଯେକୌଣସି ଆଧୁନିକ ଅର୍ଥନୀତିର ବିକାଶରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । "ମୁଣ୍ଡପିଛା ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟବହାର" ସାଧାରଣତଃ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନଧାରଣା ମାନର ଏକ ମାପକାଠି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ତେଣୁ, ବିକାଶରେ ଏହାର ରଣନୈତିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ହେତୁ କୌଣସି ବିକାଶଶୀଳ ଦେଶ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୟୋଗ ଅଛି କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହା ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଭାରତରେ ଉତ୍ପାଦିତ ପ୍ରାୟ ୬୦% ଲକ୍ଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଯାନବାହାନ ସାମଗ୍ରୀ, ପୁଞ୍ଜିଗତ ସାମଗ୍ରୀ, ସ୍ଥାୟୀ ଉପଭୋକ୍ତା ବସ୍ତୁ, ପ୍ୟାକେଜିଂ ସାମଗ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ସ୍ତର ପ୍ରାୟ ୮୧ MTPA , ଯାହାକି ମୁଣ୍ଡପିଛା ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଏକ ଦୁଃଖଦ ସଂଖ୍ୟା ବୋଲି ଆକଳନ କରୁଛି।

ତେଣୁ, ଭାରତ ଏକ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେବା ପାଇଁ ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ନିମନ୍ତେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଗଠନ ବିକାଶ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିପାଇଁ ନୂତନ ଶକ୍ତି ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ କରୁଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ, ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି, ନୂତନ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା କାରଖାନାର ପୁରୁଣା ଅବସ୍ଥା ଦୂର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ୧୯୫୦-୫୧ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦିତ ୨ ମିଲିୟନ ଟନ ଅଣୋଧାତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ, ୨୦୧୪ ରେ ପ୍ରାୟ ୮୧.୬୯ ମିଲିୟନ ଟନ ଅଣୋଧାତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୦୩୧ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ବାର୍ଷିକ ୩୦୦ ମିଲିୟନ ଟନ ରେ ପହଞ୍ଚିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

ଔଦ୍ୟୋଗୀକରଣ ପଛରେ ଥିବା ପ୍ରାଥମିକ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଧାତୁର ବ୍ୟବହାର । ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ଧାତୁ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି । ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରାୟତଃ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ବିକାଶର ମାପ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଏ କାରଣ ଏହା ଏକ କଞ୍ଚାମାଲ ଏବଂ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଉତ୍ପାଦ । ତେଣୁ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରିବା ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ଯେ, ଲକ୍ଷ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବଦା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଗତିରେ ସର୍ବାଗ୍ରେ ରହିଛି ଏବଂ ଏହା ଯେକୌଣସି ଅର୍ଥନୀତିର ମୂଳଦୁଆ । ଭାରତୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶିଳ୍ପକୁ ତିନୋଟି ବର୍ଗରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି - ପ୍ରମୁଖ ଉତ୍ପାଦକ, ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ପାଦକ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଉତ୍ପାଦକ । ଭାରତ ବିଶ୍ୱର ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ଅଣୋଧାତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉତ୍ପାଦକ, ଯାହାର ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ୨୦୨୩ ରେ

୧୨୫.୩୨ ମିଲିୟନ ଟନ୍ ଅଶୋଧିତ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଏବଂ ୧୨୧.୨୯ ମିଲିୟନ ଟନ୍ ସର୍ବଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଉତ୍ପାଦନ । ICRA ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତର ଘରୋଇ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଚାହିଦା ୨୦୨୫ ରେ ୯ -୧୦% ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ୨୦୨୪ ରେ ଭାରତର ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଉତ୍ପାଦନ ୪ ରୁ ୭% ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୧୨୩ ରୁ ୧୨୭ ମିଲିୟନ ଟନ୍ ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ଦେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି । ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଶିଳ୍ପାୟନ ହେଉଛି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସ୍ତା । ଶିଳ୍ପାୟନ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ବୃହତ ଶିଳ୍ପରେ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅଧିକ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଭାରତ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏକ କୃଷି ଦେଶ ଏବଂ ଆମେରିକା ଏବଂ ଚୀନ୍ ଭଳି ଦେଶ ତୁଳନାରେ ଏଠାରେ ଶିଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ଅଟେ । ଭାରତରେ ଶିଳ୍ପାୟନର ଏକ ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଭାରତର ଜନସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ଅଧିକ ଏବଂ ଚାକିରୀ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ କୃଷି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡେ ଏବଂ ଶିଳ୍ପାୟନ ଅଧିକ ରାଜସ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ବିକଶିତ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପରିମାପକ ସହିତ ଭାରତକୁ ପ୍ରତିସ୍ପନ୍ଧିତା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଶିଳ୍ପାୟନ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନଶୈଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ସହ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଶିଳ୍ପାୟନ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଦେଶର ବିକାଶ ପାଇଁ କୃଷି ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟତୀତ ଉତ୍ପାଦନ ଶିଳ୍ପକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା । ଯେଉଁ ଦେଶ କେବଳ କୃଷି ଉପରେ ଆଧାରିତ, ସେହି ଦେଶ ଏକ ଶିଳ୍ପାତ୍ମକ ଦେଶ ଭଳି ସେତେ ବିକାଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ଉଭୟ ଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥିର ଅର୍ଥନୀତିର ଉନ୍ନତି ତଥା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରେ । ଯଦିଓ ଶିଳ୍ପାୟନର ନିଜସ୍ୱ ଅସୁବିଧା ଅଛି ଯାହାକି ପରିବେଶ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଛି, ତଥାପି ଉପଯୁକ୍ତ ଶିଳ୍ପାୟନ ବିନା ଦେଶ ବିକଶିତ ହୋଇ ପାରିବନାହିଁ । ଏହାର ବୈଷୟିକ ପ୍ରଗତି ସହିତ ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତିକୁ ମଜବୁତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପାଦାନ ଯୋଗାଇଥାଏ ।

ଶିଳ୍ପ ବିନିଯୋଗକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ଭିଡିଭୁମି ଯୋଗାଇଛନ୍ତି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଇଡକୋ (ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଭୁମି ବିକାଶ ନିଗମ (IDCO) ୧୯୮୧ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା) । ଇଡକୋ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ରଣନୀତିକ ସ୍ଥାନରେ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଭିଡିଭୁମି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ଜମି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଶିଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ବିକଶିତ ଜମି ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା ଶିଳ୍ପାତ୍ମକ / ଶିଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଘର ଆକର୍ଷଣୀୟ ହାରରେ ଯୋଗାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱଜ୍ଞ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ସ୍ୱଜ୍ଞ ଆଇରନ ଲୁହା ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD)କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିଛି । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ରାଉରକେଲା - ସମ୍ବଲପୁର ରାଜପଥର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ରାଉରକେଲାରୁ ପ୍ରାୟ ୨୬ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଯାହା ପାନପୋଷ ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୪ କିଲୋମିଟର, କାଂସବାହାଲ ଠାରୁ ୩ କିଲୋମିଟର ଏବଂ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଠାରୁ ୨୦ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ସଡ଼କ ଏବଂ ରେଳପଥ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ । ନିକଟତମ ବାଣିଜ୍ୟିକ ରେଳ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାନ କାଂସବାହାଲ ଏବଂ ରାଉରକେଲା ଅଟେ । ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବହୁତ ଭଲ । ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଟି ୨୨ ଡିଗ୍ରୀ ୧୪ ମିନିଟ ୦୨.୫୯" ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ଏବଂ ୮୪ ଡିଗ୍ରୀ ୪୧ ମିନିଟ ୫୦.୪୬" ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମା ରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ କମ୍ପାନୀର ସ୍ୱାମୀ ଆଇରନ୍ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବ୍ୟବସାୟ ରହିଛି । ଏହାର ସ୍ୱାମୀ ଆଇରନ୍ ଯୁନିଟ୍ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର, ତୁଙ୍ଗିମାଟି, କାଂସବାହାଲ-୭୭୦୦୩୪, ଜିଲ୍ଲା- ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ । କମ୍ପାନୀ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ଅତି ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ସମ୍ପାଦନ କରୁଛି । ଏହା ଏକ ରଣମୁକ୍ତ ଏବଂ ଲାଭକାରୀ ସଂସ୍ଥା । ସଂସ୍ଥାର ସୁଗମ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ କେବଳ ଯୁନାଇଟେଡ୍ କମର୍ସିଆଲ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଞ୍ଜି ରଖି ନେଉଛି । ଏହା ସହିତ, ନିକଟ ଅତୀତରେ, କମ୍ପାନୀକୁ ୩୫୦ ଟିପିଡି କ୍ଷମତାର ଆଉ ଏକ ଡିଆରଆଇ ପ୍ଲାଣ୍ଟ, ୧୬ ମେଗାୱାଟ କ୍ଷମତାର ସିପିପି, ୨x୧୦ ଟିପିଡି କ୍ଷମତାର ଷ୍ଟିଲ୍ ମେଲ୍ଟିଂ କାରଖାନା ଏବଂ ୪୦୦ ଟିପିଡି କ୍ଷମତାର ରୋଲିଂ ମିଲ୍ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ମିଳିଛି । ସମ୍ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଦାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରହିଛି । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶାର କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା କଟାସାହି ଠାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଲିଜ୍ ଆଧାରରେ ମାଜାନିଜ୍ ଖଣି ମଧ୍ୟ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଛି ।

ପୂର୍ବ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ଭାବନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ, କମ୍ପାନୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ଏହାର ଉତ୍ପାଦନ ଯୁନିଟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୁନିଟ ସାମିଲ କରି ଏହାର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତାକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଉଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି DRI ପ୍ଲାଣ୍ଟ ୧x୩୫୦ TPD, କ୍ୟାପଟିଭ୍ ପାୱାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ (CPP) – ୧୬ ମେଗାୱାଟ (୭ ମେଗାୱାଟ WHRB ଏବଂ ୯ ମେଗାୱାଟ FBC), ପେଲେଟ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ୧ x ୨୦୦୦ TPD, ସିଲିକୋ ମାଜାନେ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ୨x୯ MVA (ଅର୍ଥାତ୍ ୨ x ୫୦ TPD) MS ପାଇପ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ୧x୮୦TPD ଇତ୍ୟାଦି ।

୨.୨ ପରିଚାଳନାର ଢାଞ୍ଚା

ଇଡକୋ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଭିଡିଭୁମି ବିକଶିତ ହେବ (ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଭୁମି ବିକାଶ ନିଗମ (ଇଡକୋ) ୧୯୮୧ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଭାବରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା)। ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ରେ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଣିଜ୍ୟ, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟର ଦ୍ରୁତ ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତଥା ସଂଗଠନରେ ସହାୟତା ତଥା ସହାୟତା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଭୁମି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ (ଇଡକୋ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି ।

ବୃହତ ଶିଳ୍ପ ଯୁନିଟ୍ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧା ସହିତ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଇଡକୋ କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଜମି ଚିହ୍ନଟ, କ୍ରୟ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଆଦେଶ ସହିତ ଜମି ଭିଡିଭୁମି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଇଡକୋ କୁ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ଟ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ସହଯୋଗୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ସହଯୋଗୀ, ସାମାଜିକ ଭିଡିଭୁମି ସୃଷ୍ଟି ସହିତ, ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଜମି ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଇଡକୋ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ଟ ଭାବରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ଘରୋଇ ଜମି ଏବଂ ସରକାରୀ ଜମି ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ଜମି ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଦାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସରଣ କରିବ । ଏହି ଯୋଜନା, ଶିଳ୍ପ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୀତିକ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ହାସଲ କରିବାକୁ ଇଡକୋ କୁ ସମ୍ମତ କରିବ । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୀଘ୍ର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନା ଶିଳ୍ପ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୀତିକ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ହାସଲ କରିବାକୁ ଇଡକୋ କୁ ସମ୍ମତ କରିବ । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୀଘ୍ର ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସରକାରୀ ଓଡ଼ିଶା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରଣୟନ କରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ

ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଇଡକୋ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱଜି ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡର (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ୟତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରୁଛି ।

୨.୩ ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ସମେତ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୨.୩.୧. ପ୍ରକଳ୍ପ ର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା

ଭାରତରେ, ସ୍ୱଜି ଆଇରନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଶିଳ୍ପରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ କଞ୍ଚାମାଲ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଯାହା ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଆର୍କ ଫର୍ଣ୍ଟେସ୍ ଏବଂ ଇଣ୍ଡକ୍ସନ୍ ଫର୍ଣ୍ଟେସ୍ରେ ସ୍ତ୍ରାୟ ଲୁହା ବଦଳରେ ଏକ ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ଏହାର ସହଜ ଉପଲବ୍ଧତା ଘରୋଇ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗୁଁ, ଉଚ୍ଚ-ଗୁଣବତ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥାଏ । ବିଶେଷକରି କ୍ଷୁଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟତ କାରଖାନାରେ, ସ୍ତ୍ରାୟ ଧାତୁର ଅଭାବ ଏବଂ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ; ଏହା ଭାରତକୁ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ ସ୍ୱଜି ଆଇରନ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଭାବରେ ତିଆରି କରିଛି । ଏହାର ପ୍ରଚୁର ଲୁହା ଖଣିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଏହାକୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଛି । ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ ସ୍ୱଜି ଆଇରନ ଉତ୍ପାଦକ ଭାରତରେ ପ୍ରାୟ ୩୩୬ ଟି ସ୍ୱଜି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସାରା ଦେଶରେ ବିସ୍ତାରିତ ଅଛି । ଭାରତରେ ପ୍ରାୟ ୫୦ ନିୟୁତ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ସ୍ୱଜି ଆଇରନ ଉତ୍ପାଦନ ହୁଏ , ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଦ୍ୱିତୀୟକ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଉତ୍ପାଦନକାରୀମାନେ କଞ୍ଚାମାଲ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

ଏପ୍ରିଲ ୨୦୨୩ ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ନଅ ମାସରେ ଭାରତର ଲୁହାପଥର ରିପୋର୍ଟି ୩୨.୨ ନିୟୁତ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଛୁଇଁଛି - ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ \$୨.୭ ବିଲିୟନ - ଯାହା ଏକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ୯.୫ ନିୟୁତ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଥିଲା । ଭାରତର ମୋଟ ଲୁହାପଥର ପରିବହନର ୯୦% ରୁ ଅଧିକ ପଡ଼ୋଶୀ ଚୀନକୁ ଯାଏ ।

ସ୍ୱଜି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ହେଉଛି ଏକ ସୁବିଧା ଯାହା ଲୁହାପଥର ଏବଂ କୋଇଲାକୁ ସ୍ୱଜି ଆଇରନ ଉତ୍ପାଦନ କରେ, ଯାହାକୁ ଡାଇରେକ୍ଟ ରିଡ୍ଡ୍ୟୁସ୍ ଲୁହା (DRI) ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ସ୍ୱଜି ଆଇରନ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଶିଳ୍ପରେ କଞ୍ଚାମାଲ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ମାନବଜାତିର ଆଧୁନିକ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯେକୌଣସି ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ସେହି ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ । ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଏବଂ ତାହା ଆମକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ନିୟୁତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଭାରତ ଭଳି ଦେଶରେ, ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ଜାତୀୟ ଆୟର ୩୫% ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ୧୬% ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ନିୟୁତ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।

ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଳ୍ପାୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନ୍ଦର ଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଅଭାବ, ଅମଲାତାନ୍ତ୍ରିକ ଉଦାସୀନତା, ଖରାପ ଉଦ୍ୟୋଗୀତା, ଏବଂ ପଛକୁ ପଛ ସହାୟତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗାଇବାର ଅଭାବ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରାଥମିକତାରେ ଅନୁପସ୍ଥିତି ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲା । ଆଜିକାଲି, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉଦାରୀକରଣ ନୀତି, ଏକକ ବାତାୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ ବର୍ତ୍ତମାନର ବୃହତ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରବାହକୁ ସୁଗମ କରି ଦ୍ରୁତ ଶିଳ୍ପାୟନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ଆଶାକୁ ଉନ୍ନତ କରିଛି । ସଂସ୍କାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନର ଅଂଶଧନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା ।

କୋଇଲା ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଗଢ଼ିତ ହେତୁ ଲୁହା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଭଳି ମୌଳିକ ଧାତୁ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଏବଂ ଫେରୋ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି, କିନ୍ତୁ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ତୁଳନାରେ ଏହି ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ନିଯୁକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ଧୀର ଥିଲା । ରାଜ୍ୟର ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଏମ୍ଏସ୍ଏମ୍‌ଇ ଏବଂ ରୋଜଗାର ଭିତ୍ତିକ ପାରମ୍ପରିକ ଶିଳ୍ପ, ଯେଉଁଥିରେ ହସ୍ତତନ୍ତ, କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ବୃହତ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ପରିବେଶ ମଞ୍ଜୁର ପାଇବାରେ ବାଧାବିଘ୍ନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥୀ ଆକରନ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାସ୍ଥୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲର ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ସ୍ୱାସ୍ଥୀ ଆକରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD)କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଛି । କମ୍ପାନୀ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ୱାସ୍ଥୀ ଆକରନ ଉତ୍ପାଦନ ବ୍ୟବସାୟରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛି ।

୨.୩.୨ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି କିପରି ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ ମୂଳତଃ ଧାରା ୧୯ ଏବଂ ୩୧ ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଧାରା ୧୯ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ନାଗରିକଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ହାସଲ, ଧାରଣ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଧାରା ୩୧ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ “ଆଇନର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିକାର ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ” । ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅର୍ଜନ କରାଯାଇଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାକ୍ୟାଂଶ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ଯେପରିକି ‘ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଲାଭ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ’, ‘ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ’, ଯାହା କେବଳ ରଣନୈତିକ ସ୍ୱାର୍ଥ, ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷା, ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ଆଇନଗତ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତଥା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାଦୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବଜାୟ ରଖୁଛି ।

ଧାରା ୨ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରୟୋଗ. – (୧) ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, କ୍ଷତିପୂରଣ, ପୁନଃଅଧିକାର ଏବଂ ପୁନଃବିସ୍ଥାପନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଏହି ଆଇନର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ବୈଧ ସରକାର ନିଜର ବ୍ୟବହାର, ଧାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସମେତ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବେ ସେଥିମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି , ଯଥା: -

- (କ) ରାଷ୍ଟ୍ର ନୌସେନା, ପଦାତିକ, ବାୟୁସେନା ଏବଂ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ସମେତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାରାମିଲିଟାରୀ ଫୋର୍ସ କିମ୍ବା ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷା କିମ୍ବା ଭାରତ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସର ପ୍ରତିରକ୍ଷା, ଲୋକଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ରଣନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ; କିମ୍ବା

(ଖ) ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯେଉଁଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସାମିଲ ଅଛି । ଯଥା: -

(୧) ବେସରକାରୀ ତାଲିକାଖାନା, ବେସରକାରୀ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ଘରୋଇ ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ୨୭ ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୧୨ ତାରିଖ ଦିନ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟାପାର (ଭିଡିଭୁମି ବିଭାଗ) ନମ୍ବର ୧୩/୬/୨୦୦୯-INF ରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିମ୍ବା ବସ୍ତୁ ।

(ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟାପାର ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ଭିଡିଭୁମିର ଶକ୍ତି ଶୀର୍ଷକରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟ କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ • ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ • ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିତରଣ • ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଣ୍ଟନ • ଟେଲ ପାଇପଲାଇନ • ଟେଲ / ଗ୍ୟାସ୍ ଲିଫ୍ଟିଫ୍ ପ୍ରାକୃତିକ ଗ୍ୟାସ୍ (LNG) ସଂରକ୍ଷଣ ସୁବିଧା • ଗ୍ୟାସ୍ ପାଇପଲାଇନ ଇତ୍ୟାଦି)

(୨) ବୈଧ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଛାପିତ କିମ୍ବା ମାଲିକାନା କିମ୍ବା କୃଷକ ସମବାୟ ସମିତି କିମ୍ବା ଏକ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଛାପିତ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ଵାରା କୃଷି ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ, କୃଷି ପାଇଁ ଇନପୁଟ ଯୋଗାଣ, ଗୋଦାନ ଘର, ଶୀତଳ ଭଣ୍ଡାର ସୁବିଧା, କୃଷି ପାଇଁ ମାର୍କେଟିଂ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ଦୁଗ୍ଧ, ମହାପାଣ ଏବଂ ମାଂସ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଭଳି ପ୍ରକଳ୍ପ;

(୩) ଜାତୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧିତ ଶିଳ୍ପ କରିତର କିମ୍ବା ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, ଜାତୀୟ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ;

(୪) ଜଳ ଅମଳ ଏବଂ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ସଂରଚନା, ପରିମଳ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ;

(୫) ସରକାରୀ ପରିଚାଳିତ, ସରକାରୀ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାଗତ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ;

(୬) କ୍ରୀଡା, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା, ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ପରିବହନ କିମ୍ବା ମହାକାଶ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ;

(୭) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତଥା ସଂସଦରେ ପାରିତ ହୋଇ ସୁଚିତ କରାଯାଇଥିବା ଯେ କୌଣସି ଭିଡିଭୁମି ସୁବିଧା

(ଗ) ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ;

(ଘ) ବୈଧ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମୟ ସମୟରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା ଯେଉଁପରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ସେହିପରି ଆୟ ବର୍ଗଙ୍କ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ;

(ଙ) ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ବିକାଶ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଉନ୍ନତି କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ବାସଗୃହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ;

(ଚ) ଗରିବ କିମ୍ବା ଭୂମିହୀନ କିମ୍ବା ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ, ରାଜ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା କାରଣରୁ ବିସ୍ଥାପିତ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ;

ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସୁଚ୍ଛତା ଆଇନ ୨୦୧୩ ର ଧାରା ୪(୪) ର ଏକ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ପ୍ରବଧାନ ହିସାବରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି ।

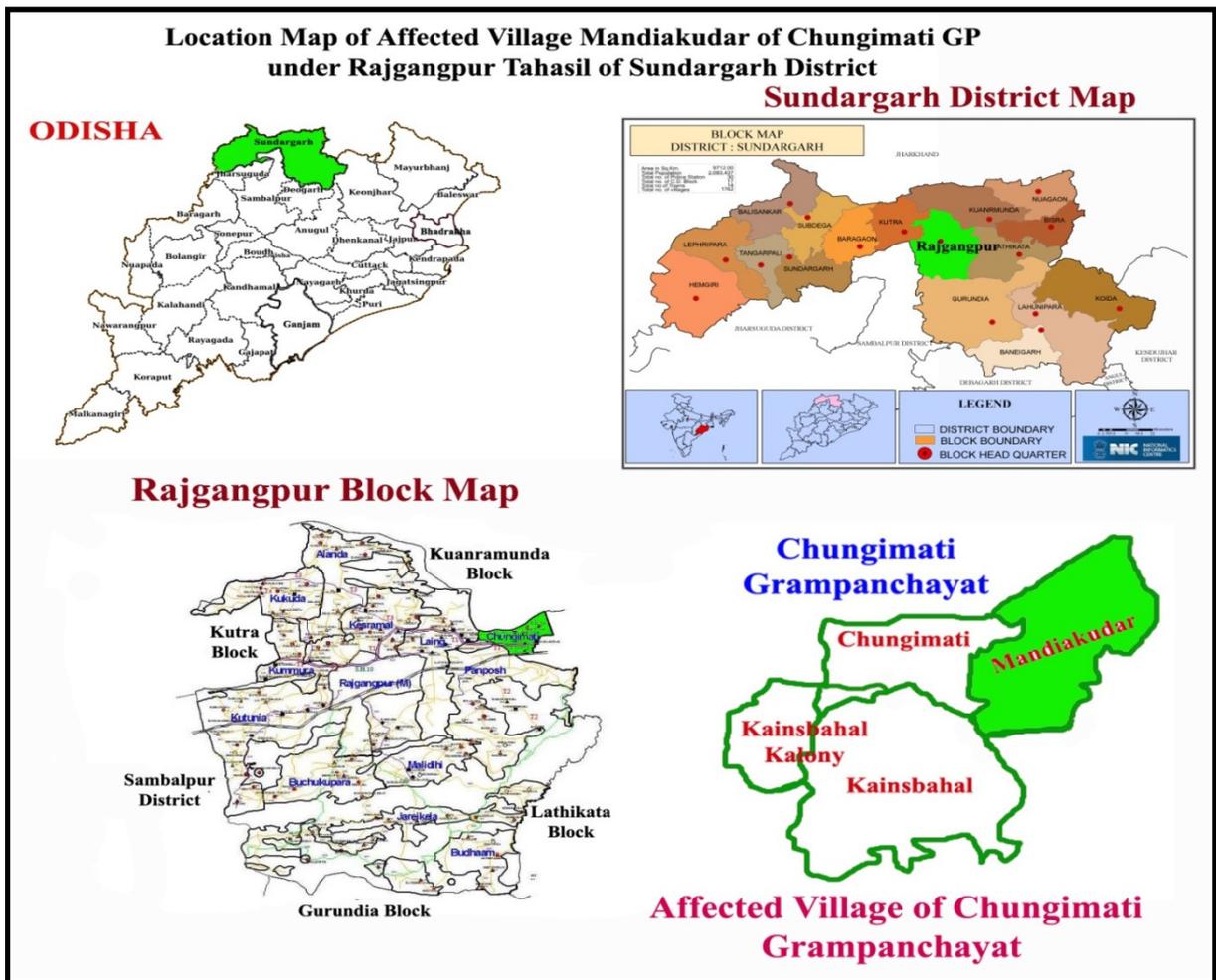
ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ବରୁ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ସ୍ଵାଞ୍ଜି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD) କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି । ଏହା ନିସନ୍ଦେହରେ ସାର୍ବଜନୀନ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ କାରଣ ପୂର୍ବରୁ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ସ୍ୱାଞ୍ଜି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD) କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସାଧାରଣ ଲାଭ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଧାରା - ୨ ଖ (i) ଅନୁଯାୟୀ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରେ । ତେଣୁ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପୂରଣ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ସ୍ୱାଞ୍ଜି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD) କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯଥାର୍ଥ ।

୨.୪ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆକାର, ଅବସ୍ଥିତି, ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଉତ୍ପାଦନ, ଉତ୍ପାଦନର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବିପଦ ସମ୍ପର୍କରେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବସ୍ଥାନ

ମାନଚିତ୍ର ୨.୧ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବସ୍ଥିତି

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ବ୍ଲକ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରରୁ ପ୍ରାୟ ୧୦ କିଲୋମିଟର ପଶ୍ଚିମରେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟାଳୟ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରୁ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ୭୬ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରୁ ୩୩୮ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ

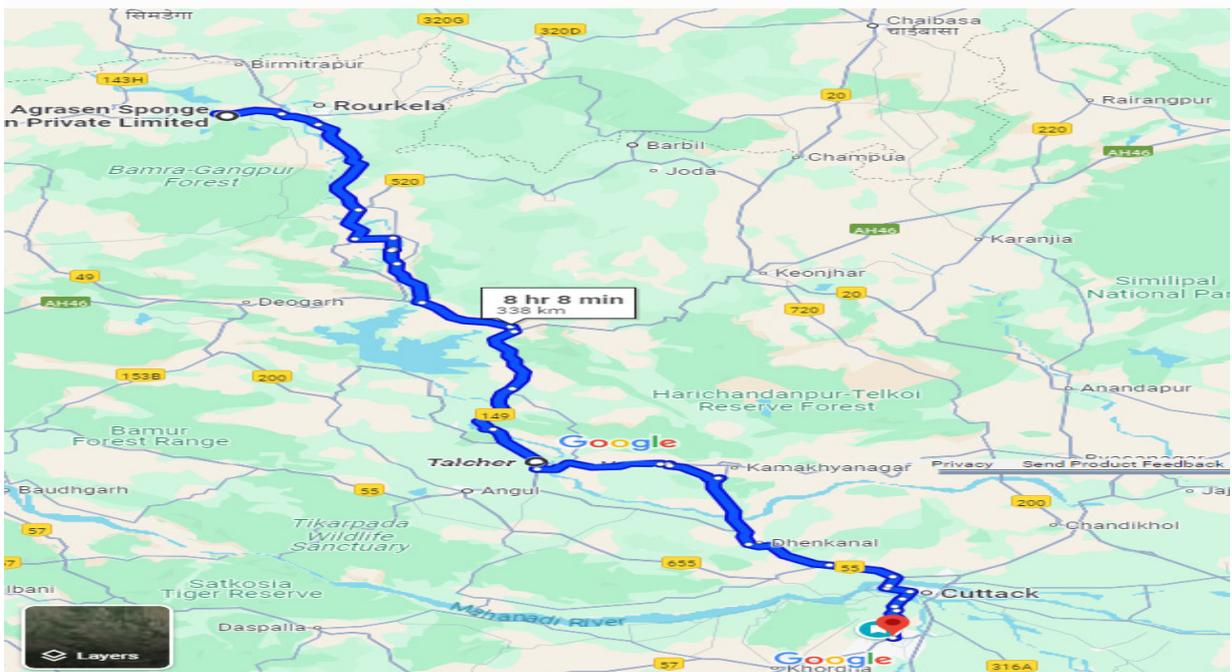
ଝାର/ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍/ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାର (ଟି ଓ ଆର ୨୭-୦୦୦୦୧)

। ନିକଟତମ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ହେଉଛି ହାୱରା ମୁମ୍ବାଇ ମୁଖ୍ୟ ରେଳ ଲାଇନରେ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର (୧୦ କିଲୋମିଟର)। ପ୍ରକଳ୍ପର ଭୌଗୋଳିକ ସମନ୍ୱୟ ହେଉଛି ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ୨୨°୧୩'୧୩" ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ୨୭.୮୭" ଏବଂ ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମା ୮୪°୧୩'୪୧" ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ୪୮.୩୯" । ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ।

ମାନଚିତ୍ର ୨.୨ ଗୁଗୁଲ ମାନଚିତ୍ର ରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରସାରିତ ଅବସ୍ଥିତି

ମାନଚିତ୍ର ୨.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳର ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନଚିତ୍ର

୨.୫ ବିକଳ୍ପର ପରୀକ୍ଷଣ

ବହୁ ପୂର୍ବରୁ କମ୍ପାନୀର ୨୦୦ TPD କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଆଇରନ୍ ଯୁନିଟ୍ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ କମ୍ପାନୀର କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଅଛି । କମ୍ପାନୀ ପରିସର ନିକଟରେ, କମ୍ପାନୀ ମୌଜା - ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଅଧୀନରେ ଏହାର ବର୍ତ୍ତମାନର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୮୦.୦୦ ଏକର ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରିଛି । ତେଣୁ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ମୋଟ ଜମି ଆବଶ୍ୟକତା ୮୦ ଏକର । କମ୍ପାନୀ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଇଡକୋ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସେହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

ଇଡକୋ ଏବଂ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ ସମସ୍ତ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସ୍ଥାନକୁ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ପରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଚୟନ କରିବା ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ବିକଳ୍ପର ତୁଳନାତ୍ମକ ଆକଳନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ମୌଳିକ ବିଚାରଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାର ଅଟେ ।

- ଉତ୍ତମ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ରାଉରକେଲା ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୨୬ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ପାନପୋଷ ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୪ କିଲୋମିଟର, କାଂସବାହାଲ ଠାରୁ ୩ କିଲୋମିଟର ଏବଂ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଠାରୁ ୧୫ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ସଡ଼କ ଏବଂ ରେଳପଥ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ ।
- ନିକଟତମ ବାଣିଜ୍ୟିକ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ କାଂସବାହାଲ ଏବଂ ରାଉରକେଲା । ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବହୁତ ଭଲ ।
- ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ବିମାନବନ୍ଦର ନିକଟତମ ବିମାନବନ୍ଦର ଅଟେ, ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଠାରୁ ୧୧୦ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିମାନବନ୍ଦର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରେ ଆବସ୍ଥିତ ।
- ଜଳର ଉପଲବ୍ଧତା । ଲୁହା ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ତିଆରି ଏକ ଅତ୍ୟଧିକ ତାପ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଯେଉଁଥିରେ ଧାତୁ ଯନ୍ତ୍ରକୌଶଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଅବ୍ୟବହୃତ ତାପ ହ୍ରାସ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ପଣ୍ଡା ପାଣି ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଏବଂ ଉପକରଣ ଚୟନ ପାଇଁ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧତା ଏକ ମୂଳ ମାନଦଣ୍ଡ ଅଟେ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଘରୋଇ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଜଳ ସମେତ ମୋଟ ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ୧୨୦.୦୦ ଘନ ମିଟର କିମ୍ବା ୧.୧୭ କ୍ୟୁସେକ । ଆବଶ୍ୟକ ଶିଳ୍ପ ଜଳର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଶଙ୍ଖ ନଦୀରୁ ପୂରଣ କରାଯିବ । ଯାହା ପ୍ଲାଣ୍ଟ ନିକଟରେ ପ୍ରାୟ ୫ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି । କମ୍ପାନୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଜଳ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଜନା କରୁଛି । ଲୋକମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଜଳ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ପରିସରରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀର ଅବସ୍ଥିତ ନଳକୂପ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ସୁବିଧା ଅନୁଯାୟୀ ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

- ସମାଧାନ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଇଥାନ ସମସ୍ୟା ନାହିଁ ଏବଂ
- ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ବନାମ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ।

ବିକଳ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଏପରି କୌଣସି ବିକଳ ନାହିଁ । ଅଧିକାରୀଙ୍କର ସଦସ୍ୟମାନେ ଆଲୋଚନାରୁ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ଯେ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନ ସହିତ ସହମତ । ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ସ୍ୱଳ୍ପ ଆକରଣ ପ୍ଲାନ (୪*୫୦TPD) କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ ପ୍ଲାନକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପତ୍ତି ଜମି ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଉଛି । ବିକଳ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ।

୨.୧. ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ

ସରକାରଙ୍କ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଡିଜାଇନ୍, ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରକଳ୍ପର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଠିକ୍ ସମୟରେ କରାଯିବ ।

ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାୟକଳାପ ୨୪ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି, ତଥାପି, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାୟକଳାପ ପାଇଁ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ, କ୍ରୟ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଯତ୍ନବାନ ଯୋଜନା, ତଦାରଖ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

୨.୧. ମୂଳ ଡିଜାଇନ୍ ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆକାର ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସୁବିଧା

(୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଇଡକୋ ଦ୍ୱାରା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରୁ ୧୧.୪୯୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ କମ୍ପାନୀର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆକରଣ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ କମ୍ପାନୀର କାରଖାନା ରହିଛି । କମ୍ପାନୀ ପରିସର ନିକଟରେ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଅଧୀନରେ ଏହାର ବର୍ତ୍ତମାନର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୮୦.୦୦ ଏକର ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ମୋଟ ଜମି ଆବଶ୍ୟକତା ୮୦ ଏକର । କମ୍ପାନୀ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଇଡକୋ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସେହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । କମ୍ପାନୀ ଉକ୍ତ ଜମି ଅଞ୍ଚଳକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ।

ସୁବିଧା	ଜମି ର ପରିମାଣ (ଏକରରେ)
DRI ପ୍ଲାନ (୧x୩୫୦TPD) ଷ୍ଟୋରେଜ୍, ରାସ୍ତା, ଡ୍ରେନ୍, ଖୋଲା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପାର୍କିଂ ସୁବିଧା ଇଡକୋ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସହିତ	୭.୦୦
କ୍ୟାପ୍ଟୁର୍ ପାୱାର ପ୍ଲାନ (୧୬ମେଗାୱାଟ) - ଯେଉଁଥିରେ ସ୍ୱିଚ୍ ଯାର୍ଡ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସହିତ ଯେପରିକି ଷ୍ଟୋରେଜ୍, ରାସ୍ତା, ଡ୍ରେନ୍, ଜଳ ଜଳାଶୟ, ସ୍ୱିଚ୍ ଯାର୍ଡ, ଖୋଲା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପାର୍କିଂ ସୁବିଧା ଇଡକୋ	୧୦.୦୦
ପେଲେଟ୍ ପ୍ଲାନ (୧x୨୦୦୦TPD କ୍ଷମତା) ଷ୍ଟୋରେଜ୍, ରାସ୍ତା, ଡ୍ରେନ୍, ଖୋଲା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପାର୍କିଂ ସୁବିଧା ଇଡକୋ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସହିତ	୧୮.୦୦
ସିଲିକୋ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ପ୍ଲାନ (୨x୯ MVA ଅର୍ଥାତ୍ ୨ x ୫୦ TPD) ଷ୍ଟୋରେଜ୍, ରାସ୍ତା,	୧୭.୦୦

ଡ୍ରେନ୍, ଖୋଲା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପାର୍କିଂ ଭଳି ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସହିତ	
MS ପାଇପ୍ ଫ୍ଲାଣ୍ଟ (୧x୮୦TPD କ୍ଷମତା) ଷ୍ଟୋରେଜ୍, ରାଷ୍ଟ୍ରା, ଡ୍ରେନ୍, ଖୋଲା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପାର୍କିଂ ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସହିତ।	୫.୦୦
ସବୁଜ ସ୍ଥାନ	୨୪.୦୦
ମୋଟ	୮୦.୦୦

୨.୮. ଅତିରିକ୍ତ ଭିଡିଭୁମି ସୁବିଧା ର ଆବଶ୍ୟକତା

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ସହିତ ହୋଇଥିବା ଆଲୋଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ଭିଡିଭୁମି ସୁବିଧାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

୨.୯. ଶ୍ରମବଳର ଆବଶ୍ୟକତା

ପୂର୍ବରୁ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାୟ ୧୧.୪୯୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଏହି କାରଖାନା ଦକ୍ଷ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ ଏବଂ ବଜାୟ ରଖିପାରିବ, ଯାହା ଫଳରେ ଅଞ୍ଚଳର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଭ ମିଳିବ । କାରଖାନାର ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ, ଏହାର ବୈଷୟିକ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଆବଶ୍ୟକତା ସମେତ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସର ମାନବଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକତା ୬୩୨ ଜଣ ହେବେ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଉପରୋକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ବ୍ୟତୀତ, ଯୁନିଟ୍ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୮୦୦ ଜଣ ପରୋକ୍ଷ ଏବଂ କନିଷ୍ଠ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ରହିବ । ତେଣୁ, ମୋଟାମୋଟି ଭାବରେ, ପ୍ରାୟ ୧୪୩୨ ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ନିୟୁତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଉପରୋକ୍ତ ଆକଳନରେ ଶୀର୍ଷ ପରିଚାଳନା, ମଧ୍ୟମ ଏବଂ କନିଷ୍ଠ ସ୍ତରର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହାୟକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ଆକଳନରେ ଚାଉନସିପ୍, ଚିକିତ୍ସା ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

୨.୯.୧. ଅସ୍ଥାୟୀ

ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାୟକାରୀର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାନ୍ତ୍ରିକ / ଅର୍ଦ୍ଧ-ଯାନ୍ତ୍ରିକ / ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ, ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଠିକାଦାରମାନେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ନିୟୁତ୍ତି ଦେଇପାରିବେ ଯାହା ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଆୟ ଯୋଗାଇ ପାରିବ । ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସମୟରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇପାରେ ।

୨.୯.୨. ସ୍ଥାୟୀ

ଯେହ୍ନେତୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଟି କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ନିୟୁତ୍ତି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ବୈଧାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ ।

୨.୧୦. ଯଦି ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଏସ ଆଇ ଏ କିମ୍ବା ଇ ଆଇ ଏ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ ତାହାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

ପୂର୍ବରୁ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଶୁଖି ଆଇରନ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ମୋଟ ୧୧.୪୯୦୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ମୁଖ୍ୟ ଜେନେରାଲ ମ୍ୟାନେଜର ଇଡକୋ ଲ ଡ୍ଵାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ପରାମର୍ଶଦାତା ପରିବେଶ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟି ରୁ ଆବଶ୍ୟକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ।

୨.୧୧ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନ କାନୁନ

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ କରି ଏହି ଅଧିକାର କରିବା କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ (୪*୫୦TPD) ଶୁଖି ଆଇରନ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ୟତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲର ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଏହିପରି, ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଆଇନକାନୁନ ଏବଂ ନିୟମକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଆଇନ କାନୁନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

୨.୧୧.୧ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ରାଷ୍ଟ୍ର ବା ସରକାରଙ୍କ ନ୍ୟାୟିକ କ୍ଷମତା ଫଳରେ ଜଣେ ଲୋକର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ବା ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ହେଉଛି ଏକ ବିତର୍କର ବିଷୟ । ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା ୧୯ ଓ ୩୧ ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶର ନାଗରିକ ମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଧାରା ୧୯ ଅନୁସାରେ ଦେଶର ନାଗରିକମାନେ ନିଜପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ଧାରଣ ଏବଂ କ୍ରୟବିକ୍ରୟ ବା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବେ । ଧାରା -୩୧ ଅନୁସାରେ କୌଣସି ନାଗରିକଙ୍କୁ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ (ସରକାରଙ୍କ ବିଧି, ନିୟମ ବା କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ବ୍ୟତିତ) କେହି ବଞ୍ଚିତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସୂଚିତ ହୋଇଛି ଯେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ତାହାର ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ୧୯୭୮ ମସିହାରେ ୪୪ତମ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ସମ୍ପତ୍ତିଗତ ଅଧିକାର ଶବ୍ଦକୁ ଉଠାଇ ଦିଆଗଲା । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଧାରା ୩୦୦ (କ) ରେ ଏକ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସାମିଲ କରାଗଲା ଯେ, “ସରକାରଙ୍କର ଆଇନଗତ ପ୍ରାଧିକାର ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିଗତ ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ” । ଏହା ସୂଚୀତ କରେ ଯେ, ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲିକର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ, କିନ୍ତୁ ଦେଶର ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ବିଧାନିକ ନୀତି ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି କୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ । (ବାସ୍ତୁ, ୨୦୧୫;୧୩୭) “ଯଦି ଜଣେ ଜମି ମାଲିକର ନିଜେ ଚାଷ କରୁଥିବା ଜମି କୁ ସରକାର ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଜମି ଯଦି ବୈଧାନିକ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ବା ସିଲିଙ୍ଗକୁ ଅତିକ୍ରମ କରୁନାହିଁ, ସେପରି କ୍ଷମେ ସରକାର ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ଜମିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର ସହିତ, ଜମିରେ ଥିବା ବାସଗୃହ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନିର୍ମାଣ ଆଦିର କ୍ଷତିପୂରଣ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ବଜାର ମୂଲ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । (Ibid: p.୪୧)

୨.୧୧.୨ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ୧୮୯୪

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ୧୮୯୪ ଓ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ ୧୯୮୪ ସାର୍ବଜନିନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ମୂଳ ଆଧାର ଅଟେ। ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜମି ଓ ଏହା ଉପରେ ଥିବା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ନିମନ୍ତେ ଭୂମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରଙ୍କ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଆକାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଟଙ୍କା ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି। 'ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ' ବିଷୟ ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ପରିଷ୍କାରଭାବେ ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କରାଯାଇନାହିଁ ଏଥିରେ କେବଳ ମାତ୍ର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ କେତେକ ଉଦାହରଣ ଦିଆଯାଇଛି।

ଏଥିରେ ଅଛି ଯେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିପାରେ।

୧. ଗ୍ରାମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ
୨. ଗ୍ରାମ ଓ ସହର ବିକାଶ ଯୋଜନା
୩. ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଓ ନୀତିର ଅନୁସରଣରେ ସାର୍ବଜନିନ ପାଣ୍ଠିରୁ ଭୂମିର ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ବିକାଶ ସାଧନ
୪. ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମାଲିକାନା କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିଗମ
୫. ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଗରିବ, ବାସ୍ତୁହରା କିମ୍ବା ଜମିହରା ପରିବାର କିମ୍ବା ସରକାରୀ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ବିସ୍ଥାପିତଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସର ବ୍ୟବସ୍ଥା,
୬. ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର କିମ୍ବା ବସ୍ତି ଉଚ୍ଛେଦ/ ବିତାଡ଼ନ କାରଣରୁ ଯେଉଁମାନେ ବିସ୍ଥାପିତ, ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଗୃହନିର୍ମାଣ।
୭. ସରକାର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦିତ ଯେକୌଣସି ଉଚ୍ଚତମ ମୂଳକ ଯୋଜନା ଏବଂ
୮. ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ଭବନ ନିର୍ମାଣ

ତେଣୁ 'ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ'ର ଅଭିଧାରଣା ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବିଷୟ ହୋଇ ରହିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭୂମି ଟି ହେଲା ଯେ, ଏହା କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭୂମି ଅଧିକାରକୁ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଗଲା କିନ୍ତୁ ଭୂମି ଉପରେ ସାମୁହିକ କିମ୍ବା ସାମୁଦାୟିକ ଅଧିକାର ଯେପରିକି ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ସଂସାଧନ (ସିପିଆର) ଓ ବଂଶଗତ ଭୋଗାଧିକାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ କହିଲା ନାହିଁ ।

୨.୧୧.୩ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ନୀତି-୨୦୦୬

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ୨୦୦୬ରେ ଏକ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ (ଆର ଆଣ୍ଡ ଆର) ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଓ ଲାଗୁକରିବାର ଅନନ୍ୟ ଗୌରବ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯାହା ଦେଶରେ ପୂର୍ବରୁ ଚଳି ଆସୁଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଓ ଉପ-ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନୀତି ଉପରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିଥିବାର ଶ୍ରେୟ ଦିଆଯାଉଛି। ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ, ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ରଣ ଓ ଆଧାରିକ ସଂରଚନା ଆଦିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଏକ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଏଥିରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି। ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁସୂଚୀତ ଅଞ୍ଚଳରେ (scheduled area) ଗ୍ରାମ ସଭା ଏବଂ/କିମ୍ବା ପଞ୍ଚାୟତ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି । ନୀତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ୧. ଜମି ହରାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରରୁ ଏକ ମନୋନୀତ ସଦସ୍ୟକୁ ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ପ୍ରଦାନ ୨. ଆତ୍ମନିୟୁକ୍ତି ପାଇଁ

ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ୩. ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାର ପାଇଁ ଆୟନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଘରବାଡ଼ି ତଥା ଜମି ବ୍ୟବସ୍ଥା ୪. ନଗଦ କ୍ଷତିପୂରଣରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଅଂଶଧନକୁ ଅଂଶଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ଏହି ନୀତିର ସବୁଠାରୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବିଷୟ ହେଉଛି ବାସତ୍ୟୁତ ଆଦିମ ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ଲୋକଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ମୂଳ ବସତିର ନିକଟରେ ସଂହତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଇଥାନ କରିବା ।

୨.୧୧.୪ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ୧୮୯୪ ଟି ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂମିଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଅଧିନିୟମଟି ୨୦୧୪ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୧ ତାରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଲା ଏବଂ ଜାମ୍ନୁ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟତିତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶିଳ୍ପାୟନ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ଏବଂ ସହରୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାପାଇଁ ନିଜନିଜ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଭୂମିଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିକାର ଆଇନ ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇଲେ। ୧୯୯୬ ମସିହାରେ ପ୍ରଣିତ ଅନୁସୂଚୀତ ଅଞ୍ଚଳର ପଞ୍ଚାୟତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଆଇନର ସାରମର୍ମକୁ ଏହି ଆଇନରେ ପରିସରଭୁକ୍ତ କରାଗଲା। ଏହି ଆଇନରେ ସମିଧାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଗ୍ରାମସଭା ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାୟତ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହ ପରାମର୍ଶ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଗଲା। ଏହି ଆଇନଟି “ଶିଳ୍ପବିକାଶ, ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ଏବଂ ସହରୀକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ, ଜମି ମାଲିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନେ ଯେପରି ସର୍ବନିମ୍ନ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ସହ ଏକ ମାନବୀୟ, ସହଭାଗି, ସୁଚିତ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥାଏ”। ଏଥିରେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ନିମନ୍ତେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଛି ଓ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତିର ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶୀଦାର ହୋଇପାରିବେ ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି। ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସମୟରେ ଏହି ଆଇନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଆଇନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି।

- କ) ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଘଟଣାରେ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବେ
- ଖ) ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଣାଯିବ,
- ଗ) ସ୍ଥାନତ୍ୟୁତ ଲୋକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅଇଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା,
- ଘ) ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ବିକ୍ଷ ଖଟିବା,
- ଙ) ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗ୍ରାମସଭା ସମେତ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାୟତ ଶାସନ ସଂସ୍ଥା ସହ ପରାମର୍ଶ କରାଯିବ,
- ଚ) ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରଶମନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଏବଂ

ଛ) ସାର୍ବଜନିକ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତିକମରେ ୭୦ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କର ଓ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତିକମରେ ୮୦ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କର ନିଶ୍ଚିତ ସହମତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହି ଆଇନକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଇନର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁକ୍ଳେଦରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର, ଜମିର ବିସ୍ତାର, ଘର, ବସତି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ପ୍ରଭାବିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାଲିକାନା କିମ୍ବା ସାର୍ବଜନିନ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରି 'ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ' ଏବଂ 'ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ' ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ ଏବଂ 'ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ' କରିବେ। ଆଇନର ଚତୁର୍ଥ ଅନୁକ୍ଳେଦରେ 'ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ' କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୪(୧)ରେ କୁହାଯାଇଛି "ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ କରନ୍ତି, ତେବେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପଞ୍ଚାୟତ, ମୁନ୍ସିପାଲିଟି, କିମ୍ବା ମୁନ୍ସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ ଯେଉଁଠାରେ ଯେପରି ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ତାଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରିବେ ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ବା ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହ ବିଚାର ବିମର୍ଶ କରି ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବେ, ଏବଂ ସେହି ମର୍ମରେ ସେହି ତାରିଖରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯିବ। ଏଥିସହିତ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଶମନ ଉପାୟ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି 'ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା' ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି। ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟର ସେକ୍ସନ- ୨୦୯ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତୁମାନ ଏବଂ ବାସଗୃହ ଆଦିର ମୂଲ୍ୟକୁ ଅଭୀକ୍ଷା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବ। ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ, ଏକକାଳୀନ ସାଙ୍ଗୁନା ମୂଳକ ରାଶି ର ମୂଲ୍ୟ ଏପରି ହେବ ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାକି କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶିର ୧୦୦% ହୋଇଥିବ। ଏ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ଯେପରି ଏକ ଉନ୍ନତତର ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ଜୀବନଯାପନ କରିପାରିବେ ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା।

ସାରଣୀ ୨.୧ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩

କ୍ର ନଂ	ଅନୁକ୍ଳେଦ	ଅନୁକ୍ଳେଦର ବର୍ଣ୍ଣନା
୧	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୪(୧) ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି	<ul style="list-style-type: none"> ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ସମୁଦାୟ ସମୟ ୬ ମାସ
୨	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୫	<ul style="list-style-type: none"> ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ନିମନ୍ତେ ଜନଶୁଣାଣୀ
୩	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୬(୧)	<ul style="list-style-type: none"> ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ବିବରଣୀ ସହିତ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରକାଶନ
୪	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୭(୧) ବିଶେଷଜ୍ଞ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାୟନ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ	<ul style="list-style-type: none"> ବିଶେଷଜ୍ଞ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ୨ ଜଣ ବେସରକାରୀ ସାମାଜିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ, ୨ ଜଣ ପଞ୍ଚାୟତ/ଗ୍ରାମସଭା ପ୍ରତିନିଧି, ୨ ଜଣ ଅଇଥାନ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏବଂ ଜଣେ ବିଷୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୁଶଳି ବିଶେଷଜ୍ଞ

କ୍ର ନଂ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ଅନୁଚ୍ଛେଦର ବର୍ଣ୍ଣନା
		<ul style="list-style-type: none"> ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାଶନ ସମୁଦାୟ ସମୟ ୨ ମାସ
୫	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୮	<ul style="list-style-type: none"> ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରସ୍ତାବର ପରିକ୍ଷଣ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ
୬	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୧(୧) – ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ	<ul style="list-style-type: none"> ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ
୭	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୧(୫) – ଜମିଜମା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଦଲିଲ ନବୀକରଣ	<ul style="list-style-type: none"> ଜମିଜମା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ନବୀକରଣ ସମୟ ଅବଧି ୨ ମାସ
୮	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୪ – ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିଳମ୍ବ ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ	<ul style="list-style-type: none"> ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୭ ଅନୁସାରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ ହେବାର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୧(୧) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ୧୨ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ନହେଲା (୪(୧) ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ଠାରୁ ୧୮ମାସ ମଧ୍ୟରେ) ତାହାହେଲେ ଏହି ବିବରଣୀ ଆଉ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୧ ଅନୁଯାୟୀ ନୂତନ ଭାବରେ ପୁଣି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ଏହି ଅବଧିକୁ ୧୨ ମାସ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।
୯	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୫ (୧) – ଅଭିଯୋଗର ଶୁଣାଣୀ	<ul style="list-style-type: none"> ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୧(୧) ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ଠାରୁ ୬୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ
୧୦	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୬ (୧) – ପ୍ରଶାସକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା) ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଉପ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ପାହ୍ୟାର ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନର ପ୍ରଶାସକ)	<ul style="list-style-type: none"> ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୧(୧) ଅନୁଯାୟୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ ପରେ, ପ୍ରଶାସକ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜନସଂଖ୍ୟା ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବେ
୧୧	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୬ (୫) – ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ	<ul style="list-style-type: none"> ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଯୋଜନା ଚିଠା ବିବରଣୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ
୧୨	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୬ (୬)	<ul style="list-style-type: none"> ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଯୋଜନା
୧୩	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୬ (୧)	<ul style="list-style-type: none"> ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଓ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଯୋଜନାର ସମୀକ୍ଷା
୧୪	ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୮ – ପୁନର୍ବାସ ଓ	<ul style="list-style-type: none"> ସଚିବ କିମ୍ବା କମିଶନର ପାହ୍ୟାର ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଣେ

କ୍ର ନଂ	ଅନୁକ୍ଳେଦ	ଅନୁକ୍ଳେଦର ବର୍ଣ୍ଣନା
	ଥଇଥାନ ଯୋଜନା କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦନ	ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ
୧୫	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୯ (୧) – ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ଯୋଜନାର ଘୋଷଣା ଓ ସାରାଂଶ ପ୍ରକାଶନ	<ul style="list-style-type: none"> କୋର୍ଟର ଆଦେଶ କିମ୍ପାରହିତାଦେଶ ବ୍ୟତିରେକ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୧(୧) ଅନୁଯାୟୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ଠାରୁ ୧୨ ମାସ ମଧ୍ୟରେ
୧୬	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୯ (୨) - ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୧(୧) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି	<ul style="list-style-type: none"> କୋର୍ଟର ଆଦେଶ କିମ୍ପାରହିତାଦେଶ ବ୍ୟତିରେକ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୧(୧) ଅନୁଯାୟୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନର ୧୨ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଘୋଷଣା କରା ନଗଲା
୧୭	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୨୧(୧)	<ul style="list-style-type: none"> ଦଖଲ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସୁଚନା ପ୍ରଦାନ
୧୮	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୨୩	<ul style="list-style-type: none"> ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ
୧୯	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୨୫ – ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ	<ul style="list-style-type: none"> ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୯ ଅନୁଯାୟୀ ତାରିଖ ଘୋଷଣାର ୧୨ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ହାତରେ କ୍ଷମତା ଅଛି ସେ ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଇ ସମୟକୁ ଅଧିକ ବଢ଼ାଇ ପାରନ୍ତି ।
୨୦	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୨୬	<ul style="list-style-type: none"> ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ
୨୧	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୨୭	<ul style="list-style-type: none"> ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କ୍ଷତିପୂରଣ କାମ ସିର କରାଯିବ
୨୨	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୨୯	<ul style="list-style-type: none"> ଜମି କିମ୍ପା ଘର ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଜିନିଷ ପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ
୨୩	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୩୧(୧)	<ul style="list-style-type: none"> ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ଶତ ପ୍ରତିଶତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ଦାବି ପ୍ରଦାନ ପରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜମି ଦଖଲକୁ ନେବେ, କିମ୍ପା କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ଲାଗି ୩ ମାସ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ଦାବି ପ୍ରଦାନ ଲାଗି ୬ ମାସ
୨୪	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୩୮(୧)	<ul style="list-style-type: none"> ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମି ଦଖଲକୁ ନେବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ
୨୫	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୩୮(୨)	<ul style="list-style-type: none"> ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ବିସ୍ଥାପନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସବୁଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମାପ୍ତ କରାଯିବ
୨୬	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୪୩(୩)	<ul style="list-style-type: none"> ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ କମିଶନର, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ କ୍ଷମତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ତଥା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ଯୋଜନାର ପ୍ରସ୍ତୁତି , କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ତଦାରଖ ଦାୟିତ୍ଵ ପ୍ରଶାସକଙ୍କ ଉପରେ ନିହିତରହିବ
୨୭	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୪୪(୧)	<ul style="list-style-type: none"> କମିଶନର, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ କ୍ଷମତା ନିୟୁକ୍ତି
୨୮	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୪୪(୨)	<ul style="list-style-type: none"> ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ତଥା ସଠିକ ଭାବରେ ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ

କ୍ର ନଂ	ଅନୁକ୍ଷେପ	ଅନୁକ୍ଷେପର ବର୍ଣ୍ଣନା
		କମିଶନର, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଦାୟୀରହିବେ
୨୯	ଅନୁକ୍ଷେପ ୪୪(୩)	<ul style="list-style-type: none"> କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରାମସଭା ସହ ବିଚାର ବିମର୍ଷରେ ସାମାଜିକ ଅତିର୍ ସମ୍ପାଦନ ଦାୟିତ୍ୱ କମିଶନରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତରହିବ ।
୩୦	ଅନୁକ୍ଷେପ ୪୪(୧) ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କମିଟି ଗଠନ ଶୈଳୀ ବା ସଂରଚନା (ସମାନ ୧୦୦ ଏକର କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ)	<ul style="list-style-type: none"> ସଭାପତି (ଜିଲ୍ଲାପାଳ) ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ମହିଳା ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଜନଜାତି କ୍ମ ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାମ କରୁଥିବା ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରତିନିଧି ଜାତୀୟକରଣ ବ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରକଳ୍ପର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ପଞ୍ଚାୟତ କିମ୍ବା ନଗରପାଳିକାର ଅଧକ୍ଷ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଜିଲ୍ଲା ଯୋଜନା କମିଟିର ଅଧକ୍ଷ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ସମ୍ବନ୍ଧିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଧାନସଭା ଏବଂ ଲୋକସଭା ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଜମି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରଶାସକ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଆବାହକ ସଭ୍ୟ

୨.୧୧.୫ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ନିୟମ (ଓ ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଆର୍) ୨୦୧୬

ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂମିଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ନିୟମ (ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଆର୍) ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୧୦୯ର ଉପଧାରା (୧) ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିକାର ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂମିଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ନିୟମ ୨୦୧୬ ଆଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ୧୯ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୬ ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ଗେଜେଟ୍ ସଂଖ୍ୟା ୧୪୮୦ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ୨୦୧୬ ନିୟମ ଅନୁସାରେ, ଜମି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମି ଦରଖାସ୍ତ ଯାଞ୍ଚ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତହସିଲଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମିର ରେକର୍ଡ୍ ପତ୍ରକୁ ଅଧିନୀତନ କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଦି ଜମିଜମା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାଗଜପତ୍ର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଠାରୁ ପାଇବାର ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି। ଏହି ନିୟମ ୮ ଫେବୃଆରୀ, ୨୦୧୬ ମସିହା ଠାରୁ ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରଚାଳନ କରାଗଲା । ଏହି ନିୟମରେ ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଆର୍ ଅଧିନିୟମ

୨୦୧୩ ର ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଜନ ଶୁଣାଣି, ସମ୍ମତି ହାସଲ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ, ଅଭିଧାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଏଜେନ୍ଟ୍ସି ଏବଂ ଏହି ନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଏହି ନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ।

ଆଲୋଚିତ ନିୟମ ୨୦୧୨ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚିଫ୍ ଜେନେରାଲ ମ୍ୟାନେଜର (ଲ୍ୟାଣ୍ଡ), ଇଡକୋ, ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଦାନ ମାନ ନିମ୍ନମତେ ଅଟେ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ରାଜ୍ୟ ଏସ୍ ଆଇ ଏ ଯୁନିଟ୍ ଭାବରେ 'ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର' ନାମକ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି ଯେକି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ଅଧିନୀୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ଠିକ ଭାବରେ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ । ରାଜ୍ୟ ଏସ୍ ଆଇ ଏ ଯୁନିଟ୍ ଗୋଟିଏ ଏଜେନ୍ଟ୍ସି କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଧିୟନ କରିବାକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର **ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ଟିଭ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (ଷ୍ଟାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର** ଅନୁଷ୍ଠାନ କୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଗ୍ରାମସଭା ସହ ବିଚାରବିମର୍ଷ କରି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୬ ଅନୁଯାୟୀ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍)କୁ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରାଜ୍ୟ ଏସ୍ ଆଇ ଏ ଯୁନିଟ୍ ହିସାବରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମନୋନୋତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏସ୍ ଆଇ ଏ ଯୁନିଟ୍କୁ ସହଯୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପାଦକ, ଆର ଏଣ୍ଡ ଆର୍ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ମୂଖ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ରାଜ୍ୟ ଏସ୍ ଆଇ ଏ ଯୁନିଟ୍, ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ନିମନ୍ତେ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ ଭାଗାଦାର ତତ୍ତ୍ୱ, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାଗଜପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି, ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ଦଳର ତାଲିମ ଏବଂ କ୍ଷମତାରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନର ଗୁଣବତ୍ତାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଓ ସଶକ୍ତିକରଣ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେବ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୮ ଅନୁଯାୟୀ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନର ୩୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ନିମନ୍ତେ ବୈଧ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସଂଖ୍ୟା ଆର୍ ଡି ଏମ୍ -ଏଲ୍ ଏ ସି - ଏସ୍ ଯୁ ଏନ - ୦୦୦୩-୨୦୨୪- ୩୩୧୨/ଆର୍ ଆଣ୍ଡ ଡି ଏମ୍ ତା ୩୦ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୪ ରେ (ପରିଶିଷ୍ଟ-କ ରେ ସଂଲଗ୍ନ) ରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୯ରେ କୁହାଯାଇଛି ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ପଞ୍ଚାୟତ/ମୁନିସିପାଲିଟି ସହ ବିଚାର ବିମର୍ଷ ପରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଏବଂ ଅଧିୟନର ବିବରଣୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମାଟରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଶମନ ଯୋଜନା ସହ ଦାଖଲ କରାଯିବ । ଏହି ମର୍ମରେ **ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ଟିଭ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ**

(ଝାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅନୁଷ୍ଠାନ କୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ଦଳ ଅଧିୟନ ପୂର୍ବରୁ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଲିଛନ୍ତି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଭେଟିଛନ୍ତି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ସାମାଜିକ ଅଧିୟନ ବିବରଣୀ ଫର୍ମ – ଘ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଣୟନ ଯୋଜନା ଫର୍ମ – ଡ ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୧୧ ରେ ଅଧିୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରୁଛି, ଯାହାକୁ କି ଅଧିୟନ କରିବା ସମୟରେ ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ଟନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (ଝାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅନୁଷ୍ଠାନ ର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ଦଳ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ । ଘରବାଡ଼ି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ଦଳ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବାସସ୍ଥଳକୁ ବୁଲି ଦେଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦେଖିଛନ୍ତି ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୧୨ ଅନୁଯାୟୀ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଣୟନ ଯୋଜନା, ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ବିସ୍ଥାପିତ ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରର ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ପ୍ରାପ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସଂଲଗ୍ନ କରିବେ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୧୪ ସୂଚିତ କରୁଛି ଯେ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜନଶୁଣାଣିର ଆୟୋଜନ କରାଯିବ ଏବଂ ରୁଡାକ୍ତ ବିବରଣୀରେ ଯୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେଠାରେ ଅତିରିକ୍ତ/ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ । ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ତିଠା ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ ଜନଶୁଣାଣିର ଆୟୋଜନ କରାଯିବ ।

ସାରଣୀ- ୨.୨ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଓ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତାପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ , ନୀୟମ (ଓ ଆର୍ ଏସ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆଣ୍ଡ ଆର୍) ୨୦୧୬ ସାରାଂଶ

କ୍ର ନଂ	ଅନୁକ୍ଳେଦ	ଅନୁକ୍ଳେଦର ବର୍ଣ୍ଣନା
୧	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୬	ରାଜ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ (SIA) ଯୁନିଟ୍ ଗଠନ
୨	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୮	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବାଲାଗି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଠିକ କରିବେ
୩	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୯	ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପଞ୍ଚାୟତ ସହ ବିଚାର ବିମର୍ଷ କରି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବେ
୪	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୦	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଦଳ ଚୟନ
୫	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୧	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟା
୬	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୨	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ସହିତ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ପ୍ରାପ୍ୟର ଛାଞ୍ଚ
୭	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୩	ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିଲେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାରେ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନାକୁ ସାମିଲ କରିବା
୮	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୪	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନରେ ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଗ୍ରାମସଭାରେ ଜନଶୁଣାଣୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା
୯	ଅନୁକ୍ଳେଦ ୧୫	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ ଓ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାର ପ୍ରକାଶନ

ଆର୍ ଡି ଏସ୍ ସି ଡି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ମୁଖ୍ୟ ବିଶେଷତା

୧. ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ : ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ଅର୍ଥାତ; ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଓ ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷା, ରେଳବାଇ, ସରକାର ଏବଂ ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବନ୍ଦର; ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଗରିବ କିମ୍ବା ଭୂମିହୀନମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଭାବରେ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ଉନ୍ନୟନ, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ କୌଣସି ଯୋଜନା କିମ୍ବା ସଂସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି । **ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ କରିତର କିମ୍ବା ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, ଜାତୀୟ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେପରି ଜାତୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି;** । କେତେକ ଘଟଣାରେ ଯଥା ବେସରକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିଲେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୮୦ ପ୍ରତିଶତ ଲୋକ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୨. ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା : ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରାମସଭା କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳରେ ସମକକ୍ଷ କୌଣସି ସଂସ୍ଥା ସହ ବିଚାରବିମର୍ଶ ମାଧ୍ୟମରେ ସରକାର ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାର କରିବେ । ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିକାର ୧୨ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନକରି ଗୋଟିଏ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାପରେ. ସରକାର ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସର୍ବେକ୍ଷଣର ଆୟୋଜନ କରିବେ । ଯଦି ସରକାର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ଯେ, ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଜମିର ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି, ତେବେ ଭୂମି ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଘୋଷଣା କରିବେ । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମତା ଲୁହା କାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଶମନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବୈଧ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସଂଖ୍ୟା ଆର୍ ଡି ଏସ୍ -ଏଲ୍ ଏ ସି - ଏସ୍ ୟୁ ଏନ - ୦୦୦୩-୨୦୨୪- ୩୩୧୨/ଆର୍ ଆଣ୍ଡ ଡି ଏସ୍ ଡା ୩୦ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୪ ରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

୩. କ୍ଷତିପୂରଣ: ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଏ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣର ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖର ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମିର ବଜାରମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ କରାଯାଏ ଯଥା, (୧) ଯେଉଁଠାରେ ଜମି ଅବଶିଷ୍ଟ ସେଠାରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ଆଦି ଯେ, କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ନିମନ୍ତେ ୧୮୯୯ (୧୮୯୯ର ୨) ମୁତାବକ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଆକୃରେ ଯଦି କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବ; କିମ୍ବା (୨) ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସମାନ ପ୍ରକାର ଜମିର ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ; କିମ୍ବା (୩) ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମାମଲାରେ କିମ୍ବା ସାର୍ବଜନୀନ ଓ ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶିଦାର ପ୍ରକଳ୍ପର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭାଗ ୨ର ଅନୁଭାଗ ୨ ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବ ସେହି ଅନୁସାରେ ସ୍ୱିକୃତ ପରିମାଣର କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଧାରା ୧୧ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ବିଜ୍ଞାପନ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖକୁ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ତାରିଖ ବୋଲି ଧରାଯିବ ।

ଧାରା (୨) ଅନୁଯାୟୀ ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ କହିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି ସେହି ଗ୍ରାମରେ କିମ୍ବା ଆଖପାଖରେ ଥିବା କୌଣସି ଗ୍ରାମରେ ସେହି ସମାନ ପ୍ରକାରର ଜମିର ବିକ୍ରୟ କବଳାରେ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ବୁଝାମଣା ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରା ଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରାଯିବ ।

୪. ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା:- ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ନିମନ୍ତେ ଲାଗୁ କରାଯିବ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ମାତ୍ରେ, ଜଣେ ପ୍ରଶାସକ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ଏବଂ ସେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସହିତ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ଏହାପରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ପଞ୍ଚାୟତ/ଏନ୍ ଏ ସି/ ପୌରପାଳିକା/ ନଗରନିଗମ ରେ ଯୋଜନା ସମ୍ପନ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ । ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଯୋଜନା ସମ୍ପନ୍ନରେ ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଆଭିଯୋଗ ଥାଏ ସେ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶାସକ ଶୁଣାଣି କରିବେ । ଏହାପରେ ପ୍ରଶାସକ ଏକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଥରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହି ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଯୋଜନାକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାପରେ, ସରକାର ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ଜମିକୁ ଚିହ୍ନଟକରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବେ । ଏହାପରେ ପ୍ରଶାସକ ଯୋଜନାଟିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦାୟୀ ରହିବେ । କମିଶନର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା କୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବେ । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ଵାଞ୍ଜ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ୧୧.୪୯୦ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରାଯାଇଛି ।

ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆର୍ ଆକ୍ସ ୨୦୧୩ ର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନିୟମ ବିସ୍ତାପିତ ପରିବାରକୁ କିଛି ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତିତ ବିସ୍ତାପିତ ପରିବାର ନିମନ୍ତେ ଆଉକିଛି ଅତିରିକ୍ତ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଯାହା କି, ଦ୍ଵିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିସ୍ତାପିତ ପରିବାର ପୁନର୍ବାସ ହେଉଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ଭିଡିଭୁମି ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ଏହି ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକରେ ସଡ଼କ, ଡ୍ରେନେଜ୍, ପାନୀୟ ଜଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଚାରଣ ଭୂମି, ବ୍ୟାଙ୍କ, ଡାକଘର, ସର୍ବସାଧାରଣ ବିତରଣ ସ୍ଥଳ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ

ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ [ବିଭାଗ ୩୦ (୨) ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ] ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବନିମ୍ନ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ୟାକେଜ୍ ଗଠନ କରିବେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ ଏବଂ ବୈଧ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁପାତରେ ଧାରା ୩ ର ଧାରା (ଗ) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଜମିମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ।

ସାରଣୀ – ୨.୩ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତିପୂରଣ

କ୍ର. ସଂ	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମି ଉପରେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ୟାକେଜ୍ ର ଉପାଦାନ	ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଶୈଳୀ
୧.	ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ	ଧାରା ୨୬ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବ
୨.	ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟକୁ ବହୁଗୁଣିତ କରାଯିବା କାରକ	ସହରାଞ୍ଚଳରୁ ପ୍ରକାଶିତ ଦୂରତା ଉପରେ ଆଧାର କରି (୧.୦୦ ରୁ ୨.୦୦) ଯେପରି ସରକାର ସୁକ୍ତିତ କରିପାରନ୍ତି।
୩.	ସହରାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ କୁ ବହୁଗୁଣିତ କରାଯିବା କାରକ	୧ (ଏକ)
୪.	ଜମି କିମ୍ବା ଘର ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ	ଧାରା ୨୯ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବ ।
୫.	ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି	ଶତ ପ୍ରତିଶତ । କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୧ ଅନୁଯାୟୀ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପାଇଁ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୨ କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳ ପାଇଁ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୩ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରକ ଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ କରାଯିବା ପରେ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୪ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଏଥି ସହ ମିଶାଯିବ । ଏ ସମସ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
୬.	ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସମୁଦାୟ ରାଶି	କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୧ ରେ ଆକଳନ ମତେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପାଇଁ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୨ କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳ ପାଇଁ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୩ ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରକ ଦ୍ୱାରା ଗୁଣିତ ହେବାପରେ ଏବଂ ଜମି ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ସମ୍ପତ୍ତି ଯେପରିକି ଜମି ଓ କୋଠାର ମୂଲ୍ୟ ମିଶ୍ରଣ କରିବାପରେ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ଏହାର ଶତପ୍ରତିଶତ ସହିତ ସମାନ ହେବ ।
୭.	ସହରାଞ୍ଚଳ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସମୁଦାୟ ରାଶି	କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୧ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ମତେ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୩ ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରକ ଦ୍ୱାରା ଗୁଣିତ ହୋଇଛି କିମ୍ବା ସ୍ତମ୍ଭ ୨ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୪ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଘରବାଡ଼ି ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଗୁଣିତ ହୋଇଛି । କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୫ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ଏଥିରେ ମିଶାଯିବା ପରେ ପ୍ରଦାନ ହେବାକୁ ଥିବା ସମୁଦାୟ ରାଶି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ ।
୮.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନ ଯଦି କିଛି ଥାଏ ଏଥିସହିତ ସାମିଲ କରାଯିବ	

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ [ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଡି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆର୍ ଆର୍ ୨୦୧୩ ର ବିଭାଗ ୩୧ (୧), ୩୮ (୧) ଏବଂ ୧୦୫ (୩) ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ] ବାସସ୍ଥଳୀରୁ ବିସ୍ଥାପିତ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (ଉଭୟ ଜମି ମାଲିକ ଏବଂ ଯେଉଁ ପରିବାର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ମୂଳତଃ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ) ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଯାହା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ସମେତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଧିକାର ଅଧିକାରର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇବେ ।

ସାରଣୀ - ୨.୪ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ନିମନ୍ତେ ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଇଥାନ ଅଧିକାରର ଉପାଦାନ

କ୍ର. ସଂ	ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଇଥାନ ଅଧିକାରର ଉପାଦାନ	ଅଧିକାର / ବ୍ୟବସ୍ଥା
୧	ବିସ୍ଥାପନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୃହ ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା	<p>ଯଦି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ଘର କ୍ଷତି ହେଉଥାଏ (୧) ତେବେ ଲଘିରା ଆଖାସ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିର୍ମିତ ଘର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଯଦି କୌଣସି ଘର କ୍ଷତି ହେଉଥାଏ, ତେବେ ଏକ ନିର୍ମିତ ଘର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ, ଯାହାର ଗଠନ ଅଞ୍ଚଳ (ସ୍ଥିଳ ଏରିଆ) ୫୦ ବର୍ଗ ମିଟରରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ ।</p> <p>ଉପରୋକ୍ତ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ଲାଭଗୁଡ଼ିକ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ବିସ୍ତାର (୨) ଶନ ତାରିଖ ଠାରୁ ଅତି କରାଯିବ ଯାହାରକି ଘରବାଡ଼ି ଜମି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକା କମରେ ତିନି ବର୍ଷ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ରହିଆସିଥିବ ଏବଂ ଏହିପରି କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅନିଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ବିସ୍ଥାପିତ ହେଉଥିବ :</p> <p>ସର୍ତ୍ତ ରହିଛି ଯେ, ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଏପରି କୌଣସି ପରିବାର ଯେ କି ଦିଆଯାଇଥିବା ଘରକୁ ନ ନେବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଏକକାଳୀନ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇବେ, ଯାହା ଏକ ଲକ୍ଷ ପଚାଶ ହଜାରରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ:</p> <p>ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯଦି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସେ ଭଳି ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି, ତେବେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ଘର ବଦଳରେ ଘରର ସମାନ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ:</p> <p>ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ କୌଣସି ପରିବାରକୁ ଏହି ଆଇନର ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଏକରୁ ଅଧିକ ଘର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।</p> <p>ବ୍ୟାଖ୍ୟା- ସହରାଞ୍ଚଳର ଘରଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ବହୁ ମହଲା କୋଠା କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରେ</p>
୨	ଜମି ବଦଳରେ ଜମି	<p>ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ବଦଳରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କୃଷି ଜମିର ମାଲିକ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ଯାହାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଯେ ଜମି ହରାଇଛି କିମ୍ବା ଏହାର ପରିଶାମ ସ୍ୱରୂପ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା କ୍ଷତି ହେତୁ ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀ କିମ୍ବା ଭୂମିହୀନ ଶିଳ୍ପକୁ ଖସି ଆସୁଥିବେ, ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଏକ ଏକର ଜମି, ଯେଉଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଛି ସେହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଜଳସେଚନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯିବ ।</p> <p>ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଏହା ସର୍ତ୍ତ ରହିଛି ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି କିମ୍ବା ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଜମି ହରାଇଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ପରିମାଣର କିମ୍ବା ୨.୫ ଏକର ଯାହା କମ୍ ଅଟେ । ତାହା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।</p>
୩	ବିକଶିତ ଜମି ନିମନ୍ତେ	<p>ସହରୀକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଲେ, ବିକଶିତ ଜମିର କୋଡ଼ିଏ</p>

	ପ୍ରସ୍ତାବ	ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯିବ ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଦିଆଯିବ, ସେମାନଙ୍କର ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜମିର ଅନୁପାତରେ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବିକାଶର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ମୂଲ୍ୟରେ: ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଏହା ସର୍ତ୍ତ ରହିଛି ଯେ, ଜମି ମାଲିକାନା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଯଦି ଏହି ଅଫର ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ୟାକେଜରୁ ସମାନ ପରିମାଣର କଟାଯିବ ।
୪	ବାର୍ଷିକ ବା ଚାକିରୀ ଚୟନ	ବୈଧ ସରକାର ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିକଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି: ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଚାକିରି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ସେଠାରେ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ତାଲିମ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କରିବା ପରେ, ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ଆଇନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରୀଠାରୁ କମ୍ ହାର ହେଉନଥିବା କୌଣସି ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପ୍ରତି ଅତି କମରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସେହି ପ୍ରକାର ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ; କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ନିମନ୍ତେ ଏକକାଳୀନ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଯାହା କୃଷି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଭୋକ୍ତା ମୂଲ୍ୟ ସୂଚକୀ ସହିତ ଉପଯୁକ୍ତ ସୂଚକ ଅନୁଯାୟୀ କୋଡିଏ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପରିବାର ପିଛା ପ୍ରତି ମାସରେ ଦୁଇ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ଦେବେ ନାହିଁ ।
୫	ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ସହାୟକ ଅନୁଦାନ	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମିରୁ ବିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଫଳସଳା ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମାସିକ ତିନି ହଜାର ଟଙ୍କା ସହିତ ସମାନ ପରିମାଣ ର ଭଡା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ରାଶି ସହିତ, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲେ ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ସହିତ ସମାନ ପରିମାଣ ପାଇବେ । ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବିସ୍ଥାପିତ ହେଲେ, ଯଥା ସମ୍ଭବ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସମାନ ପରିବେଶ ଅଞ୍ଚଳକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଆର୍ଥିକ ସୁଯୋଗ, ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଜୀବନଧାରଣା ପଦ୍ଧତି ବଜାୟ ରହିପାରିବ ।
୬	ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ	ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଯେଉଁଠାରେ ବିସ୍ଥାପିତ ହେଉଛନ୍ତି, ସେମାନେ ପରିବାର, ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ, ଘରର ଆସବାବପତ୍ର ଏବଂ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ପରିବହନ ମୂଲ୍ୟ ହିସାବରେ ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଏକକାଳୀନ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇବେ ।
୭	ଗୃହାଳ ଏବଂ ଛୋଟ / ଦୋକାନ ର ମୂଲ୍ୟ	ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଯାହାର ଗୋରୁ ଗୃହାଳ କିମ୍ବା ଏକ ଛୋଟ ଦୋକାନ ଥିବ ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ, ଗୋରୁ ଗୃହାଳ କିମ୍ବା ଏକ ଛୋଟ ଦୋକାନ

		ଯେଉଁଠାରେ ଯେପରି ଥିବ ତଦନୁଯାୟୀ ଏହାର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅତିକମରେ ପଚିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଏକକାଳୀନ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇବେ ।
୮	କାରିଗର, ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକଙ୍କୁ ଏକ ଥର ଅନୁଦାନ	କାରିଗର, ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଯାହା ଅଣକୃଷି ଜମି କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ-, ଶିଳ୍ପ କିମ୍ବା କୌଶସି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଢାଞ୍ଚାର ମାଲିକାନା ଥିବ ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ଅନିଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ବିସ୍ଥାପିତ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ପରିବାର ଏକକାଳୀନ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇବ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଯାହାକି ସର୍ବନିମ୍ନ ପଚିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ତାହା ପାଇବେ ।
୯	ମାଛ ମାରିବାର ଅଧିକାର	ଜଳସେଚନ କିମ୍ବା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ଜଳଭଣ୍ଡାରରେ ମାଛ ମାରିବାର ଅଧିକାର ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରେ, ଯେପରି ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ
୧୦	ଏକ ଥର ପୁନର୍ବାସ ଭତ୍ତା	ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ମାତ୍ର ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଏକ ଥର ପୁନର୍ବାସ ଭତ୍ତା ଦିଆଯିବ
୧୧	ଷ୍ଟାମ୍ପ ଡ୍ୟୁଟି ଏବଂ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଫିସ	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି କିମ୍ବା ଘରର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଷ୍ଟାମ୍ପ ଡ୍ୟୁଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ଜମି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ବହନ କରିବେ । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଘରପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଦଖଲରୁ ମୁକ୍ତ ରହିବ ଆବଶ୍ୟକ ଜମି କିମ୍ବା ଘର ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ପତ୍ନୀ ଏବଂ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ନାମରେ ମିଳିତ ଭାବରେ ରହିପାରେ ।

୨.୧୨. ବିବରଣୀର ବିଷୟ ବସ୍ତୁ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ ଆଠଟି ଅଧ୍ୟାୟକୁ ନେଇ ଗଠିତ । ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିବରଣୀର ର ସାରାଂଶ । ପ୍ରକଳ୍ପର ବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନା, ବିକାଶକାରୀଙ୍କ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଏବଂ ପରିଚାଳନା, ପ୍ରକଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଆକାର, ଅବସ୍ଥାନ, ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଫଳାଫଳ, ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ମୂଲ୍ୟ, ବିପଦ, ବିକଳ ପରୀକ୍ଷା, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଏବଂ ନୀତି ଉପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଦଳ ରଚନା, ଆଭିମୁଖ୍ୟ, କୌଶଳ, ପଦ୍ଧତି, ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଅଧିକାରୀ ସମାବଦ୍ଧତା ଏବଂ ଏସ ଆଇ ଏ ର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଜମି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କିତ ଆକଳନ ଏବଂ ଗଣନା ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ, ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ ଦିଆଯାଇଛି। ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉପରେ ସୁପାରିଶ ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ଦଳ ଗଠନ, କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ, ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧ୍ୟୟନର ସମୟ ସାରଣୀ

୩.୧ ଉପକ୍ରମ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇରନ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD)କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଇଡକୋ ଦ୍ୱାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ଏବଂ ପରିବାରର ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର, ପ୍ରକଳ୍ପ-ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକ, ପ୍ରଭାବିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିବରଣୀ ସହିତ ଏହାର ପ୍ରକାର ଏବଂ ମାଲିକାନା, ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପରିସୀମା, ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ, ଏବଂ ପ୍ରଭାବର ପ୍ରକାର ଏବଂ ଏହାର ପରିମାଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ପାଇବା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ସଂରଚିତ ସାକ୍ଷାତକାର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ବ୍ୟବହାର କରି ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ୧୦ ଟି ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ନେଇ ଏକ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଓ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା, ଅଧିନିୟମ (ଆର.ଟି.ଏଫ.ସି.ଟି.ଏଲ.ଏ.ଆର.ଆର., ୨୦୧୩) ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବୈଧ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ନମ୍ବର ୪୨୪୬ ତା ୦୮.୦୨.୨୦୧୬ ରିଖ ରେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର.ଟି.ଏଫ.ସି.ଟି.ଏଲ.ଏ.ଆର.ଆର., ୨୦୧୬ ପ୍ରଣୟନ କଲେ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଭାଗ ୪(୧) ଅନୁଯାୟୀ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ (ଏସ୍ ଆଇ ଏ) ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଏହି ଅଧ୍ୟୟନର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା, ଘରକୁ ଘର ବୁଲି ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବା ସହ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ସଂସ୍ଥା ସହ ବିଚାରବିମର୍ଷ ଓ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ସହ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ସ୍ଥିତି ଜାଣିବା । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତଥା ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ (୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇରନ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ୭ ଜଣ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ନିକଟରୁ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧ୍ୟୟନ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ଏସ୍ ଆଇ ଏ ନ୍ଯୁନିଟ *ସୋସାଇଟି ଫର ଡ୍ରେନିଂ ଆକ୍ସନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (ସ୍ଟାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର* ଅନୁଷ୍ଠାନ କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

୩.୨. ଅଧ୍ୟୟନ ଦଳର ତାଲିକା ସମେତ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା

ଅଧ୍ୟୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବାକୁ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଏକ ୬ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଦଳ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧ୍ୟୟନକାରୀ ଦଳ ରିପୋର୍ଟ ଲେଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାକ୍ଷାତକାର

ଅନୁସୂଚୀ, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ, ଜନଗଣନା ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତେ, କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା (FGD), ସାମାଜିକ ଏବଂ ସମ୍ବଲ ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି, ସମଭାବାପନ୍ନ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସରକାରୀ ବିଭାଗମାନଙ୍କରୁ ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, ପରିବାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁସୂଚୀ, ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିୟନ ଏବଂ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପରେ, କ୍ଷେତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅଧିୟନ ଦଳର ସଦସ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସୂଚନାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଦଳର ଗଠନ ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ : ୩.୧ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ଦଳର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର

କ୍ର ସଂ	ନାମ	ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା	ଫୋନ ନମ୍ବର	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିଜ୍ଞତା	ଦାୟିତ୍ୱ
୧	ପଦ୍ମ ଚରଣ ଦାଶ	ଏମ୍ .ଏ ଏବଂ ଗ୍ରାମୀଣ ପରିଚାଳନାରେ ଡିପ୍ଲୋମା	୯୦୪୦୦୮୫୭୮୪	ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରିଚାଳନା, ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଅଧିକାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ୩୩ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉନ୍ନୟନ, ଲିଙ୍ଗଭେଦ, ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ଏବଂ ଜୀବିକା କ୍ଷେତ୍ର ନିମନ୍ତେ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ତାଲିମ ଦାତା	ଦଳମୁଖ୍ୟ
୨	ମାନସୀ ଦାଶ	ଏମ୍ ଏ ଏବଂ ଏମ ଏସ ଡିପ୍ଲୋମା (ପି ଜି ଡି ସି ଏ)	୯୪୩୯୫୩୯୮୧୯	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ, ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ତ୍ତେ , ପି ଆର ଏ ଏବଂ ବେସ୍ ଲାଭନ ସର୍ତ୍ତେ ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଆଶା ଏବଂ ଜୀବିକା କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ତାଲିମଦାତା ଭାବରେ ୧୪ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା	ଦଳ ପରିଚାଳିକା
୩	ବାପୁ ବେହେରା	ସ୍ନାତକ (ଡି ସି ଏ)	୯୩୩୭୧୮୪୪୫୪	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ, ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ, ପି ଆର ଏ ଏବଂ ବେସ୍ ଲାଭନ ସର୍ତ୍ତେରେ ୮ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା	ସର୍ବେକ୍ଷଣକାରୀ
୪	ମଧୁସୂଦନ ପାତ୍ର	ବି ଏ (ପି ଜି ଡି ସି ଏ)	୯୫୫୬୬୬୮୫୩୯	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ, ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ, ପି ଆର ଏ ଏବଂ ବେସ୍ ଲାଭନ ସର୍ତ୍ତେରେ ୯ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା	ସର୍ବେକ୍ଷଣକାରୀ
୫	ସତ୍ୟବ୍ରତ ନାୟକ	ଏମ୍ ଏ (ପି ଜି ଡି ସି ଏ)	୮୦୧୮୧୨୩୫୩୪	ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ, ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ, ପି ଆର ଏ ଏବଂ ବେସ୍ ଲାଭନ ସର୍ତ୍ତେରେ ୯ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା	ସର୍ବେକ୍ଷଣକାରୀ
୬	ଦୀପକ ରଞ୍ଜନ ମାହାକୁଲ	ଏମ୍ ଏ (ପି ଜି ଡି ସି ଏ)	୯୪୩୮୦୪୦୮୧୩	ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରି, ଡାଟା ଚ୍ୟାବୁଲେସନ୍, ଡାଟା କ୍ଲିନ୍, ଡାଟା ଆନାଲିସିସ୍ ରେ ୨୨ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ SPSS ପ୍ୟାକେଜରେ ବିଶେଷଜ୍ଞ	କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅପରେଟର

୩.୩ ଆକଳନ ର ପରିସର

୧. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଉଭୟ ପରିମାଣାତ୍ମକ ଓ ଗୁଣାତ୍ମକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, ଯାଞ୍ଚ, ବିଶ୍ଳେଷଣ, ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ତଥା ସାମାଜିକ ମାନଚିତ୍ର, କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା(FGDs), ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅବଧାରଣା ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପରିବାର ସ୍ତରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାକ୍ଷାତକାର ଅନୁସୂଚୀ ମାଧ୍ୟମରେ ସୂଚନାଦାତାମାନଙ୍କସହ ସାକ୍ଷାତକାର କରାଯାଇଛି ।
୨. ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ନଗରପାଳିକାର ଅଧିକୃତ ପଦାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟକରି ତଥା ସେମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣକରି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।
୩. ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଜମି ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଓ ଅଞ୍ଚଳର ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଏହାର ବିସ୍ତୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଜରିଆରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳର ଯାଞ୍ଚ, ସମୀକ୍ଷା ଓ ଏହି ପ୍ରକାରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ସହ ତୁଳନା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଛି । ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆକଳନର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
  - ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟ, ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଜମି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ, ପରିବେଷ୍ଟୀୟ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ।
  - ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ଓ ଅବସ୍ଥିତି ଏବଂ ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ କି ନୁହେଁ ତଥା ପ୍ରକଳ୍ପଲାଗି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ ସ୍ଥାନ ଅଛିକି ନାହିଁ ତାର ସାମ୍ଭାବ୍ୟତା ପରିକ୍ଷା କରିବା,
  - ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମି ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ କି ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ଶେଷ ଉପାୟ କି ନୁହେଁ,
  - କିଛି ଜମି ଯଦି ପୂର୍ବରୁ କ୍ରୟ, ହସ୍ତାନ୍ତର, ପଞ୍ଜା କିମ୍ବା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରର ଉପଯୋଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ,
  - କୌଣସି ସାର୍ବଜନିନ, ଅବ୍ୟବହୃତ ଜମି ବ୍ୟବହାରର ସୁଯୋଗ କିମ୍ବା ଏପରି କୌଣସି ଜମି କାହା ଦଖଲରେ ଅଛି କି,
  - ଜମିର ପ୍ରକାର ବର୍ଗମାନର ବ୍ୟବହାର, ଜମିର ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ଯଦି ଜମି ଚାଷ ଜମି ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହାର ଜଳସେଚନ ବ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ଏହାର ଫସଲ ଧାରଣ ପ୍ରଣାଳୀ,
  - ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ଉପରେ ଜମିର ପ୍ରଭାବ,
  - ଜମିଜୋତର ଆକାର, ଜମି ମାଲିକାନାର ଢାଞ୍ଚା, ଜମି ବଣ୍ଟନ, ବାସଗୃହର ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଏବଂ ବେସରକାରୀ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି; ଏବଂ
  - ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ନିକଟରେ ହୋଇଥିବା ଜମିମାଲିକାନାରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ, ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷ

ମଧ୍ୟରେ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ଏବଂ ଜମିର ବ୍ୟବହାର,

୪. ଜମି ଆକଳନ, ଜମି ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଆଧାରରେ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରର ସଠିକ ଗଣନା କରିବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଜନଗଣନା ବିଧି ଅନୁଯାୟୀ ଅଞ୍ଚଳ ଅନୁଧ୍ୟାନ ,
୫. ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ- ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପାର୍ଶ୍ଵଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି,
୬. ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ବିଚାରବିମର୍ଷ ଆଧାରରେ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଦଳ/ଅନୁଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଲାଭ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନକରି ପ୍ରକଳ୍ପର ସକାରାତ୍ମକ ଓ ନକରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବର ସ୍ଵରୂପ, ବିସ୍ତାର ଏବଂ ପ୍ରଗାଢ଼ତା ଚିହ୍ନଟ ଓ ଆକଳନ କରିବେ ।
୭. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସମୟରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ନକରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ ସମ୍ପୋାଧିତ କରି ସୁଧାରାତ୍ମକ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ସମ୍ମିଳିତ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।
୮. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ (SIA), ପ୍ରକଳ୍ପରେ ହେବାକୁ ଥିବା ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ବଦଳରେ ମିଳିବାକୁ ଥିବା ଲାଭ ବାବଦରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଜମି ହରାଇଥିବାରୁ ଏବଂ ବିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବାରୁ ପରିବାରର ଦାରିଦ୍ର୍ୟତାର ବିପଦର ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ବିସ୍ଥାପିତ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ପରିବାରର ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଜ୍ଞାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଶମନ ଯୋଜନା ଆଦି ପ୍ରଦାନ କରିବ ।
୯. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ (SIA) ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାର (SIMP) ଚିଠା ବିବରଣୀ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା (ଓଡ଼ିଆ) ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକରି ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ଓ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଫିସରେ ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଜନଶୁଣାଣୀର ୨ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
୧୦. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ (SIA)ରୁ ମିଳିଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ପ୍ରସାରିତ କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, ଅତିରିକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ମତାମତ ସଂଗ୍ରହକରି ଏହାକୁ ଅନ୍ତିମ ବିବରଣୀରେ ସଂଲଗ୍ନ କରିବାକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ଜମି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଜରିଆରେ ଜନଶୁଣାଣୀର ଆୟୋଜନ କରାଯିବ ।
୧୧. ଜନଶୁଣାଣୀର ଭିତ୍ତି ଓ ରେକର୍ଡିଙ୍ଗ ଏବଂ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯିବ । ତଦନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ସଂଶୋଧିତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ (SIA) ବିବରଣୀ ସହ ଏହାକୁ ଦାଖଲ କରାଯିବ ।

୩.୪ ଆକଳନ ଅଧିକାରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ;

୧. ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିବ କି ନାହିଁ ତାହା ଆକଳନ କରିବା ।
୨. ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା, ପରିବାରର ପ୍ରକୃତ ଜମିଧାରଣ ପରିମାଣ ଆଧାରରେ କ୍ଷତିର ଭୟାବହତା ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ କେତେ ପରିବାର ଶାରୀରିକ ବା ବୃତ୍ତିଗତ ଭାବେ ବାସତ୍ୟୁତ ହେବେ ତାହାର ଆକଳନ କରିବ ।

୩. ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ କ୍ଷତି ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବା ସାର୍ବଜନିକ ଜମି, ଘରବାଡ଼ି ବା ବସ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ।
୪. ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ କି ନୁହେଁ ତାହା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ।
୫. ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠାରେ ବହୁତ କମ୍ ପରିମାଣର ବିସ୍ଥାପନ ହେବ ତାହା ବିଚାରକୁ ନିଆ ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ସେହି ସ୍ଥାନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ତେଣୁ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ନାହିଁ ତାହାର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ।
୬. ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର ସହିତ ସର୍ବସାଧାରଣ ଜମି, ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଢାଞ୍ଚା ଇତ୍ୟାଦି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ପଡୁଥିବା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବା ଏବଂ ଏ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଳନାରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକାରୀ କରିବା ।
୭. ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ବା ପ୍ରଶମନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନୀତି ଓ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନକରି ବିଭିନ୍ନ ଉପଚାରାତ୍ମକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଉପାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ।

୩.୫. ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା

୩.୫.୧. ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା

ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ବ୍ୟବହୃତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଉପରବର୍ଣ୍ଣିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ସୁଯୋଗ ଉପରେ ଆଧାରକରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ତଦନୁଯାୟୀ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଉଭୟ ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ଓ ଘରକୁ ଘର ବୁଲି ସଂଗୃହିତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ତରରେ ଏକାଠି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର ସୂଚନା ଓ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ସଂରଚିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ସଂଗୃହିତ ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଜମି ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରୀ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସହାୟତାରେ ଅତି ସାବଧାନତାର ସହିତ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

୩.୫.୨. ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଓ ପ୍ରଣାଳୀ

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି । ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣାତ୍ମକ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ଥଳୀ ଆକଳନ ପ୍ଲାଟ୍ କୁ

ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା (ToR ୨୭ - ୦୦୦୦୧) ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଅଧିୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ତାହାର ସୂଚୀ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସର୍ତ୍ତାବଳି (ToR) ପାଇବାପରେ ରାଜ୍ୟ ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନର ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍ଥା “ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର” (NCDS) ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସାମାଜିକ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ **ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆଣ୍ଡ ନିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (ଝାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର** ଅନୁଷ୍ଠାନ କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଜମି ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ପାଇବା ପରେ **ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆଣ୍ଡ ନିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (ଝାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର** ଅନୁଷ୍ଠାନ ର କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଓ ସୁପରଭାଇଜରମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନକରି ଅଧିୟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହର କୌଶଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଲିମ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଖାତା ଓ ପୂର୍ବ ନମ୍ବରରେ ଉଲ୍ଲେଖ ମୁତାବକ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟକରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସୁପରଭାଇଜରମାନଙ୍କ ର ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ ତଥା ଗ୍ରାମରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅବଧାରଣା (ପି ଆର୍ ଏ) କୌଶଳ ମାଧ୍ୟମରେ ସାମାଜିକ ଓ ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦଳମୁଖ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ରାଜ୍ୟର ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ତରଫରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜ ସୂଚନାପତ୍ର (Odisha Government Gazette)ରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ନମ୍ବର ଆର୍ ଡି ଏମ୍ -ଏଲ୍ ଏ ସି - ଏସ୍ ୟୁ ଏନ - ୦୦୦୩-୨୦୨୪-୩୩୧୨/ଆର୍ ଆଣ୍ଡ ଡି ଏମ୍ ତା ୩୦ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୪ ରେ (ପରିଶିଷ୍ଟ - କ ରେ ସଂଲଗ୍ନ) ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଚିହ୍ନଟ ତଥା ଯାଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ **ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆଣ୍ଡ ନିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (ଝାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର** ଅନୁଷ୍ଠାନ ର ଅଧିୟନ ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ ଗସ୍ତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପରେ **ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆଣ୍ଡ ନିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (ଝାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅନୁଷ୍ଠାନ** ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନେ ବିଚାର ଆଲୋଚନା ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ସମେତ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବୈଠକର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଧାରଣା ସତେତନତାର ସ୍ତର ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଭାବ ବାବଦରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚନା ଏବଂ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

୩.୫.୩. ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ କୌଶଳ

ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନଟି ଉଭୟ ଗୁଣାତ୍ମକ ଓ ପରିମାଣାତ୍ମକ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଯଥା ପରିବାରର ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ବାରମ୍ବାର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ସହ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା, ସହଭାଗିତା ମାଧ୍ୟମରେ ସାମାଜିକ ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ, ସହଭାଗି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅବଧାରଣା ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ପୂର୍ବପ୍ରସ୍ତୁତ ସାକ୍ଷାତକାର ଫର୍ମପୂରଣ ସହ ଘରକୁ ଘର ବୁଲି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ । ଅଧିୟନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି ।

୩.୫.୩.୧ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା

ଅଧିୟନର ଏକ ଅଙ୍ଗ ଭାବରେ, ପ୍ରକାଶିତ ଏବଂ ଅପ୍ରକାଶିତ ଅନେକ ଦସ୍ତାବିଜର ସମୀକ୍ଷା, ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଓ ମାନଚିତ୍ର, ଉତ୍ତର ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବିସ୍ଥାପନ ଓ ପୁନର୍ବାସ ନୀତିନିୟମ, LARR Act-୨୦୧୩ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଓ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସ୍ଵଚ୍ଛତା, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନ ନିୟମ ୨୦୧୬, ଏଥି ସମ୍ବନ୍ଧୀତ ପ୍ରକାଶିତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରବନ୍ଧର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ଉତ୍ସରୁ ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା (୧) ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବରଣୀ (୨) ଜନଗଣନା ବିବରଣୀ (୩) ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ଦଲିଲ । ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଏକତ୍ର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜମିର ଅନୁସୂଚୀ, ପ୍ରଭାବିତ ପଡ଼ା ବା ଗ୍ରାମର ଜନସଂଖ୍ୟା, ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳର ମାନଚିତ୍ର ଓ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ, ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମର ଦଲିଲମାନଙ୍କୁ, ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା, ଜିଲ୍ଲା ପରିସଂଖ୍ୟାନ ପୁସ୍ତିକା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ସ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

୩.୫.୩.୨ ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମୀଣ ଆକଳନ (PRA)

ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମୀଣ ଆକଳନ (PRA) କୌଶଳଗୁଡ଼ିକର ସମୂହ ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ, ଏହି ଅଧିୟନରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଗ ନେବାପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ରଚନାତ୍ମକ ଓ ପାରସ୍ପରିକ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାରକରି ଏହାର ମାଧ୍ୟମରେ ଭାଗନେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ସ୍ଵରୂପ, ସମ୍ବଳ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରଣାଳୀ, ମିଳୁଥିବା ଓ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ଢାଞ୍ଚା ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ଓ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିପାରିବ । ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମୀଣ ମୂଲ୍ୟାୟନର (PRA) ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କୌଶଳ ମଧ୍ୟରୁ, ବିଶେଷ ଭାବରେ ସାମାଜିକ ମାନଚିତ୍ର ଏବଂ ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । PRA କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି କୌଶଳ ମୂଲ୍ୟାୟନକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କେବଳ ଯେ, ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀର ଭୌତିକ ଲକ୍ଷଣ ବାବଦରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରେ ତାହା ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ଗୋଷ୍ଠୀର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ ଅବଗତ କରାଇବା ସହିତ ଭାଗନେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ସମାଜକୁ କିପରି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ତାହାମଧ୍ୟ ସୁଚାଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଏହି ମାନଚିତ୍ର କିଛି ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବଡ଼ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜରେ ଅଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା । ତୁଡ଼ାନ୍ତ ମାନଚିତ୍ର PRA କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରୁଥିବା ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉପସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ଲିପିବଦ୍ଧକରି ନେଇଥିଲେ । ଏଥିସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୌଶଳ ଯଥା ଭୌଗଳିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ, ଐତିହାସିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ, ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ରତୁଚକ୍ର, ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟର ରତୁଚକ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

୩.୫.୩.୩ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉନଥିବା ପରିବାର ସହ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସାକ୍ଷାତକାର

ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉନଥିବା କିଛି ପରିବାରର ରୋଜଗାର ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବରଣୀ ସହିତ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା, ଜମି ମାଲିକାନାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ, ପ୍ରଣାଳୀ, ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମିର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବିବରଣୀ, ଲୋକମାନଙ୍କ କ୍ଷତିପୂରଣ (ଜମି କିମ୍ବା ଟଙ୍କା) ପାଇବା ଆଶା, ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉପକାର ଏବଂ ପରିଶାମ ଆଦିର

ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପୂର୍ବ ପରିକ୍ଷାତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିଲା । ସର୍ବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ କୁ ଅତିମ ରୂପ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାଂଶ ଭାଗ ସାଙ୍କେତିକ ଉତ୍ତରଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ରାୟ ବା ମତାମତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଲା ଛଡା ଯାଇଥିଲା । (ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ର ନକଲ ସଂଲଗ୍ନ ପତ୍ର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) । ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଢାଞ୍ଚା ବା ସ୍ଥାନ ଉପରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ସମ୍ପର୍କିତ କାଗଜପତ୍ରର ଏକକିତା ନକଲ ଦେବାକୁ କୁହା ଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ ନଥିପତ୍ର ଯଥା ରାସନ୍ କାର୍ଡ, ଜମି ଅଧିକାର ପତ୍ର, ଭୋଟ ପରିଚୟ ପତ୍ର ଆଦି ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ସର୍ବେକ୍ଷଣର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଅଧିକର ଦଳର ସଭ୍ୟମାନେ ସ୍ଥାନୀୟ ସମର୍ଥକଙ୍କ ସମେତ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଦସ୍ୟ ଜମି ହରାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଜୀବିକା ହରାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ତଥା ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ, ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ବିଚାର ବିମର୍ଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ, ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ମତାମତ ଜାଣିବା ପାଇଁ ବିଚାର ବିମର୍ଶ କରାଯାଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ପରାମର୍ଶ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ସହ ବିଚାର ବିମର୍ଶ କରାଯାଇଥିଲା ,

୩.୫.୩.୪ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକର ଦଳର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ଗବେଷଣା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଗସ୍ତ କରି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥା, ପ୍ରାକୃତିକ ବୈଷିଷ୍ଟ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି, ପ୍ରବାସିତ ପରିବାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଜୀବନ ଉପରେ ସଠିକ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ । ଏହି ଦଳ ସମସ୍ତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ, ସର୍ବ ଡିଭିଜନ ସ୍ତରୀୟ ଓ ତହସିଲ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀ ବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତକରି ମତାମତ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଦଳ ଦ୍ଵାରା ଅଞ୍ଚଳର କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକର, କେନ୍ଦ୍ରିଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା, ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମୀଣ ଅବଧାରଣା ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିକର ଦଳ ବିଭିନ୍ନ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ବିଚାର ବିମର୍ଶ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବୈଠକର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ମୋଟାମୋଟି କହିବାକୁ ଗଲେ, ଏହି ଅଧିକରଣ ୬ ଟି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ। ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା; (୧) ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବରୁ ପରିବାରର ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀର ରହିଥିବା ସାମାଜିକ ତଥା ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା (୨) ସାମ୍ବାବ୍ୟ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ, ତାହାର ଗୁରୁତ୍ଵ, ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ସୂଚନା (୩) ସକାରାତ୍ମକ ଓ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ (୪) ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରକଳ୍ପ ଜନିତ ଲାଭ ଓ କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ଉପଲକ୍ଷି ଉପରେ ଥିବା ଚିନ୍ତାଧାରା (୫) ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ପଡ଼ିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ଓ ସେସବୁକୁ କିପରି ହ୍ରାସ କରା ଯାଇପାରିବ ବା ଦୂର କରାଯାଇ ପାରିବ ସେ ବିଷୟରେ ଅବଗତି ଏବଂ (୬) ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କ୍ଷମତା, କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାକୁ ଆଗେଇ ନେବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ପଦକ୍ଷେପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ ।

୩.୫.୪ ବ୍ୟବହୃତ ନମୁନାର ଢାଞ୍ଚା

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତଥା ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର

ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମତା ଆକରଣ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋଟ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀରେ ଆର ଓ ଆର ଧାରକର ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଜମି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଆର ଓ ଆର ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆର ଓ ଆର ଅନୁଯାୟୀ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୨ ଟି ଖାତାର ୬ ଟି ପ୍ଲଟର ୮ ଜଣ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ୧୧.୪୯୦୦ ଏକର ଜମି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । କିନ୍ତୁ ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ୪ ଜଣ ମୂଳ ଜମି ମାଲିକ କୌଣସି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବିନା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ତ୍ତେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୪ ଜଣ ଆର ଓ ଆର ଧାରକ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀକୁ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ୪ ଜଣ ଟାଇଟଲ୍ ଧାରକଙ୍କ ପରିବାରର ବଂଶାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଗାଁରେ ୭ ଟି ବିସ୍ତାରିତ ପରିବାର ଥିବା ଅବଗତ ହୋଇଥିଲା । ଶେଷରେ ଏଥିପାଇଁ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ତୁଳନାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଖୋଜିବା ପାଇଁ, ଗ୍ରାମର ୧୦ ଟି ଅଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ହାରାହାରି ଏବଂ ଶତକଡ଼ା ପରି ସରଳ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବହାର କରି ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୩.୨ - ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାରର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

ଗ୍ରାମର ନାମ	ଖାତା ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ଲଟ ସଂଖ୍ୟା	ଆର ଓ ଆର ତାଲିକା ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ମାଲିକ କଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	କୌଣସି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବିନା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଥାଇ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିବା ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	୨	୬	୮	୪	୪	୭	୦	୭

ଯେତେବେଳେ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଜୀବିକା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ । ପୁନର୍ବାସ କାର୍ଯ୍ୟର ଯୋଜନା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଦରକାର ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ଜୀବିକା ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଯେପରି ସ୍ଥିତିରେ ଥିଲା ସେପରିସ୍ଥିତିକୁ ଯେପରି ଫେରି ଆସିପାରିବ । ଗୋଟିଏ ପ୍ରଭାବୀ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

- ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ,
- ସାଧାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହ ବିଚାର ବିମର୍ଶ,
- ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଓ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆକଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟା,
- ପ୍ରାପ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନୀତି ନିୟମ ଓ ଛାଞ୍ଚ,

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଯେଉଁଥିରେ କି ପୁନର୍ବାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ତାହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ

କ୍ଷତିପୂରଣ ଓ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସ୍ଵଚ୍ଛତା, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ନିୟମ ୨୦୧୩ (ରୁଲ୍ – ୨୦୧୬), (Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (RTFCTLARR) Act ୨୦୧୩ (Rule ୨୦୧୬)) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

୩.୫.୫ ବ୍ୟବହୃତ ସୂଚନା କିମ୍ବା ତଥ୍ୟର ଉତ୍ସର ସମୀକ୍ଷା (ବିଷ୍ଟୃତ ରେଫରେନ୍ସ ଫର୍ମରେ ପୃଥକ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ)

ଯେଉଁ ଉତ୍ସରୁ ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ତାହା ହେଉଛି (କ) ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ବିଷୟରେ ବିବରଣୀ (ଖ) ଜିଲ୍ଲା ପରିସଂଖ୍ୟାନ ପୁସ୍ତିକା (ଗ) ଜିଲ୍ଲା ଜନଗଣନା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ (ଘ) ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରେକର୍ଡ଼। (ଙ) ORSAC ର ମାନଚିତ୍ର । ଜମିଜମା ସମ୍ପର୍କିତ କାଗଜପତ୍ର, ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟା, ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରର ମାନଚିତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ନିୟମର ରେକର୍ଡ଼, ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, ଜିଲ୍ଲା ପରିସଂଖ୍ୟାନ ହ୍ୟାଣ୍ଡବୁକ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦଳୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ମୁଖ୍ୟ ଦଲିଲ ଅଟେ ।

୩.୫.୬ ଜନ ପ୍ରତିନିଧିତା ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ

ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତେ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସହ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା (FGDs) କରି ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା ଏବଂ ସଚେତନତା, ଲାଭ, ଅନୁଭବ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି, ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ବୟସ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ମନୋନୀତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

୩.୫.୬.୧ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା (FGDs)

ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନାରେ, ସମାନ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ବା ଅଭିଜ୍ଞତାର ଲୋକମାନେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଏକାଠି ହୋଇ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀମାନଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସ୍ଵାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟ ଉପରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମତାମତ/ବିଚାରର ଗୋଟିଏ ଶୃଙ୍ଖଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ମିଳିଥିବା ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟକୁ ଯୋଡ଼ିବା ।

ତେଣୁ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ଵାଞ୍ଜ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମତାମତ ଜାଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଆଲୋଚନାରେ, ଅନୁରୂପ ପୃଷ୍ଠଭୂମି କିମ୍ବା ଅଭିଜ୍ଞତାର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ରିତ କରାଯାଇ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଏ । ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଏବଂ ଜୀବିକା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନଶୈଳୀ ରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ସୁପାରିଶ ପାଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ପରିଚାଳନାରେ

ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଯାଞ୍ଚ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ବର୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ଚିହ୍ନଟକରି ବର୍ଗୀକରଣ
- ନିୟୁକ୍ତି ଓ ଜୀବିକାର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତ
- କୃଷିର ସ୍ଥିତି
- ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଲତ୍ୟାଦିର ସ୍ଥିତି
- ଢାଞ୍ଚାଗତ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯଥା ଗମନା ଗମନ, ବିଦ୍ୟୁତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାର୍ବଜନିକ ଉପଯୋଗିତା
- ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିବାପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା
- ଗ୍ରାମର ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଯଦି କୌଣସି କୌଣସି ବା ଉପାୟ ଥାଏ
- ଆଶା, ମତାମତ ଲତ୍ୟାଦି

କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ସଞ୍ଚାଳନ ସମୟରେ ଯେଉଁ ମତାମତ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ବାହାରିଲା ତାହା ଅଧିକାରୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ତଥ୍ୟ ସିଦ୍ଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁଠାରେ ଆବଶ୍ୟକ ସେଠାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ତା-୦୮.୦୨.୨୫ ରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନାରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ମତାମତ

ତା-୦୮.୦୨.୨୦୨୫ ରିଖରେ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ସେଠାରେ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ । STARR ଅନୁଷ୍ଠାନ ର ସର୍ବେକ୍ଷଣକାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସତ୍ୟବ୍ରତ ନାୟକ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି ଏହି ସଭେର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତଥା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମା ଆଇନର ପ୍ଲାଟ୍ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନେ ଆର ଓ ଆର ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ନାମକୁ ଆଧାର କରି ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ନିକଟରୁ ବିଭିନ୍ନ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଏକ ବଂଶାବଳି ବୃକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମାଧ୍ୟମରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକୃତ ମାଲିକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନାୟକ ଗ୍ରାମର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି, ଗାଁରେ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହଁଥିଲେ ।

ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, କିଛି ପୁରୁଷ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ମହିଳା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନଥିଲେ । ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରିକ ସମର୍ଥନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ କିଛି ପରିବାର ବର୍ଷସାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଜୀବିକା ଯୋଗାଉଥିବା କୃଷି ଜମିର କ୍ଷତି ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ, ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ସେମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସେମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ପାଇଁ ଜମି

ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ।

ଗ୍ରାମର ସାମାଜିକ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସେମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗ୍ରାମ । ଗ୍ରାମର ସମୁଦାୟ ଜମିର ପରିମାଣ ପ୍ରାୟ ୧୨୦୦ ଏକର । ଏହି ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରାୟ ୬୦୦ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି ଏବଂ ୫୦% ରୁ ଅଧିକ ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି, ୩୫% ସାଧାରଣ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୦% ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଅଟନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୧୦% ପରିବାର ମହିଳା ମୁଖ୍ୟ ପରିବାର । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର କୃଷି ଜମି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଜମିର ଅଧିକାଂଶ ଚାଷ ଜମି ଜଳସେଚିତ । ସେମାନେ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଧାନ ଏବଂ ହରଡ଼ ଚାଷ କରୁଥିଲେ । ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଯୋଗୁଁ ଅଧିକାଂଶ ଜମି ଧାନ ଚାଷ କରାଯାଉଥିଲା । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସାଧାରଣତଃ କ୍ଷିଣ୍ଣାଳ ପ୍ରତି ୨୦୦୦ ରୁ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଦରରେ ଧାନ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷୁଦ୍ର ଚାଷୀ ପ୍ରାୟ ୨ ଏକର ଜମିର ମାଲିକ ।

ଗ୍ରାମର ଉତ୍ତର ଦିଗରେ କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା ତହସିଲ, ପୂର୍ବ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ଲାଠିକଟା ତହସିଲ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ତୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ଅବସ୍ଥିତ । ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଏବଂ ରାଉରକେଲା ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସହର । ଏହି ଗ୍ରାମ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର, ଲାଠିକଟା ଏବଂ କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା ତହସିଲର ସୀମାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦ ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସାକ୍ଷରତା ହାର ୮୦% ରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ମହିଳା ସାକ୍ଷରତା ହାର ୭୦% ।

ଚାଷ ହେଉଛି ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ବୃତ୍ତି । ଚାଷ ବ୍ୟତୀତ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କାରଖାନାରେ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ କାମ କରିଥାନ୍ତି । କିଛି ଲୋକ ରାଉରକେଲା ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ରାଉରକେଲାକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଇଛନ୍ତି । ମହିଳାମାନେ ଆଶା, ଅଜ୍ଞାନତାରେ ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଶ୍ରମିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ସେମାନେ ସଶକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ।

ଗ୍ରାମରେ କୌଣସି ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ନାହାନ୍ତି । ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ ଚାଲାଣ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଏ ନାହିଁ । ଗାଁରେ କୌଣସି ଏନଜିଓ କାମ କରୁନାହାନ୍ତି । ଅଗ୍ରସେନ ସଞ୍ଜ ଆଇରନ ବ୍ୟତୀତ ରିଲାଏବଲ୍ ଫେବ୍ରିକେସନ୍ କମ୍ପାନୀ ଭଳି ଅନ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଗାଁରେ କାମ କରନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଗୋଚର, ଗ୍ରାମ ଜଙ୍ଗଲ, ଜଳାଶୟ ଭଳି କୌଣସି ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯୋଗୁଁ ବଜାର, ମନୋରଞ୍ଜନ ସ୍ଥାନ, ଖେଳ ପଡ଼ିଆ, ଧାର୍ମିକ ସ୍ଥାନ ଭଳି ସାମୁହିକ ଜୀବନ ପ୍ରଭାବିତ

ହେବ ନାହିଁ । ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ

୧. ଭୂମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବ ନମ୍ବର ୧୩୬୦, ୧୩୬୧ ଏବଂ ୧୩୬୨ର କିଛି ଅଂଶ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଏହି ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ଖଣି ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି । ପୂର୍ବର ବାକି ଛୋଟ ଅଂଶ ଚାଷ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ବ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।
୨. ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ସରକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ବଦଳରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ହରାଇଥିବାରୁ ସେମାନେ କମ୍ପାନୀରେ ସ୍ଥାୟୀ ଚାକିରି ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।
୩. ଗ୍ରାମରେ ପାନୀୟ ଜଳ ସମସ୍ୟା ରହିଛି, ତେଣୁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ଏବଂ ଗ୍ରାମରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଷ୍ଟାଣ୍ଡପୋଷ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।
୪. ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ସ୍ୱାସ୍ଥୀ ଆଇରନ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଦୂଷଣର ସ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଯାହା ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ । ତେଣୁ ସେମାନେ ପ୍ରଦୂଷଣ ରୋକିବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତକର୍ତ୍ତାମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।
୫. ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଗ୍ରାମରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।
୬. ଗ୍ରାମବାସୀ ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜମିର କେଉଁ ଅଂଶ (ସରକାରୀ କିମ୍ବା ବେସରକାରୀ ଜମି) ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ଶେଷରେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନାୟକ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରି ଆଲୋଚନା ଶେଷ କରି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମତାମତ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ବିବରଣୀରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯିବ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ ।

୩.୫.୬.୨ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାଧନ ଏବଂ ବିଚାର ବିମର୍ଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ନିମନ୍ତେ ୪ ପ୍ରକାର କୌଶଳ ବା ସାଧନ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ପରିବାର ସାକ୍ଷାତକାର ଅନୁସୂଚୀ, ଗ୍ରାମ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚୀ, କେନ୍ଦ୍ରିଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ସୂଚୀ, ସାମାଜିକ ଓ ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର । ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଆକଳନ କାନୁନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ପରିବାର ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉନଥିବା ପରିବାର ଏବଂ ଗ୍ରାମ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ କରି ଏହିପରି ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଅନୁସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ତାହା ରାଜ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଯୁନିଟକୁ ମଞ୍ଜୁରି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ୭ ଟି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ୧୦ ଟି ପରୋକ୍ଷ ବା ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଯେଉଁମାନଙ୍କର କି ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପଦ୍ଧତିରେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜିକ ମାନଚିତ୍ର, ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର, କେନ୍ଦ୍ରିଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା, ମୁଖ୍ୟ

ସୁଚନାଦାତାମାନଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତକାର ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତକାର ଆଦି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

୩.୫.୨.୩ ଜନଗଣନା ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରି ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଦଳ ପୂର୍ବରୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା ସାକ୍ଷାତକାର ସୂଚୀ ମାଧ୍ୟମରେ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷାତକାର ନେଇଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀରେ ପରିବାରର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ, ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପଦ୍ଧତି, ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ପାଦନ ମିଳୁଥିବା ଆୟ, ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରେ ହେଉଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ, ପରିବାରର ସମ୍ପତ୍ତି, କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଓ କ୍ଷତିପୂରଣ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଚିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଥିଲା । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରରୁ ମନମୁତାବକ ନମୁନା ଆକାରରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାରର ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପାରିବାରିକ ମାମଲାରେ ନିଶ୍ଚିତଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଭୂମିକା ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ପାଇଥିଲେ । ପରିବାର ସ୍ତରୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ବେଳେ କେବଳ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିଲା । ପ୍ରଭାବିତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ହାସଲ କରିବା ତଥା ସେମାନଙ୍କ ସମର୍ଥନ ସହ ଆବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ପୁନଃଯାଞ୍ଚ ଓ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବା ବିଧିସଙ୍ଗତ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

୩.୫.୨.୪ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତି

ସମସ୍ତ ୮୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନମୁନା ଆକାରରେ ୨୦ ଟି ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ପରିମାଣ ବିଷୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମତାମତ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କ୍ଷତି ହେତୁ ନକାରାତ୍ମକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କ ମତାମତ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

୩.୫.୨.୫ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଦଳ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସମୟରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର ନକାରାତ୍ମକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବକୁ କିପରି ପ୍ରଶମନ କରାଯାଇପାରିବ ତାହାକୁ ନେଇ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ସାମାଜିକ ପରିବ୍ୟୟ ଓ ଲାଭ ଏବଂ ଜମି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଜମି ହରାଇବା କିମ୍ବା ବାସତ୍ୟୁତ ହେତୁ ଯେଉଁସବୁ ଅସୁବିଧା ବା କ୍ଷତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ସେ ସବୁକୁ ଓ ସେମାନଙ୍କର ପୁନର୍ବସତି ତଥା ଅଇଥାନ ଆଦିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏହି ପ୍ରଶମନ ଯୋଜନାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ନିଆଯାଇଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାଟିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଲେ ଏହା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଖାର୍ଡ଼ିଏବଂ ପରିବାର

ଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି ଆଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

୩.୫.୬.୬ ଚିଠା ବିବରଣୀ

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟକୁ ଆକଳନ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଏକ ଚିଠା ବିବରଣୀ ବା ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନର ଚିଠା ବିବରଣୀ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାକୁ ଅଞ୍ଚଳିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

୩.୫.୬ ଜନଶୁଣାଣି

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ରେ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩ (ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଏବଂ ଆର୍ ଆକ୍ ୨୦୧୩)(ଅଧିନିୟମ ୩୦) ଅନୁଯାୟୀ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନ ପରେ ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ଜନଶୁଣାଣି କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନର ଚିଠା ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମତାମତ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ବୈଧ ସରକାର ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମତାମତ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ତାରିଖ, ସମୟ ଏବଂ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରି ଏକ ଜନଶୁଣାଣି ସଭାର ଆୟୋଜନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ । ଏହି ସଭାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜନିତ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ସାଧାରଣ ଜନତା ଓ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମତାମତ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ସଭାରେ ମହିଳା, ଅକ୍ଷମ ଓ ଅସୁବିଧାରେ ଥିବା ଲୋକ ଏବଂ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଲୋକମାନଙ୍କର ମତାମତକୁ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯାଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ, ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି, ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରଶମନ, ଏବଂ ପ୍ରଶାସନର ଭୂମିକା ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଜନଶୁଣାଣି ସଭାରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ । ଜନ ଶୁଣାଣିର ଭିଡ଼ିଓ ରେକର୍ଡ଼ ଏବଂ ଦଲିଲକରଣ କରାଯିବ । ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅନୁସନ୍ଧାନର ଫଳାଫଳ, ଜନଶୁଣାଣି ସଭାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ମତାମତ, ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ସୂଚନାମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନୀତ କରି ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚିଠା ବିବରଣୀ କୁ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ସେହି ଆଧାରରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନର ତୃତୀୟ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଦାଖଲ କରାଯିବ ।

ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ତଥ୍ୟର ଆକଳନ ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏକ ଚିଠା ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା (ଓଡ଼ିଆ) ରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନ ର ଚିଠା ବିବରଣୀ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଶମନ ଉପାୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଜନ ଶୁଣାଣି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି (ବୈଧ ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା ୭୮୩ / ତା୦୨.୦୪.୨୫) ମାଧ୍ୟମରେ ତା୧୫.୦୪.୨୦୨୫ ରିଖରେ ଗୋଟିଏ ଜନଶୁଣାଣି ସଭାର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ । ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ଵଜୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ଼ର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ସ୍ଵଜୀ ଲୁହା କାରଖାନାକୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମରେ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ କୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନର ତୃତୀୟ

ବିବରଣୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

୩.୫.୮ ଜନଶୁଣାଣିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଜନଶୁଣାଣିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

- ⇒ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନରୁ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟର ସଫଳତା ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ହରାଉଥିବା ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କରାଇବା ନିମନ୍ତେ ;
- ⇒ ଅଧିୟନର ଫଳାଫଳ ଉପରେ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ମତାମତ ଏବଂ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉପରେ ଅଧିକ ମତାମତ ଆଣି କରିବା;
- ⇒ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମାମଲାରେ ଆର୍ ଏସ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଏବଂ ଆର୍ ଆର୍ ୨୦୧୩ (RFCTLARR ACT- ୨୦୧୩) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇବା; ଏବଂ,
- ⇒ ଜନଶୁଣାଣି ସଭାରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ମତାମତକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ବିବରଣୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ।

୩.୫.୯ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ

ଅଧିୟନ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ସନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (ଝାର), ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନର ଏକ ଟିଠା ବିବରଣୀ (ଉଭୟ ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ଇଂରାଜୀରେ) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ସେଣ୍ଟର ଫର ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଷ୍ଟଡିଜ୍ (ଏନସିଡିଏସ୍) ଭୁବନେଶ୍ୱର, ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ବିବରଣୀକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କରି ସଂଶୋଧିତ ସଂସ୍କରଣ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବୈଠକର ତାରିଖ ଏବଂ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥିର କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବୈଠକ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଉପରୋକ୍ତ ବୈଠକ ନିମନ୍ତେ ଏପରି ଢଙ୍ଗରେ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ କରିଥିଲେ ଯେପରିକି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ୨୫ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ପାରିବେ ।

୩.୫.୧୦ ଜନଶୁଣାଣିର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

ଚୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ମଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ତା – ୧୫.୦୪.୨୫ ପୂର୍ବାହ୍ନ ୦୮.୦୦ ଘଟିକା ସମୟରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିବା ଜନଶୁଣାଣିର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

ଗ୍ରାମର ନାମ – ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ – ଚୁଙ୍ଗିମାଟି

ତା – ୧୫.୦୪.୨୫ ସମୟ – ପୂର୍ବାହ୍ନ ୦୮.୦୦ ଘଟିକା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କିରଣ କୁମାର ସୋରେନ, ଅତିରିକ୍ତ ତହସିଲଦାର, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର; ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ବେଗ, ବିଡିଓ, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର; ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗଦୀଶ କିଶୋ, ସରପଞ୍ଚ, ଚୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ; ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେବକ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ, ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ; ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ ; ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୁରାରିଲାଲ ଶର୍ମା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ; ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଦ୍ମଚରଣ ଦାଶ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ସନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (STARR), ଏସ ଆଇ ଏ ଅଧିକାରୀ ସଂସ୍ଥାର କର୍ମଚାରୀ ; ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧି, ଏବଂ ମଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ପ୍ରଜାମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ସଭାକାର୍ଯ୍ୟକୁ ସାଫଲ୍ୟ ମଣ୍ଡିତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁଚିତ ମତାମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଉକ୍ତ ସଭାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତରେ ସଭା କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା .

- ୧. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କିରଣ କୁମାର ସୋରେନ, ଅତିରିକ୍ତ ତହସିଲଦାର, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର,
- ୨. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗଦୀଶ କିଶୋ, ସରପଞ୍ଚ, ଚୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର,
- ୩. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ବେଗ, ବିଡିଓ, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ,
- ୪. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେବକ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ, ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼,
- ୫. ସୁଶ୍ରୀ ରେଶମା ଓରାମ, ରାଜସ୍ୱ ନିରିକ୍ଷକ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼,
- ୬. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଭିମନ୍ୟୁ ପଣ୍ଡା , ଉପଦେଷ୍ଟା , ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
- ୭. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୁରାରିଲାଲ ଶର୍ମା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
- ୮., ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାଜେଶ ଚତୁର୍ବେଦି, ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
- ୯. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜ୍ୟୋତିରଞ୍ଜନ ନାୟକ, ସମିତି ସଭ୍ୟ, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ,
- ୧୦. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଦ୍ମଚରଣ ଦାଶ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ସନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (STARR), ଏସ ଆଇ ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ,
- ୧୧. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନୀରଜ କୁମାର ଗୁପ୍ତା, ରେଭେନ୍ୟୁ ସୁପରଭାଇଜର , ସୁନ୍ଦରଗଡ଼,
- ୧୨. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭୀମ ମାଝୀ, ରେଭେନ୍ୟୁ ସୁପରଭାଇଜର , ସୁନ୍ଦରଗଡ଼,
- ୧୩. ମଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀ

ବୈଠକର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଚୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ସରପଞ୍ଚ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗଦୀଶ କିଶୋ , ସମସ୍ତ ଅତିଥିମାନଙ୍କ ପରିଚୟ

ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହ ସ୍ଵାଗତ କରିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଜନଶୁଣାଣି ସଭାକୁ ସ୍ଵାଗତ କରିବା ସହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଗ ନେଇ ସେମାନଙ୍କର ସୁଚିନ୍ତିତ ମତାମତ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଦ୍ମଚରଣ ଦାଶ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ସନ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (STARR); ତାଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ ସି ଡି ଏସ୍), ଭୁବନେଶ୍ଵର ତରଫରୁ ମଞ୍ଚରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅତିଥି ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ସଭାରେ ସଭାପତିତ୍ଵ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ । ଏହାକୁ ସମସ୍ତେ କରତାଳି ଦେଇ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟରେ କହିଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଏକ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ । ପୂର୍ବରୁ ଆବଶ୍ୟକ ପଡୁଥିବା ଏହି ଜମିକୁ ସରକାର କ୍ରୟ କରୁଥିଲେ କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ବା କମ୍ପାନୀ ଏହାକୁ କ୍ରୟ କରୁଥିଲେ କିମ୍ବା ସରକାର ଏହାକୁ ୧୯୫୬ ମସିହା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅଧିକ ସ୍ଵଚ୍ଛ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଭାରତ ସରକାର ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ରେ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩ (ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଡି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଏବଂ ଆର୍ ଆକ୍ସ ୨୦୧୩) ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ନୂତନ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହି ନିୟମ କୁ ଗ୍ରହଣ କରି ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ରେ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ଆଇନ, ୨୦୧୬ (ଓ ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଡି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଏବଂ ଆର୍ ଆକ୍ସ ୨୦୧୬) ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ଏହି ନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀର ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଯେଉଁଠାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେଠାରେ ଏକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ । ସେହି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ଗ୍ରାମ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଗ୍ରାମ, ପଞ୍ଚାୟତ, ସାର୍ବଜନୀନ ଜମି, ଜଳାଶୟ , ଜଙ୍ଗଲ, ଘର ଏପରିକି ଗୁହାଳ ର ଯଦି କିଛି କ୍ଷତି ହେଉଛି ତାହାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଇଡିକୋ (IDCO) ତରଫରୁ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଯେଉଁ ୭ ଟି ପରିବାରର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି ଗତ ମାସରେ ସେମାନଙ୍କର ଏକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସହିତ ଏକ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ରେ ଯେଉଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟ ବାହାରିଥିଲା ତାହା ମୁଁ ଏଠାରେ ଆଲୋଚନା କରିବି ଏହ ବ୍ୟତୀତ ଆପଣମାନଙ୍କର ଯଦି ଅଧିକ କିଛି କହିବାର ଥାଏ ବା କିଛି ଅଭିଯୋଗ ଥାଏ ତେବେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ପାରନ୍ତି । ଏହାକୁ ଆମେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବୁ । ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଭିତ୍ତି ଓ କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ କରାଯିବ । ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାସ ସମସ୍ତ ପରିବାର ର ପ୍ରତିନିଧି ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବାକୁ ଚାହଁ ଥିଲେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରର ନାମ ଧରି ଉପସ୍ଥିତି ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ । ସମସ୍ତ ପରିବାର ଉପସ୍ଥିତ ଥିବାର ଅବଗତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାସ କହିଥିଲେ ଯେ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ସ୍ଵଳ୍ପ ଲୁହା କାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରୁ ଇଡିକୋ (IDCO) ୧୧.୪୯୦ ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ କମ୍ପାନୀର କାରଖାନା ସ୍ଵଳ୍ପ ଲୁହା କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ଉପାଦାନ ହେଉଅଛି । କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ନିମନ୍ତେ

୮୦.୦୦ ଏକର ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରୁ ମଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରୁ ମାତ୍ର ୧୧.୪୯୦ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । କମ୍ପାନୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ଏହାର ଉତ୍ପାଦନ ଯୁନିଟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୁନିଟ ସାମିଲ କରି ଏହାର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତାକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଉଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି DRI ପ୍ଲାଣ୍ଟ, କ୍ୟାପଟିଭ୍ ପାୱାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ , ପେଲେଟ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ, ସିଲିକୋ ମାଙ୍ଗାନେ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ପାଇପ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସେଠାରେ ଷ୍ଟୋରେଜ ଅଞ୍ଚଳ ,ରାସ୍ତା, ଡ୍ରେନ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବା ସହିତ , ଯାନବାହାନ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ କିଛି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ରହିବ ଏବଂ କିଛି ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଜ ବନାନୀ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ ।

ଉଚ୍ଚ ଜମିଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉନ୍ନୟନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ ସି ଡି ଏସ୍), ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନୋଡାଲ ଏଜେଣ୍ଟ ଭାବରେ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ କରାଯାଉଥିବା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସର୍ତ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେତେକ ସଂସ୍ଥାକୁ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ **ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ଟନ ରିସର୍ଚ୍ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (STARR), ଭୁବନେଶ୍ୱର** କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାସ ସୁଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ୪ (୧) ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ **ସୋସାଇଟି ଫର ଟ୍ରେନିଂ ଆକ୍ଟନ ରିସର୍ଚ୍ ଆଣ୍ଡ ରିହାବିଲିଟେସନ (STARR), ଭୁବନେଶ୍ୱର** ର ଅଧିୟନ ଦଳ ବିଭିନ୍ନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାଥମିକ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା ୦୮.୦୨.୨୦୨୫ ରିଖରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ପରିବାର ସହ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହା ଉପରେ ଏକ ଚିଠା ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଓ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚୟତରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାସ ଉପସ୍ଥିତ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କରାଇ କହିଥିଲେ ଯେ, ଆଲୋଚନାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା କିଛି ପୁରୁଷ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ମହିଳା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନଥିଲେ । ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରିକ ସମର୍ଥନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ କିଛି ପରିବାର ବର୍ଷସାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଜୀବିକା ଯୋଗାଉଥିବା କୃଷି ଜମିର କ୍ଷତି ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ, ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇଥାଏ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସେମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ପାଇଁ ଜମି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଲୋକମାନେ ଦାବି କରିଥିଲେ । ଅଗ୍ରସେନ ସଞ୍ଜ ଆଇରନ ବ୍ୟତୀତ ରିଲାଏବଲ୍ ଫେବ୍ରିକେସନ୍ କମ୍ପାନୀ ଭଳି ଅନ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଗାଁରେ କାମ କରନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟର, ଗ୍ରାମ ଜଙ୍ଗଲ, ଜଳାଶୟ ଭଳି କୌଣସି ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯୋଗୁଁ ବଜାର, ମନୋରଞ୍ଜନ ସ୍ଥାନ, ଖେଳ ପଡ଼ିଆ, ଧାର୍ମିକ ସ୍ଥାନ ଭଳି ସାମୁହିକ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ । ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

୧. ଭୂମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବ ନମ୍ବର ୧୩୬୦, ୧୩୬୧ ଏବଂ ୧୩୬୨ର କିଛି ଅଂଶ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଏହି ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ଖଣି ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି । ପୂର୍ବ ବାକି ଛୋଟ ଅଂଶ ଚାଷ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ବ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

୨. ଜମି ହରାଉଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ସରକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ବଦଳରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ହରାଉଥିବାରୁ ସେମାନେ କମ୍ପାନୀରେ ସ୍ଥାୟୀ ଚାକିରି ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ।
୩. ଗ୍ରାମରେ ପାନୀୟ ଜଳ ସମସ୍ୟା ରହିଛି, ତେଣୁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ଏବଂ ଗ୍ରାମରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟପୋଷ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ।
୪. ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ସ୍ଵଳ୍ପ ଆଇରନ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଦୂଷଣର ସ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଯାହା ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ। ତେଣୁ ସେମାନେ ପ୍ରଦୂଷଣ ରୋକିବା ପାଇଁ ସତର୍କତାମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।
୫. ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଗ୍ରାମରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।
୬. ଗ୍ରାମବାସୀ ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜମିର କେଉଁ ଅଂଶ (ସରକାରୀ କିମ୍ବା ବେସରକାରୀ ଜମି) ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦାବି କରିଥିଲେ।

ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାସ , ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକନ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଚିଠା ବିବରଣୀ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ମତାମତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କିରଣ କିସପାଟ କରିଥିଲେ ଯେ, ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଜାମ ବଳକା ରହୁଛି ତାକୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଜମିର ସରକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ୨୦% ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଦେବେ ବୋଲି ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ତାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉ ଏବଂ ତୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ପିଲାମାନଙ୍କୁ କାରଖାନା ରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଉ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରାମସିସ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁଜୁର ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁ ଥିଲେ ଯେ, ଯଦି କମ୍ପାନୀ ହେଉଛି ତେବେ ଲୋକମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଯୋଗାଯୋଗ ସୁବିଧା ଏବଂ ବସ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ଆବଶ୍ୟକ । ସି ଏସ୍ ଆର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାର୍ଗାଲ ବାଲ୍ଲା କହିଥିଲେ ଯେ, ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଚାଲିବା ଦ୍ଵାରା ବହୁତ ପ୍ରଦୂଷଣ ହେଉଛି ଏବଂ ଧୂଳି ଉଡୁଛି । ତାଷ ନଷ୍ଟ ହେଉଛି । ପନିପରିବା ଓ ଶାଗ ତାଷ କରିଲେ ତାହା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଉଛି ତେଣୁ ଏଥିପ୍ରତି କମ୍ପାନୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ସେ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀମତୀ କର୍ମୀ କେରକେଟା, ଶ୍ରୀମତୀ ବିଳାସିନୀ କୁଜୁର ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୁକୁଟ କେରକେଟା କହିଥିଲେ ଯେ , ସେମାନଙ୍କର ଘରଡିହ ଓ ଜମି ବାଡି ନଥିବାରୁ ସେମାନେ ଅନାବଦି ଜମିରେ ବସବାସ କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ କମ୍ପାନୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କୁ ଘରବାଡି ଜମି , ତାଙ୍କର ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା ସୁବିଧା ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚାକିରି ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀମତୀ ଶିରଶ କିସପାଟ ତାଙ୍କର ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା ସୁବିଧା ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚାକିରି ଯୋଗାଇ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଜ୍ୟୋତି ରଞ୍ଜନ ନାୟକ, ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ସଭ୍ୟ, ତୁଙ୍ଗିମାଟି କହିଥିଲେ ଯେ, ଅଗ୍ରସେନ ଲୁହା କାରଖାନା ର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ଆମ ଜମି ଯାଉଛି । ସେଥିରେ ଆମର କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି କମ୍ପାନୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ କାମ କରୁଛନ୍ତି । କୌଣସି ଲୋକ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ କମ୍ପାନୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କୁ ଫୋନ କଲେ ସେମାନେ JCB ଗାଡ଼ି ପଠାଇ କବର ସ୍ଥାନ ଖୋଳି ଦେଉଛନ୍ତି । ତୁଙ୍ଗିମାଟି ପଞ୍ଚାୟତର ଲୋକମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ମୁଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି କି, , ଅଗ୍ରସେନ ଲୁହା କାରଖାନାକୁ ଯାଇଥିବା ରାସ୍ତାଟି ଅତି ଖରାପ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ଏହାକୁ ମଜବୁତ ଢଳାଇ ରାସ୍ତା କରାଯାଉ । ତୁଙ୍ଗିମାଟି ପଞ୍ଚାୟତ ଏକ ବହୁତ ବଡ଼ ପଞ୍ଚାୟତ ଏଥିରେ ୩ ଟି ରାଜସ୍ୱ ଗ୍ରାମ ତଥା ୧୭ ଟି ଖାର୍ତ୍ ଅଛି ଏହି ପଞ୍ଚାୟତରେ ୩୮୦୦୦ ଲୋକ ବସବାସ କରନ୍ତି । ସି ଏସ ଆର ପାଣିରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ପ୍ରବେଶ ରାସ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଗତ ତୋରଣ ଗେଟ ନିର୍ମାଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଦାବି କରିଥିଲେ । ଏହି ପଞ୍ଚାୟତଟି ଜଙ୍ଗଲ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବାରୁ ହାତୀ ଆକ୍ରମଣରେ ଗ୍ରାମବାସୀ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରୁଛନ୍ତି ତେଣୁ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ସମସ୍ତ ରାସ୍ତାରେ ଆଲୋକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉ । ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ଯେପରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇ ପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ କମ୍ପାନୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଉଚିତ ।

ପାନପୋଷ ର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଜିତେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାସ କହିଥିଲେ ଯେ, ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ସଂସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଠିକ ଅଛି । ଏହାକୁ ଯେପରି ପାଳନ କରାଯାଏ ସେଥିପ୍ରତି ସରକାର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦେଶର ତଥା ରାଜ୍ୟର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଛି ଏହାର ବ୍ୟବହାର ହେବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ IDCO ତରଫରୁ ଯେଉଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ସେଥିରେ ଯେଉଁ ବିସ୍ଥାପିତ ହେଉଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମୁତାବକ କ୍ଷତିପୂରଣ କିମ୍ବା ଅଇଥାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉନାହିଁ । ଲୋକମାନଙ୍କ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆ ଯାଉନାହିଁ । ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଅନେକ ପରିମାଣର ଜମି IDCO ଦ୍ୱାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ କୌଣସି ରାସ୍ତା ଘାଟର ଉନ୍ନତି କରାଯାଉନାହିଁ । ତେଣୁ କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ରାସ୍ତା ଘାଟର ଉନ୍ନତି, ଷ୍ଟିଟ ଲାଇଟ ସ୍ଥାପନ, ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ, ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ, ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ ଲୋକମାନଙ୍କ ଅବସର ବିନୋଦନ ନିମନ୍ତେ ଏକ ପାର୍କ ନିର୍ମାଣ, ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଧର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର କିପରି ଉନ୍ନତି କରାଯାଇ ପାରିବ ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

କାଂଶବାହାଲର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଶଙ୍କର ମିଞ୍ଜି କହିଥିଲେ ଯେ, ଯେଉଁ ଜମି କୁ ଅନାବାଦି ଜମି ବୋଲି କୁହା ଯାଉଛି ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ଅନାବାଦି ଜମି ନୁହେଁ । ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନାବାଦି ଜମି ରୁହେ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ଗୋଟର ଜମି ଏଥିରେ ଗାଈ, ଛେଳି ଓ ମେଣ୍ଟା ଆଦି ଚରନ୍ତି, ଯଦି ଏହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ତେବେ ଚରିବା ନିମନ୍ତେ ବହୁତ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ । ଗାଈ, ଛେଳି ଓ ମେଣ୍ଟା ଚରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଉ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ କବର ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଏହାକୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନକରିବା ନିମନ୍ତେ ଆମେ ବାରମ୍ବାର ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ନିକଟରେ ଦାବି ଜଣାଇ ଆସିଛୁ । ଆମେ ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରୁଛୁ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ଵଜୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ ର ଅଧିକାରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ଏଠାରେ କୌଣସି ଅନାବାଦି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉନାହିଁ । IDCO ଦ୍ଵାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ଉପରେ ହିଁ ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେଥିରୁ କବର ସ୍ଥାନ କୁ ବାଦ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଲେ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସନାତନ ସାହୁ କହିଥିଲେ ଯେ , ତାଙ୍କର ଆଖଣ୍ଡଲିମଣି ମିଳ୍ଟର ଫ୍ୟାକ୍ଟରୀ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଫ୍ୟାକ୍ଟରୀ ଥିଲା ୨୦୧୨ ମସିହାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରା ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ଏହାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଛି । ଆମେ IDCO କୁ ବାରମ୍ବାର ଅଭିଯୋଗ କରି ଚିଠି ଲେଖି ଆସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ସମାଧାନ କରାଯାଉନାହିଁ । ଆମକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରା ଦିଆଯାଉନାହିଁ କି ଆମକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉନାହିଁ । ତେଣୁ ଏଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ଦାବି କରୁଛି ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୋମନାଥ ସାହୁ କହିଥିଲେ ଯେ, ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ଵଜୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ, ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥାନୀୟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିହିତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କାଂଶବାହାଲର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାଉଦ ମିଞ୍ଜ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ଵଜୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ ତାଲିବା ଦ୍ଵାରା ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ତେଣୁ ଯଦି ପ୍ରକୃତ ବିକାଶ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତେବେ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରବା ଉଚିତ । ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ସରକାରଙ୍କ ପଞ୍ଚମ ଅନୁସୂଚି ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଆର୍ଟିକିଲ ୨୪୩ ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ସହମତି ବିନା ଏଠାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ତେଣୁ ଏଠାରେ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ବିରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ କିପରି କାରଖାନା କୁ ଏବଂ IDCO କୁ ଜମି ଦିଆଯାଉଛି । ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦିଆ ଯାଉଥିବା କୌଣସି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପୂରଣ କରାଯାଉନାହିଁ । ବାରମ୍ବାର ଅଭିଯୋଗ କଲାପରେ ମଧ୍ୟ IDCO ସହାୟତାରେ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ଵଜୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ ପାଟେରି ନିର୍ମାଣ କରିଲେ । ଏଠାକାର ଆଦିବାସୀ ଲୋକମାନେ କେଉଁଠାକୁ ଯିବେ । ତେଣୁ ଆମମାନଙ୍କ କଥା ବୁଝିବାକୁ ଆମେ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୁରାରିଲାଲ ଶର୍ମା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ଵଜୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଗ୍ରାମବାସୀ ଏବଂ ମଞ୍ଚାସୀନ ସମସ୍ତ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ କରି କହିଥିଲେ ଯେ, ଯେଉଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି ସେଥିରେ ପାଖର ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ସ୍ଵଜୀ ଆକରନ କାରଖାନାରୁ ଯେଉଁ ଧୂଆଁ ଓ ଗ୍ୟାସ ନିର୍ଗତ ହେଉଛି ତାହାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ତାହାର ବିନିଯୋଗ କରି ସେଥିରୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରାଯିବ । ଏହାଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦୂଷଣ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ ପାଇବ । ପଞ୍ଚାୟତ ର ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ତଥା ଧାର୍ମିକସ୍ଥଳଗୁଡ଼ିକର ଧ୍ୟାନ ରଖିବା ଆମର ଦାୟିତ୍ଵ । ଏହାକୁ ସୁରକ୍ଷା ରଖିବାକୁ ଆମେ ଦାୟିତ୍ଵ ନେଉଛୁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାସ କହିଥିଲେ ଯେ, ଏ ସମସ୍ତ ଆଲୋଚନା ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ବିବରଣୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ବିଶେଷଜ୍ଞ କମିଟି ଦ୍ଵାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ ଏହାପରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର କେତେକ ପ୍ରଜା ରାଷ୍ଟ୍ରା ଆଲୋକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କିରଣ କୁମାର ସୋରେନ, ଅତିରିକ୍ତ ତହସିଲଦାର, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର, କହିଥିଲେ ଯେ, ଆପଣମାନେ ଭିଟାମାଟି

ହରାଉଛନ୍ତି ଏହା ଏକ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ, ଆପଣମାନେ ଆଲୋଚନାରେ ଯେଉଁ ସବୁ ମତାମତ ଦେଇଛନ୍ତି ବା ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ ଯଥାର୍ଥ । କମ୍ପାନୀମାନେ ଯେଉଁ ସବୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖନ୍ତୁ । ଆପଣମାନେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେତେ ଅଧିକ ଅବଗତ ହେବେ ଆପଣ ସେତେ ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ପାରିବେ । ଆପଣ ଯେଉଁ ସବୁ ମତାମତ ଦେଇଛନ୍ତି ବା ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଆମେ ତାହାକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ନେଇଛୁ ଆମେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବୁ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେବକ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ, ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ତାଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟରେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯେତେ ଅଧିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଉଛି । ଲୋକମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ନହୋଇ ଯେପରି ତାଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ପାଇପାରିବେ ତାହାପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରୟାସ କରିବୁ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଆଇରନ କାରଖାନାରୁ ଯେଉଁ ଧୂଆଁ ଓ ଗ୍ୟାସ ନିର୍ଗତ ହେଉଛି ତାହା କିପରି ହ୍ରାସ ପାଇବ, ପ୍ରଦୂଷଣ କିପରି ହ୍ରାସ ପାଇବ, ସି ଏସ୍ ଆର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କିପରି ଉନ୍ନତି ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିବ, ରାସ୍ତା ଆଲୋକିକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା , ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି । ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।

ଚୁଙ୍ଗିମାଟି ପଞ୍ଚାୟତ ସରପଞ୍ଚି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗଦୀଶ କିଶୋ କହିଥିଲେ ଯେ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଠାରୁ କାଂଗବାହାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ବୁଲାଇ ରାସ୍ତା ରେ ଯିବାକୁ ପଡୁଛି ତାହାକୁ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଉ, ଲୋକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପାନୀୟ ଜଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଭାବରେ ଯେଉଁ ସବୁ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ୟ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆମେ ଦାବି କରୁଛୁ । ମଞ୍ଚାସୀନ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ , ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଚୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏହି ଜନଶୁଣାଣିରେ ଭାଗ ନେଇ ଏହାକୁ ସଫଳ କରିଥିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

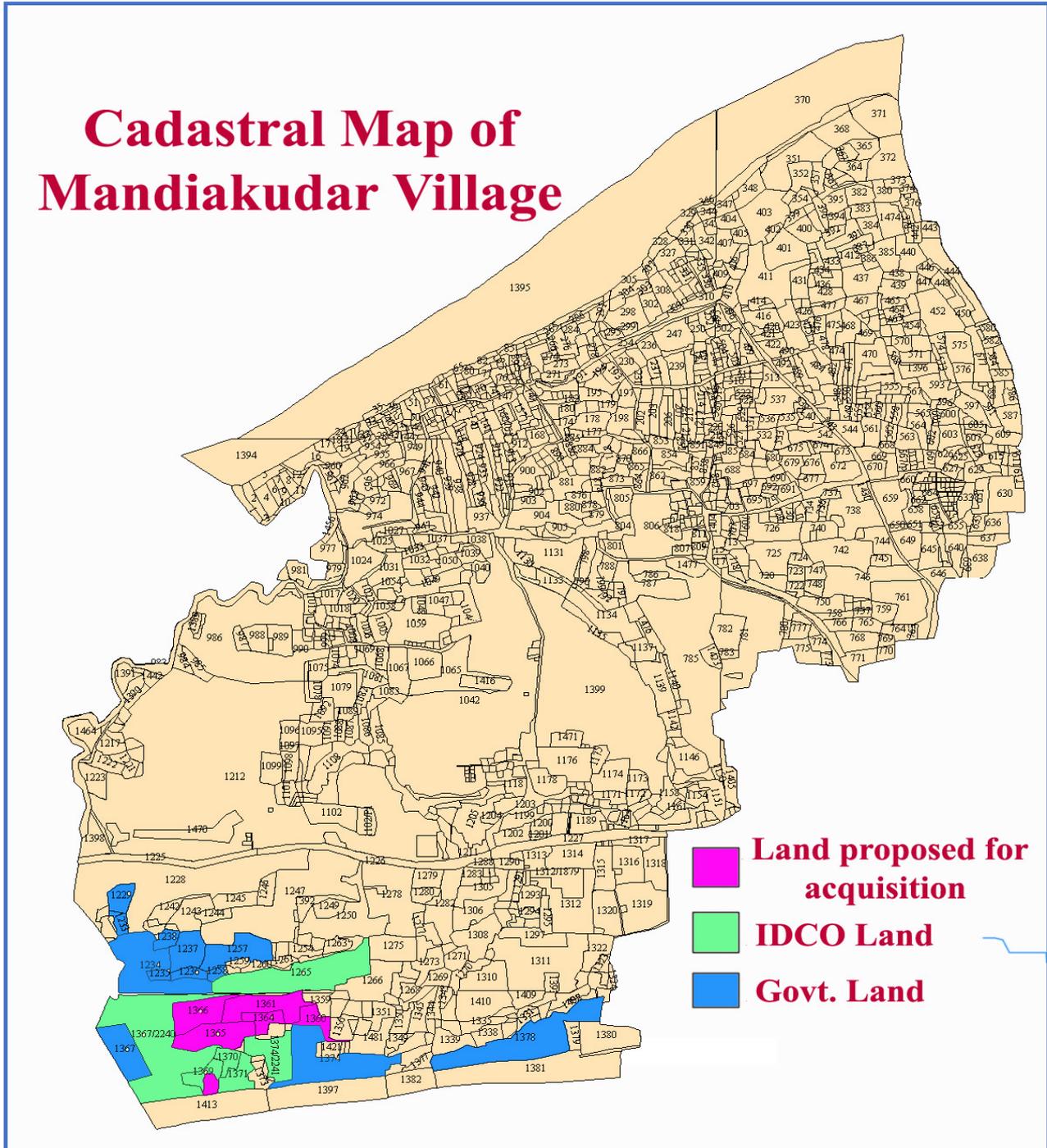
STARR ସଂସ୍ଥାର, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାସ କହିଥିଲେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିବା ମତାମତ ରୁଡାନ୍ତ ବିବରଣୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ବିଶେଷଜ୍ଞ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ । ଲୋକମାନେ ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ ତାହାପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ସେ ମଞ୍ଚାସୀନ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ, ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଚୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏହି ଜନଶୁଣାଣିରେ ଭାଗ ନେଇ ଏହାକୁ ସଫଳ କରିଥିବାରୁ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଓ ଏନ ସି ଟି ଏସ୍ ତରଫରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରି ସଭାପତି ଙ୍କ ଅନୁମତିକ୍ରମେ ସଭାସାଙ୍ଗ କରିଥିଲେ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ ଜମିର ଆକଳନ

୪.୧ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଦର୍ଶାଇଥିବା ମାନଚିତ୍ର

ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରି ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର କାଡାଷ୍ଟ୍ରାଲ ମାନଚିତ୍ର – ୪.୧ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ମାନଚିତ୍ର – ୪.୧ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରି ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର କାଡାଷ୍ଟ୍ରାଲ ମାନଚିତ୍ର

୪.୨ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ, ଉଭୟ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ପରିବେଶ, ସାମାଜିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ସହିତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଭାବିତ

ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳର ଅବସ୍ଥିତ । ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳ ନଥିବା ଏହା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ବିକଳ୍ପ । ଏହାର ପ୍ରଭାବ ୦୧ ଗ୍ରାମ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ଯେଉଁଠାରୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତଥା ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମ୍ପା ଆକଳନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରୁ ମୋଟ ୧୧.୪୯୦ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଯଥାର୍ଥ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଦେବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଏହିପରି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଉଭୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ନେଇ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଛି । ପ୍ରଭାବର ସର୍ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

୪.୩ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ର ପରିମାଣ ଏବଂ ଅବସ୍ଥିତି

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମ୍ପା ଆକଳନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋଟ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

୪.୪ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ କି ?

ବର୍ତ୍ତମାନର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ, (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମ୍ପା ଆକଳନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମଧ୍ୟରେ ସାମିତ ଅଟେ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ସ୍ଥାନ ଦକ୍ଷ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତୃତୀକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ ।

୪.୫ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ତାହାର ଉପଯୁକ୍ତତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରୀକ୍ଷଣ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମ୍ପା ଆକଳନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମ୍ଭାବ୍ୟ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରୟାସ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ସମ୍ଭବ

ନୁହେଁ କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ସର୍ତ୍ତର ଆବଶ୍ୟକତା ତଥା ଭୂଭାଗର ସ୍ଥିତି, ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥିତି, ଭୂବୈଷୟିକ ଅବସ୍ଥା ଅବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ସ୍ଥାନ, ଯୋଗାଯୋଗ ଭିତ୍ତିଭୂମି, ଟପୋଗ୍ରାଫିକ୍ ସର୍ଭେ, ଜଳନିଷ୍କାସନ ପ୍ରଣାଳୀ, ପରିବେଶ ପ୍ରଭାବ, ପାଣିପାଗ ବିଜ୍ଞାନ, ଜଳ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିୟନ, ଭୂବୈଷୟିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଧିୟନ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଏବଂ ସେବା ଯୁନିଟ୍ ସ୍ଥାପନକୁ ଦେଖି କାରଖାନାର ନକ୍ସା ମଧ୍ୟ ବିକଳିତ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ମଣିଷ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀର ପରିବହନ ସହଜ ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ହେବ । ଇଡକୋ ଏବଂ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ ସ୍ୱାଞ୍ଜ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ ର ବୈଷୟିକ ଅଧିକାରୀମାନେ ବିକଳ ବିଷୟରେ ବିଚାର ବିମର୍ଶ କରି ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ବିକଳ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ବୈଷୟିକ ଭାବରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ସ୍ଥାନରେ ଏପରି କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ । ଶେଷରେ, ଅଧିୟନ ଦଳ ସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ବିକଳ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ମନୋନୀତ ସ୍ଥାନ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ନିଶ୍ଚିତ କରେ ।

୪.୬ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ସର୍ବଶେଷ ଉପାୟ କି ?

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ । ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ଥାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ ସ୍ଥାନ ନଥିବା ଏହା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ବିକଳ । ଯେଉଁ ଗ୍ରାମରୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଛି ସେହି ୦୧ ଟି ଗ୍ରାମ ଉପରେ ହିଁ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ ।

୪.୭ ଯଦି ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଜମି, କ୍ରୟ, କିସମ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଲିଜ୍ କିମ୍ବା ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର

ବର୍ତ୍ତମାନର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଛି "ପୂର୍ବରୁ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ସ୍ୱାଞ୍ଜ ଆଇରନ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD) କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା । କମ୍ପାନୀର ପୂର୍ବରୁ ସେଠାରେ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ ହୋଇ ଅଛି । । କମ୍ପାନୀ ନିମନ୍ତେ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଜମି କିଣାଯାଇଛି ।"

୪.୮ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଯେ କୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ ଅବ୍ୟବହୃତ ଜମି ବ୍ୟବହାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ଏହିପରି କୌଣସି ଜମି କାହା ଦଖଲରେ ଅଛି କି ?

ଏହି ପ୍ଲଟକୁ ଘେରି ରହିଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ଲଟ୍ ହେଉଛି ସରକାରୀ ଜମି ଏବଂ ଇଡକୋ ଜମି ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ଏହି ଜମି ଅନ୍ୟ କାହା ଦଖଲରେ ନାହିଁ ।

୪.୯ ଜମିର ପ୍ରକାର, ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଜମିର ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ଏକ କୃଷି ଜମି, ଉଚ୍ଚ ଜମି ପାଇଁ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ଫସଲ ଜାଣି ।

ଗୋଟିଏ ପରିବାର ନିଜ ଜମିକୁ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କୃଷି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି, ସରକାରୀ ଜମି ସଡ଼କ, ରାସ୍ତା, ଚାରଣଭୂମି, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ମନ୍ଦିର ଭଳି ସର୍ବସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ

ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମତା ଆକରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋଟ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ । ଆର ଓ ଆର ଆଧାରରେ ଜମି ବିବରଣୀ ସାରଣୀ- ୪.୧ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆର ଓ ଆର ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଗୋଡା-୨ ଏବଂ ବଗାୟତ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀ ଏହାକୁ ଅଣ ଜଳସେଚିତ ଅସମତଳ, ଉଚ୍ଚ ଭୂମି ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ । ସମଗ୍ର ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜମି ଜଡ଼ିତ ନାହିଁ ।

ଜମିର ପ୍ରକାର , ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଜମିର ବର୍ଗୀକରଣ

ଜମି ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଜମିର ପ୍ରକାରର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଆର ଓ ଆର ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମୟରେ ଏହା ଅବଗତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପୁଚର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ତେଣୁ ମାଲିକଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ଜମି ରହିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନଗଣ୍ୟ ପରିମାଣର ଜମି ରହିବ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଣଜଳସେଚିତ କୃଷି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ। ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ପୁଚ ଖାରୀ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୪.୧: ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ପ୍ରକାର ଓ ପରିମାଣ

ଗ୍ରାମ – ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର

(ଜମିର ପରିମାଣ ଏକରରେ)

କ୍ର ସଂ	ଖାତା ନମ୍ବର	ପୁଚ ନମ୍ବର	ଜମିର ପ୍ରକାର	ପୁଚ ର ସମୁଦାୟ ଜମି (ପରିମାଣ ଏକରରେ)	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ (ଏକରରେ)	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ପୁଚର ଶତକଡ଼ା
୧	୨୧	୧୩୬୦	ଗୋଡା – ୨	୧.୪୮୬	୦.୦୫୦	୩.୩୬
୨		୧୩୬୧	ଗୋଡା – ୨	୪.୨୩୫	୪.୦୧୫	୯୪.୮୧
୩		୧୩୬୪	ଗୋଡା – ୨	୧.୫୦୦	୧.୫୦୦	୧୦୦.୦୦
୪		୧୩୬୬	ଗୋଡା – ୨	୩.୪୦୦	୧.୧୫୫	୩୩.୯୭
୫		୧୩୬୮	ବେଣ୍ଟା ସାଧାରଣ	୦.୬୭୦	୦.୬୭୦	୧୦୦.୦୦
୬	୭୭	୧୩୬୫	ଗୋଡା – ୨	୪.୧୦୦	୪.୧୦୦	୧୦୦.୦୦
				୧୫.୩୯	୧୧.୪୯	୭୪.୬୬

ଉତ୍ସ- ଆର ଓ ଆର ରେକର୍ଡ ଓ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ଯଦି ଏହା ଏକ କୃଷି ଜମି, ଉଚ୍ଚ ଜମି ପାଇଁ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ଫସଲ ଜାଣି –

ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି ଗ୍ରାମର ଅଧିକାଂଶ ଜମି କେବଳ ଚାଷ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି କେବଳ ବର୍ଷା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଚାଷ କରାଯାଏ । ଏହି ଜମି ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଜମିରେ କେବଳ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଧାନ ଚାଷ କରାଯାଏ । ଧାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ଚାଷ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

୪.୧୦ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତାକୁ ନେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ

ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ସମୁଦାୟ ୧୧.୪୯୦ଏକର ଜମି ଅଣଜଳସେଚିତ ଜମି ଅଟେ । ଏହି ଜମି ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଜମିରେ କେବଳ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଧାନ ଚାଷ କରାଯାଏ । ଧାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ଚାଷ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଧାରା ୧୦ (୧), RFCTLAR & R ଆକ୍ଟ ୨୦୧୩ ର ଅଧିକ ୩ ଅଧୀନରେ ଜଳସେଚିତ ଏକାଧିକ ଫସଲ ଚାଷ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଉପଲକ୍ଷ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ନାହିଁ ।

୪.୧୧ ଜମି ଧାରଣର ଆକାର, ମାଲିକାନା ଜାଣି, ଜମି ଆବଣ୍ଟନ, ଆବାସିକ ଘର ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି;

୪.୧୧.୧ ଜମି ଧାରଣର ଆକାର, ମାଲିକାନା ଜାଣି, ଜମି ଆବଣ୍ଟନ,

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତଥା ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଳ୍ପ ଆକରନ ପ୍ଲଟ୍ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋଟ ୧୧.୪୯୦ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆର ଓ ଆର ଅନୁଯାୟୀ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୨ ଟି ଖାତାର ୬ ଟି ପ୍ଲଟର ୮ ଜଣ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ୧୧.୪୯୦୦ ଏକର ଜମି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । କିନ୍ତୁ ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ୪ ଜଣ ମୂଳ ଜମି ମାଲିକ କୌଣସି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବିନା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ତ୍ତେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୪ ଜଣ ଆର ଓ ଆର ଧାରକ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ୪ ଜଣ ଟାଇଟଲ୍ ଧାରକଙ୍କ ପରିବାରର ବଂଶାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଗାଁରେ ୭ ଟି ବିସ୍ତାରିତ ପରିବାର ଥିବା ଅବଗତ ହୋଇଥିଲା । ଶେଷରେ ଏଥିପାଇଁ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଛି। ତେଣୁ, ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେବା ଅଂଶର ମାଲିକାନା ପରିବାର ଉପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ ।

ତହସିଲଦାର, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଜମିର ପରିମାଣ ୧୩୮୪.୧୮୪ ଏକର, ଯେଉଁଥିରୁ ୮୦୨.୮୩୪ ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି (ମୋଟ ଜମିର ୫୮%) ଅଟେ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଅର୍ଥାତ୍ (୧.୪୩ ପ୍ରତିଶତ) ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି (କାରଖାନାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିସ୍ତାର)। ତେଣୁ, ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି ଯେ ଜମି କ୍ଷତି ଏହି ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର (PAFs) ଉପରେ ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ, ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ବିଶେଷ ଭାବରେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଭାବିତ ଜମି ଆଂଶିକ

ଭାବରେ ଚାଷଯୋଗ୍ୟ।

୪.୧୧.୨ ଆବାସିକ ଘର ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ଓ ବେସରକାରୀ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ

କୌଣସି ଆବାସିକ ଗୃହ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଏବଂ ବେସରକାରୀ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବାକୁ ଯାଉନାହିଁ ।

୪.୧୨ ଜମି ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ମାଲିକାନାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗତ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜମିର ମାଲିକାନା, ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ କରାଯାଇଥିବା ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଗତ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗାଁରେ କୌଣସି ଜମି ବିକ୍ରୟ କାରବାର ହୋଇନଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି । ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଆଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଆଧାରରେ ନଗଦ କ୍ଷତିପୂରଣ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହେବ । ଜମି ମୂଲ୍ୟ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜମିର ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁକମ୍ପାରାଣୀ ପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ୧୨% ସୁଧ ଜମିର ମୂଳ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯିବ ।

ପ୍ରଭାବିତ ଜମି ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ସବ-ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବେଞ୍ଚ ମାର୍କ ମୂଲ୍ୟର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି।

ସାରଣୀ ନଂ – ୪.୨ : ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ଲଟର ବେଞ୍ଚ ମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ

ଗ୍ରାମ	ଖାତା ନମ୍ବର	ପ୍ଲଟ ନମ୍ବର	କିସମ	ବେଞ୍ଚ ମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ ଏକର ପ୍ରତି
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	୨୧	୧୩୬୦, ୧୩୬୧, ୧୩୬୪, ୧୩୬୬	ଗୋଡ଼ା – ୨	ଟଙ୍କା. ୩୦,୦୦,୦୦୦.୦୦
		୧୩୬୮	ବେଣ୍ଟା ସାଧାରଣ	ଟଙ୍କା. ୧,୭୦,୦୦,୦୦୦.୦୦
		୧୩୬୫	ଗୋଡ଼ା – ୨	ଟଙ୍କା. ୩୦,୦୦,୦୦୦.୦୦

Source – Office of the Sub-Register, Rajgangpur

୪.୧୨.୧ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ କ୍ଷତି ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଆଧାର

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ କ୍ଷତି ହେଉଥିବା ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିୟମ ଆଧାରରେ ଆକଳନ କରାଯିବ

- (କ) ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଭାବିତ ଜମି ଅବସ୍ଥିତ ସେଠାରେ (ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଆଇନ-୧୮୯୯ ଅନୁଯାୟୀ) ବିକ୍ରି କବଳାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ର ମୋହରରେ ମୁଦ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟ।
- (ଖ) ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମୋଦିତ ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ
- (ଗ) ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରୁ

ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିବା ଜମି କବଳା ମଧ୍ୟରୁ ୫୦ ପ୍ରତିଶତ ଜମିର ହାରାହାରୀ ମୂଲ୍ୟ ।

ପ୍ରଭାବିତ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ କ, ଖ, ଗ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଟି ସର୍ବାଧିକ ତାହା ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ। ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଆର୍.ଟି.ଏଫ୍.ସି.ଟି.ଏଲ୍.ଏ.ଆର୍.ଆର୍ ୨୦୧୩ ର ୧୧(୧) ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରାଥମିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ର ତାରିଖ କୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ। ଜିଲ୍ଲା ସର୍ବ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉପଲକ୍ଷ ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ୩.୮ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।

୪.୧୨.୨ ବିଭିନ୍ନ ଗୁଣକ ଏବଂ ସ୍ଲାଉଡିଙ୍ଗ ଷ୍ଟେଲ

ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଲାଉଡିଙ୍ଗ ଷ୍ଟେଲରେ ଗୁଣନ କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଗୁଣକଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ବୈଧ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ। ଏହା ସାରଣୀ ୩.୪ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।

ସାରଣୀ ୪.୩ ଦୂରତ୍ୱର ପରିଧି, ବିଭିନ୍ନ ଗୁଣକ ଏବଂ ସ୍ଲାଉଡିଙ୍ଗ ଷ୍ଟେଲ

କ୍ର ସଂ	ସ୍ତର	ନିକଟସ୍ଥ ସହର ଠାରୁ ଦୂରତ୍ୱର ପରିଧି	ଗୁଣକ
୧	୧	୦-୧୦	୧.୦୦
୨	୨	>୧୧-୨୦	୧.୨୦
୩	୩	>୨୧-୩୦	୧.୪୦
୪	୪	>୩୧-୪୦	୧.୮୦
୫	୫	୪୦ କିଲୋମିଟର ରୁ ଅଧିକ	୨.୦୦

ଉତ୍ସ- ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସଂଖ୍ୟା No. LA(A)-୨୩/୨୦୧୪/୯୦୬୮ dated ୧୯.୦୩.୨୦୧୬

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ମୋଟ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମତା ଆକଳନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଘରୋଇ ଜମି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଗୁଣକ ସ୍ତର ନିକଟସ୍ଥ ସହରାଞ୍ଚଳ ଠାରୁ ଏହାର ଦୂରତା ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥିର କରାଯିବ।

୪.୧୨.୩ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ, ଜମି ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ଗଛର ମୂଲ୍ୟ

ଆର୍.ଟି.ଏଫ୍.ସି.ଟି.ଏଲ୍.ଏ.ଆର୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ର ୨୯(୧) ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରାଥମିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ର ତାରିଖ କୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ। (କ) ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମି ସହ ସଂଲଗ୍ନ କୋଠା ବାଡ଼ି, ଘର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅତଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ (ଖ) ସେହି ଜମି ଉପରେ ଥିବା ବୃକ୍ଷର ମୂଲ୍ୟ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ। ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଯେ କି ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରନ୍ତି, ସେ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଭବ କଲେ ଜଣେ ଇଞ୍ଜିନିୟର କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟରେ ଯେପରି କି, କୃଷି, ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ, ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ, ରେଶମ ପୋକ ଚାଷ, ମହ୍ୟ ଚାଷ ଇତ୍ୟାଦିରେ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଥିବା କୌଣସି ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ।

୪.୧୨.୪ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି

ଉପର ବର୍ଣ୍ଣିତ ନିୟମ, ୨୦୧୩ର ଧାରା ୩୦ ଅନୁଯାୟୀ, ଜମି ମୂଲ୍ୟର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ଅନୁକମ୍ପା ମୂଳକ ରାଶି ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ସହ ଗୁଣକର ମୂଲ୍ୟକୁ ଗୁଣନ କରାଯିବ। ପରେ ଉପଲବ୍ଧ ପରିମାଣ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ବୃକ୍ଷଆଦିର ମୂଲ୍ୟକୁ ମିଶାଇ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ।

୪.୧୨.୫ ଅତିରିକ୍ତ ପାଉଣା

୨୦୧୩ ଆଇନର ଧାରା ୩୦(୩) ଅନୁଯାୟୀ, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ୧୧(୧) ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରାଥମିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅତିରିକ୍ତ ୧୨ ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନର ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ନିୟମର ଧାରା ୧୯(୧) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଅତିରିକ୍ତ ପାଉଣା ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ପ୍ରଥମରେ ଆସିବ (ସାଧାରଣ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିମନ୍ତେ ଏକ ବର୍ଷ ହିସାବରେ ୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଜମି ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାଉଣା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ଉପର ଲିଖିତ ତଥ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ। ଧାରା ୧୧ (୧), ୩୦(୩) ଏବଂ ୧୯(୧)ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରବନ୍ଧନ ଅନୁଯାୟୀ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଭୂମିର ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରଣାନିମନ୍ତେ କାଳ୍ପନିକ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧୦୦,୦୦୦/- ଉପରେ ଏକ ନମୁନା ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ୪.୪ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

ସାରଣୀ – ୪.୪ ହିସାବ ପ୍ରଣାଳୀର ନମୁନା

କ୍ର.ସଂ	ବିଷୟ	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)
୧	ବଜାର ମୂଲ୍ୟ	୧,୦୦,୦୦୦.୦୦
୨	ଗୁଣକ (ଜମିର ଦୁରତ୍ୱ ହିସାବରେ)	୧
୩	ମୋଟ (୧+୨)	୧,୦୦,୦୦୦.୦୦
୪	ସେହି ଜମି ଉପରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ବୃକ୍ଷର ମୂଲ୍ୟ	୨୦,୦୦୦
୫	ମୋଟ (୩+୪)	୧,୨୦,୦୦୦
୬	୧୦୦% ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି	୧,୨୦,୦୦୦
୭		ହିସାବ କରାଯିବ
ସର୍ବମୋଟ (୫ + ୬ + ୭)		୨,୪୦,୦୦୦+ସୁଧ

Source: Notification No. RDM-LAA-CLRFIC-୨୦୦୦୨-୨୦୧୫(Part) ୨୨୪୮୫R&DM, dated ୨୨.୦୨.୨୦

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ

ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଆକଳନ ଓ ଗଣନା

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର/ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ବିବରଣୀ ଦୁଇଟି ଗେଜେଟ୍ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି, ଯଥା, "ଦି ଗେଜେଟ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ, ନଂ.୪୦, ତାରିଖ ୨୭ ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ୨୦୧୩" ଏବଂ "ଦି ଗେଜେଟ୍ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା, ନଂ.୩୩୧, ତାରିଖ ୧୧ ଫେବୃଆରୀ, ୨୦୧୬" । ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନଗତ ଢାଞ୍ଚା ସମ୍ପର୍କରେ ପୂର୍ବ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧ୍ୟୟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ପରିବାର ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିପାଇଁ ପରିବାରକୁ ଏକ ଏକକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । RFCTLA R & R ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେତୁ ଆଂଶିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆୟ ହରାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ତାହା ଜମିରେ କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ପରିମାଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି ପ୍ରଭାବର ଗମ୍ଭୀରତାକୁ ଅଧିକ (ଆଂଶିକ କିମ୍ବା ପୂର୍ଣ୍ଣ) ହିସାବରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ । ଯଦି ଗୋଟିଏ ପରିବାର ସେମାନଙ୍କର ସମୁଦାୟ ଚାଷ ଜମି ହରାଇଛନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ଅନ୍ୟଥା ଆଂଶିକ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି । ORFCTLA R & R ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୬ ଅନୁଯାୟୀ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଜମି ଏବଂ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେହି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଗଣନା କରାଯିବ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ସର୍ବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଅଧ୍ୟୟନକାରୀ ଦଳ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଗଣନା କରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧ୍ୟୟନରେ ରେ, (୪*୫୦TPD) ସ୍ଵଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମୁଦାୟ ୧୧.୪୯୦ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି ଓଡ଼ିଶାର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ ।

୫.୧. ଜମି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ପରିବାରର ଗଣନା

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆର ଓ ଆର ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୨ ଟି ଖାତାର ୬ ଟି ପ୍ଲଟର ୮ ଜଣ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ୧୧.୪୯୦୦ ଏକର ଜମି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ଚାଷଜମି ହରାଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଭାବରେ ପରିଗଣିତ । କିନ୍ତୁ ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ୪ ଜଣ ମୂଳ ଜମି ମାଲିକ କୌଣସି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବିନା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ତ୍ତେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୪ ଜଣ ଆର ଓ ଆର ଧାରକ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ୪ ଜଣ ଚାଲଚଲ୍ ଧାରକଙ୍କ ପରିବାରର ବଂଶାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଗାଁରେ ୭ ଟି ବିସ୍ତାରିତ ପରିବାର ଥିବା ଅବଗତ ହୋଇଥିଲା । ଶେଷରେ ଏଥିପାଇଁ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଛି । ହାରାହାରି ଏବଂ ଶତକଡ଼ା ପରି ସରଳ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବହାର କରି ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି । ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଅନୁସୂଚି – ୨ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

୫.୧.୧ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟାର ପାର୍ଶ୍ଵଚିତ୍ର

ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଓ ସାମାଜିକ ଆର୍ଥିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଐତିହାସିକ କାଳରୁ ଯେତେବେଳେ ପରିବାର ସମୂହର ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ଜାତି ଓ ଧର୍ମକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଛି । ଏହାର ବିଶେଷ ବିବରଣୀ କୁ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୫.୧ ଧର୍ମ ଓ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଧାରରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ସଂରଚନା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଜାତି						
	ଗ୍ରାମ		ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗ	ସାଧାରଣ ବର୍ଗ	ମୋଟ
୧	ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂ	୦	୭	୦	୦	୭
		%	୦	୧୦୦.୦୦	୦	୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ୭ ଟି ପରିବାରର ତଥ୍ୟ ରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ ପରିବାର ହିନ୍ଦୁ ସଂପ୍ରଦାୟର । ସମସ୍ତ ୭ଟି ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପରିବାର ଅଟନ୍ତି । ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପଛୁଆ ବର୍ଗର ହୋଇଥିବାରୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ।

୫.୧.୨ ଲିଙ୍ଗଗତ ପାର୍ଶ୍ଵଚିତ୍ର

ଲିଙ୍ଗ ବିଭାଜନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ସମାଜରେ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଅଂଶ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକ ସହାୟକ ସୂଚକ, ଯାହା ମାନବ ବିକାଶ ସୂଚକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚକ ଅଟେ । ଏହି ଅଧିକାରରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରୁ ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ପରିବାର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଲିଙ୍ଗ ବର୍ଗୀକରଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୪ (୫୭.୧୪%) ଟି ପୁରୁଷ ଏବଂ ୩ (୪୨.୮୬%) ଜଣ ମହିଳା ଅଟନ୍ତି । ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ଅଧିକାର କରାଯାଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୁଷମୁଖ୍ୟ ପରିବାର ଅଧିକ ଅଟନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର ୧୪.୨୯% (୧ ଜଣ) ମହିଳା ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରୁଥିବା ଦଳର ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ । ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଏକ ସାରାଂଶ ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ -୫.୨ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଲିଙ୍ଗଗତ ସଂରଚନା

ଗ୍ରାମ	ଏକକ	ଉତ୍ତରଦାତା		ପରିବାର ମୁଖ୍ୟ		ମୋଟ
		ମହିଳା	ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ପୁରୁଷ	
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୨	୧	୪	୩	୭
	%	୮୫.୭୧	୧୪.୨୯	୫୭.୧୪	୪୨.୮୬	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ଜନସଂଖ୍ୟାର ଲିଙ୍ଗ ବର୍ଗୀକରଣରୁ ଏହା ଅବଗତ ହେଲା ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟା ୨୭ ଅଟେ ।

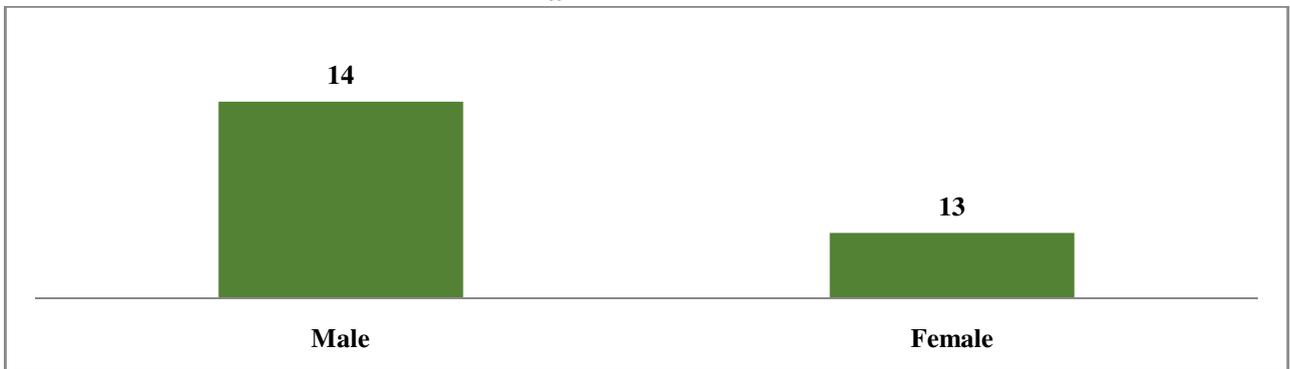
ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୧୪ ଅର୍ଥାତ (୫୧.୮୫%) ପୁରୁଷ ଏବଂ ୧୩ (୪୮.୧୫%) ମହିଳା ଅଟନ୍ତି । ପରିବାରର ହାରାହାରି ଆକାର ୩.୮୫ ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ୯୨୮ ଅଟେ । ଲିଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଉପର ସାରଣୀରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

ସାରଣୀ – ୫.୩ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ବିତରଣ

କ୍ର. ସଂ	ଗ୍ରାମର ନାମ	ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ମୋଟ	ହାରାହାରି ପରିବାରର ଲୋକସଂଖ୍ୟା
୧	ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	୩	୭	୯	୧୬	୫.୩୩
		%	୪୩.୭୫	୫୬.୨୫	୧୦୦.୦୦	

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ଚିତ୍ର - ୫.୧ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ବିତରଣ ପ୍ରତିଶତ ରେ

୫.୧.୩ ବୟସ ସଂରଚନା

ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ ହେଉଛି ଜନସଂଖ୍ୟା ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ରର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ କାରଣ ଏହା ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଜନସଂଖ୍ୟା ଅନୁପାତ ଏବଂ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଭାରକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ବୟସ ବିତରଣର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ବୟସ ଗଠନ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଅବଦାନକୁ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ଜନସଂଖ୍ୟାର ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ବୁଝାଏ ।

ସାରଣୀ – ୫.୪ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଲୋକମାନଙ୍କର ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଗିକରଣ

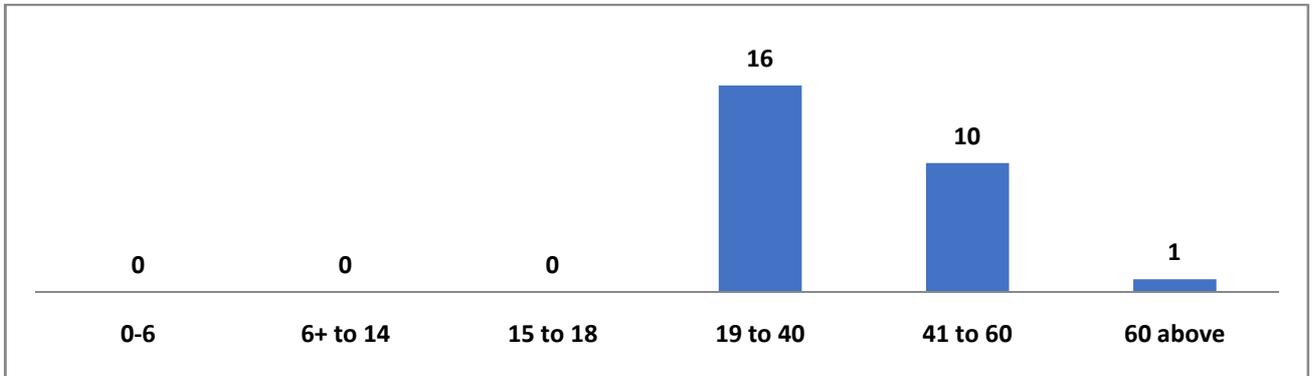
ଗ୍ରାମର ନାମ	ଏକକ	ବୟସ ବର୍ଗ						ମୋଟ
		୦ ରୁ ୬	୭ ରୁ ୧୪	୧୫ ରୁ ୧୮	୧୯ ରୁ ୪୦	୪୧ ରୁ ୬୦	୬୦ ଏବଂ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ	
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୦	୦	୦	୯	୪	୩	୧୬
	%	୦.୦୦	୦.୦୦	୦.୦୦	୫୬.୨୫	୨୫.୦୦	୧୮.୭୫	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ଉପର ସାରଣୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟାର ବୟସ ବର୍ଗରେ ବିତରଣ କୁ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ୧୯-୪୦ ଏବଂ ୪୦-୬୦ ବର୍ଷର ବୟସ ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭାବରେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହି ବୟସ ବର୍ଗର ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସମାଜ, ପରିବାର ଏବଂ ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାର୍ତ୍ତରେ ରେ ଅବଦାନ ପାଇଁ ରୋଜଗାର କରନ୍ତି । ସାରଣୀରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ସର୍ବାଧିକ ୧୬(୫୯.୨୬%) ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବୟସ ବର୍ଗ (୧୯-୪୦ବର୍ଷ) ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ

ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବୟସ ବର୍ଗ ୪୧-୬୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୧୦ (୩୭.୦୪%) ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବୟସ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ୬୦ ଏବଂ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ୧ (୩.୭୦%) ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲେ ଯେ, ୦ ରୁ ୬ ବର୍ଷ ବୟସ ବର୍ଗ , ୭ ବର୍ଷରୁ ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସ ଏବଂ ୧୫ ରୁ ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସ ବର୍ଗମଧ୍ୟରେ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ଏହାର ଅର୍ଥ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ୯୫ % ରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସକ୍ରିୟ ବୟସ ବର୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି । ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ୧୯-୬୦ ବର୍ଷ ବୟସର କାର୍ଯ୍ୟ ବୟସ ଜନସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୯୫% ଜନସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରେ ଯାହାକି ୫ % ନିର୍ଭରଶୀଳ ଭାର ଧାରଣ କରିଥାଏ ଯାହାକି ବହୁତ କମ ଅଟେ । ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବୟସବର୍ଗ ଉପରେ କମ ନିର୍ଭରଶୀଳତା, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଏକ କଠିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ତଥାପି ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ସେହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଚିତ୍ର - ୫.୨ ବିଭିନ୍ନ ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ର ବିଭାଜନ

୫.୧.୪ ସାକ୍ଷରତା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ସ୍ଥିତି

ସମୁଦାୟ ପ୍ରଭାବିତ ୨୭ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତବୟସ୍କ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ସ୍ଥିତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଭାବିତ ବର୍ଗରେ ସର୍ବାଧିକ ଲୋକ ଅର୍ଥାତ ୯(୩୩.୩୩%) ହାଇସ୍କୁଲ ସ୍ତର ଅର୍ଥାତ ନବମ ରୁ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତା ପଛକୁ ୪ (୧୪.୮୧%) ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ନିରକ୍ଷର ଏବଂ ସେହି ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତି ସାମାନ୍ୟ ସାକ୍ଷର, ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ମଧ୍ୟ ପାସ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ନିରକ୍ଷରତା ସ୍ତର ମାତ୍ର ୨୮ (୪.୪୭%) ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ସାକ୍ଷରତା ସଂଖ୍ୟା ୪୦ (୬.୩୯%) ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

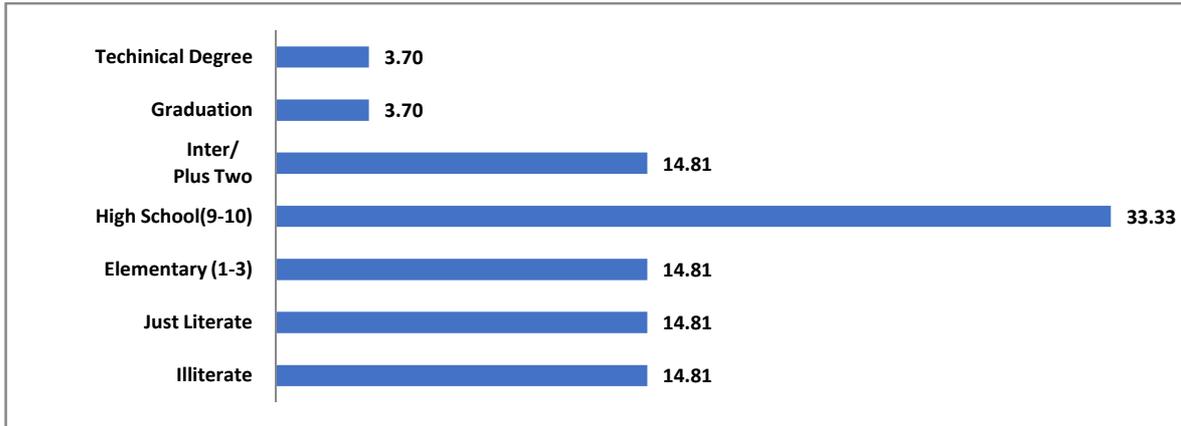
ସାରଣୀ - ୫.୫ ଶିକ୍ଷାର ସ୍ତରକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ର ବିତରଣ

ଗ୍ରାମ	ଏକକ	ନିରକ୍ଷର	ସାମାନ୍ୟ ସାକ୍ଷର	ପ୍ରାଥମିକ (୧-୩)	ହାଇସ୍କୁଲ (୯-୧୦)	ଯୁକ୍ତ ୨	ଗ୍ରାଜୁଏଟ	ବୈଷୟିକ ତିଗ୍ରୀ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୪	୪	୪	୯	୪	୧	୧	୨୭
	%	୧୪.୮୧	୧୪.୮୧	୧୪.୮୧	୩୩.୩୩	୧୪.୮୧	୩.୭୦	୩.୭୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ଚିତ୍ର – ୫.୩ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତାର ସ୍ଥିତି (ସମସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଶତକଡ଼ାରେ)

୫.୧.୫ ବୃତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ବିତରଣ

ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି, ଯାହାକି ଜୀବିକା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ହାର ଏବଂ ରୋଜଗାରର ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

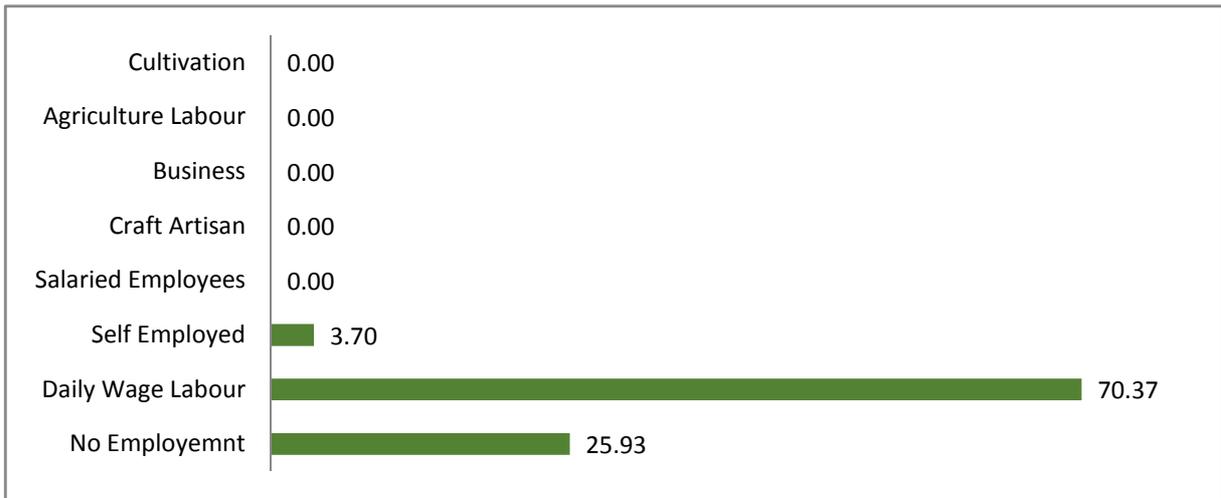
ସାରଣୀ - ୫.୬ ବୃତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ବିତରଣ

ଗ୍ରାମ	ଏକକ	ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ	କୃଷି ଶ୍ରମିକ	ଦିନ ମଜୁରିଆ	ବେତନଭୋଗୀ କର୍ମଚାରୀ	ହସ୍ତଶିଳ୍ପ କାରିଗର	ବ୍ୟବସାୟ	ଆତ୍ମ ନିଯୁକ୍ତି	କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ନାହିଁ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୦	୦	୧୯	୦	୦	୦	୧	୭	୨୭
	%	୦.୦୦	୦.୦୦	୭୦.୩୭	୦.୦୦	୦.୦୦	୦.୦୦	୩.୭୦	୨୫.୯୩	୧୦୦.୦୦

ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରୁ ଅବଗତ ଯେ, ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ୨୭ ଜଣ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୭୭.୯୨% କିଛି ନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛନ୍ତି । ଯାହାର କି ବୟସ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯ ରୁ ୬୦ ବର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟରେ । ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେକାରୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୨.୦୮% । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ୧ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବୃଦ୍ଧ ଏବଂ କାମ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହନ୍ତି ।

ଯେଉଁମାନେ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଜଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ପରିବାରର ଆୟରେ ଯୋଗଦାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୦ (୭୨.୯୨%) । ରୋଜଗାରର ନମୁନାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାବେଳେ ଏହା ଅବଗତ ହେଲା ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ବର୍ଗର ଅର୍ଥନୈତିକ ସକ୍ରିୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଅର୍ଥାତ ୧୯ (୨୦.୦୦%) ବ୍ୟକ୍ତି ଦିନ ମଜୁରିଆ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜଣେ ବି ବ୍ୟକ୍ତି ଚାଷ କିମ୍ବା କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନାହାଁନ୍ତି । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏହି ଜନସଂଖ୍ୟା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ ଉପର ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଚିତ୍ର - ୫.୪ ବୃତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିଭାଜନ

୫.୧.୬ ଆୟ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟତା ଓ ରଣଗ୍ରସ୍ତତା

ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ଆୟ ଦାରିଦ୍ର୍ୟତା ଓ ରଣର ଅବସ୍ଥା ତାହାର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିର ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚକ। ଲୋକମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତି ଆୟ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଓ ରଣ ଗ୍ରସ୍ତତା ଆଦିର ସୁଚନାମାନ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ପାରିବାରିକ ଆୟର ବିତରଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସର୍ବାଧିକ ୩ (୪୨.୮୬%) ପରିବାରର ଆୟ ବାର୍ଷିକ ଟଙ୍କା ୪,୦୦,୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ରହିଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବାଧିକ ୨ (୨୮.୫୭%) ପରିବାର ର ଆୟ ଟଙ୍କା ୩,୦୧,୦୦୦ ରୁ ଟଙ୍କା ୪,୦୦୦,୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଆୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ତୃତୀୟ ସର୍ବାଧିକ ୨ (୨୮.୫୭%) ପରିବାରର ବାର୍ଷିକ ଆୟ ଟଙ୍କା ୨,୦୦,୦୦୧ ରୁ ଟଙ୍କା ୩,୦୦,୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ । କୌଣସି ପରିବାର ଆୟ ଟଙ୍କା ୨,୦୦,୦୦୦ ରୁ କମ ନାହିଁ ।

ସାରଣୀ ୫.୭: ଆୟ ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁସାରେ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ବିଭକ୍ତିକରଣ (ସମସ୍ତ ଉତ୍ସରୁ ବାର୍ଷିକ ଆୟ)

ଗ୍ରାମ	ଏକକ	୨,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାରୁ କମ	ଟ. ୨୦୦୦୦୧ - ୩୦୦୦୦୦	ଟ. ୩୦୦୦୦୧ - ୪୦୦୦୦୦	ଟ. ୪,୦୦,୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୦	୨	୨	୩
	%	୦.୦୦	୨୮.୫୭	୨୮.୫୭	୪୨.୮୬

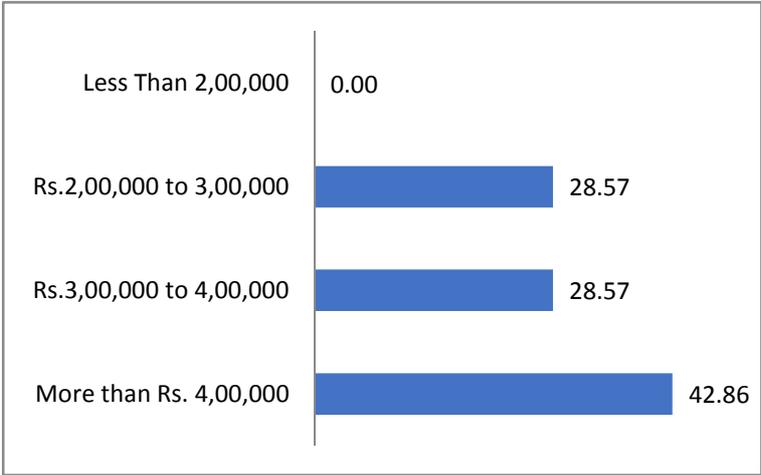
ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୨୦,୦୦୦ ରୁ କମ୍ ଆୟ କରୁଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ରଙ୍ଗରାଜନ୍ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଆକଳନ ଅନୁଯାୟୀ ଦାରିଦ୍ର ସୀମାରେଖା ତଳେ ରହୁଥିବା ଗରିବ ବର୍ଗ ପରିବାର ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରେ । ରଙ୍ଗରାଜନ୍ କମିଟି ଅନୁଯାୟୀ ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ପରିବାର ମୁଣ୍ଡପିଛା ଦୈନିକ ୩୨ ଟଙ୍କା ରୁ କମ୍ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ୪୭ ଟଙ୍କା ରୁ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ BPL ବର୍ଗର ପରିବାର

ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ହାରାହାରି ପରିବାରରେ ୫ ଜଣ ସଭ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ ଦିନକୁ ୧୬୦ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ମାସକୁ ୪୮୦୦ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ କରୁଥିଲେ ବିପିଏଲ୍ ବର୍ଗର ପରିବାର

ଭାବରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଉପର ସାରଣୀ ଓ ଚିତ୍ରରେ ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତିୟ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

ଚିତ୍ର ୫.୫ଆୟ ପରିସର ଅନୁଯାୟୀ ପରିବାରର ବିତରଣ

ଗାଁର ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଘରୋଇ ସ୍ତରର ଆୟରୁ ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଗ୍ରାମ ଦୁଇଟିର କୌଣସି ପରିବାର ଦାରିଦ୍ର ସୀମାରେଖା ତଳେ ନାହାନ୍ତି । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ, ଯେହେତୁ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଭଲ ଆୟ ଅଛି ତେଣୁ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନେ ଭୂମିହୀନତା ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତାର ଶିକାର ହେବେ ନାହିଁ ।

ତଥାପି ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୀତିଗତ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଶମନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଢାଞ୍ଚା ନିମ୍ନରେ ସାରଣୀ ୫.୮ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବାଧିକ ଅର୍ଥାତ ୩(୪୨.୮୬%) ପରିବାର ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ମାସକୁ ଟଙ୍କା ୫୦୦୧/- ଟଙ୍କା ୬,୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବାବେଳେ ତା ପଛକୁ ୨ (୨୮.୫୭%) ପରିବାରର ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟଙ୍କା ୪୦୦୧/- ରୁ ଟଙ୍କା ୫୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ୧ (୧୪.୨୦%) ପରିବାର ର ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟଙ୍କା ୬୦୦୧/- ରୁ ଟଙ୍କା ୭୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ସେହି ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ପରିବାରର ଖର୍ଚ୍ଚ ଟଙ୍କା ୪୦୦୦/- ରୁ କମ ଅଟେ ।

ସାରଣୀ ୫.୮: ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମାସିକ ବ୍ୟୟ (ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ)

ଗ୍ରାମ ର ନାମ		ଟ. ୪୦୦୦/- କମ	ଟ. ୪୦୦୧/- ରୁ ଟ. ୫୦୦୦/-	ଟ. ୫୦୦୧/- ରୁ ଟ. ୬୦୦୦/-	ଟ. ୬୦୦୧/- ରୁ ଟ. ୭୦୦୦/-	ଟ. ୭,୦୦୦/- ରୁ ଅଧିକ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୧	୨	୩	୧	୦	୭
	%	୧୪.୨୯	୨୮.୫୭	୪୨.୮୬	୧୪.୨୯	୦.୦୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଅଣ-ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମାସିକ ବ୍ୟୟ ଢାଞ୍ଚା ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ଅଣ-ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ ୩ (୪୨.୮୬%) ଟି ପରିବାରର ମାସକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟଙ୍କା ୬୦୦୧/- ରୁ ଟଙ୍କା ୭୦୦୦/- ମଧ୍ୟରେ

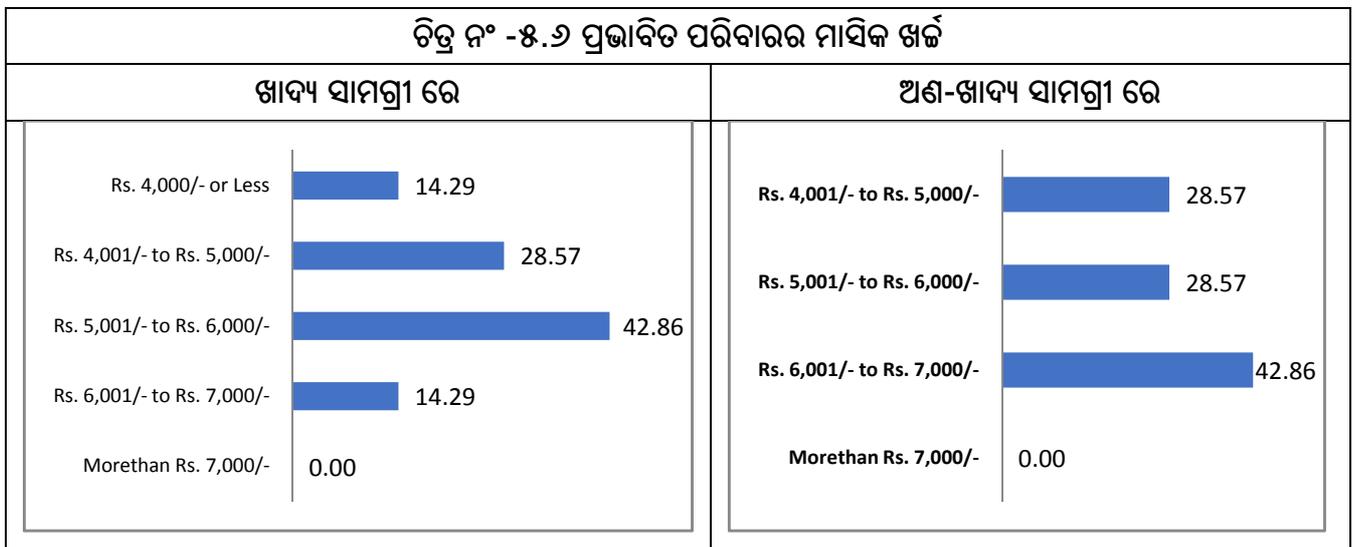
ଝାର/ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍/ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ (ଟି ଓ ଆର ୨୭-୦୦୦୦୧)

ହୋଇଥାଏ ତା ପଛକୁ ୨ (୨୮.୫୭) ଟି ପରିବାରର ମାସକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟଙ୍କା ୫୦୦୧/- ରୁ ଟଙ୍କା ୬୦୦୦/- ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେହି ୨ (୨୮.୫୭) ଟି ପରିବାରର ମାସକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟଙ୍କା ୪୦୦୧/- ରୁ ଟଙ୍କା ୫୦୦୦/- ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥାଏ ।

ସାରଣୀ ୫.୯: ଅଣ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମାସିକ ବ୍ୟୟ (ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ)

ଗ୍ରାମ ର ନାମ		ଟ. ୪୦୦୦/- କମ	ଟ. ୪୦୦୧/- ରୁ ଟ. ୫୦୦୦/-	ଟ. ୫୦୦୧/- ରୁ ଟ. ୬୦୦୦/-	ଟ. ୬୦୦୧/- ରୁ ଟ. ୭୦୦୦/-	ଟ. ୭,୦୦୦/- ରୁ ଅଧିକ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୦	୨	୨	୩	୦	୭
	%	୦.୦୦	୨୮.୫୭	୨୮.୫୭	୪୨.୮୬	୦.୦୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

୫.୧.୭ ରଣ

ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ୩(୪୨.୮୬%) ପରିବାର ସେମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ନିମନ୍ତେ ରଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ୪(୫୭.୧୪%) ପରିବାର କୌଣସି ରଣ କରି ନାହାନ୍ତି । ଉପର ସାରଣୀରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ପରି ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଢାଞ୍ଚାରୁ; ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପରିବାର ଉପଭୋକ୍ତା ଅଭାବ ପରିବାର ବର୍ଗରେ ନାହାଁନ୍ତି, ତଥାପି ସେମାନେ ରଣଗ୍ରସ୍ତ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ଘଟଣା ପଛରେ ଥିବା କିଛି କାରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରେ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ପରିବାରର ଗତ ବର୍ଷର ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ରଣ ତଥ୍ୟ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଜମା ହୋଇଥିବା ରଣର ତଥ୍ୟ ଅଟେ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଅଧିକ ଆୟ କରୁଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକ ପରିଶୋଧ କରିବାର କ୍ଷମତା ଅଛି । ତେଣୁ, ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଉଭୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ତଥା ଅଣଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉତ୍ସରୁ

ସାରଣୀ ୫.୧୦ : କେତେ ପରିବାର ରଣ ନେଇଛନ୍ତି				
		ହଁ	ନାହିଁ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୩	୪	୭
	%	୪୨.୮୬	୫୭.୧୪	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ସହଜରେ ରଖି ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବାର ର ମୁଖ୍ୟ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଜୀବନସାଥୀ ରଖି କରିଛନ୍ତି । ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ପରିବାରମାନେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଦଳ ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସ ରୁ ରଖି ନେଇଛନ୍ତି । ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଏହା ଅବଗତ ହେଲା ଯେ, ପରିବାରମାନେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରଖି ନେଇଛନ୍ତି ।

ସାରଣୀ ୫.୧୧ ରଖି ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

		କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ	ପିଲାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବ	ଗୃହ ନିର୍ମାଣ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୩	୦	୦	୦	୦	୦	୩
	%	୧୦୦.୦୦	୦.୦୦	୦.୦୦	୦.୦୦	୦.୦୦	୦.୦୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

୫.୧.୮ ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି

ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟାର ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେଲା ଯେ, ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟାରୁ ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅବିବାହିତ ଅଛନ୍ତି । ମୋଟ ୨୭ ଜଣ ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ୧୦ (୩୭.୦୪%) ଜଣ ବିବାହିତ । ଅବିବାହିତ, ଯେଉଁଥିରେ ବିବାହ ବୟସରୁ କମବୟସ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୫ (୫୫.୫୬%) ଅଟେ । ଯେଉଁମାନେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଛାତ୍ରପତ୍ର ବିନା ନିଜ ଜୀବନସାଥୀଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା ରହୁଛନ୍ତି ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରଭାବିତ ବର୍ଗରେ ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ୨ (୭.୪୧%) ଜଣ ବିଧବା ଅଟନ୍ତି । ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗ୍ରାମ ତଥ୍ୟ ସାରଣୀ ୫.୧୨ ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ – ୫.୧୨ ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ର ବିତରଣ

ଗ୍ରାମ ର ନାମ		ବିବାହିତ	ଅବିବାହିତ	ଛାତ୍ରପତ୍ର	ଅଲଗା ରହୁଥିବା	ବିଧବା	ବିପତ୍ନୀକ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୧୦	୧୫	୦	୦	୨	୦	୨୭
	%	୩୭.୦୪	୫୫.୫୬	୦.୦୦	୦.୦୦	୭.୪୧	୦.୦୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

୫.୧.୯ ଦୁଗ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତି

ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦୁଗ୍ଧ ଅବସ୍ଥାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ୭ ଟି ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି (ଏସ ଟି) ପରିବାର ତେଣୁ ଦୁଗ୍ଧ ପରିବାର । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୩ (୪୨.୮୬%) ଟି ପରିବାର ମହିଳାମୁଖ୍ୟ ପରିବାର ଏବଂ ସେମାନେ ବହୁବିଧ ଦୁର୍ବଳତାର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଘଟଣାରେ ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ସଙ୍କଟରେ ଅଧିକ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆବଶ୍ୟକ । ସୌଭାଗ୍ୟବଶତଃ କୌଣସି ପରିବାର ଭିନ୍ନକ୍ଷମ, କାମ

ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଦେଶାନ୍ତର ଯାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଏଚ୍.ଆଇ.ଭି. ଏଡସ ଆକ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ନାହାନ୍ତି ।

ସାରଣୀ ୫.୧୩: ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଦୁସ୍ଵଚର ସ୍ଥିତି

ଗ୍ରାମର ନାମ		ମୋଟ ପରିବାର	ଏସ ସି ପରିବାର	ଏସ ଟି ପରିବାର	ମହିଳା ମୁଖ୍ୟ ପରିବାର	ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ପରିବାର	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୭	୦	୭	୩	୦	୭
	%		୦.୦୦	୧୦୦.୦୦	୪୨.୮୬	୦.୦୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

୫.୨. ବାସକରୁଥିବା ପରିବେଶର ଗୁଣବତ୍ତା

ଜୀବନର ଗୁଣବତ୍ତା, ବାସକରୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ପରିବେଶ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭରଶୀଳ, ଏହା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର ସ୍ଥିତି, ଆରାମ ଏବଂ ସୁଖ ଦାୟକ ଜୀବନର ମାନକର ସୂଚକ ଅଟେ । ଏଥିରେ ଗୃହର ଅବସ୍ଥା, ଆରାମଦାୟକ ଜୀବନଯାପନ ପାଇଁ ଘରୋଇ ସାମଗ୍ରୀର ଅଧିକାର, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ, ପରିମଳ, ଶିକ୍ଷା, ଶକ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାଗରିକ ସୁବିଧା, ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା, ଧାର୍ମିକ ବିଶ୍ଵାସ ଏବଂ ପରିବେଶ ପରି ସୂଚକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଉପରୋକ୍ତ ସୂଚକାଙ୍କ ଉପରେ ଆଧାର କରି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଦ୍ଵାରା ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିବା ଜୀବନ ଗୁଣର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ନିମ୍ନରେ ଅନୁଲେଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

୫.୨.୧ ବାସଗୃହର ଅବସ୍ଥା, ମୌଳିକ ସୁବିଧା ର ଉପଲବ୍ଧତା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ଥିତି

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଧିୟନରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣର ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ମୌଳିକ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ଆକଳନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହିପରି, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଗୃହର ଗଠନ, ଏହାର ବ୍ୟବହାର, ଗୃହ ସ୍ଥିତିର ଦିଗ ଏବଂ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧତା ଇତ୍ୟାଦି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଦୃଷ୍ଟିରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ବିଭାଗରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ସୂଚକାଙ୍କ ଉପରେ ଆଧାର କରି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଦ୍ଵାରା ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିବା ଚଳଣି ବିଷୟରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ନିମ୍ନ ଅନୁଲେଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଅଧିୟନ ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଯଦିଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ନିଜସ୍ଵ ଘର ଅଛି ଅଧିୟନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ଯଦିଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ନିଜସ୍ଵ ଘର ଅଛି, ମାତ୍ର ୪ (୫୭.୧୪%) ପରିବାରଙ୍କ ପାଖରେ ବାସସ୍ଥାନ ଜମିର ମାଲିକାନା ଅଛି ଏବଂ ବାକି ୩ (୪୨.୮୬%) ଟି ପରିବାର ସରକାରୀ (ଜଙ୍ଗଲ) ଜମି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ଘର ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । ଘର ଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନା ଥିବା ଏହି ଘରଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସାରଣୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଏହି ଘରଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏହା ସୂଚିତ କରୁଛି ଯେ ସମସ୍ତ ପରିବାରର ଘରର କାନ୍ଥ ଲଗା ଏବଂ ସିମେଣ୍ଟରେ ନିର୍ମିତ, କଂକ୍ରିଟ୍ ଛାତ ଏବଂ ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣ ରହିଛି ।

ସମସ୍ତ ପରିବାରରେ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗ ଅଛି ଯାହା ଆଧୁନିକ ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକତା । କୌଣସି ପରିବାରରେ ଘର ଭିତରେ ଗାଧୁଆ ଘର ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ ଏବଂ ୨ (୨୮.୫୭%) ଟି ପରିବାରରେ ଘର ଭିତରେ କିମ୍ବା ଘର ନିକଟରେ ଶୌଚାଳୟ ଉପଲବ୍ଧ । ଗ୍ରାମର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ ନଦୀ କିମ୍ବା ନଳକୂପରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିମଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ ଖୋଲାରେ ମଳତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି । ସମସ୍ତ ପରିବାରର ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ପରିବାରରେ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ (ଗାଈ, ଛେଳି, କୁକୁଡ଼ା) ଅଛି ସେଠାରେ ସେମାନଙ୍କର ଗୃହାଳ ଘର ଅଛି। ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ୩ (୪୨.୮୬%) ଟି ପରିବାରରେ ପଶୁପାଳନ ପାଇଁ ପୃଥକ ସ୍ଥାନ ଅଛି ।

ସାରଣୀ ୫.୧୪ ଗୃହନିର୍ମାଣର ଢାଞ୍ଚା			
		ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	
		ସଂଖ୍ୟା	%
ନିଜ ଗୃହରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି		୭	୧୦୦.୦୦
ନିଜ ଜମି		୪	୫୭.୧୪
ଭଡା		Nil	Nil
ଜବାର ଦଖଲ ସରକାରୀ (ଜଙ୍ଗଲ) ଜମି		୩	୪୨.୮୬
ଛାତ	କଂକ୍ରିଟ୍	୭	୧୦୦.୦୦
	ଆକବେଷ୍ଟସ	Nil	Nil
	ଟାଳଛପର	Nil	Nil
ଚଟାଣ	ଟାଇଲ / ମୋଟାଜାକ	Nil	Nil
	ସିମେଣ୍ଟ	୭	୧୦୦.୦୦
	ମାଟି	Nil	Nil
କାନ୍ଥ	ଇଟା	୭	୧୦୦.୦୦
	କାଦୁଅ ଓ ବାଉଁଶ	Nil	Nil
ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ			

ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘରର କାନ୍ଥ ସହିତ ଗୃହାଳ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇ ରହିଛି । ପାନୀୟ ଜଳର ଉତ୍ସ ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ପରିବାରର ପାନୀୟ ଜଳ ପାଇଁ ନଳକୂପ/ହାତପମ୍ପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

ସାରଣୀ ୫.୧୫: ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନାଗରିକ ସୁବିଧା

ନାଗରିକ ସୁବିଧା	ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	
	ସଂଖ୍ୟା	%
ଗୃହପାଳିତ ପଶୁମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅଲଗା ଗୃହାଳ	୩	୪୨.୮୬
ଘରଭିତରେ ଗାଧୁଆଘର	୦	୦.୦୦
ଘରଭିତରେ ଶୌଚାଳୟ	୨	୨୮.୫୭
ଘରଭିତରେ ଧୁଆଧୁଇ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନ	୦	୦.୦୦
ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗ	୭	୮୫.୭୧

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ତଥ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ସର୍ବନିମ୍ନ ଜୀବନଧାରଣର ମାନ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଆଧୁନିକ ସରଞ୍ଚାମା ଯେପରିକି, ଟେଲିଭିଜନ୍, ପଞ୍ଜା, ଦୁଇ ଚକିଆଗାଡ଼ି ଅଧିକାଂଶ ପରିବାର ନିକଟରେ ଅଛି । ଅନ୍ୟ ପରିବାର ନିକଟରେ ଏପରି ଆଧୁନିକ ସରଞ୍ଚାମାର ଅଭାବ ରହିଛି । କୌତୁହଳର ବିଷୟ ହେଉଛି, ସାଇକେଲ, ଦୁଇ ଚକିଆ ଯାନ, ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ଅଧିକାଂଶ ପରିବାର ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ।

୫.୨.୨ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଚରଣ

ମାନବ ସମ୍ବଳ ଗଠନ ଏବଂ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଜୀବନଧାରଣ ଉଭୟ ପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରିବାରର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଚରଣ ସୂଚନା ସାରଣୀ ୫.୧୮ ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୫.୧୭: ସର୍ଭେ ପୂର୍ବରୁ ଗତ ୧୨ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଅସୁସ୍ଥତାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟ

ଗ୍ରାମର ନାମ		ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	ଅସୁସ୍ଥତାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ପରିବାର	ନିୟମିତ ରୋଗରେ ଶିକାର ହୋଇଥିବା ପରିବାର	କେଉଁ ପ୍ରକାର ନିୟମିତ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇଛନ୍ତି
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୭	୪	୩	ଶ୍ୱାସ, ଥଣ୍ଡା/ ଜ୍ୱର ଚରମ ରୋଗ, ମଧୁମେହ,
	%	୧୦୦.୦୦	୫୭.୧୪	୪୨.୮୬	

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀ ସୂଚାଇ ଦେଉଛି ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ ୪ (୫୭.୧୪%) ଟି ପରିବାର ବେଳେବେଳେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଥିବାର ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାବେଳେ ୩(୪୨.୮୬%) ପରିବାରର କେତେକ ସଦସ୍ୟ ନିୟମିତ ରୋଗର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ସରକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର (୮୦% ରୁ ଅଧିକ) ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ପାଇଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ରୋଗ ପାଇଁ ଆଲୋପାତ୍ମକ ଚିକିତ୍ସା ନେଇଥିଲେ । ୫ (୭୧.୪୩%) ପରିବାର ଘରୋଇ ହସ୍ପିଟାଲ ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ୨ ଜଣ ସରକାରୀ ଏବଂ ଘରୋଇ ଏଲୋପାତ୍ମକ ଚିକିତ୍ସା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ସାରଣୀ ୫.୧୭: ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା

		ସରକାରୀ ଲୋପାତ୍ମକ	ଘରୋଇ ଏଲୋପାତ୍ମକ	ସରକାରୀ ଏବଂ ଘରୋଇ ଏଲୋପାତ୍ମକ	ହୋମିଓପାତ୍ମକ	ଆୟୁର୍ବେଦିକ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୦	୫	୨	୦	୦	୭
	%	୦.୦୦	୭୧.୪୩	୨୮.୫୭	୦.୦୦	୦.୦୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉପଲବ୍ଧତା ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ୪ (୫୭.୧୪%) ଜଣ , ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ୨ (୨୮.୫୭%) ଏବଂ ଘରୋଇ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଲିନିକରେ ମାତ୍ର ୧ (୧୪.୨୯%) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତରଖାନା ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ହେଉଛି ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା । ଏହା ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତରଖାନା ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସୂଚାଇ ଦିଏ ।

ସାରଣୀ ୫.୧୮: ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଉପଲବ୍ଧତା

		ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର	ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର	ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତରଖାନା	ବେସରକାରୀ କ୍ଲିନିକ	ବେସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନା	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୦	୨	୪	୧	୦	୭
	%	୦.୦୦	୨୮.୫୭	୫୭.୧୪	୧୪.୨୯	୦.୦୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

୫.୩. ଜୀବିକା ହରାଇଥିବା ପରିବାର ଗଣନା

RFCTLAR & R Act ୨୦୧୩ ର ଧାରା ୩ ର ଉପ-ଧାରା (ii) ର ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବର୍ଗରେ, କେବଳ ଭୂମିହୀନ ପରିବାର, ଯାହାର ଜୀବିକା ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବରେ କହିଲେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଏହି ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହାର ଜମି ଉପରେ କୌଣସି ମାଲିକାନା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହିପରି ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟମାନେ କୃଷି ଶ୍ରମିକ ହୋଇପାରନ୍ତି, ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଭାଗଚାଷୀ ହୋଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଫଳ ଭୋଗ ଅଧିକାର, ଫସଲର ଅଂଶଦାର କିମ୍ବା କାରିଗର କିମ୍ବା ତିନିବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପାରନ୍ତି, ଯାହାର ପ୍ରାଥମିକ ଜୀବିକା ଉତ୍ସ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଛି । ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ସେପରି କୌଣସି ପରିବାର ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିନଥିଲା ।

୫.୪. ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ପରିବାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାରମ୍ପରିକ ଜଙ୍ଗଲବାସିନ୍ଦା ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାର ହରାଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଗଣନା

ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀର ନେତା, ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଦସ୍ୟ ଏପରିକି ତହସିଲଦାରଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ତଥା ଅଧିୟନ ଦଳର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ରୁ ଅବଗତ ହେଲା ଯେ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ଏପରି କୌଣସି ପରିବାର ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

୫.୫. ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରର ଗଣନା:

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ସେପରି କୌଣସି ପ୍ରକାର ପରିବାର ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

୫.୯ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସାମାଜିକ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି (ଜଙ୍ଗଲ ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରହକାରୀ, ଶିକାରୀ, କେଉଟ, ଏବଂ ନାଉରିଆ)

ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶିକାରୀ, ମହ୍ୟଜୀବୀ ଏବଂ ତଙ୍ଗାଚାଳନା ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ । ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏଠାରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା କେବଳ ଏହି

ସାରଣୀ ୫.୧୯: ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ						
ଗ୍ରାମର ନାମ		ଏସ ସି	ଏସ ଟି	ଓ ବି ସି	ସାଧାରଣ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୨	୪	୩	୧	୧୦
	%	୨୦.୦୦	୪୦.୦୦	୩୦.୦୦	୧୦.୦୦	୧୦୦.୦୦
ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ						

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନର ପ୍ରାଥମିକ ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଅଧିୟନ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଏହି ବର୍ଗର ଗୋଟିଏ ବି ପରିବାର ଗଣନା କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଯେ କୌଣସି ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉଭୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଙ୍କ ଉପରେ

ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ଯାହାର ଜମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଗ୍ରାମରେ ରହୁଥିବା ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଜମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇନାହିଁ ସେହି ଲୋକଙ୍କୁ ପରୋକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର କୁହାଯାଏ ।

RFCTLARR ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପରୋକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ବିଶେଷ ଭାବରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ , ଉଭୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ମତାମତ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ, ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ ସମୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରୁ ୧୦ ଟି ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରରୁ ମନମୁତାବକ ନମୁନା ପ୍ରଣାଳୀ ଗ୍ରହଣ କରି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୫.୨୦: ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ର ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିରେ ବିତରଣ				
ଗ୍ରାମର ନାମ		ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୨୨	୨୩	୪୫
	%	୪୮.୮୯	୫୧.୧୧	୧୦୦.୦୦
ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ				

ଏହା ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ପରୋକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ ୧୦ ଟି ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ୨(୨୦%) ଟି ପରିବାର ଅଛି; ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ୪(୪୦%) ଟି ପରିବାର ଅଛି , ଓବିସି ପରିବାର ୩(୩୦%) ଟି ଅଛି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧(୧୦.୦୦%) ପରିବାର ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଅଟନ୍ତି । ପରିବାର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା ୫.୨୦ରେ

ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୫.୨୧ରେ ନମୁନା ଆକାରରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜନସଂଖ୍ୟା ର ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିରେ ବିତରଣ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିରେ ବିତରଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ମୋଟ ୪୫ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପୁରୁଷ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୨ (୪୮.୮୯%) ଏବଂ ମହିଳା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୩ (୫୧.୧୧%) ଅଟେ । ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ୧୦୪୫ ।

ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିତରଣ ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା ୫.୨୨ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସାରଣୀରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବୟସ ଶ୍ରେଣୀ (୧୯-୪୦) ବୟସ ମଧ୍ୟରେ ୪୪.୪୪% ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି, ତା'ପଛକୁ ୪୧ ରୁ ୬୦ ବର୍ଷ ବୟସ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ୧୭.୭୮% ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ୬୦ ଏବଂ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୦% ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ୭ ରୁ ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସ ଶ୍ରେଣୀମଧ୍ୟରେ ୬.୬୭% ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ଅର୍ଥାତ ୧୯-୬୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୬୨% ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଯାହାକି ୩୮% ର ନିର୍ଭରଶୀଳ ଭାର ଧାରଣ କରିଥାଏ ଯାହାକି ବହୁତ ଅଧିକ ଅଟେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀ ଓ ଚିତ୍ର ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ବଣ୍ଟନ ଦର୍ଶାଉଛି ।

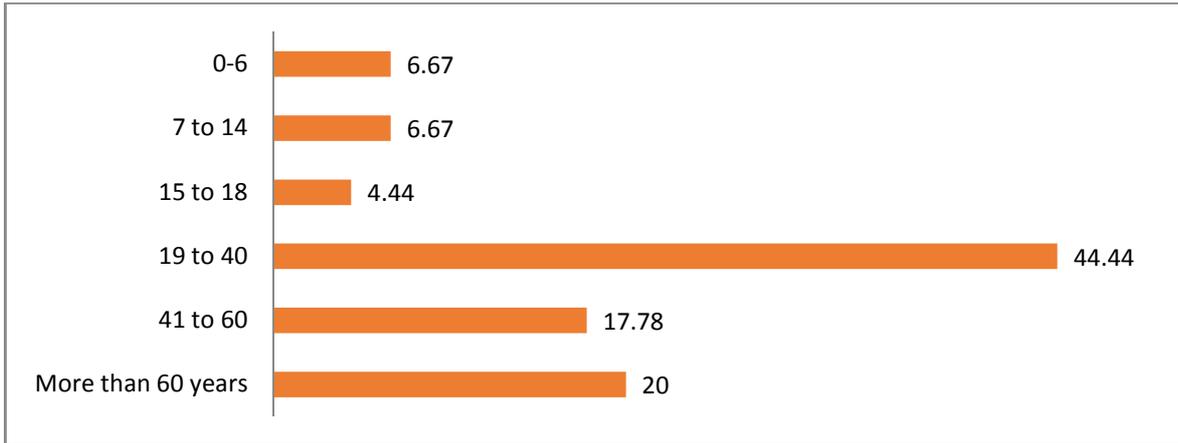

ସାରଣୀ ୫.୨ ୧: ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜନସଂଖ୍ୟାର ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ

ଗ୍ରାମର ନାମ		୦ ରୁ ୬	୭ ରୁ ୧୪	୧୫ ରୁ ୧୮	୧୯ ରୁ ୪୦	୪୧ ରୁ ୬୦	୬୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	ମୋଟ
ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	ସଂଖ୍ୟା	୩	୩	୨	୨୦	୮	୯	୪୫
	%	୬.୬୬	୬.୬୬	୪.୪୪	୪୪.୪୪	୧୭.୭୮	୨୦.୦୦	୧୦୦.୦୦

ଉତ୍ସ- କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ଚିତ୍ର – ୫.୨ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜନସଂଖ୍ୟାର ବୟସ ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ

୫.୨. କୃଷି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପରିବାର, ଭତାନେଇ ଜମି ଚାଷ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଫଳାଧିକାର ଦାବିଦାର ବ୍ୟକ୍ତି, ଭାଗଚାଷୀ କିମ୍ବା କାରିଗର କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ତିନି ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବେ

RFCTLAR & R Act ୨୦୧୩ ର ଧାରା ୩ ର ଉପ-ଧାରା (ii) ର ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବର୍ଗରେ, କେବଳ ଭୂମିହୀନ ପରିବାର, ଯାହାର ଜୀବିକା ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ତାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା । କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ କହିଲେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଏହି ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହାର ଜମି ଉପରେ କୌଣସି ମାଲିକାନା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହିପରି ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟମାନେ କୃଷି ଶ୍ରମିକ ହୋଇପାରନ୍ତି, ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଭାଗଚାଷୀ ହୋଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଫଳ ଭୋଗ ଅଧିକାର, ଫସଲର ଅଂଶୀଦାର କିମ୍ବା କାରିଗର କିମ୍ବା ତିନିବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାଇ ପାରନ୍ତି, ଯାହାର ପ୍ରାଥମିକ ଜୀବିକା ଉତ୍ସ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀର ନେତା, ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଦସ୍ୟ ସହ ଆଲୋଚନା ରୁ ଅବଗତ ହେଲା ଯେ, ଏହି ପରିବାର ବ୍ୟତୀତ, କୃଷି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପରିବାର, ଭତାନେଇ ଜମି ଚାଷ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଫଳାଧିକାର ଦାବିଦାର ବ୍ୟକ୍ତି, ଭାଗଚାଷୀ କିମ୍ବା କାରିଗର କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ତିନି ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବେ ସେପରି ପରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

୫.୮. ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଯେ କୌଣସି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ଜମି ଦେଇଛନ୍ତି

ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀର ନେତା, ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଦସ୍ୟ ସହ ହୋଇଥିବା ଆଲୋଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ

ସ୍ଵାର/ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍/ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ (ଟି ଓ ଆର ୨୭-୦୦୦୦୧)

ସରକାର କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଯେ କୌଣସି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଭୂମିହୀନ ପରିବାରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁନାହିଁ । ତେଣୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ସେପରି କୌଣସି ପ୍ରକାର ପରିବାର ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

୫.୯. ସହରାଞ୍ଚଳର ଯେ କୌଣସି ଜମିରେ ଯଦି ପରିବାରମାନେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ୩ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ ପୂର୍ବରୁ ବସବାସ କରିଆସୁଛନ୍ତି;

ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀର ନେତା, ପଞ୍ଚାୟତ ରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ସେପରି କୌଣସି ପରିବାର ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

୫.୧୦. ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିର ତାଲିକା

ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିଗ୍ରହଣରେ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମା ଆକରନ ପ୍ଲାନ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରୁ ୧୧.୪୯୦ଏକର କୃଷି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ । ଏହି କୃଷି ଜମି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଯେପରିକି ବାସଗୃହ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ ।

ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅଧିକାର ଅଞ୍ଚଳର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର, ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର

୬.୧. ମୁଖ୍ୟବନ୍ଧ

ଭାରତର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳରେ ବଙ୍ଗୋପସାଗର କୂଳରେ ଭାରତର ୨୯ଟି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ଗୋଟିଏ ପୂର୍ବ ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟ । ଏହାର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ, ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ, ପଶ୍ଚିମ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଛତିଶଗଡ଼, ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଓ ତେଲେଙ୍ଗାନା ରାଜ୍ୟଦ୍ୱାରା ପରିବେଷ୍ଟିତ । ଓଡ଼ିଶାର ପୂର୍ବପଟ ବଙ୍ଗୋପସାଗର କୂଳରେ ୪୮୫ କିଲୋମିଟର (୩୦୧ ମାଇଲ୍) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରତଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ଅଛି । ଆୟତନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ନବମ ବୃହତ ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଜନସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତୃତୀୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି । ଓଡ଼ିଶା ୧୭.୭୮ ଡିଗ୍ରୀ ରୁ ୨୨.୭୩ ଡିଗ୍ରୀ ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ଏବଂ ୮୧.୩୭ ଡିଗ୍ରୀ ରୁ ୮୭.୫୩ ଡିଗ୍ରୀ ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମା ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ରାଜ୍ୟର ସମୁଦାୟ ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ୧୫୫,୭୦୭ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର, ଯାହାକି ଭାରତର ସମୁଦାୟ ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳର ୪.୮୭ ପ୍ରତିଶତ । ରାଜ୍ୟର ପୂର୍ବ ପଟରେ ତଟବର୍ତ୍ତୀ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ଉତ୍ତରରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ନଦୀ ଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣରେ ରଶିକୁଲ୍ୟା ମୁହାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ । ଚିଲିକା ହ୍ରଦ ତଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳର ଅଂଶବିଶେଷ । ବଙ୍ଗୋପସାଗରକୁ ବୋହିଯାଉଥିବା ଛଅଟି ବଡ଼ ନଦୀର ପରୁମାଟିରେ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ ଅତି ଉର୍ବର । ସେହି ନଦୀଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା, ବୁଢ଼ାବଲଙ୍ଗ, ବୈତରଣୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ମହାନଦୀ ଏବଂ ରଶିକୁଲ୍ୟା । ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୭୬% କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛନ୍ତି । ମୋଟ ଫସଲ ହେଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ୮୭,୪୬,୦୦୦ ହେକ୍ଟର, ଯେଉଁଥିରୁ ୧୮,୭୯,୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଜଳସେଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଅଟେ । ଭାରତରେ ଚାଉଳ ଉତ୍ପାଦନକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ଅନ୍ୟତମ । ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଅନ୍ୟ ଫସଲଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି: ଝୋଟ, ତୈଳ ବୀଜ , ଡାଲି, ନଡ଼ିଆ, ମକା, ଆଖୁ, ଚା, ରବର, ସୂତା, ବିରି, ମୁଗ, ସୋରିଷ, ମକା, ତେଲ, ମାଣ୍ଡିଆ, ଆଳୁ, ଏବଂ ସୋୟାବିନ୍ ଅଟେ । କଟକ, ଭେଙ୍କାନାଳ, ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ହେଉଛି ରାଜ୍ୟର ପ୍ରମୁଖ କୃଷି କେନ୍ଦ୍ର ।

ଓଡ଼ିଶାର ଚାରୋଟି ଜୋନ୍ ଅଛି - ଉପକୂଳ ସମତଳ ଭୂମି, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମତଳ ଭୂମି, ଉତ୍ତର ମାଳଭୂମି ଏବଂ ପୂର୍ବ ଘାଟ ପର୍ବତମାଳା- ଯାହାକି ଆହୁରି ୧୦ ଟି କୃଷି ଜଳବାୟୁ ଜୋନରେ ବିଭକ୍ତ । ରାଜ୍ୟର ଜଳବାୟୁ ଉଷ୍ଣ ମଣ୍ଡଳୀୟ ଅଟେ । ଉଚ୍ଚ ତାପମାତ୍ରା, ଉଚ୍ଚ ଆର୍ଦ୍ରତା, ମଧ୍ୟମରୁ ଉଚ୍ଚ ବୃଷ୍ଟିପାତ ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ଶୀତ ହୋଇଥାଏ । ରାଜ୍ୟରେ ସାଧାରଣତଃ ୧୫୫୧.୨ ମିଲିମିଟର ବର୍ଷା ହୋଇଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ, ଏହା ଘୂର୍ଣ୍ଣିବଳୟ, ମରୁଡ଼ି ଏବଂ ହଠାତ ବନ୍ୟା ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ବାରମ୍ବାର ଶିକାର ହୁଏ ।

କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଭିନ୍ନ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ବିପୁଳ ସମ୍ବଳ ରହିଛି ଏବଂ ଖଣିଜ ସମ୍ପଦ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ଦେଶରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି । ଉଚ୍ଚମାନର ଲୁହାପଥର ଖଣି, ବକ୍ସାଇଟ୍, କ୍ରୋମାଇଟ୍, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି ସହିତ କୋଇଲା, ଚୂନ ପଥର, ଡୋଲୋମାଇଟ୍, ନିକେଲ୍, ଖନାଡ଼ିୟମ୍, ଲିଡ୍, ଗ୍ରାଫାଇଟ୍, ସୁନା, ରତ୍ନ, ହୀରା ଏବଂ ସାଜସଜ୍ଜା ପଥର ଇତ୍ୟାଦି ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ଇସ୍ପାତ, ଫେରୋ-ଆଲ୍ୟୁମିନିୟମ୍, ସିମେଣ୍ଟ, ଆଲୁମିନା/ଆଲୁମିନିୟମ୍, ରିଫ୍ରାକ୍ଟୋରୀ, ଥର୍ମାଲ୍ ପାୱାର ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଖଣିଜ ଭିତ୍ତିକ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ

ଅପାର ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ।

୬.୨ ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳଟି ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଯାହାକି ୧ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସେହିଦିନ ମିଶ୍ରଣ ହୋଇଥିବା ଗଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ବଣାଇ ଦୁଇଟି ପୂର୍ବତନ ରାଜ୍ୟକୁ ନେଇ ଗଠିତ । ଏହାର ନାମକୁ ସାର୍ଥକ କରି, ଏହି ସୁନ୍ଦର ଜିଲ୍ଲା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ସମଗ୍ର ଅଞ୍ଚଳର ୪୩% ଜଙ୍ଗଲ ଦ୍ୱାରା ଆବୃତ ଏବଂ ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକାୱିର ଆଦିବାସୀ ଏହାର ପରିଦୃଶ୍ୟକୁ ଅଧିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟ କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରଚୁର ଖଣିଜ ସମ୍ପଦରେ ଭରପୁର ଏହି ଜିଲ୍ଲା ଉତ୍ତରରେ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟର ରାଞ୍ଚି ଜିଲ୍ଲା; ପଶ୍ଚିମ ଓ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଛତିଶଗଡ଼ ରାଜ୍ୟର ରାଇଘର ଜିଲ୍ଲା; ଓଡ଼ିଶାର ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ଅନୁଗୁଳୁ ଜିଲ୍ଲା ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଏବଂ ଝାରଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟର ସିଂହଭୂମି ଜିଲ୍ଲା ଓ ଓଡ଼ିଶାର କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଭୌଗଳିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଜିଲ୍ଲାଟି ୨୧ ଡିଗ୍ରୀ ୩୬ ମିନିଟ ରୁ ୨୨ ଡିଗ୍ରୀ ୩୨ ମିନିଟ ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ଏବଂ ୮୩ ଡିଗ୍ରୀ ୩୨ ମିନିଟ ରୁ ୮୫ ଡିଗ୍ରୀ ୨୨ ମିନିଟ ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମା ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ୯୭୧୨ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ଦ୍ୱାରା ପରିବ୍ୟାପ୍ତ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜ୍ୟର ୬.୨୩ ପ୍ରତିଶତ ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ଏହି ଜିଲ୍ଲା ରାଜ୍ୟର ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବବୃହତ ଜିଲ୍ଲା ଅଟେ । ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ୪୨୩୨.୫୭ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଅଟେ, ଯାହାକି ରାଜ୍ୟର ସମଗ୍ର ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳର ୮.୫୩% । ଭୌଗଳିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଏହି ଜିଲ୍ଲା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ଅଞ୍ଚଳ ହୋଇନଥାଏ ଏବଂ ଏଥିରେ କେଉଁଠାରେ ବୃକ୍ଷଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ବିସ୍ତୃଷ୍ଟ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ପର୍ବତ ଶିଖର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଉଥିବାବେଳେ କେଉଁଠାରେ ବିଶାଳ ଦୁର୍ଗମ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ, ବ୍ୟାପକ ନଦୀ ଅବବାହିକା ଏବଂ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ମୋଟାମୋଟି ଭାବରେ ଏହା ଅସମତଳ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ଇବ୍ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଆଦି ନଦୀ ଓ ପାର୍ବତ୍ୟ ଝରଣା ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜିତ ଏକ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ ଅଟେ ।

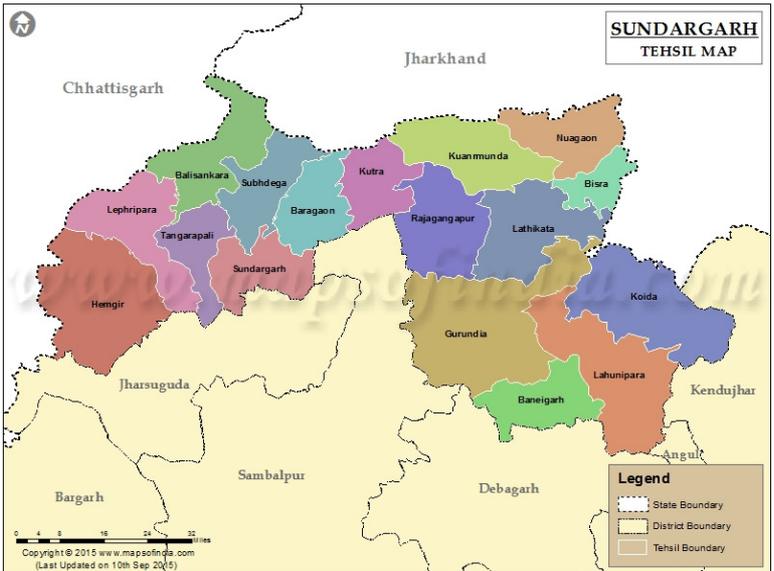
ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ରରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏକ ଶିଳ୍ପ ଜିଲ୍ଲା ଭାବରେ ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି । ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା, ସାର କାରଖାନା, ସିମେଣ୍ଟ କାରଖାନା, ଫେରୋ ଖାନାଡିୟମ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ, ମେସିନ୍ ବିଲଡିଂ କାରଖାନା, ଗ୍ଲାସ୍ ଏବଂ ଚାଇନା ମାଟି କାରଖାନା ଏବଂ ସିନ୍ ମିଲ୍ ଏହି ଜିଲ୍ଲାର କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ଶିଳ୍ପ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାର ଖଣିଜ ମାନଚିତ୍ରରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି ଏବଂ ଲୁହାପଥର, ଚୁନ ପଥର, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍, ତୋଲୋମାଇଟ୍ ଏବଂ ଫାୟାର କ୍ଲେ ରେ ଏହି ଜିଲ୍ଲା ଭରପୁର ଅଟେ । ଏଠାରେ ଥିବା ପ୍ରମୁଖ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶା ସିମେଣ୍ଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ହାର୍ଟ ଫର୍ଟିଲାଇଜର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ । ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ରାଉରକେଲାରେ ପ୍ରଥମ ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ର କାରଖାନା ରହିଛି ଯାହା ବିଦେଶୀ ସହଯୋଗରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତରଳ ଅମ୍ଳଜାନ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଭାରତରେ ପ୍ରଥମ ଥିଲା । ତଥାପି, ଏହି ଜିଲ୍ଲାରେ ୫୦ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଲୋକ କୃଷି ଏବଂ ସହଯୋଗୀ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ନିଜର ରୋଜଗାର କରନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର କୃଷି ଜଳବାୟୁ ଅଞ୍ଚଳ ଅନୁଯାୟୀ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ମାଳଭୂମି ଅଞ୍ଚଳ ଅଧୀନରେ ଆସୁଛି । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ମୃତ୍ତିକା ନାଲି ଏବଂ ହଳଦିଆ ମାଟିର ମିଶ୍ରଣ ଅଟେ । ଏହି ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ୩,୧୩,୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଚାଷ ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ୫୨ ପ୍ରତିଶତ ଉଚ୍ଚ ଜମି, ୩୦ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟମ ଜମି ଏବଂ ୧୮ ପ୍ରତିଶତ ଖାଲୁଆ ଜମି ଅଟେ । ଧାନ ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ହୋଇଥିବାରୁ ଖରିଫ ସମୟରେ ୭୫ ପ୍ରତିଶତ ଜମିରେ ଧାନ ଚାଷ କରାଯାଏ । ସାମିତ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ହେତୁ ଖରିଫ ସମୟରେ ୨୪ ପ୍ରତିଶତ ଜମି ଜଳସେଚିତ ହୁଏ ଏବଂ ୮ ପ୍ରତିଶତ ଜମି ରବି ସମୟରେ ଜଳସେଚିତ ହୁଏ ।

ଟପୋଗ୍ରାଫି

ଭୌଗଳିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଜିଲ୍ଲାଟି ସୁଗଠିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ବିସ୍ତାରିତ ଏବଂ ଯଥେଷ୍ଟ ଖୋଲା ଦୃଶ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ତରକୁ ନେଇ ଗଠିତ, ବୃକ୍ଷରୋପଣର ନୂତନ ସ୍ଥାନ, ବିସ୍ତୃତ ଜଙ୍ଗଲ, ବିସ୍ତୃତ ନଦୀ, ଗ୍ରାମ ଏବଂ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ। ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚତାର ଏକ ଅନିୟମିତ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ ଅଟେ ଯାହାକି ଦୁର୍ଗମ ପାହାଡ଼ ରେଞ୍ଜ ଦ୍ଵାରା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ପାହାଡ଼ ଝରଣା ଏବଂ ଇବ୍ ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଛି। ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ପାନପୋଷ ସବ୍-ଡିଭିଜନ ଦ୍ଵାରା ଅଛାଦିତ ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକ ସମୁଦ୍ରପତନ ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୭୦୦ ଫୁଟ (୨୧୩ ମିଟର) ଉଚ୍ଚରେ ଲମ୍ବ ତରଙ୍ଗାକ୍ଷିତ ଅଟେ, ଯାହା ପାହାଡ଼ ରେଞ୍ଜ ଏବଂ ବହୁ ଉଚ୍ଚତାର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଶିଖର। ହେମଗିରୀ ଗ୍ରାମଟି ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ସବ୍-ଡିଭିଜନର ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଥିବା ପ୍ରାୟ ୧୧୫୦ ଫୁଟ (୩୫୧ମିଟର) ର ଏକ ମାଲଭୂମି ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ। ହେମଗିରୀର ଉତ୍ତରରେ, ଜମି ଯଥେଷ୍ଟ ପାହାଡ଼ିଆ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଦକ୍ଷିଣରେ ରୁଆଁବାହାଲ ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଉଚ୍ଚତା ପ୍ରାୟ ୭୦୦ ଫୁଟ (୨୧୩ ମିଟର) ସହିତ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭାବରେ ସିଧା ଅଟେ। ବଣାଇଗଡ଼ ସବ୍-ଡିଭିଜନ ସମୁଦ୍ର ପତନ ଠାରୁ ହାରାହାରି ୮୦୦ ଫୁଟ (୨୪୪ ମିଟର) ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ।

ଜଳବାୟୁ: ଏହି ଜିଲ୍ଲାରେ ମେ ମାସରୁ ଜୁନମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବଳ ଗରମ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବରରୁ ଜାନୁଆରି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଥଣ୍ଡା ଅନୁଭୂତ ହୁଏ। ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଏଠାକାର ଜଳବାୟୁ ଉଷ୍ଣ ଆଦ୍ର ଅଟେ।

ବୃଷ୍ଟିପାତ: ଏଠାରେ ହାରାହାରି ବୃଷ୍ଟିପାତ ୧୨୮୮.୧ ମିଲିମିଟର (୨୦୧୭ ମସିହାରେ) ବୃଷ୍ଟିପାତ ଏବଂ ୨୦୧୮ ମସିହାରେ ୧୩୧୨.୩ ମିଲିମିଟର ବୃଷ୍ଟିପାତ ହୋଇଥିଲା। ଜୁନ ମାସରେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ମୌସୁମୀବାୟୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ।

ମାନଚିତ୍ର ୧.୧: ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ମାନଚିତ୍ର

ଅବସ୍ଥିତି – ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟର ଦ୍ଵିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ଜିଲ୍ଲା ଅଟେ । ଭୌଗଳିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଜିଲ୍ଲାଟି ୨୧ ଡିଗ୍ରୀ ୩୬ ମିନିଟ ରୁ ୨୨ ଡିଗ୍ରୀ ୩୨ ମିନିଟ ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ଏବଂ ୮୩ ଡିଗ୍ରୀ ୩୨ ମିନିଟ ରୁ ୮୫ ଡିଗ୍ରୀ ୨୨ ମିନିଟ ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମା ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ଦକ୍ଷିଣରେ ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା, ପୂର୍ବରେ ଛତିଶଗଡ଼ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମରେ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା ଦ୍ଵାରା ସୀମାବଦ୍ଧ । ଜିଲ୍ଲାର ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ୯୭୧୨ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ।

ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ରାଜ୍ୟର ୬.୨୩ ପ୍ରତିଶତ ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜ୍ୟର ଦ୍ଵିତୀୟ ସର୍ବବୃହତ ଜିଲ୍ଲା ଅଟେ। ଏହି ଜିଲ୍ଲାର

ସମୁଦାୟ ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ୯୭୧୨ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଅଟେ । ଏହି ଜିଲ୍ଲା ତିନୋଟି ସର୍ବତ୍ତ୍ୱିଜନ ରେ ବିଭାଜିତ ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ପାନପୋଷ ଏବଂ ବଣାଇ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ପାନପୋଷ ମୂଳତଃ ପୂର୍ବତନ ରାଜ୍ୟ ଗାଙ୍ଗପୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପୂର୍ବତନ ରାଜ୍ୟ ବଣାଇ କୁ ତୃତୀୟ ସର୍ବତ୍ତ୍ୱିଜନ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଜିଲ୍ଲାରେ ୧୮ ଟି ତହସିଲ, ୧୭ ଟି ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଏବଂ ୨୭୯ ଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଏବଂ ୪ ଟି ମୁନିପାଲିଟିକୁ ନେଇ ଗଠିତ ।

ଜନସଂଖ୍ୟା: ୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ଜନସଂଖ୍ୟା ୨୦.୯୩ ଲକ୍ଷ ଯେଉଁଥିରୁ କି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଜନସଂଖ୍ୟା ୧୩.୫୫ ଲକ୍ଷ (୬୪.୬୪ ପ୍ରତିଶତ) ଓ ସହରାଞ୍ଚଳର ଜନସଂଖ୍ୟା ୭.୩୮ ଲକ୍ଷ (୩୫.୨୬ ପ୍ରତିଶତ) । ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳର ପରିମାଣ ରାଜ୍ୟର ସମୁଦାୟ ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳର ୬.୨୩ ପ୍ରତିଶତ ଓ ଜନସଂଖ୍ୟା ରାଜ୍ୟର ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୪.୯୯ ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୧୯.୧୭ ଲକ୍ଷ (୯.୨%) ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୧୦.୬୨ ଲକ୍ଷ (୫୦.୭%) ଅଟେ । ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ (ପ୍ରତି ହଜାର ପୁରୁଷରେ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା) ହେଉଛି ୯୭୩ । ଦଶନ୍ଧିରେ ଏହାର ଜନସଂଖ୍ୟାର ବୃଦ୍ଧି ହାର ୧୪.୪ ପ୍ରତିଶତ । ପ୍ରତି ବର୍ଗକିଲୋମିଟରରେ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଘନତ୍ୱ ୨୭୦ ଜଣ । ପିଲାମାନଙ୍କ ସମୁଦାୟସଂଖ୍ୟା ୨.୬୩ ଲକ୍ଷ ଯେଉଁଥିରୁ ୧.୩୫ ଲକ୍ଷ ହେଉଛନ୍ତି ବାଳକ ଓ ୧.୨୮ଲକ୍ଷ ବାଳିକା । ରାଜ୍ୟରେ ଶତକଡ଼ା ସାକ୍ଷରତା ହାର ୭୨.୯୦ ଥିବାବେଳେ ଜିଲ୍ଲାରେ ସାକ୍ଷରତା ହାର ୭୩.୩୦ ଅଟେ ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର :

୨୦୧୧ ମସିହାର ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ, ଜିଲ୍ଲାର ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ୨୦,୯୩, ୪୩୭ ଜଣ ଅଟେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜନସଂଖ୍ୟାର ସାକ୍ଷରତା ୨୧୬ ଜଣ ପ୍ରତି ବର୍ଗକିଲୋମିଟର ହୋଇଥିବାବେଳେ ରାଜ୍ୟର ଜନସଂଖ୍ୟାର ସାକ୍ଷରତା ମଧ୍ୟ ୨୭୦ ଜଣ ପ୍ରତି ବର୍ଗମାଇଲ ଅଟେ । ଜିଲ୍ଲାର ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ଓଡ଼ିଶାର ୬.୨୩% ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଜନସଂଖ୍ୟା ରାଜ୍ୟର ଜନସଂଖ୍ୟାର ୪.୯୮% ଅଟେ । ଜିଲ୍ଲାର ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୧,୯୧,୬୬୦ (୯.୧୬%) ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୧୦,୬୨,୩୪୯ (୫୦.୭୫%) । ଜିଲ୍ଲାର ହାରାହାରି ସାକ୍ଷରତା ହାର ୭୩.୩୪% ଅଟେ ଯାହା କି ରାଜ୍ୟର ସାକ୍ଷରତା ହାର ୭୨.୮୭% ଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ ଅଟେ । ଜନସଂଖ୍ୟାର ଦଶନ୍ଧିୟ ବୃଦ୍ଧି ହାର ୨୦୧୦-୧୧ ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ୧୪.୩୫ ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ରାଜ୍ୟର ହାର ୧୪.୦୫ ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ (ପ୍ରତି ୧୦୦୦ ପୁରୁଷରେ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା) ଜିଲ୍ଲାରେ ୯୭୩ ହୋଇଥିବାବେଳେ ରାଜ୍ୟର ହାର ୯୭୯ ଠାରୁ କମ୍ ଅଟେ । ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଜିଲ୍ଲାର ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରା ଯାଇଛି ।

ଅବସ୍ଥିତି: ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହା ଓଡ଼ିଶାର ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ଜିଲ୍ଲା ଅଟେ । ଏହା ୮୩ ଡିଗ୍ରୀ ୩୨ ମିନିଟରୁ ୮୫ ଡିଗ୍ରୀ ୨୨ ମିନିଟ ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମା ଏବଂ ୨୧ ଡିଗ୍ରୀ ୩୫ ମିନିଟରୁ ୨୨ ଡିଗ୍ରୀ ୩୨ ମିନିଟ ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ଜିଲ୍ଲା ଉତ୍ତରରେ ଝାରଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ, ଦକ୍ଷିଣରେ ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା, ପୂର୍ବରେ ଛତିଶଗଡ଼ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମରେ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା ଦ୍ୱାରା ପରିବେଷିତ । ଏହାର ଭୌଗୋଳିକ ଅଞ୍ଚଳର ପରିମାଣ ୯୭୧୨ ବର୍ଗକିମି ।

ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା : ଜିଲ୍ଲାରେ ୩ଟି ସର୍ବ ତ୍ତ୍ୱିଜନ, ୧୮ଟି ତହସିଲ, ୧୭ଟି ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି , ୦୪ ଟି ମୁନିପାଲିଟିକୁ ଏବଂ ୨୭୯ ଟି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ରହିଛି ।

ସାରଣୀ :- ୬.୧ ଜିଲ୍ଲାର ଜନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ

ଜିଲ୍ଲାର ଭୌଗଳିକ ଏବଂ ଜନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବରଣୀ		ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର
ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ବର୍ଗ କିମି ରେ		୯୭୧୨ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର	୩୭୫.୪୨ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର
ମୋଟ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା		୧୭୬୨	୭୬
ଆବାସିକ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା		୧୭୧୩	୭୨
ନିର୍ଜନ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା		୪୯	୪
୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା	୨୦୯୩୪୩୭	୧୦୫୦୬୫
	ପୁରୁଷ	୧୦୬୧୧୪୭	୫୨୪୦୧
	ମହିଳା	୧୦୩୨୨୯୦	୫୨୬୬୪
	ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା	୧୩୫୫୩୪୦	୯୫୧୪୫
	ସହରାଞ୍ଚଳ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା	୭୩୮୦୯୭	୯୯୨୩
	ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଲୋକସଂଖ୍ୟା	୧୯୧୬୬୦	୫୯୩୯
	ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ପୁରୁଷ	୯୬୪୬୫	୨୯୪୫
	ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ମହିଳା	୯୫୧୯୫	୨୯୯୪
	ଅନୁସୂଚିତଜନଜାତି ଲୋକସଂଖ୍ୟା	୧୦୬୨୩୪୯	୮୫୧୧୬
	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପୁରୁଷ	୫୨୬୮୫୬	୪୨୨୮୫
	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ମହିଳା	୫୩୫୪୯୩	୪୨୮୩୧
	ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଘନତ୍ୱ	୨୧୬ (ପ୍ରତି ବର୍ଗ କିଲୋମିଟରରେ)	
ସାକ୍ଷରତା	ସମୁଦାୟ ସାକ୍ଷର	୧୩୪୨୩୨୨	୬୦୧୦୧
	ସାକ୍ଷର ପୁରୁଷ	୭୫୦୧୪୭	୩୩୭୦୯
	ସାକ୍ଷର ମହିଳା	୫୯୨୧୭୫	୨୬୩୯୨
ପରିବାର	ମୋଟ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	୪୭୯୧୦୯	୨୨୩୯୧

ଉତ୍ସ - ଜିଲ୍ଲା ପୋର୍ଟାଲ୍

ସାରଣୀ :- ୬.୨ ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୌଳିକ ତଥ୍ୟ

୧.	ଗଠନ ତାରିଖ	: ୧ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୪୮
୨.	ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ	: ୯୭୧୨ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର
୩.	ଭୌଗଳିକ ଅବସ୍ଥିତି	: ୨୧ ଡିଗ୍ରୀ ୩୬' ରୁ ୨୨ ଡିଗ୍ରୀ ୩୨' ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ୮୩ ଡିଗ୍ରୀ ୩୨' ରୁ ୮୫ ଡିଗ୍ରୀ ୨୨' ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମା
୪.	ଭୌଗଳିକ ପରିସୀମା	ଉତ୍ତର - ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ , ଦକ୍ଷିଣ - ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା ପୂର୍ବ - ଛତିଶଗଡ଼ ରାଜ୍ୟ ,ପଶ୍ଚିମ - କେଉଁଝର ଜିଲ୍ଲା

ସାରଣୀ :- ୬.୩ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

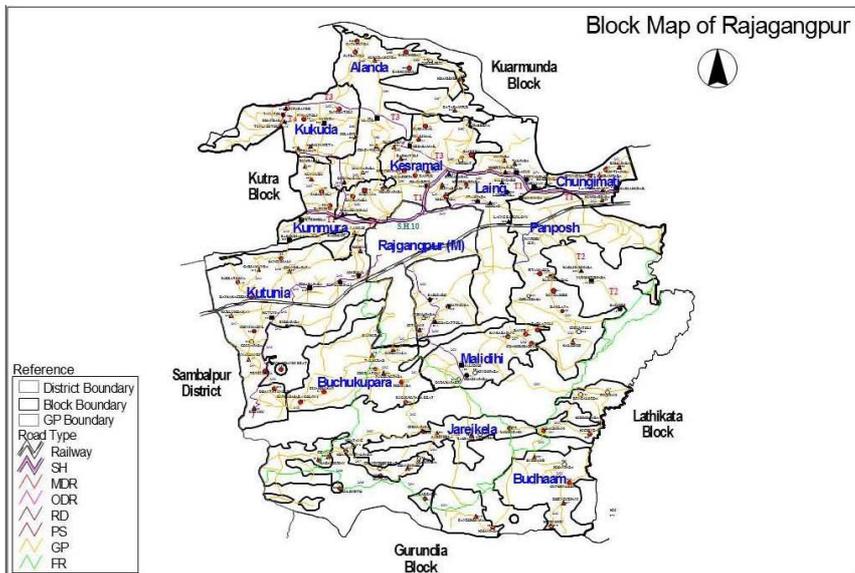
ସର୍-ଡିଭିଜନ୍ ସଂଖ୍ୟା	୩	ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଷଦ ସଂଖ୍ୟା	୦
ମୁନିସିପାଲିଟି	୪	ମୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ	୦
ବ୍ଲକ୍ ସଂଖ୍ୟା	୧୭	ନିର୍ଜନ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	୪୯
ତହସିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା	୧୮	ଆବାସିକ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	୧୭୧୩
ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସଂଖ୍ୟା	୨୭୯	ମୋଟ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	୧୭୬୨
ପୋଲିସ ଜିଲ୍ଲା		ପୋଲିସ ଥାନା	୪୬

ଉତ୍ସ :- ଡିଡିଜିଆର୍ ଆର୍ ଏ ଗ୍ଲୋବ୍

୬.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ବ୍ଲକ୍/ ତହସିଲର ପାଣ୍ଠିଚିତ୍ର

ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର, ଓଡ଼ିଶାର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ବ୍ଲକ୍ । ୩୭୫.୪୨ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବିଶିଷ୍ଟ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ବ୍ଲକ୍ରେ ୨୦ଟି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଏବଂ ୭୨ଟି ଜନବସତି ଥିବା ଗ୍ରାମ ଏବଂ ୪ଟି ଜନମାନବ ଶୂନ୍ୟ ଗ୍ରାମ ରହିଛି । ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରର ନାମ ପୂର୍ବ ଗଡ଼ଜାତ ରାଜ୍ୟ ଗାଙ୍ଗପୁରରୁ ଆସିଛି । ଏହି ସହର ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ଛୋଟନାଗପୁର କମିଶନରଙ୍କଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା

ମାନଚିତ୍ର – ୬.୨ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ବ୍ଲକ୍ ମାନଚିତ୍ର

ଡିଭିଜନକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ।

୧୯୫୧ ମସିହାରେ ଡାଲମିଆ ଗୁପ୍ତ ହାରା ଏଠାରେ ଏକ ସିମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ ସହିତ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରରେ ଶିଳ୍ପାୟନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଉରକେଲା ସହିତ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଶିଳ୍ପ ସହର । OCL ଗଢନସିପ୍ ଶିଳ୍ପର ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥଳ ଯେଉଁଠାରେ ସିମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଏବଂ ଡାଲମିଆ ଗୁପ୍ତର ପ୍ରମୁଖ କମ୍ପାନୀ ଡାଲମିଆ ଭାରତ ଲିମିଟେଡ୍ ମାଲିକାନା

ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଖାନା ମଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥିତ । ଡାଲମିଆ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ସିମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ । ରାଉରକେଲା-ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଅଞ୍ଚଳରେ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧିକାଂଶ ବିଶାଳ, ମଧ୍ୟମ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଯୁନିଟ୍ ରହିଛି ।

୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ବ୍ଲକ୍ରେ ୨୨୩୯୧ ପରିବାରରେ ୧୦୫୦୬୫ ଜଣ ଲୋକ ବାସ କରୁଛନ୍ତି । ବ୍ଲକ୍

ମୁଖ୍ୟାଳୟ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ସହର ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମରେ ପ୍ରାୟ ୪୦୦ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ରାଉରକେଲା ୩୦ କିଲୋମିଟର ପଶ୍ଚିମରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ସଡ଼କ ଏବଂ ରେଳ ଉଭୟ ଦ୍ୱାରା ପହଞ୍ଚିପାରିବା । ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ମୁମ୍ବାଇ-ରାଉରକେଲା ଲାଇନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ରାଉରକେଲା ଏବଂ ଅନୁଗୁଳକୁ ନିୟମିତ ବସ୍ ସେବା ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ନିକଟତମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବିମାନବନ୍ଦର ହେଉଛି ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ବିମାନବନ୍ଦର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଯାହା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରରୁ ପ୍ରାୟ ୯୫ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ଦିରା ତ୍ୟାମ୍, ଛତ୍ରୀ ପାହାଡ଼, ଦାର୍ଜିଙ୍ଗ, ବେଦବ୍ୟାସ ଏବଂ ଖଣ୍ଡାହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ବ୍ଲକରେ ୨୦ଟି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଅଛି । ୨୦ଟି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ମଧ୍ୟରୁ ତୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । ତୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ରେ ୪ଟି ରାଜସ୍ୱ ଗ୍ରାମ ଅଛି । ଏହି ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ତୁଙ୍ଗିମାଟି, କାଂଶବାହାଲ, କାଂଶବାହାଲ କଲୋନୀ ଏବଂ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର । ଏହି ୪ଟି ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରୁ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ।

୬.୩ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର

ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅଧ୍ୟୟନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରାମର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଛୋଟ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ସର୍ତ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସହଜ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ ନେତା/ସଭାପତିଙ୍କ ସହିତ ବୈଠକ ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ସୁବିଧା ଏବଂ ସାମାଜିକ - ସାଂସ୍କୃତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ନିମନ୍ତେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଚିତ୍ରାତ୍ମକ ଦୃଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଠାରେ ଘରଗୁଡ଼ିକର ଗୋଷ୍ଠୀ, ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନ, ରାସ୍ତା, ପୋଖରୀ, ନଳକୂପ, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମନ୍ଦିର, ଜଙ୍ଗଲ ଇତ୍ୟାଦି ସାଧାରଣ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି । ଏହି କୌଶଳ ଗ୍ରାମର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ଏବଂ ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧିକ ସୂଚନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ସଂରଚିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହିତ ସୂଚନାକୁ ଉକ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଜୀବନଶୈଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧାର ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଭିତ୍ତିଭୂମି ମୁଖ୍ୟତଃ ସାଧାରଣ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ସଡ଼କ ସଂଯୋଗୀକରଣ, ପାନୀୟ ଜଳ ସୁବିଧା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍, ଶ୍ମଶାନ ଭୂମି, ବଜାର ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର (AWC), ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୃହ, ତାଳଘର, ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ସଂସ୍ଥାଗତ ସୁବିଧାକୁ ବୁଝାଏ ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ହେଉଛି ଇସ୍ପାତ ଟାଉନସିପ୍ ରାଉରକେଲା ସହର ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ବୃହତ ଗ୍ରାମ । ଏହା କଂସବାହାଲ ସହର ନିକଟରେ ଅଞ୍ଚଳ । ଏହି ଗ୍ରାମ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଠାରୁ ୫୨ କିଲୋମିଟର, ବ୍ଲକ ମୁଖ୍ୟାଳୟ

ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଠାରୁ ୨୯ କିଲୋମିଟର ଏବଂ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଚୁଙ୍ଗିମାଟି ଠାରୁ ୨ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ବିଜୁ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଖେ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାଇଥାଏ । ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ନାମ "ମାଣ୍ଡିଆ" ନାମକ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଫସଲରୁ ଆସିଛି ଯାହା ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ଗରିବ ଲୋକମାନେ ଚାଷ କରୁଥିଲେ । ଏହି ଗ୍ରାମ ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ ୨୪ ଏବଂ ୧୦ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ କାଂସବାହାଲରୁ ପ୍ରାୟ ଏକ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗାଁର ଜନସଂଖ୍ୟା ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୬.୪ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ (୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ)

	ପରିମାଣ		ପରିମାଣ
ଗ୍ରାମର ସମୁଦାୟ ଭୌଗଳିକ ଅଞ୍ଚଳ (ହେକ୍ଟର ରେ)	୫୭୭	ସାଧାରଣ ବର୍ଗ ଜନସଂଖ୍ୟା	୯୭୫
ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା	୬୦୮	ସାଧାରଣ ବର୍ଗ ପୁରୁଷ	୫୦୮
ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟା	୨୭୧୧	ସାଧାରଣ ବର୍ଗ ମହିଳା	୪୬୭
ମୋଟ ପୁରୁଷ	୧୩୭୯	ମୋଟ ସାକ୍ଷର	୧୫୫୧
ମୋଟ ମହିଳା	୧୩୩୨	ପୁରୁଷ ସାକ୍ଷର	୮୭୧
ଜନସଂଖ୍ୟା ୦-୬ ବର୍ଷ	୩୬୪	ମହିଳା ସାକ୍ଷର	୬୮୦
୦-୬ ବର୍ଷ ପୁରୁଷ	୧୮୯	ମୋଟ ନିରକ୍ଷର	୧୧୬୦
୦-୬ ବର୍ଷ ମହିଳା	୧୭୫	ପୁରୁଷ ନିରକ୍ଷର	୫୦୮
ଏସ ସି ଜନସଂଖ୍ୟା	୨୫୩	ମହିଳା ନିରକ୍ଷର	୬୫୨
ଏସ ସି ପୁରୁଷ	୧୩୦	ମୋଟ ଶ୍ରମଜୀବି	୯୧୮
ଏସ ସି ମହିଳା	୧୨୩	ଶ୍ରମଜୀବି ପୁରୁଷ	୭୨୧
ଏସ ଟି ଜନସଂଖ୍ୟା	୧୪୮୩	ଶ୍ରମଜୀବି ମହିଳା	୧୯୭
ଏସ ଟି ପୁରୁଷ	୭୪୧		
ଏସ ଟି ମହିଳା	୭୪୨		

ଉତ୍ସ - ଜିଲ୍ଲା ଜନଗଣନା ୨୦୧୧

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜ ହେତୁ ଏହା ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଥିଲା । ସବୁଠାରୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଆଣ୍ଡ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି (PIET) ର ଡିଗ୍ରୀ ଏବଂ ଡିପ୍ଲୋମା କଲେଜ । PIET ର କ୍ୟାମ୍ପସରେ ଭାରତୀୟ ଡାକ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏକ ଛୋଟ ଡାକଘର ଅଛି, ଯାହା ସିଡ୍ ପୋଷ୍ଟ, ପୋଷ୍ଟ ବାକ୍ସ, ପୋଷ୍ଟାଲ୍ ସେଭିଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ATM ସେବା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:

- ଶୁଭ ଲାଭ ସିମେଣ୍ଟ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍

- ଆଜାକ୍ସ ଏମ ଆଣ୍ଡ ଏମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍
- ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ହାଇଡ୍ରୋଇକ୍ (ନିର୍ମାଣ)
- ଅଗ୍ରସେନ୍ ସ୍ୱାସ୍ଥୀ ଆଇରନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍
- ଶ୍ରୀ ଗାଲଭା କାରଖାନା
- କୃଷ୍ଣ ବାହନ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଟାଟା ମୋଟର ଗ୍ରୁପର ଡିଲର୍ସ)
- ଫୋର୍ସ ମୋଟର୍ସ - ଡିଲର୍ସ ତାହେରା ମୋଟର୍ସ
- ରୁଙ୍ଗଟା TMT ବାର୍ ଗୋଦାମ

ଅଧିକାରୀ ସମୟରେ SIA ସର୍ଭେ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଭଲ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍, ମୌଳିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ରାସ୍ତା ସଂଯୋଗ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ସେବା, ବଜାର, ପରିବହନ ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ, ବ୍ୟବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି ମୌଳିକ ନାଗରିକ ସେବା ଉପଲବ୍ଧ। ସମଗ୍ର ଗ୍ରାମ ବିଦ୍ୟୁତୀକରଣ ହୋଇଛି ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀ ପାନୀୟ ଜଳ ପାଇଁ ନଳକୂପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି।

ମାନଚିତ୍ର -୨.୩ - ତୁଙ୍ଗିମାଟି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ମାନଚିତ୍ର

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ସମ୍ପର୍କରେ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ନିକଟତମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଡାକ୍ତରଖାନା ବେଲଡିହି ଗ୍ରାମଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଯାହା ୯ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ, ANM କେନ୍ଦ୍ର ତୁଙ୍ଗିମାଟିରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଡାକ୍ତରଖାନା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ଠାରେ ୫୫ କିଲୋମିଟରରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଔଷଧ ଦୋକାନ କାଂସବାହାଲ ଏବଂ

ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପଲବ୍ଧ କିନ୍ତୁ ତୁଙ୍ଗିମାଟିରେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପଲବ୍ଧ । କଲେଜ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ତଥାପି, ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ, ଗ୍ରାମର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ରାସ୍ତା ପିଚୁ ଏବଂ ଜଳବନ୍ଦୀ ସମସ୍ୟା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରକାରର ରାସ୍ତାର ଲମ୍ବ ବହୁତ କମ୍ ଏବଂ ଗ୍ରାମଟି ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ସବୁ ଦିନିଆ ବାହ୍ୟ ପଙ୍କା ରାସ୍ତା ସହିତ ସଂଯୋଗ ହୋଇଛି । ଗ୍ରାମଟି ସାର୍ବଜନୀନ ପରିବହନ ସେବା ସହିତ ଭଲ ଭାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ। ଗ୍ରାମରେ ଜେନେରାଲ ଷ୍ଟୋର, କିରାଣୀ ଦୋକାନ ଏବଂ ଛୋଟ ଦୋକାନ ଉପଲବ୍ଧ। ବଜାର । ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଠାରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଆଞ୍ଚଳିକ ଗ୍ରାମୀଣ ବ୍ୟାଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧ। ପ୍ରକୃତ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ସାଧାରଣ ଭିଡିଭୁମିର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି।

ସାରଣୀ ୬.୫ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ସାଧାରଣ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି

ସାଧାରଣ ଭିତ୍ତିଭୂମି

କ୍ର ସଂଖ୍ୟା	ଭିତ୍ତିଭୂମି	ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	
		ଦୂରତା	ସଂଖ୍ୟାରେ
୧	ରାସ୍ତା		
	ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ/ବାହ୍ୟ		
	କଜା	୦୪ କିମି	
	ପଞ୍ଜା	୦୩ କିମି	
	ଆଂଶିକ ପଞ୍ଜା		
୨	ପାନୀୟଜଳ ସୁବିଧା		
	ଅଗଭୀର କୂପ		୧୦
	ନଳ କୂପ		୧୫
	ହ୍ୟାଣ୍ଡ ପମ୍ପ		୨୫
	ପାଇପଲାଇନ	ନିର୍ମାଣ ଚାଲି ଅଛି	
	ଅନ୍ୟ କୌଣସି (ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ)		
୩	ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ	ହଁ (ଅଛି)	୯୯%
୪	ଶ୍ଳିଷ୍ଟାନ		୧
୫	ଇଟା ଭାଟି		୨
୬	ବଜାର ସ୍ଥାନ		୧
୭	ଗୋରୁ ବଜାର	ନାହିଁ	
୮	ଗ୍ରାମ ଶିକ୍ଷା ଅଞ୍ଚଳ		୧୫
୯	ସମୁଦାୟ ଭବନ		୩
୧୦	ଆଜ୍ଞାନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର		୨
୧୧	ପଞ୍ଚାୟତ ଘର	ତୁଙ୍ଗିମାଟି	୦୩ କିମି
୧୨	ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ର		୨
୧୩	ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ		୧
୧୪	ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ/ ଫାଣ୍ଡି	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
୧୫	ବ୍ୟାଙ୍କ(ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ)	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
	ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କ	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
	ଆଞ୍ଚଳିକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ	କାଂଶବାହାଲ	
	ରଣ ସମବାୟ କେନ୍ଦ୍ର	ତୁଙ୍ଗିମାଟି	
୧୬	ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୃହ / ଭାଗବତ ତୁଙ୍ଗି		
୧୭	ବିଦ୍ୟାଳୟ / ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର		
	ପ୍ରାଥମିକ	୧	
	ମାଧ୍ୟମିକ		
	ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ	ତୁଙ୍ଗିମାଟି	

ଖାର/ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍/ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ (ଟି ଓ ଆର ୨୭-୦୦୦୦୧)

	ଭିତ୍ତିଭୂମି	ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	
	ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ	ପି ଆଇ ଇ ଟି କଲେଜ	୧
	ପୌଡ଼ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର	ନାହିଁ	
	ମହା ବିଦ୍ୟାଳୟ (ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା)	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
	ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନୀନୀ ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ବିଦ୍ୟାଳୟ		
	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ଲଭ୍ୟତ୍ତ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ର	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	
	ଲାଲବେରୀ/ ଷ୍ଟୁଡି ସେଣ୍ଟର		
୧୮	ହେଲୁ ସେଣ୍ଟର (ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ)		
	ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର/ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର	ବେଲାଡ଼ିହି	
	ଉପ କେନ୍ଦ୍ର		
	ଏ ଏନ ଏମ ସେଣ୍ଟର	ଚୁଙ୍ଗିମାଟି	
	ଡିଶପେନସରୀ/ ହସ୍ପିଟାଲ (ଏଲୋପଥକ / ଆୟୁର୍ବେଦିକ/ ହୋମିଓପାଥକ/ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ)	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
	ଭେଟେରୀନାରୀ	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
୧୯	ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ		୧
୨୦	ସମବାୟ କେନ୍ଦ୍ର	କାଂଶିବାହାଲ	
୨୧	ଦୋକାନ ଲୁଗା ଦୋକାନ	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
	ଡାଲି, ଚାଉଳ ଦୋକାନ		୮
	ଔଷଧ ଦୋକାନ	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
	ଲୁହା ଦୋକାନ/ ସିମେଣ୍ଟ / ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଦୋକାନ	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	
	ହୋଟେଲ / ଲବ୍ / ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍		୨
୨୨	ସେବା କେନ୍ଦ୍ର		
	ଅଟାକଳ/ଧାନକଳ		୧
	ଗ୍ରାକ୍ସର ମରାମତି ଦୋକାନ		୧
	ସାଇକେଲ/ ଅଟୋମୋବାଇଲ ମରାମତି ଦୋକାନ		୨
୨୩	ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ		
	ବାରିକ		୨
	ବଡ଼େଇ		
	କମାର		
	ବଣିଆ		
	ଦର୍ଜି		୨
	ମୋଟି		
	ମିସ୍ତ୍ରୀ		୧୨୦
	କୁନ୍ସାର		୩୫
	ଧୋବା		୭
	ଅନ୍ୟ କୌଣସି (ସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟବସାୟ)		୧୬

ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ସାମାଜିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା
A	ସାମାଜିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି		
୧	ଉତ୍ସବ ସ୍ଥଳ		
୨	ସ୍ଥାନୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ବଜାର		
୩	ବାଣିଜ୍ୟ ସ୍ଥଳ		
୪	ଉତ୍ତମ ମଣ୍ଡଳ		
୫	କ୍ରୀଡ଼ା ଗୋଷ୍ଠୀ / ଆସୋସିଏସନ୍ / କ୍ଲବ୍		୧
୬	ସଂଗୀତ ଗୋଷ୍ଠୀ / ସଙ୍ଗଠନ / କ୍ଲବ୍		
୭	ନୃତ୍ୟ ଦଳ / ଆସୋସିଏସନ୍		୭
୮	ଡ୍ରାମା ଗୋଷ୍ଠୀ / ଆସୋସିଏସନ୍ / କ୍ଲବ୍		
୯	ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ		
୧୦	ଯୁବକ ମଣ୍ଡଳ		
୧୧	ଯୁବତୀ ମଣ୍ଡଳ		
୧୨	ଲୋକ କଳା ଗୋଷ୍ଠୀ		୨
୧୩	ପେଣ୍ଠି ଗୋଷ୍ଠୀ		
୧୪	ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ସଙ୍ଗଠନ		
୧୫	ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟାଣ୍ଡ ପାର୍ଟି		୨
୧୬	ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା:		
୧୭	ମହାଜନ		
୧୮	ଶଠ ବୈଦ୍ୟ		
୧୯	ପଞ୍ଚାୟତ / ବୟସ୍କମାନଙ୍କ କମିଟି		
୨୦	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ		୧
B	ସାଂସ୍କୃତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି		
୧	ଦୁର୍ଗ		
୨	ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରାସାଦ		୧
୩	ଗୋଲ ବାରୁଦ ଗଢ଼ିତ ସ୍ଥାନ		
୪	ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ର		
୫	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ମାରକୀ		
୬	ଗାଁ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାର		
୭	ସୀମା ପଥର		

ଝାର/ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍/ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ (ଟି ଓ ଆର ୨୭-୦୦୦୦୧)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା
୮	ଆଖଡ଼ା		୩
୯	ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ୱିକ ସ୍ଥାନ		
୧୦	ବୌଦ୍ଧ ମଠ		
୧୧	ମଠ		
୧୨	ମଠାଧୀପତି		
୧୩	ଚଢ଼ିଘର		
୧୪	ଧରମଶାଳା		
୧୫	ମୁସାଫିର ଖାନା		
୧୬	ମରୁ ଯାତ୍ରୀ		
୧୭	ଯାତ୍ରା ପଡ଼ିଆ		୧
୧୮	ପବିତ୍ର କବର ସ୍ଥଳ		୧
୧୯	ପବିତ୍ର ଝରଣା		୧
୨୦	ସମାଧୀ		
୨୧	ଦରଘା		
୨୨	ଗୁମ୍ଫା		
୨୩	ଧାର୍ମିକ ନେତା / ସାଧୁମାନଙ୍କର ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନ		
୨୪	ପ୍ରାଚୀନ ଲେଖା		
୨୫	ସ୍ମରଣୀୟ ପଥର		
୨୬	ମହାସତୀ ପଥର		
୨୭	ମନ୍ଦିର		
୨୮	ଇଦଗା		
୨୯	ମସଜିଦ		
୩୦	ଚର୍ଚ୍ଚ	ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ	୧
୩୧	ଗୁରୁଦ୍ୱାର		
୩୨	ଜୈନ ମନ୍ଦିର		
୩୩	ବୌଦ୍ଧ ସ୍ତୁପ	ଆଦିବାସୀ ମାନଙ୍କ ପୂଜାସ୍ଥଳୀ	

ଉତ୍ତ - କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ

୬.୪. ଜମି ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଜୀବିକାର ସ୍ଥିତି

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କୃଷିରୁ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ର ୧୩୮୪.୧୮୪ ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ୬୨୭.୦୪୨ ଏକର ଜମି ଚାଷଯୋଗ୍ୟ। ୬୨୭.୦୪୨ ଏକର ଚାଷଯୋଗ୍ୟ ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ୫୫୫.୫୦୦ ଏକର ଜଳସେଚିତ

ଜମି । ଏହି ଜମିରେ ଧାନ ଚାଷ କରାଯାଉଛି ।

ସାରଣୀ: - ୬.୬: ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ଜମି ସ୍ଥିତି

ସୂଚକ	ଏରିଆ (ଏକରରେ)
ମୋଟ ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ର	୧୩୮୪.୧୮୪
ମୋଟ ଚାଷଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର	୬୨୭.୦୪୨
ମୋଟ ଅଣଚାଷୀୟ କ୍ଷେତ୍ର	୧୧୩.୮୭୦
ମୋଟ ପଡିତ ଜମି	୧୫୮.୭୨୦
ମୋଟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି	୭୪.୫୧୦
ମୋଟ ଜଳସେଚିତ ଜମି	୫୫୫.୫୦୦
ମୋଟ ଅଣଜଳସେଚିତ ଜମି	୧.୫୪୨
ମୋଟ ମୋଟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର	ନାହିଁ
ମୋଟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର	ନାହିଁ
ମୋଟ ସରକାରୀ ଜମି	୭୨୯.୩୮୦
ମୋଟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି	୮୦୨.୮୩୪
ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ମୋଟ ଜମି	ନାହିଁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରୀ ଜମି (ଅଣ-ବର୍ଗୀକୃତ)	ନାହିଁ

ଉତ୍ସ- ଡିଏସ୍‌ସିଲ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ରାଜଗଙ୍ଗପୁର

୬.୫. ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କୃଷି ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ କାରଖାନା, ପରିବହନ ସଂସ୍ଥା, ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟରେ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି । କିଛି ଲୋକ ରାଉରକେଲ ଷ୍ଟିଲ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟରେ ମଧ୍ୟ କାମ କରନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ୧୨୦ ଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମିସ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାମ କରନ୍ତି ।

୬.୬. ଧର୍ମପିଠ ଏବଂ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ

ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ୨ଟି ମନ୍ଦିର ଅଛି ତାହା ହେଲା ଗୋଟିଏ ମଙ୍ଗଳା ମନ୍ଦିର ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ହନୁମାନ ମନ୍ଦିର । ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଚର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଆଦିବାସୀ ପୂଜାସ୍ଥଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଗ୍ରାମରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମନ୍ଦିର କିମ୍ବା ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯୋଗୁଁ ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ ।

୬.୭ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଭାଗୀଦାରୀତା

ଲିଙ୍ଗଗତ ଭୂମିକା ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନର ଗୁଣବତ୍ତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭ କରୁଛି । ଘରୋଇ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏହି ଦିଗରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଏହା ଦୁଷ୍ଟକୁ ଆସିଛି ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଘଟଣାରେ ୬୦% ରୁ ଅଧିକ ଘରୋଇ

ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଘରର ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ସଭ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଳିତ ଭାବରେ ନିଆଯାଏ । ୨୫% ରୁ ୩୦% ପରିବାରରେ “ଆର୍ଥିକ ବିଷୟ”, “ପିଲାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା”, “ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ”, “ଜମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି” ମାମଲାରେ ପରିବାରର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରିବାରର ପୁରୁଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଏ ।

ଯେଉଁ ପରିବାରରେ ମହିଳାମାନେ ମୁଖ୍ୟ ଅଟନ୍ତି, ବଡ଼ ପୁଅ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ପରିବାର ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ଆଲୋଚନା କରି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ଏବଂ କୌଣସି ମତଭେଦ ବିଷୟରେ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । “ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିବାହ”, “ପରିବାର ପାଇଁ ମହିଳାମାନେ ରୋଜଗାର କରିବା” ଭଳି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ୨୦% ରୁ ଅଧିକ ପରିବାରର ମହିଳା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ । ଏହା ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରରେ ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣର ପ୍ରତୀକକୁ ଦର୍ଶାଏ ସେହିଭଳି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ଧାର୍ମିକ ସମାବେଶରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଅନେକ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ SHG ଗୁଡ଼ିକରେ ସଦସ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଏହା ସୁଚିତ କରେ ଯେ ଘରୋଇ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସ୍ତରରେ ମହିଳାଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଯଥେଷ୍ଟ ଭଲ ଅଟେ ।

ସେହିପରି ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ତରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କ୍ୱଚିତ୍ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ସମୁଦାୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ମହିଳା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପରିବାରରେ ଆର୍ଥିକ ଅବଦାନ ରହିଛି ଏବଂ ୭୦% ପରିବାରରେ ମହିଳାମାନେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅଜ୍ଞାନତା କେନ୍ଦ୍ରରେ ମହିଳାମାନେ କାମ କରୁଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳି ନଥିଲା ଏବଂ କେତେକ ପରିବାରରେ ମହିଳାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଆର୍ଥିକ ଅବଦାନ ରଖୁଥାନ୍ତି, ସେମାନେ ଘରୋଇ ସ୍ତରର କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଲିପ୍ତ ରୁହନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପରିବାରର ପୁରୁଷ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି ପରିବାରକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା କରନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର କୌଣସି ମହିଳା ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରର କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ତ୍ତା ନୁହନ୍ତି । ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାର ନିମ୍ନ ସ୍ତର ହେତୁ ସେମାନେ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କମ୍ ଭାଗ ନିଅନ୍ତି । ଏହିପରି, ସେମାନଙ୍କର ଜମି ହରାଇବା ବଦଳରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ ।

ସଫୁଳ ଅଧ୍ୟୟନ

ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପନ୍ନରେ ପରିବାରର ଧାରଣା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ

୭.୧ ପୃଷ୍ଠଭୂମି

ଶିଳ୍ପ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭିଡିଭୁମି ଯୋଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଶିଳ୍ପ ସଂପତ୍ତି / କ୍ଷେତ୍ର / ପାର୍କ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିଳ୍ପ ପାର୍କ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତଥା ପରିଚାଳନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଇଡକୋ (ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଭୁମି ବିକାଶ ନିଗମ (ଇଡକୋ) ୧୯୮୧ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ବୈଧାନିକ ନିଗମ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଇଡକୋ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ରାଜନୀତିକ ସ୍ଥାନରେ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଭିଡିଭୁମି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ଜମି ଯୋଗାଇଦେବା ନିମନ୍ତେ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେଣ୍ଟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଶିଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ବିକଶିତ ପ୍ଲଟ୍ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ସେଡ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ହାରରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ।

(୪*୫୦TPD) କ୍ଷମତା ଆକରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବାକରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଇଡକୋ (ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିଡିଭୁମି ବିକାଶ ନିଗମ) ମାଧ୍ୟମରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଉପାଦାନ ହେଉଛି ପ୍ରଭାବିତ ଜନସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ କରିବା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମତା ଆକରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଛି । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ଯେପରି କି, ପରିବାର ସାକ୍ଷାତକାର, ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା, PRA ର କୌଶଳ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଜାଣିବା ପାଇଁ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିୟନ ସମୟରେ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରର ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପରୋକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଉପରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମର କିଛି ଜମି ହରାଉନଥିବା ପରିବାରର ମଧ୍ୟ ସାକ୍ଷାତକାର ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ସକରାତ୍ମକପ୍ରଭାବ ଏବଂ ନକରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ ନେଇ ଗଠିତ ।

୭.୨ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ପରିବାର ର ଧାରଣା ଏବଂ ସଚେତନତା ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବ, ଜମି ଏବଂ ଜୀବିକା ହରାଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନ ଉପରେ ପଡୁଥିବା

ପ୍ରଭାବର ଆକଳନ କରିବା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରତି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଆଶା ଏବଂ ପସନ୍ଦ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବ । ତଦନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ପରିବାର ର ଘରକୁ ଘର ବୁଲି ସର୍ତ୍ତେ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନମୁନା ଆକାରରେ କିଛି ପରିବାର କୁ ନିଆ ଯାଇ ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାସହ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ଏବଂ PRA କୌଶଳ, ପଞ୍ଚାୟତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତକାର, ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳର ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀର ନେତା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ତତ୍ତ୍ଵାବଳୀ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ଦ୍ଵାରା ଏହାକୁ ଅଧିକ ପରିମାର୍ଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ କୌଶଳଗୁଡ଼ିକର ପରିସର, ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ବିଷୟରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ଏହି ବିବରଣୀର ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ପ୍ରଭାବିତ ଗୋଷ୍ଠୀର ଧାରଣା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସାକ୍ଷାତକାର କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ ସଭା/ଦଳଗତ ଆଲୋଚନାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ମତାମତଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବର ଆକଳନ ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଅଟେ । ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀର ଧାରଣା/ମତାମତକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ଭବ, ଦଳୀୟ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ / ରାଜସ୍ଵ / ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ମାଧ୍ୟମରେ ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାବେଳେ, ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ପକ୍ଷପାତିତା କିମ୍ବା କୌଣସି ଅନୁଗ୍ରହ ବିନା ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବା ସହିତ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ବଢ଼ିବ ।

୭.୩ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସଚେତନତା

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ଵଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଛନ୍ତି । ଅଧିୟନର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅନୁଯାୟୀ, ଦେଖାଗଲା ଯେ ଅଧିକାଂଶ ପରିବାର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି, ଖୁବ କମ ସଂଖ୍ୟକ ପରିବାର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ନଗଣ୍ୟ ସଂଖ୍ୟକ ଗ୍ରାମବାସୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ବି (୪*୫୦TPD) ସ୍ଵଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ କେଉଁ ପୂର୍ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି ସେ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ନେଇ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ଦ୍ଵିଧା ନଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ବିଷୟରେ ଲୋକମାନେ ଅବଗତ ନୁହଁନ୍ତି ଯାହା ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ; କେତେ ସରକାରୀ ଜମି ଏବଂ କେତେ ଘରୋଇ ଜମି ଏବଂ କାହାର ଜମି ଗ୍ରାମରୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ ସେ ବିଷୟରେ ଲୋକମାନେ ଅବଗତ ନ ଥିଲେ । ଲୋକମାନେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସ୍ଵାଗତ କରିଥିଲେ ଏବଂ କିଛି ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଯଦି ସରକାର ଏହି ସବୁ ଦାବିକୁ ବିଚାର କରନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସମର୍ଥନ କରିବେ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ।

୭.୪ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ:

କୌଣସି ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସାଧାରଣତଃ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେବା ସହ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବାସସ୍ଥାନରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଏପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର କିମ୍ବା ବିସ୍ଥାପନ ହେଉ ନାହିଁ । ତଥାପି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରି ଜମି ଏବଂ ବୃକ୍ଷ ପରି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେବା ସାଧାରଣ କଥା । ଏହି ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜମି ହରାଇବା, ଜମି ନଷ୍ଟ ହେତୁ ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗରେ ସଙ୍କୋଚନ, ସ୍ଥାନୀୟ ଗତିଶୀଳତା ଏବଂ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ତଥାପି, ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପ୍ରଭାବର ପରିମାଣ ଲୋକ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।

୭.୪.୧ ଜମି ଏବଂ ଜମି ଭିତ୍ତିକ ଜୀବିକା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ:

ଯେ କୌଣସି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ, ଯାହାର ଜମି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ସେହି ପରିବାରର ଜମି ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସବୁବେଳେ ପ୍ରଭାବ ରହିଥାଏ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ଯେ, (୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଳ୍ପ ଆକରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବାସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ୧୧.୪୯୦ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ କ୍ଷତି ହେଉଥିବା ଜମି ପ୍ରଭାବ ପ୍ରକୃତରେ ଗଣନା ଅଟେ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ୭ ଟି ପରିବାର ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ଚାଷଜମି ହରାଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆର ଓ ଆର ଅନୁଯାୟୀ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୨ ଟି ଖାତାର ୭ ଟି ପୁଚର ୮ ଜଣ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ୧୧.୪୯୦୦ ଏକର ଜମି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । କିନ୍ତୁ ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ୪ ଜଣ ମୂଳ ଜମି ମାଲିକ କୌଣସି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବିନା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ତ୍ତେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୪ ଜଣ ଆର ଓ ଆର ଧାରକ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ୪ ଜଣ ଟାଇଟଲ୍ ଧାରକଙ୍କ ପରିବାରର ବଂଶାବଳୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଗାଁରେ ୭ ଟି ବିସ୍ତାରିତ ପରିବାର ଥିବା ଅବଗତ ହୋଇଥିଲା । ଶେଷରେ ଏଥିପାଇଁ, ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମର ୭ ଟି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ସର୍ତ୍ତେ କରାଯାଇଥିଲା । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରକୃତରେ ଗୁରୁତର ଅଟେ । ଏହା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହାକି ଜମି ହରାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର କୃଷି ଜୀବିକା ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି କ୍ରୟ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କରିବ । ଅନ୍ୟ ପଟେ, ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଜୀବିକା ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନଧାରଣର ଉନ୍ନତି କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଉଚିତ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ କେତେକ ଜମି ଚାଷ ପାଇଁ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜମିରେ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ବଦଳ ମୂଲ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକମାନଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଅବଶ୍ୟ, ଯେହେତୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଜମି କମ୍, ତେଣୁ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା କିମ୍ବା ଜମି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଜୀବିକା ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଅଳ୍ପ ହେବ ।

୭.୪.୨ ପରିବେଶ ନିର୍ଗମନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ:

ପୂର୍ବରୁ ଥିବା (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମତା ଆକରଣ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ଦ୍ୱାରା ଧୂଆଁ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ଯାହା ପରିବେଶକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରିବ । ଏଠାରେ ଶିଳ୍ପ ଧୂଆଁର ଉଚ୍ଚ ସାନ୍ଦ୍ରତାର ଅନେକ କ୍ଷତିକାରକ ପ୍ରଭାବ ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର କାରଖାନା ଧୂଆଁ, ଯାନବାହାନ ରୁ ନିଷ୍କାସନ ହେଉଥିବା ଧୂଆଁ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦୂଷଣ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା କରିବା ଏବଂ ପୁସ୍ତପୁସ୍ତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ ଉନ୍ନତ ରଖିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁ ,ମାଟିରେ ଏବଂ ପାଣିରେ ପକାଯାଇଛି, ଯାହା ପ୍ରାଣୀ ଏବଂ ଉଦ୍ଭିଦ ଉଦ୍ଭୟଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ଏହି ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦୂଷକମାନେ ମାଟି ଏବଂ ପାଣି ଉଦ୍ଭୟରେ ଅନେକ କ୍ଷତିକାରକ ଏବଂ ଅପ୍ରାକୃତିକ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି, ଯାହା ଶେଷରେ କିଛି ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଜାତି ବିଲୁପ୍ତ ହେବାର କାରଣ ହୁଏ ।

କଠିନ, ତରଳ ଏବଂ ଗ୍ୟାସ୍ ରୂପରେ ପ୍ରଦୂଷକ କାରଖାନାର ବିଭିନ୍ନ ଯୁନିଟ୍ ରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଏବଂ ଯଦି ଏହିପରି ବାହାରକୁ ଛଡ଼ାଯାଏ, ତେବେ ପରିବେଶ ଉପରେ ବିପଜ୍ଜନକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ କେବଳ ମଣିଷ, ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ଉପକରଣର ଜୀବନକୁ ମଧ୍ୟ ହ୍ରାସ କରିଥାଏ । ତେଣୁ, କାରଖାନା ଏବଂ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ବୈଧାନିକ ମାନଦଣ୍ଡର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦୂଷକ ନିର୍ଗମନକୁ ସୀମିତ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ORI ଗ୍ୟାସର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଭଳି ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଗ୍ରହଣ ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଯୁଗ୍ମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ ।

ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ:

କାରଖାନା ଅଞ୍ଚଳରେ ଏବଂ ଏହାର ସୀମା ବାହାରେ ବାୟୁ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଚିମନି, ପରିବହନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଉପକରଣର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସ୍ଥାନ ରୁ ନିର୍ଗତ ଗ୍ୟାସ୍, ଧୂଆଁ ଏବଂ ଧୂଳି କଣିକା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦୂଷିତ ହୁଏ । ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷକ ମୁଖ୍ୟତଃ ସଲଫର ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍, କାର୍ବନ ମନୋକ୍ସାଇଡ୍, ନାଇଟ୍ରୋଜେନ୍ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଧୂଳି ଏବଂ ଗ୍ୟାସ୍ ।

ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ:

ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜୈବ କଠିନ ପଦାର୍ଥ, ସସପେନସନ,ର ତେଲ ଗ୍ରୀସ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ରବଣ ଏବଂ ଦ୍ରବଣ ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ:

ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆପଡ଼ିଜନକ ସ୍ତରର ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ଯାହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦୂର କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ସ୍ତରକୁ ଅଣାଯାଇପାରିବ । ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ସଙ୍କୁଚିତ ବାୟୁ ଷ୍ଟେସନ, ORI ପ୍ଲାଣ୍ଟ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ:

ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ମିଶ୍ରିତ ବ୍ୟବହାର କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବାୟୁ ଗୁଣବତ୍ତା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବ । ଏହା ସହିତ, ଚିମିନିରୁ ନିର୍ଗମନ ହେଉଥିବା ଧୂଳି ପାଇଁ ଆଇନଗତ ମାନଦଣ୍ଡର ଅନୁମୋଦିତ ସୀମା ତଳେ ରଖାଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଖାନା ର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବାୟୁ ଗୁଣବତ୍ତା ମାନଦଣ୍ଡ ଅତିକ୍ରମ ନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଉଚ୍ଚତାର ଚିମିନି ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ୟାସୀୟ ନିର୍ଗମନକୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବ । ପରିବେଶ ଗୁଣବତ୍ତା ମାନଦଣ୍ଡ ନିମ୍ନରେ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ପରିବେଶ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ହ୍ରାସ କରିବ । ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଉପକରଣ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଛି, ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସରୁ ନିର୍ଗମନର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ଉପଯୁକ୍ତ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଚିମିନି ଉଚ୍ଚତା ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ହେବ । GLC ବିଚାର କରିବା ପରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦୂଷକଙ୍କ ଭୂମି ସ୍ତର ସାନ୍ଦ୍ରତା (GLC) ଅନୁମୋଦିତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିବ ।

ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସରେ ଶବ୍ଦ ହ୍ରାସ, ଉପକରଣ ପାଇଁ ଆକୋଷ୍ଟିକ ଲିନିଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ କମ୍ ଶବ୍ଦ ଉପକରଣର ସଙ୍କ୍ରମ୍ ପାର୍ଶ୍ୱ ସାଇଲେନ୍ସର ଚୟନ, କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କଠାରୁ ଶବ୍ଦ ଉପକରଣକୁ ପୃଥକ କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । କିଛି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯୋଗୁଁ, ଗ୍ରହଣୀୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଶବ୍ଦ ସ୍ତରକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ସମ୍ଭବ, ଏହି କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଶବ୍ଦ ହ୍ରାସ ସହାୟତା ସୁକନ୍ ଯେପରିକି କାନ ମଫଲର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଏକ୍ସପୋଜର ଅବଧି ମଧ୍ୟ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ସୀମିତ ରହିବ ।

୭.୪.୩ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ:

ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବନତି ହେଉଛି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ବାସସ୍ଥଳୀରେ ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ରହଣି ଏବଂ ଏହା ପରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ସୀମିତ ସାମୁହିକ ସମ୍ପର୍କ ଗୁଡ଼ିକର ଏକତ୍ର ବ୍ୟବହାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତି ଦେବ । ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର ବିସ୍ତାର ହାରକୁ ପରିଚିତ କରାଇବ ଏବଂ/କିମ୍ବା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ କର୍ମଜୀବୀଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏଥିରେ ନୂତନ ରୋଗର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ରୋଗ ଜୀବାଣୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣରୁ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପରି, ପ୍ରବାସୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳରେ ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର ପ୍ରସାର ହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଯଦି ଏହି ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗଗୁଡ଼ିକ ଚିକିତ୍ସା କରା ନ ଯାଏ ତେବେ ଏହା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁ ବିଭୀଷିକା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ର ପରିମାଣ ଖୁବ କମ ରୋଗର ସଂକ୍ରମଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲେ ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ସୀମିତ ହୋଇପାରେ ।

୭.୪.୪ ଗୋଷ୍ଠୀର ନିରାପତ୍ତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ:

(୪*୫୦TPD) ଶୁଖି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଅନେକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ୟା ଉପୁଜିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଏଥିରେ ଗ୍ରାମିକ ଦୁର୍ଘଟଣା, ନୂତନ ସାମଗ୍ରୀ / ଭିଡିଭୁମିର ଉପସ୍ଥିତି, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନରୁ ସାମଗ୍ରୀ ପରିବହନ ପାଇଁ ଯାନ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଯାନର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ବିଶେଷକରି ଭାରୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଦୁର୍ଘଟଣା ଏବଂ ଆଘାତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ସଡକ ନିକଟରେ ରହୁଥିବା ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭାରୀ ଯାନବାହନ ଚଳାଚଳ କରିବାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ନୁହେଁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସଡକ ଦୁର୍ଘଟଣା ସେମାନଙ୍କୁ ଅସୁରକ୍ଷିତ କରିପାରେ । ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ସୁରକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଅଛି, ଯଥା ଗୋଷ୍ଠୀର ସଦସ୍ୟମାନେ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଖାଲରେ ପଡ଼ିବା କିମ୍ବା ଅସୁରକ୍ଷିତ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସହିତ ଧକ୍କା ଖାଇବା ଆଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହା କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳର ଦୁର୍ଘଟଣା ଏବଂ ଆଘାତର କାରଣ ହୋଇପାରେ ।

୭.୪.୭ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିଡିଭୁମି ଓ ସେବା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ :

(୪*୫୦TPD) ଶୁଖି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ (ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ହେତୁ) । ସେଠାରେ ଥିବା ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସେବା ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଚାପ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ଅବସ୍ଥିତ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ସେବାଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତା ହ୍ରାସ ପାଇପାରେ । ଅବଶ୍ୟ, ଏହି ପ୍ରଭାବ ପରିମାଣ ଏବଂ ମାପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ହେବ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘଟିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଏଥିସହ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଅନେକ ରାସ୍ତାକୁ ନବୀକରଣ କରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି, ଯାହା ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

୭.୫ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ମିଳିବାକୁ ଥିବା ଲାଭ : ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି (୪*୫୦TPD) ଶୁଖି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଟେ । ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଭୟ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଲାଭକୁ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଲାଭ ସମ୍ପର୍କୀୟ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିକଳ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ବେଳେବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବହୁପ୍ରକାରର ଥିଲା ସେମାନେ ଆଶା କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିବାର ତଥା ସ୍ଥାନୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ମୋଟ (୪*୫୦TPD) ଶୁଖି ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବାଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁବିଧା ହାସଲ ହୋଇପାରିବ ।

ଅଞ୍ଚଳ ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଭୟ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଲାଭ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଅଧିକ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଏହା ଏକ ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଲାଭ

ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିକଳ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ବେଳେବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅନେକପ୍ରକାରର ଥିଲା । ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହେବ, ଯେତେବେଳେ କି କେତେକ ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଜୁରି ହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଅନେକ ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଜମି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଟଳକ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ ପରିବହନ ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗରେ ଉନ୍ନତି ହେବ, ସ୍ଥାନୀୟ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ ସୁବିଧା ହେବ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ।

୭.୬ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଆଶା ଏବଂ ପସନ୍ଦ:

ଜମି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରର ଅଗ୍ରାଧିକାର ଏବଂ ଆଶା ଜାଣିବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଏକ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅଧିକ ସହଜାଗୀ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ମନୋଭାବ କୁ ଆଧାରିତ କରିବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ନିକଟରୁ ସେମାନଙ୍କ ପସନ୍ଦ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ନିଜ ନିଜର ଜମି ନଷ୍ଟ ପାଇଁ ନଗଦ ଅର୍ଥ ପାଇବା ପାଇଁ ଚୟନ କରିଛନ୍ତି । ନଗଦ କ୍ଷତିପୂରଣ ବ୍ୟତୀତ ସେମାନେ ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗ ଏବଂ ଚାଲୁଥିବା ସରକାରୀ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହାୟତା ପାଇଁ ଆଶା କରିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ପସନ୍ଦ ହେଉଛି ଜମି ନଷ୍ଟ ହେବା ବିରୋଧରେ ନଗଦ କ୍ଷତିପୂରଣ । ଏହିପରି, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଆଶା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ମାନବସ୍ତ୍ର ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ RTFCTLARR ଆକ୍ଟ ୨୧୦୩ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ଚୂଡ଼ାତ କରିବା ଉଚିତ ।

୭.୭ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା:

ବିବରଣୀର ପୂର୍ବ ଅଧ୍ୟୟନରେ, ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ସହିତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା ଏବଂ ମନୋଭାବ ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଉପରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି, ଯାହା ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭଦାୟକ ପ୍ରଭାବକୁ ବଢ଼ାଇବ । ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବାବସ୍ଥା ଫେରିପାଇବା ଉଚିତ୍ ତାହାକୁ ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନଶୈଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଆସିବା ଉଚିତ । ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନରେ ସ୍ପଷ୍ଟତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆଇନ ୨୦୧୬ ଅନୁଯାୟୀ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (ଏସ ଆଇ ଏମ ପି) ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଦାନ । ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ଯାହା ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବ ଏବଂ ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ ବଢ଼ାଇବ । ପ୍ରକଳ୍ପର ସମଗ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ କେବଳ କିଛି ହରାଇବେ ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷତି ପୂରଣ ହେବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନଶୈଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବ । ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରକଳ୍ପର ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ

ପରିଚାଳନା ଏବଂ ତଦାରଖ କରିବା ; ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ସମାଜ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭ ବିଷ୍ଟାର କରି ଯୋଜନାର ଦୁର୍ବଳତା ଦୂର ହେବା ଉଚିତ ।

ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନ ତଦାରଖ କମିଟି, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନ ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧୀଙ୍କ ଯଥା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସବ୍-କଲେକ୍ଟର, ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ, ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଶାସକ, ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ତରର ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଲଥାନ କମିଟି; କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ, ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଲଥାନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ବିବାଦର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ଏବଂ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିଦେବେ । ଏହି ସମର୍ଥନ ବ୍ୟତୀତ, ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ, ସ୍ଵାଧୀନ ଆକଳନ ଅନୁଷ୍ଠାନ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସହାୟକ ପରାମର୍ଶଦାତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଠିକ୍ ତଦାରଖ ତଥା ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନ କମିଟିର ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଅଗ୍ରଗତି ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜଡ଼ିତ ହେବେ । ଏକ ସ୍ଵାଧୀନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ଵାରା ଏକ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷର ଆକଳନ ମଧ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (ଏସ ଆଇ ଏମ ପି) ର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (ଏସ ଆଇ ଏମ ପି) ର ପ୍ରୟୋଗର ତଦାରଖ ଏବଂ ଆକଳନ ବିବରଣୀରେ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସଫଳତାର ଆକଳନ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

ଏହି ଅଧିୟନରେ ଅଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପାର୍ଶ୍ଵଚିତ୍ର, ଜମି ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଅଧିଗ୍ରହଣ ସ୍ଥିତି, ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ରେ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ପରି, ୧୧.୪୯୦ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ ସେହି କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ବହୁତ କମ ହେବ । ତଥାପି, ପ୍ରଭାବିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଗୋଷ୍ଠୀର ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଶକ୍ତିକରଣକୁ ସମାଧାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତି ସକରାତ୍ମକ ଧାରଣା ରହିଛି ଏବଂ ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଶମନ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତମ ପରିଚାଳନାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ତରର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ଲୋକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତ ଜୀବନଯାପନ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଜୀବିକା ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ଏକ ଇଚ୍ଛା ଅଛି । ଲୋକମାନଙ୍କର କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନ ଅଧିକାର ବ୍ୟତୀତ, ଉତ୍ତମ ସୁବିଧା ଏବଂ ଜୀବିକା ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗର ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଟେ;

- ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଅନୁଭବ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଲଥାନ
- ପରିବାର ଏବଂ ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀର ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ପୁନର୍ବାସ
- ଉତ୍ତମ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ଯୋଗ୍ୟତା

ଅଧିୟନ ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମା ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର

ଗ୍ରାମରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକଳ୍ପର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ, ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭ ଏବଂ ନୁହେଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ନୁହେଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଅଧିକାର ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଭୁଲ ଏବଂ ପକ୍ଷପାତ ସୂଚନା ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତି ପ୍ରତିରୋଧ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଅନେକ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକ ଇଡକୋ ର ଭବିଷ୍ୟତ ଯୋଜନାକୁ ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ସ୍ଥିତି ପୂର୍ବରୁ ଅଛି ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ସନ୍ଦେହ ଦୂର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ, ପ୍ରଥମେ ଏବଂ ସର୍ବପ୍ରଥମ ରଣନୀତି ହେଉଛି ପ୍ରଭାବିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିବା । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ଏକ ସାମାଜିକ ପରିଚାଳନା ଦଳ ଗଠନ ନିମନ୍ତେ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି, ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ନିରନ୍ତର ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଯୋଗାଯୋଗରେ ରହିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସନ୍ଦେହ, ଭୟ ଦୂର କରିବେ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ମତାମତ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ । ଏହା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସହଜ କରିବ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଅବଶ୍ୟ, ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକ ସେମାନେ କେତେ ପରିମାଣର କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବେ, ଏହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁନର୍ବାସ ଥଇଥାନ ସୁବିଧା, ଗାଁ ପାଇଁ ଲାଭ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଆଗ୍ରହ ଅଛି । ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ପୂର୍ବ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ୧୮୯୪ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ କାରଣ ଏହା ପ୍ରଭାବିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଧିକାରକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଯଥାର୍ଥ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ର ଧାରା ୨୬ ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବା ଉଚିତ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହସ୍ତକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ସାରଣୀ ୭.୨ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି :

୭.୮ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ସାଂଗଠନିକ ଆୟୋଜନ

ଏସ୍ ଆଇ ଏମ୍ ପି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ ସଂଗଠନର ଭାଗିଦାରିତା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଅଧିକାରରେ ସଫଳ ପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ସଂଗଠନର ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । (୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏସ୍ ଆଇ ଏମ୍ ପି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସଂଗଠନ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରା ଯାଇଛି ।

- ୧) ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ
- ୨) ସାମାଜିକ ପରିଚାଳନା ଯୁନିଟ୍
- ୩) ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ
- ୪) ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ
- ୫) ସ୍ୱାଧୀନ ମୂଲ୍ୟାୟନ ସଂସ୍ଥା (ଆଇ ଇ ଏ)
- ୬) କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସହାୟତା ନିମନ୍ତେ ପରାମର୍ଶ ଦାତା
- ୭) ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ କମିଟି

ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ତଦାରଖ କମିଟି, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧୀ ଯଥା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସବ୍-କଲେକ୍ଟର, ଭୂ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ, ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଶାସକ, ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ତରର ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଇଥାନ କମିଟି; କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ, ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ଅଇଥାନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ବିବାଦର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ଏବଂ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିଦେବେ । ଏହି ସମର୍ଥନ ବ୍ୟତୀତ, ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ, ସ୍ଵାଧୀନ ଆକଳନ ଅନୁଷ୍ଠାନ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସହାୟକ ପରାମର୍ଶଦାତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଠିକ୍ ତଦାରଖ ତଥା ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କମିଟିର ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଅଗ୍ରଗତି ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜଡ଼ିତ ହେବେ । ଏକ ସ୍ଵାଧୀନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ଵାରା ଏକ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷର ଆକଳନ ମଧ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (ଏସ ଆଇ ଏମ ପି) ର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (ଏସ ଆଇ ଏମ ପି) ର ପ୍ରୟୋଗର ତଦାରଖ ଏବଂ ଆକଳନ ବିବରଣୀରେ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ସଫଳତାର ଆକଳନ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

୭.୯ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା

ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଜନାଦେଶ ଦ୍ଵାରା ସମର୍ଥିତ ବୈଧାନିକ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନାଟି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଶମନ ଯୋଜନାର ଏକ ଅଂଶ ହିସାବରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପେସା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଭୂ-ଅର୍ଜନ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ଆଇନ୍ ୨୦୧୩ ଭାଗ ୪୧ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ଭୂ-ଅର୍ଜନ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ଧାରା-୨୦୧୬ ରୁଲ ୧୩ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଯେଉଁଠାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ସେଠାରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ଲୋକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଏକ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବୈଧାନିକ ପ୍ରାବଧାନ ଅଛି ।

ଯେହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ, ତେଣୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାର ଛାଞ୍ଚ (ଏସ.ଆଇ.ଏମ.ପି.) ରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବା ଓ ପ୍ରାପ୍ୟ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ହକ୍ଦାର ପରିବାର ଲୋକମାନଙ୍କର ଏକ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନାରେ (Development Plan) ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦଳ ଅଧ୍ୟୟନ ସମୟରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ସାର୍ବଜନିନ ପରାମର୍ଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଓ ବିଭିନ୍ନ କୌଶଳ ଉପଯୋଗ କରି ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ଭାବିତ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକୁ ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ପରିଚାଳନା ତଥା ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ପ୍ରଶମନ ଉପାୟର ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳ ବିକଶିତ କରାଯାଇଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ସମ୍ମିଳିତ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ ଉପାୟ ଓ ଯୋଜନା ଯାହାକି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ତାହା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୟରେ ଗ୍ରାମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ ।

ସାରଣୀ ୭.୧ : ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା

ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ରଣକୌଶଳ	ଯୋଜନା./ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ରୂପାନ୍ତରଣ	ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି / ବିଭାଗ
ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ସୁବିଧା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିବିରର ଆୟୋଜନ , ମାଗଣା ଔଷଧ ବିତରଣ	<ul style="list-style-type: none"> ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧି ଏମ୍ ଏଲ୍ ଏ/ଏମ୍ ପି ସମେତ ପଞ୍ଚାୟତ ରାଜ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହ ବୈଠକ କରି ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଚିହ୍ନଟକରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । କମ୍ପାନି ତରଫରୁ ଆୟୁଲାନୁ ସେବା ଯୋଗାଣ 	<p>ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ (ଏନ୍ ଆର୍ ଏଚ୍ ଏମ୍)</p> <p>କେନ୍ଦ୍ର ତଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯୋଜନା ଏନ୍ ଆର୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବ</p>	<p>ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଯୋଗାଣ ଦେଉଥିବା ଆଶା ଆଜ୍ଞାନସ୍ୱାତି କର୍ମୀ,</p>
ମନ୍ଦିର, କୁବ ଘର ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା , ରାସ୍ତା ଆଲୋକୀକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ।	<ul style="list-style-type: none"> କେଉଁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯିବ ତାହା ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ଗ୍ରାମର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସହ ବିଚାର ବିମର୍ଷ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧି, ପଞ୍ଚାୟତ ରାଜ ପ୍ରତିନିଧି ଙ୍କ ସହ ବୈଠକ କରି ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଚିହ୍ନଟ କରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । 	<p>ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା</p>	<p>ଆର୍ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଏସ୍ ଏସ୍ ଏବଂ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ଏବଂ ଏସ୍ ସି ଓ ଏସ୍ ଟି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ</p>

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀ ଟି ଗୋଟିଏ ସୁଚନା ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP)

ସାରଣୀ -୭.୨: ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା

କ୍ର ସଂ	ପ୍ରଭାବର ସ୍ୱରୂପ	ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ	ପ୍ରସାବିତ ପ୍ରଣାଳୀ/ବୃଦ୍ଧି ଉପାୟ	ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି	ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ତଦାରଖ
୧	ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନୁହେଁ	ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ	ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନୂତନ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ପ୍ରାବଧାନ ଏବଂ ଅଧିକାର ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥିରତା ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଜମିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଇଡକୋ ର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଦଳ	
୨	ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ନବିକରଣ, ଜମି ମାଲିକାନା ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟର ନବୀକରଣ ଏବଂ ଅଧିକାରର ସମାଧାନ:	କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଜମି ରେକର୍ଡ ଅପ୍ ଡେଟ୍	ଜମିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ତହସିଲ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବା ଉଚିତ୍	ତହସିଲ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ	ତହସିଲଦାର
୩	ଚାଷ ଜମିରେ କ୍ଷତି	ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ	ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଆର୍ ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ଏବଂ ଓ ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଆର୍ ରୁଲ ୨୦୧୬ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟୋଚିତ ଦାବି ର ଡାଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମି ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ କ୍ଷତିପୂରଣ । କ୍ଷତିପୂରଣ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରଦାନ ତଥା ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସମୁଚିତ ଆୟ ଉପାର୍ଜନ ନିମନ୍ତେ ନିୟମିତ ପ୍ରୟାସ	ଭୁ ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ ଇଡକୋ ପରିଚାଳନା ଦଳ	ଇଡକୋ ପରିଚାଳନା ଦଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗ
୪	ଜୀବିକା ନିର୍ବାହକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର	ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ	ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ କୃଷି ସମ୍ପର୍କରେ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ । ପ୍ରଭାବିତ କୃଷକମାନେ ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ଯୋଜନା ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି ଦକ୍ଷତା ନବୀକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟନିୟୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇପାରେ ।	ସ୍ଥାନୀୟ, ଗ୍ରାମ ଏବଂ ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରର ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ଓ କୃଷି ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀ	

କ୍ର ସଂ	ପ୍ରଭାବର ସ୍ୱରୂପ	ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ	ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରଶ୍ନମନ/ବୃଦ୍ଧି ଉପାୟ	ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି	ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ତଦାରଖ
			ଛାନନୀୟ ବିକାଶ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରେ ଯେଉଁଥିରେ ରୋଜଗାର ଏବଂ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ।		
୫	ବେରୋଜଗାର ଯୁବକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ	ଛାପନ ହେବାକୁ ଥିବା ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବେକାର ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ	ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ନିଷ୍ଠିତ କର୍ମ ନିୟୁକ୍ତି ଯୋଜନାରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରି ଆୟରେ ହେଉଥିବା କ୍ଷତି ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଇପାରିବ । ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାରକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯିବ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ କଞ୍ଚାମାଲର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇପାରିବ । ସମର୍ଥ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ । ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ରୋଜଗାର ସୁନିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ । ଦୀନ ତାୟଲ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଗ୍ରାମୀଣ କୌଶଳ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଧ୍ୟାନରେ ବେକାର ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।		ଇଡକୋ ପରିଚାଳନା ଦଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗ
୬	ସର୍ବସାଧାରଣ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ମିଳିତରେ କ୍ଷତି	ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ	ଆର୍ ଏଫ୍ ସି ଟି ଏଲ୍ ଏ ଆର୍ ଆର୍ ଆର୍ ଆର୍ ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ମିଳିତରେ ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ ଯଥା ରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ ନୀଳ	ଇଡକୋ ପରିଚାଳନା ଦଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗ	ଇଡକୋ ପରିଚାଳନା ଦଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗ
୭	ପରିବେଶ କ୍ଷତି ଓ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣରେ ହ୍ରାସ		ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ପଥପାର୍ଶ୍ୱରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ । ମୃତ୍ତିକାର ପ୍ରକାର ଏବଂ ପାଗର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଛାନନୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ କିସମ ନିର୍ବାଚନ ।	ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ଏବଂ ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ବିଭାଗ	
୮	ପଶୁ ପାଳନ ଓ ମାଛ ଚାଷ	କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମୟରେ	ପଶୁପାଳନ ଏବଂ ମାଛଚାଷରେ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ ।	ଇଡକୋ ପରିଚାଳନା ଦଳ	ଇଡକୋ ପରିଚାଳନା

କ୍ର ସଂ	ପ୍ରଭାବର ସ୍ୱରୂପ	ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶମନ/ବୃଦ୍ଧି ଉପାୟ	ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି	ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ତଦାରଖ
			ପଶୁପାଳନରୁ ରୋକଗାର ପାଇବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୟାସ ଓ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ	ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗ	ଦଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗ
୯	ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ	ନିର୍ମାଣ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୟରେ	ବଳକା ଜମିରେ ସଘନ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ଆପଣେଇବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କୃଷି ବିଭାଗର ପରାମର୍ଶ ନିଆଯାଇପାରେ	ସ୍ଥାନୀୟ , ବୁକ୍ ସ୍ତରରେ କୃଷି ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ	ସମେତ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ
୧୦	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	ଶିଳ୍ପ ତାଲିକା ଏବଂ ଭାରିଯାନ ଯାତାୟାତ ହେତୁ, ନଦୀ ନାଳ ରେ ଶିଳ୍ପ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନ	ପ୍ରଦ୍ୟୁଷଣର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀ ଓ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ । ଏହା ଅଜାଣତରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଧୂଳି ଜନିତ ଏଲର୍ଜି ହେତୁ କଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ । ଶ୍ରମିକ ପାଖରେ ସଂକ୍ରାମକରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯିବା ମାତ୍ରେ ସହାୟତା ମାଗିଲେ ତୁରନ୍ତ ଉପଚାର ପାଇବା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାର ପ୍ରାବଧାନ ରହିବା ଉଚିତ । ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।	ନିୟୁକ୍ତ ଠିକାଦାର	ଇଡକୋ ପରିଚାଳନା ଦଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଶକ୍ତିକରଣ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା କ୍ଷତିର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଦୃଢ଼ କରିବା । ଏହା ନିରାପଦରେ ଆଶା କରାଯାଇପାରେ ଯେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଯଥେଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ । ଗ୍ରାମ ଗୋଷ୍ଠୀ କେବଳ ଅଲଥାନ ହେବେ ତାହା ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିରେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣ ମାନରେ ଉନ୍ନତି କରିବେ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମୂଲ୍ୟ ସହ ଲାଭର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସୁପାରିଶ

୮.୧ ମୂଲ୍ୟ ସହ ଲାଭର ବିଶ୍ଳେଷଣ

୮.୧.୧ ମୁଖବନ୍ଧ

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ଲାଭ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟରେ ସେମାନେ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କେବେହେଲେ ସମାନ ଭାବରେ ଭଲ କିମ୍ବା ଖରାପ ହୋଇନଥାଏ, ପ୍ରଭାବିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭର ବିଭିନ୍ନ ବଣ୍ଟନ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବାଧିକ ହେବା ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯିବା କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପର ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ପରିଚାଳନା ଆବଶ୍ୟକ । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯାହା ଲାଭର ସଫଳତା ଏବଂ ଅସୁବିଧାକୁ ଏଡ଼ାଇବାରେ ବହୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଯେ କୌଣସି ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପର ପାରିବାରିକ ସ୍ତରରେ ତଥା ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ (ପରିବାରର ଏକାକରଣ) ସ୍ତରରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ରହିଛି । ଏହାର ଲାଭ କିଛି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରୋକ୍ଷ ଲାଭ ଏବଂ ସେହିଭଳି ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରୋକ୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ସମାଜ ପାଇଁ ଏକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଲାଭଠାରୁ ଭିନ୍ନ କାରଣ ବଜାର ଲୋକମାନଙ୍କର ଆପେକ୍ଷିକ ପସନ୍ଦ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁଯୋଗକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ବଜାର ବେଳେବେଳେ ବିଫଳ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସତ ଅଟେ । ଭବିଷ୍ୟତ ଅନିଶ୍ଚିତତା, ବିପଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ଫଳାଫଳ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ଏହି ବିପଦ ଏବଂ ଅନିଶ୍ଚିତତା ମଧ୍ୟରେ କାରକ କରିବା କଷ୍ଟକର । ପରିବେଶ ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଲାଭ ଆକଳନ କରିବାବେଳେ ସମାନ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ଧାରଣା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା ନୀତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଅପାରଗ ହେବ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଲାଭ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚର ଆକଳନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଭାବରେ, ସମସ୍ତ ପରିବାରକୁ ପ୍ରଥମେ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଯାଇଥିଲା- (୧) ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ସ୍ତରରେ ଲାଭଦାୟକ ହେବ କି ନାହିଁ ଏବଂ (୨) ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗ୍ରାମସ୍ତରରେ / ଗୋଷ୍ଠୀସ୍ତରରେ ଲାଭଦାୟକ ହେବ କି ?

୮.୧.୨ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଲାଭର ବିଶ୍ଳେଷଣ

ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଞ୍ଜ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ମୂଲ୍ୟ ସହ ଲାଭ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି । ପରିବେଶ ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଲାଭ ଆକଳନ କରିବାବେଳେ ସମାନ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ଅନୁମାନ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ , ଯାହା ନୀତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ସଠିକ ହେବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ଏହା ଏକ ବଡ଼ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇ ବିପୁଳ ପରିମାଣର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ଦେଖା ଯାଉଥିବା ଲାଭଗୁଡ଼ିକ

ଏହା ଯେ, ଏହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

୮.୧.୩ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଲାଭ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ତର ଆକରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ସମୟରେ ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବହୁ ଅଫିସର, ଲଞ୍ଜିନିଅର, ତୁଳ୍ଲିଭିତ୍ତିକ ଶ୍ରମିକ ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକ କରିବ । ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅର୍ଦ୍ଧ-କୁଶଳୀ ଏବଂ ଅଣ-କୁଶଳୀ ବର୍ଗର ହୋଇଥିବେ । ଅଧିକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଣ-ଶ୍ରମିକମାନେ (ନାମମାତ୍ର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୬୦% ଅଟନ୍ତି ଯାହାକି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ମାନବ ଶକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୁଗାଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ଶ୍ରମିକମାନେ ସାଧାରଣତ-ଅଣ-କୁଶଳୀ ଅଟନ୍ତି, ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଶ୍ରମ ରୋଜଗାରର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ନିର୍ମାଣ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ସହିତ, ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସାଧାରଣ ମଧ୍ୟ ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଛୋଟ ବଡ଼ ଠିକାକାମ , ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକରି ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକ ପରିସର ମଧ୍ୟ ରହିବ । ଘରୋଇ ଶିଳ୍ପର ଉତ୍ପାଦ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ହେଉଛି ବେତନ ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ଯାହା ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରାମବାସୀ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ତ୍ତେ ସମୟରେ ଅଧିକ ଦଳ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

(୪*୫୦TPD) ସ୍ତର ଆକରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବାଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ପ୍ରବାହ ବିକାଶର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ଲୋକ ଏବଂ ସେତି ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ହ୍ରାସ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । କିନ୍ତୁ, ଏହା ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ରୋଜଗାରର ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ଆଣିବ । ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବ, ପର୍ବ ତଥା ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବରେ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି, ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ପର୍କ ବୃଦ୍ଧି କରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକଳ୍ପରେ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବାୟୁ-ଧୂଳି-ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁଁ ଜମି ଉଚ୍ଛେଦ । ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ଉପରୋକ୍ତ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟ ଅତ୍ୟଧିକ ହେବ, କାରଣ ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଘର ନଷ୍ଟ ହେବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପରିମାଣର ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ଏହାକୁ ପୂରଣ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

୮.୧.୪ ଆର୍ଥିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଲାଭ

ପ୍ରକଳ୍ପର ଆର୍ଥିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ତର ଆକରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବାଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ଓ ଘରର ମୂଲ୍ୟ, ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଦି ସାମିଲ ଅଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣର ଖର୍ଚ୍ଚ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ବାସ୍ତବ

ଆର୍ଥିକ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଆକଳନ କରିବା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ । ସେହିପରି ଅର୍ଥନୈତିକ ଲାଭ କହିଲେ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ଯେଉଁ ସବୁ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଏସବୁ ସୁବିଧା ବା ଲାଭକୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଆକଳନ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାର, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥାଇଥାନରେ ସୁଚ୍ଛତା ଅଧିନିୟମ ୨୦୧୩ ଓ ଓଡ଼ିଶା ଆଇନ ୨୦୧୬ ଆଧାରରେ ଜମି ଓ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ରାଷ୍ଟ୍ରା ଓ କୋଠା ବିଭାଜନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିବ୍ୟୟକୁ ହିସାବ କରାଯିବ । ଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଘରବାଡ଼ି, ନିର୍ମାଣମାନ ଓ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବେ ।

୮.୨ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଆକଳନ

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ ମୂଳତଃ ଧାରା ୧୯ ଏବଂ ୩୧ ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଧାରା ୧୯ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ନାଗରିକଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ହାସଲ, ଧାରଣ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଧାରା ୩୧ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ “ଆଇନର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିକାର ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ” । ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅର୍ଜନ କରାଯାଇଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାକ୍ୟାଂଶ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ଯେପରିକି 'ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଲାଭ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ', 'ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ', ଯାହା କେବଳ ରାଜନୈତିକ ସ୍ୱାର୍ଥ, ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷା, ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ଆଇନଗତ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ତଥା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବଜାୟ ରଖୁଛି ।

ଧାରା ୨ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରୟୋଗ. – (୧) ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, କ୍ଷତିପୂରଣ, ପୁନଃପଲଥାନ ଏବଂ ପୁନଃବିସ୍ଥାପନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏହି ଆଇନର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ବୈଧ ସରକାର ନିଜର ବ୍ୟବହାର, ଧାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସମେତ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବେ ସେଥିମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି , ଯଥା: -ରାଷ୍ଟ୍ରର ନୌସେନା, ପଦାତିକ, ବାୟୁସେନା ଏବଂ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ସମେତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାରାମିଲିଟାରୀ ଫୋର୍ସ କିମ୍ବା ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷା କିମ୍ବା ଭାରତ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସର ପ୍ରତିରକ୍ଷା, ଲୋକଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ରାଜନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ; କିମ୍ବା ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯେଉଁଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସାମିଲ ଅଛି । ଯଥା: -ବେସରକାରୀ ତାଲୁରଖାନା, ବେସରକାରୀ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ଘରୋଇ ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ୨୭ ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୧୨ ତାରିଖ ଦିନ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟାପାର (ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିଭାଗ) ନମ୍ବର ୧୩/୬/୨୦୦୯-INF ରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିମ୍ବା ବସ୍ତୁ । (ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟାପାର ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ପରିବହନ ଶୀର୍ଷକରେ ଥିବା ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଯଥା ସଡ଼କ ଏବଂ ବ୍ରିଜ୍ • ବନ୍ଦର • ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଜଳପଥ • ବିମାନବନ୍ଦର • ରେଳ ଗ୍ରାକ୍, ଟନେଲ୍, ଭିଆଡକ୍ସ, ବ୍ରିଜ୍ • ସହରୀ ଜନସାଧାରଣ ପରିବହନ (ସହରାଞ୍ଚଳ ସଡ଼କ ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଛୋଟ ଗଳିକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ) ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟାପାର ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ସାମାଜିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ସାମିଲ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ; ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ତାଲୁରଖାନା (ମେଡିକାଲ୍ କଲେଜ (ପାରା ମେଡିକାଲ୍ ଟ୍ରେନିଂ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଏବଂ ତାଲିଗୋଷ୍ଠିକ୍ ସେଣ୍ଟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ), ନ୍ୟାୟୋଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଜମି

ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନରେ ସୁଚ୍ଛତା ଆଇନ ୨୦୧୩ ର ଧାରା ୪(୧) ର ଏକ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ପ୍ରବଧାନ ହିସାବରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ (୪*୫୦TPD) କ୍ଷମତା ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି । ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏହା ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ କାରଣ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଲୋକମାନଙ୍କ ଲାଭ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଧାରା ୨ (ଖ) (୧) ଅନୁଯାୟୀ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଛି । ତେଣୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ଜମି ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ।

୮.୩ ଜମିର ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ କମ୍ ବିସ୍ତାପନ ନିମନ୍ତେ ବିକଳ୍ପର ଚୟନ

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମ୍ପର୍କରେ, SIA ଅଧିୟନ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା। ସ୍ଥାନରେ ଏପରି କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ । ଶେଷରେ, ଅଧିୟନ ଦଳ ସ୍ଥାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ମନୋନୀତ ସ୍ଥାନ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ନିଶ୍ଚିତ କରେ।

ଇତ୍ୟକୋ ଏବଂ ମେସର୍ସ ଅଗ୍ରସେନ କ୍ଷମତା ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସ୍ଥାନକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିଛନ୍ତି। ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ପରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଚୟନ କରିବା ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ବିକଳ୍ପର ତୁଳନାତ୍ମକ ଆକଳନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ମୌଳିକ ବିଚାରଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ।

ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଏପରି କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ । ଅଧିୟନ ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନେ ଆଲୋଚନାରୁ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ଯେ, ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ଥାନ ସହିତ ସହମତ । ପୂର୍ବରୁ ଥିବା କ୍ଷମତା ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (୪*୫୦TPD) କୁ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ତାତ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ମିତ । ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ | ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିଆଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ସ୍ଥାନ ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି | ତେଣୁ ଏଠାରେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥାନ ଭଲ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଛି | ତେଣୁ ବିକଳ୍ପ ଖୋଜିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

୮.୪ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ତୀବ୍ରତା

ମୁଖ୍ୟ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ, ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାୟ ୭ ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ କୃଷି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ଚାଷରୁ ଆୟର କ୍ଷତି ସୂଚାଇଥାଏ | ଯେହେତୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ପରିମାଣ ଅଧିକ ତେଣୁ ପ୍ରଭାବର ତୀବ୍ରତା ଅଧିକ ହେବ | ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଗରିବ କୃଷକମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଭାବର ତୀବ୍ରତା ଅଧିକ ମନେହୁଏ | ଯେପରି ଅର୍ଥନୈତିକ ଜମି ଧାରଣ ଭଳି, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ଅନୁପଯୋଗୀ ଅଂଶ ରହିବାର ବହୁତ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏହା

ସାଧାରଣତଃ ରେଖାକାର ପ୍ରକଳ୍ପରେ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କମ୍ କିନ୍ତୁ ଏହାର କିଛି ଅଂଶ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ବଳକା ଅଂଶ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ହୋଇଯାଏ।

୮.୫ କ୍ଷତିକାରକ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଶମନ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସରକୁ ସମାଧାନ କରିବାରେ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକଳ୍ପ ରେ କୌଣସି ବିସ୍ଥାପନ ଜଡ଼ିତ ନାହିଁ, ତେଣୁ କୌଣସି ପୁନର୍ବାସ କିମ୍ବା ଅଇଥାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଯଦିଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ସାଂଘାତିକ, ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଶକ୍ତିକରଣ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଆଶା କରାଯାଉଥିବା କ୍ଷତିର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ଥିର କରିବା । ତେଣୁ, ଏହା ନିରାପଦରେ ଆଶା କରାଯାଇପାରେ ଯେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଯଥେଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ । ନାଗରିକ ସୁବିଧା, ଚାଷ ଜମିରେ ଜଳସେଚନର ଅଭାବ, ବିକାଶ ସୁଯୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ଅଭାବରୁ ଅସମାନ ବିକାଶ ରହିଛି, ପ୍ରଭାବିତ ଗୋଷ୍ଠୀର ଏକ ସକରାତ୍ମକ ଧାରଣା ଥିବା ଏବଂ ଏକ ଭଲ ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା । କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଇଥାନ ଅଧିକାର ବ୍ୟତୀତ, ଉତ୍ତମ ସୁବିଧା ଏବଂ ଜୀବିକା ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ଏକ ଇଚ୍ଛା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

ଯଦିଓ କମ୍ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ସାମାନ୍ୟ, ତଥାପି ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଶକ୍ତିକରଣ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସାମାନ୍ୟ କ୍ଷତିର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଦୃଢ଼ କରିପାରିବ । ତେଣୁ, ଏହା ଆଶା କରାଯାଇପାରେ ଯେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା (SIMP) ଯଥେଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ । ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀ କେବଳ ପୁନଃ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ତାହାକୁ ହେଁ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିରେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣା ମାନରେ ଉନ୍ନତି ହେବ ।

୮.୬ ଉପସଂହାର ଓ ସୁପାରିଶ

(୪*୫୦TPD) ସ୍ୱଞ୍ଜ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ ଗ୍ରାମରୁ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିୟନ କରାଯାଇଛି । ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ ରହୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହା ଲାଭଦାୟକ ହେବ । ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ଇଚ୍ଛା ଓ ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସ୍ଥା ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେହେତୁ ଅଧିୟନ ଜନଗଣନା ମୋଡ଼ରେ କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ତଥା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଭାବନା ଏବଂ ଧାରଣାକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ସୁଯୋଗ ରହିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ହେତୁ ସାମଗ୍ରିକ ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମତ ବ୍ୟତୀତ; ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଦଳ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରୁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ

କରିଥିଲେ ଯାହା ବିବରଣୀରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷତି ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ସୁଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ କ୍ଷତି କେବଳ ଜମିଜମା ସମ୍ପତ୍ତି ଆକାରରେ ଅଛି ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ ଚାଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ ରୂପାୟନ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ।

- ଯଦିଓ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି, ତଥାପି ଅନେକେ ଲୋକ କ୍ଷତିପୂରଣର ପରିମାଣ ଏବଂ ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ୱଚ୍ଛତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଫୋରମରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜମି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ଉଚିତ ।
- ଗ୍ରାମର ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରାମବାସୀ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଲୋକମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ଯାହାକି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେ ବିଷୟରେ ଜାଣି ନାହାଁନ୍ତି; ଏବଂ ଗାଁରୁ କେତେ ଘରୋଇ ଜମି, କେତେ ସରକାରୀ ଜମି ଏବଂ କାହାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବ ସେ ବିଷୟରେ ଲୋକମାନେ ଅବଗତ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ଶୀଘ୍ର ଜମି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ କ୍ଷତିପୂରଣ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ସରକାରଙ୍କ ବେଞ୍ଚ ମାର୍କ ମୂଲ୍ୟରେ ନୁହେଁ ବରଂ ବଜାର ମୂଲ୍ୟରେ ହେବା ଉଚିତ୍ ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ।
- ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏକ ଗୁଣାତ୍ମକ ତଥା ସମ୍ମାନଜନକ ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଆହୁରି ବିକଶିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ଚାଷକାର୍ଯ୍ୟ ରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇ ବୃତ୍ତିଗତ ଢାଞ୍ଚାରେ ଏକ ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ କୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ଏବଂ ନିରନ୍ତର ସହଯୋଗ ଏବଂ ଅତି ନିକଟରେ ରହି ଏକ ଯତ୍ନଶୀଳ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ଧାରା ୧୧ (୧) ଏବଂ ଆର ଓ ଆର ପ୍ରମାଣି କରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ତୁରନ୍ତ ଦେୟପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- କ୍ଷତିପୂରଣର ଦେୟ ସୁଗମ ଏବଂ ଅସୁବିଧା ମୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ୍ ।
- କୌଣସି ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ପାରିବାରିକ ସ୍ତରର ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ପୃଥକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆଇନଗତ ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

- ତୁରନ୍ତ ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ଉଚିତ ।
- ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଯେଉଁମାନଙ୍କର କି ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟାତ୍ମକ କିମ୍ବା ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ ।
- ଆୟ ବଢ଼ାଇବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯିବା ଉଚିତ । ବିଶେଷତଃ ବିପିଏଲ ପରିବାରକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।
- ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଦଳ (SHGs) ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ତାଲିମ ଏବଂ ବଜାର ସହ ସଂଯୋଗ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।
- ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଦଳ (SHGs)ର ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ପାଣ୍ଠି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କିମ୍ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ସହଜରେ ରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହିତ ଲିଙ୍କ୍ କରାଯାଉ ।
- ଉନ୍ନତ କୃଷି ଅଭ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ କୃଷି ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ସେବାଗୁଡ଼ିକୁ ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଉ ଯାହାଦ୍ଵାରା କୃଷିରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ କୃଷିକୁ ଅଧିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।
- ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇପାରେ । ଶୀତଳ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ମୁକ୍ତ ପରିବେଶକୁ ପୁନଃ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ବୃକ୍ଷତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା କରାଯାଇପାରେ ।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ହେତୁ ଗ୍ରାମବାସୀ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଏବଂ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହରେ ଆଶାବାଦୀ । ଏହା କେବଳ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟ ତଥା ଦେଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଲାଭଦାୟକ ହେବ । ଏହି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବାରୁ ଜମି ହରାଇଥିବା ପରିବାର ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେତୁ ଗ୍ରାମଗୋଷ୍ଠୀ ପରୋକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ । ଏଥି ସହିତ କ୍ଷତିପୂରଣରୁ ପରିବାର ଉପକୃତ ହେବେ। ତେଣୁ ଆଇନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସରକାରୀ ଔପଚାରିକତା ସମାପ୍ତ ହେବା ମାତ୍ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଉଚିତ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ (୪*୫୦TPD) ସ୍ଵଳ୍ପ ଆଇରନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ଵାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ କରାଯିବ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ବଳିଦାନ ବୃଥା ହେବ ନାହିଁ । ରାଷ୍ଟ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ରାଜ୍ୟ ତଥା ସମଗ୍ର ଦେଶ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଅନୁସୂଚୀ

ଅନୁସୂଚୀ-୧

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀ ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଏବଂ ଭୂମି ଅନୁସୂଚୀ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ରାଜସ୍ଵ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ

*****

RDM-LAC-SUN-0003-2024- 3312 /RDM dated 30 JAN 2025

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଅଧିସୂଚନା

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ / ଖାର୍ଡ଼ ସ୍ତରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ-ପଞ୍ଚାୟତଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (Social Impact Assessment) ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି। ଭୂମି ଅର୍ଜନ, ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଲଥାନରେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାର ଆକଳନ -୨୦୧୩ ର ଧାରା ୪ ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ।

୧. ପ୍ରକଳ୍ପ ବିକାଶକାରୀଙ୍କ ର ନାମ:- Chief General Manager Land (IDCO), ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

୨. ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ- ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲ ଅଧିନସ୍ଥ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମ ଠାରେ "expansion of existing Sponge Iron Plant (4x50 TPD) to 0.72 MTPA Capacity Integrated Steel Plant " ନିମନ୍ତେ ।

୩. SIA study କରୁଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଯୋଗାଯୋଗ ସୂଚନା; M/s. Society for Training, Action, Research & Rehabilitation (STARR), Bhubaneswar.

୪. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ: Nabakrushna Choudhury Centre for Development Studies, Bhubaneswar, Phone No. 0674- 2300471/ 2301094

୫. ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଭୂ-ଅଧିଗ୍ରହଣର ବିବରଣୀ/ ତହସିଲ

କ୍ରମିକ ନଂ	ତହସିଲ	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ	ଗ୍ରାମ	ବେସରକାରୀଜମି (ଏକରରେ)	ମନ୍ତବ୍ୟ
୧	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର	ହୁଙ୍ଗିମାଟି	ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର	୧୧.୪୯୦	
			ମୋଟ୍-	୧୧.୪୯୦	

ଭୂମି ଅନୁସୂଚିର ନକଲ ଏଥି ସହିତ ସଲଗ୍ନ କରା ଯାଇଛି।

୬. ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ:- ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ତହସିଲର ଉପରୋକ୍ତ ୦୧ ଟି ଗ୍ରାମରେ ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ନିଗମ (IDCO), ଭୁବନେଶ୍ୱର କ ଦ୍ୱାରା "expansion of existing Sponge Iron Plant (4x50 TPD) to 0.72 MTPA Capacity Integrated Steel Plant" ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

୭. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ :-

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଉପରୋକ୍ତ ୦୧ ଟି ଗ୍ରାମର ୧୧.୪୯୦ ଏକର ଘରୋଇ ଜମି ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ନିଗମ (IDCO), ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା "expansion of existing Sponge Iron Plant (4x50 TPD) to 0.72 MTPA Capacity Integrated Steel Plant" ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଜମିର ବିସ୍ତୃତ ତାଲିକା/ ତଫସିଲ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନ୍ତେ ମିଳିପାରିବ ।

୮. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ :-

ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ / ଗ୍ରାମ / ଝାଡ଼ର ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ । SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ, ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାମୂହିକ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତାମତ ଚୁଡ଼ାକ୍ର ରିପୋର୍ଟ ରେ ସ୍ଥାନିତ ହେବ ।

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଥବା ପରୋକ୍ଷ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ପ୍ରଭାବିତ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ସଭା ମାନଙ୍କ ରେ ଜନ ଶୁଣାଣି କରାଯିବ ।

୯. ଗ୍ରାମସଭା / ଭୂମିମାଲିକଙ୍କ ସହମତି ଆବଶ୍ୟକ କି?

ହଁ ସହମତି ଆବଶ୍ୟକ ।

୧୦. SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ସମାପନ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ତାହାର ପ୍ରକାଶନ ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ଦିବସ ଠାରୁ ୬ ମାସ ମଧ୍ୟରେ SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମାପନ କରାଯିବ ।

SIA ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବିତ ପଞ୍ଚାୟତ/ ଗ୍ରାମ/ ଝାଡ଼ ସ୍ତରରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶନ କରାହେବ । ତତ୍ ସହିତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ବ୍ଲକ ମହକୁମାରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯିବ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରାର୍ଥେ ସରକାରଙ୍କ ୱେବସାଇଟରେ ସୂଚିତ ହେବ ।

ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ

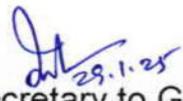
ଦିଗନ୍ତ ଦାଉଦହାସ୍
(ଦିଗନ୍ତ ରାଉତରାୟ)
ଅତିରିକ୍ତ ଶାସନ ସଚିବ

Memo No. 3313 Dated 30 JAN 2025

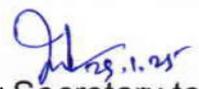
Copy forwarded to the Director, Printing Stationary, Odisha, Cuttack for information and necessary. He is requested to publish the Notification in the next issue of the Odisha Gazette as this is a statutory one.

SRO Number may be allotted to this publication.

Deputy Secretary to Govt.

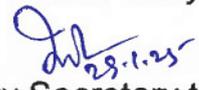
Memo No. 3314 Dated 30 JAN 2025

Copy forwarded to Steel & Mines Department for information and necessary action.

Deputy Secretary to Govt.

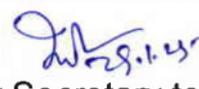
Memo No. 3315 Date 30 JAN 2025

Copy forwarded to RDC (N.D), Sambalpur/ Collector, Sundargarh/ L.A.O, Keonjhar for information and necessary action. Since the area is coming under "Scheduled Area", rules and regulations related to scheduled area under RFCTLAR&R Act, 2013 must be followed scrupulously. The Gram Sabha must be conducted before carrying out the SIA Study.

Deputy Secretary to Govt.

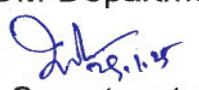
Memo No. 3316 Dated 30 JAN 2025

Copy forwarded to State Coordinator, Nabakrushna Choudhury Centre for Development Studies, Bhubaneswar for information and necessary action. "Schedule Area", rules under RFCTLAR&R Act, 2013 Act must be followed scrupulously. The Gram Sabha must be conducted before carrying out the SIA Study.

Deputy Secretary to Govt.

Memo No. 3317 Dated 30 JAN 2025

Copy forwarded to the e-Governance Cell, R&DM Department for information and necessary action.

Deputy Secretary to Govt.

ଝାର/ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍/ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମନ୍ୱିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାର (ଟି ଓ ଆର ୨୭-୦୦୦୦୧)

ଫୁଲ ଲାଣ୍ଡ ସିଡ଼ଲ						
ମୌଜା : ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର (୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ମୌଜା) , ଚହସିଲ : ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲା : ସୁନ୍ଦରଗଡ଼						
କ୍ରମାଙ୍କ	ଖାତା ନମ୍ବର	ପୁଟ ନମ୍ବର	କିସମ	ମୋଟ ରକବା (ଏକର)	ଅର୍ଜିତ ରକବା (ଏକର)	ପ୍ରକାଶ ନାମ
୧	୨୧	୧୩୭୦	ଗୋଡ଼ା ଦୁଇ	୧.୪୮୭	୦.୦୫୦	କେଶ ଓରାମ ପି: ରୁପୁଆ ଓରାମ, ଡିରା ଓରାମ ପି: ମାଧା ଓରାମ ଜା: ଓରାମ ବା: ନିଜ ଗାଁ
୨	୨୧	୧୩୭୧	ଗୋଡ଼ା ଦୁଇ	୪.୨୩୫	୪.୦୧୫	
୩	୨୧	୧୩୭୪	ଗୋଡ଼ା ଦୁଇ	୧.୫୦୦	୧.୫୦୦	
୪	୨୧	୧୩୭୬	ଗୋଡ଼ା ଦୁଇ	୩.୪୦୦	୧.୧୫୫	
୫	୨୧	୧୩୭୮	ବେଶା ସଧାରଣ	୦.୬୭୦	୦.୬୭୦	
୬	୭୭	୧୩୭୫	ଗୋଡ଼ା ଦୁଇ	୪.୧୦୦	୪.୧୦୦	ବନ୍ଦୁଆ ଓରାମ, ଡିରା ଓରାମ, ରତନୁ ଓରାମ ପି: ମଙ୍ଗରା ଓରାମ, କମେଲ ଓରାମ, ଖୁରିସ ଓରାମ, କେଲେ ଓରାମ ପି: ଝରା ଓରାମ ଜା: ଓରାମ ଖୁଷାୟାନ
			ମୋଟ	୧୫.୩୯	୧୧.୪୯	

(Anil Kumar)
ଅନିଲ
ରୁ ଅର୍ଜନ ଉପବିଭାଗ
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

29.03.2023
ରାଜେନ୍ଦ୍ର କିରାଣ୍ଡକ
ରୁ ଅର୍ଜନ ଉପବିଭାଗ
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

(Anil Kumar)
Rajendra Kumar

R.K.
Rajendra Kumar

ଅନୁସୂଚୀ-୨

ଜନଶୁଣାଣି ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି

ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଓ ଜିଲ୍ଲାମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

(ଉ-ଅର୍ଦ୍ଧନ ଉପ-ବିଭାଗ)

ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସଂଖ୍ୟା ୭୪୩ / ତାରିଖ ୦୨.୫.୨୦୨୫

ଏତଦ୍ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଅବଗତ ନିମନ୍ତେ ଜଣାଇଦିଆଯାଉଛି ଯେ, ଚିଫ୍ ଜେନେରାଲ ମ୍ୟାନେଜର (ଇସ୍ପାତ) ଉତ୍କଳା, ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଚହସିଲର ମଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମରେ ଶିଳ୍ପାୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା (Land Bank filling) ନିମନ୍ତେ ଏକର ୧୧.୪୯ ରୁମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯିବ। ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ (Odisha State SIA Unit, NCDS, Bhubaneswar) ଏକ ପ୍ରାରୁପି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ (Draft SIA Report) ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିଛନ୍ତି। ଉକ୍ତ ବିବରଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ମତାମତ ନେବା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁଯାୟୀ ଜନଶୁଣାଣୀ ଆୟୋଜିତ ହେବାର ସ୍ଥିରକୃତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଉକ୍ତ ଜନଶୁଣାଣୀରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ନିଜ ମତାମତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ । ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ବିବରଣୀ (SIA Report) ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଉପ-ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଚହସିଲ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅବଗତ ନିମନ୍ତେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ ।

ଜନଶୁଣାଣୀର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ

ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ	ବିତାଳ	ସମୟ	ସ୍ଥାନ
ମଣ୍ଡିଆକୁଦର	୧୪/୦୪/୨୦୨୪	ଦିବା ୮ ଘଟିକା	ମଣ୍ଡିଆକୁଦର

ମନୋଜି ମହାନ୍ତି
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଆପକ ସଂଖ୍ୟା ୭୪୫ / ତାରିଖ ୦୨.୦୫.୨୦୨୫

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ସରପଞ୍ଚ ତୁମ୍ଭିମାନଙ୍କ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତଙ୍କ ଅବଗତ ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରରଣ କରାଗଲା । ତାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମରେ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚାର କରିବେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଜନ ଶୁଣାଣୀରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବେ ।

ମନୋଜି ମହାନ୍ତି
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଆପକ ସଂଖ୍ୟା ୭୪୬ / ତାରିଖ ୦୨.୦୫.୨୦୨୫

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ସଂଯୋଜକ, ସମ୍ବଲପୁର, ସମ୍ବଲପୁର, ନବରଙ୍ଗ ପୋଲିସ୍ ଥାନା, ନବରଙ୍ଗ ପୋଲିସ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଅବଗତ ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ।

ମନୋଜି ମହାନ୍ତି
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଜାପକ ସଂଖ୍ୟା 786 / ତାରିଖ 02.4.2025

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ଟିପ୍ ଜେନେରାଲ ମ୍ୟାନେଜର (ଲ୍ୟାଣ୍ଡ) ଇଡକୋ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅବଗତ ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ।

ମନୋଜି ମହାଜିନ
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଜାପକ ସଂଖ୍ୟା 787 / ତାରିଖ 02.4.2025

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ଉପ-ଜିଲ୍ଲାପାଳ ,ସଦର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ଙ୍କ ଅବଗତ ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ଯେ ସେ ଉକ୍ତ ଜନଶୁଣାଣୀ ରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବେ ।

ମନୋଜି ମହାଜିନ
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଜାପକ ସଂଖ୍ୟା 788 / ତାରିଖ 02.4.2025

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ଆରକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ଙ୍କ ଅବଗତ ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା । ତାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି ଯେ ଜନଶୁଣାଣୀକୁ ସୁତାରୁ ରୂପେ ପରିଚାଳନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜନଶୁଣାଣୀ ସ୍ଥଳରେ ବ୍ୟାପକ ପୋଲିସ ମୁତୟନ କରିବେ ।

ମନୋଜି ମହାଜିନ
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଜାପକ ସଂଖ୍ୟା 789 / ତାରିଖ 02.4.2025

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଆନା ଅଧିକାରୀ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରଙ୍କ ଅବଗତ ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ।

ମନୋଜି ମହାଜିନ
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଜାପକ ସଂଖ୍ୟା 790 / ତାରିଖ 02.4.2025

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ଗୋଷ୍ଠି ଭନୟନ ଅଧିକାରୀ/ ତହସିଲଦାର, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରଙ୍କ ଅବଗତ ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ଯେ ସେ ଉକ୍ତ ଜନଶୁଣାଣୀରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବେ ।

ମନୋଜି ମହାଜିନ
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଜାପକ ସଂଖ୍ୟା 791 / ତାରିଖ 02.4.2025

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ଜିଲ୍ଲା ଇ-ସରକାର ମ୍ୟାନେଜର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ଙ୍କ ଅବଗତ ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ଏବଂ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ଯେ ଉକ୍ତ ପତ୍ରଟିକୁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ପଢ଼ାଯାଇ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇବେ ।

ମନୋଜି ମହାଜିନ
ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଅନୁସୂଚୀ-୩

ଜନଶୁଣାଣିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର

PUBLIC HEARING

“Social Impact Assessment Study for Land Acquisition of 11.4900 acres of Private Land from Mandiakudar Village under Rajgangpur Tahasil of Sundargarh District for “ Expansion of Existing Sponge Iron Pant (4*50TPD) to .072 MTPA Capacity Integrated Steel Plant at Mandiakudar, Kansbabal, Dist-Sundargarh (TOR27-00001)”

Venue : Chungimati Grampanchayat Office, Rajgangapur, Sundargarh
 Date : 15.04.2025
 Village : Mandiakudar
 Organised By : District Administration, Sundargarh

(PARTICIPANT'S ACKNOWLEDGEMENT)

Sl. No	Name of the Participants	Village & Mobile No.	Signature
1	Kiran Kumar Sonar (Adm Tahasildar)	8917501966	[Signature]
2	Jagdish Kerku (Sarpanch)	9937413042	[Signature]
3	Akshaya Ku. Bepu (BDO)	8917457545	[Signature]
4	Sebaka Chandro Pradha (TAO, Sundargarh)	9438046852	[Signature]
5	Niraja Ku. Gupta, AS	7978427253	[Signature]
6	Rhimo Majhi RIs	8917597199	[Signature]
7	Reshmi Oram RI	7005538690	[Signature]
8	Hara Chand Rohidas, RI	9337003652	[Signature]
9	ଜ୍ୟୋତି ଉଦ୍‌ଦିନ ମିଶ୍ର (P.S. Member)	9938442085	[Signature]
10	Murari Lal Sharma Director ASPL	7894402799	[Signature]
11	Rajesh Chaturvedi ASPL	8260842251	[Signature]
12	Abhinav Prada (Advisor ASPL)	9437102262	[Signature]
13	Paalme Choran Dass Director, STARR	9437285784	[Signature]

N. B: Report Preparation by N.C.D.S. & STARR, Bhubaneswar, Odisha

PUBLIC HEARING

“Social Impact Assessment Study for Land Acquisition of 11.4900 acres of Private Land from Mandiakudar Village under Rajgangpur Tahasil of Sundargarh District for “ Expansion of Existing Sponge Iron Pant (4*50TPD) to .072 MTPA Capacity Integrated Steel Plant at Mandiakudar, Kansabal, Dist-Sundargarh (TOR27-00001)”

Venue : Chungimati Grampanchayat Office, Rajgangapur, Sundargarh
 Date : 15.04.2025
 Village : Mandiakudar
 Organised By : District Administration, Sundargarh

(PARTICIPANT'S ACKNOWLEDGEMENT)

Sl. No	Name of the Participants	Village & Mobile No.	Signature
1	Mukut (Keraketh) Oram	6371880329	Mukut (Keraketh) Oram
2	Manju Oram (Kisketh)	-	L.T. of Manju Oram
3	Bilasi Oram (Kujur)	9750921873	Bilasi (Kujur) Oram
3	Lungia Oram (Eka)	7854019557	L.T. of Lungia Oram (Eka)
4	Sanjay Oram (Eka)	- do -	Sanjay Oram (Eka)
5	Ainchi Oram (Kisketh)	8144031427	Ainchi Oram (Kisketh)
6	Dhenia Oram (Kispeth)	8260259367	L.T. of Dhenia Oram
7	Sriram Oram (Kispeth)	9668581504	ସ୍ୱାମୀନି ଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ
8	Karmi Oram (Keraketh)	9668023489	L.T. of Karmi Oram
9	Sunaj Oram (do)	8144031427	Sunaj Kispeth
10	Rakesh Oram (Kispeth)	9668581504	Rakesh (Kispeth) Oram
11	Kiran Oram (Kispeth)	7847815558	Kiran Oram (Kispeth)
12	Trishur Raney	7008514157	
13	Sanjit Oram (Kispeth)	8260259367	Sanjit Oram (Kispeth)
14	Bholanath Patel	-	
15	Mansel Barla	-	L.T. of Mansel Barla
16	Kuan Keraketh	-	L.T. of Kuan Keraketh
17	Francis Prafal Kujur	9337480415	
18	Nabore Kujur	-	Nabor Kujur
19	Surna Minji	-	L.T. of Surna Minji

N. B: Report Preparation by N.C.D.S. & STARR, Bhubaneswar, Odisha

PUBLIC HEARING

"Social Impact Assessment Study for Land Acquisition of 11.4900 acres of Private Land from Mandiakudar Village under Rajgangpur Tahasil of Sundargarh District for " Expansion of Existing Sponge Iron Plant (4*50TPD) to .072 MTPA Capacity Integrated Steel Plant at Mandiakudar, Kansbatal, Dist-Sundargarh (TOR27-00001)"

Venue : Chungimati Grampanchayat Office, Rajgangapur, Sundargarh
 Date : 15.04.2025
 Village : Mandiakudar
 Organised By : District Administration, Sundargarh

(PARTICIPANT'S ACKNOWLEDGEMENT)

Sl. No	Name of the Participants	Village & Mobile No.	Signature
20	Sahadev Nag	-	S.T. of Sahadev Nag
21	Lachhu Tirki		L.T. of Lachhu Tirki
22	Suman Balla	8144287794	Suman Balla
23	Saraswati Minzi	8260345409	Saraswati minzi
24	Modesta Ekka	8260509376	Modesta Ekka
25	Benedicta Dungdung	7608879066	Benedicta Dungdung
26	Akash Minz.	8117867575	Akash Minz.
27	Rohan Barla	8012438550	Rohan Barla
28	Anuranjan Beck	8596968360	Anuranjan Beck
29	Bikash Minz.	9124065452	Bikash Minz.
30	Rajiv Toppo	9078247327	Rajiv Toppo
31	Arjun Tinkey	8260873937	Arjun Tinkey
32	Tanmaya Malik	8917212014	Tanmaya Malik
33	Deepak Beck	8260628990	Deepak Beck
34	Aship Kujara	7735322612	Aship Kujara
35	Narash Nag		Narash Nag
36	Pratap Sa	7377228606	pratap sa
37	S.N Sarda Pathy	7978232754	
38	Sumeth Barla		
39	Sibamath Ekka		Sibamath Ekka

N. B: Report Preparation by N.C.D.S. & STARR, Bhubaneswar, Odisha

PUBLIC HEARING

“Social Impact Assessment Study for Land Acquisition of 11.4900 acres of Private Land from Mandiakudar Village under Rajgangpur Tahasil of Sundargarh District for “ Expansion of Existing Sponge Iron Pant (4*50TPD) to .072 MTPA Capacity Integrated Steel Plant at Mandiakudar, Kansabal, Dist-Sundargarh (TOR27-00001)”

Venue : Chungimati Grampanchayat Office, Rajgangapur, Sundargarh
 Date : 15.04.2025
 Village : Mandiakudar
 Organised By : District Administration, Sundargarh

(PARTICIPANT'S ACKNOWLEDGEMENT)

Sl. No	Name of the Participants	Village & Mobile No.	Signature
40	Rubindra Lakra		Rubindra Lakra
41	Shankar minz		S. minz
42	Sreenath Lakra		Sreenath Lakra
43	Sanjit minz		Sanjit minz
44	Rohan Lakra		Rohan Lakra
45	Jitendra Ku. Das	7008457039	
46	ସୁନୀଲ ସି		ସୁନୀଲ ସି
47	ବିଶାଳ ବସୁନ୍ଦରା		ବିଶାଳ ବସୁନ୍ଦରା
48	ସୁନୀଲ ସି		ସୁନୀଲ ସି
49	Pratap Kindo		Pratap Kindo
50	Bishal Kindo		Bishal Kindo
51	Shiblal minz		Shiblal minz
52	Fagee minz		Fagee minz
53	KRISHNA LAKRA		KRISHNA LAKRA
54	Prabin Kindo		Prabin Kindo
55	Rohan Lakra		Rohan Lakra
56	Rohit minz		R. minz
57	Asma Das		A
58	Somra Das		Somra Das
59	Nitesh Borda		Nitesh Borda

N. B: Report Preparation by N.C.D.S. & STARR, Bhubaneswar, Odisha

ଅନୁସୂଚୀ-୪

ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ରେ ଭାଗ ନେଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ତାଲିକା

“Expansion of Existing Sponge Iron Pant (4*50TPD) to .072 MTPA Capacity Integrated Steel Plant at Mandiakudar, Kansabal, Dist-Sundargarh”

Focus Group Discussion

1. Name of Village: MANDIAPADAR
2. Name of GP: CHUNGIMATI
3. Name of Block: RAJGANGPUR
4. Name of Tahasil: RAJGANGPUR
5. Name of District: SUNDARGARH.

LIST OF PARTICIPANTS

Sl. No	Name	Occupation	Sex	Age	Social Category	Signature
1	Suraj Oram ^(Kisipatta)	Study	M	20	ST	Suraj Oram
2	Sanjit Oram	Labour	M	24	ST	Sanjit Oram
3	Kiran Oram	Labour	M	51	ST	Kiran Oram (Kisipatta)
4	Mukut Oram	Labour	M	51	ST	Mukut Oram
5	Sira Oram	Labour	F	38	ST	Kti of Sira Oram
6	Karmi Oram	Labour	F	34	ST	Kti of Karmi Oram
7	Manju Oram	Labour	F	42	ST	Kti of Manju Oram
8	Linchi Oram	Labour	F	45	ST	Kti of Linchi Oram
9	Bilasi Oram	Labour	F	48	ST	Bilasi Rajur Oram
10	Jagdish Kinde	Sarpanch	M	38	ST	Jinde (Sarpanch)
11	Kuldeep Oram	Labour	M	35	ST	Kuldeep
12	Dira Oram	Labour	M	46	ST	Dira Oram

ଅନୁସୂଚୀ- ୫
ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିବାରର ତାଲିକା

ଗ୍ରାମ - ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର

କ୍ର. ସଂ	ପରିବାର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ନାମ	ଦାବିଦାରଙ୍କ ନାମ	ପରିବାର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ	ଲିଙ୍ଗ	ବୟସ	ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି	ଜାତି	ଖାତା ସଂଖ୍ୟା	ପୁଟ ସଂଖ୍ୟା	ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ମୋଟ ଜମିର ପରିମାଣ (ଏକରରେ)	ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ପୁଟର ମୋଟ ଜମି ଏକରରେ (ଏକରରେ)	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ଏକରରେ	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ଜମିର କେତେ % (୧୩/୧୨*୧୦୦)	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ମୋଟ ଜମିର କେତେ % (୧୩/୧୧*୧୦୦)
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫
୧	ମୁକ୍ତା ଓରାମ	ମୁକ୍ତା ଓରାମ	ଗୃହକର୍ତ୍ତା	ପୁରୁଷ	୫୧	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି	୭୭	୧୩୨୫	୯.୪୭୦	୪.୧୦୦	୪.୧୦୦	୧୦୦.୦୦	୪୩.୨୯
		କୁସାବ ଓରାମ	ଭାଇ	ପୁରୁଷ	୪୯	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ସରିତା ଓରାମ	ଭଉଣୀ	ମହିଳା	୩୧	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
୨	କର୍ମୀ ଓରାମ	କର୍ମୀ ଓରାମ	ଗୃହକର୍ତ୍ତା	ମହିଳା	୩୪	ବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
୩	ବିଳାସୀ ଓରାମ	ବିଳାସୀ ଓରାମ	ଗୃହକର୍ତ୍ତା	ମହିଳା	୪୦	ବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
୪	ଦିରା ଓରାମ	ଦିରା ଓରାମ	ଗୃହକର୍ତ୍ତା	ପୁରୁଷ	୪୨	ବିବାହିତ	ଏସ ଟି	୨୧	୧୩୨୦, ୧୩୨୧, ୧୩୨୪, ୧୩୨୬	୧୧.୫୯୧	୧୧.୨୯୧	୭.୩୯୦	୨୫.୪୫	୨୩.୭୭
		ରାକେଶ ଓରାମ	ପୁଅ	ପୁରୁଷ	୨୧	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ସୁକାନ୍ତି ଓରାମ	ଝିଅ	ମହିଳା	୨୪	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ଅଞ୍ଜନ ଓରାମ	ଝିଅ	ମହିଳା	୨୨	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
୫	ଅଜଞ୍ଚି ଓରାମ	ଅଜଞ୍ଚି ଓରାମ	ଗୃହକର୍ତ୍ତା	ମହିଳା	୪୫	ବିଧବା	ଏସ ଟି	୨୧	୧୩୨୪, ୧୩୨୬, ୧୩୨୮	୧୧.୫୯୧	୧୧.୨୯୧	୭.୩୯୦	୨୫.୪୫	୨୩.୭୭
		ସୁରଜ ଓରାମ	ପୁଅ	ପୁରୁଷ	୨୦	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ସରସ୍ୱତୀ ଓରାମ	ଝିଅ	ମହିଳା	୨୫	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ଚାନ୍ଦୁ ଓରାମ	ମା	ମହିଳା	୯୮	ବିଧବା	ଏସ ଟି							
୬	ରୁପା ଓରାମ	ରୁପା ଓରାମ	ଗୃହକର୍ତ୍ତା	ପୁରୁଷ	୫୫	ବିବାହିତ	ଏସ ଟି							

ଝାର/ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍/ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦ TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାର (ଟି ଓ ଆଇ ୨୭-୦୦୦୦୧)

କ୍ର. ସଂ	ପରିବାର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ନାମ	ଦାବିଦାରଙ୍କ ନାମ	ପରିବାର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ	ଲିଙ୍ଗ	ବୟସ	ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି	ଜାତି	ଖାତା ସଂଖ୍ୟା	ପୁଟ ସଂଖ୍ୟା	ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ମୋଟ ଜମିର ପରିମାଣ (ଏକରରେ)	ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ପୁଟର ମୋଟ ଜମି ଏକରରେ (ଏକରରେ)	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ର ପରିମାଣ ଏକରରେ	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବା ଜମିର କେତେ % (୧୩/୧୨*୧୦୦)	ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଉଥିବା ଜମି ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ମୋଟ ଜମିର କେତେ % (୧୩/୧୧*୧୦୦)
		ଅଶୋକ ଓରାମ	ପୁଅ	ପୁରୁଷ	୨୬	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ସଞ୍ଜିତ ଓରାମ	ପୁଅ	ପୁରୁଷ	୨୩	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
୭	କିରଣ ଓରାମ	କିରଣ ଓରାମ	ଗୃହକର୍ତ୍ତା	ପୁରୁଷ	୫୧	ବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ଅନିଲ ଓରାମ	ପୁଅ	ପୁରୁଷ	୨୪	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ସମିର ଓରାମ	ପୁଅ	ପୁରୁଷ	୨୨	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
		ସରିତା ଓରାମ	ଝିଅ	ମହିଳା	୨୫	ଅବିବାହିତ	ଏସ ଟି							
								ସର୍ବମୋଟ	୨୧.୦୭୧	୧୫.୩୯୧	୧୧.୪୯୦	୭୪.୬୫	୫୫.୫୬	

ଅନୁସୂଚୀ-୨ ଗ୍ରାମର ସାମାଜିକ ଓ ସମ୍ବଳ ମାନଚିତ୍ର

ଗ୍ରାମ - ମାଣ୍ଡିଆକୁଦର

ସର୍ବେ ଓ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ଫଟୋଗ୍ରାଫ

ଜନଶ୍ରୁଣାଣି ଫଟୋଗ୍ରାଫ

ଝାର/ଏନ୍ ସି ଡି ଏସ୍/ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିଆଳୁବର ଗ୍ରାମଠାରେ ଥିବା (୪*୫୦ TPD) ଲୁହାକାରଖାନା କୁ ବାର୍ଷିକ ୦.୦୭୨ MTPA କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ ଅଧିକାର (ଟି ଓ ଆର ୨୭-୦୦୦୦୧)

